

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda na roky 2015-2020

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda na roky 2015-2020
Územné vymedzenie :	Mesto Dunajská Streda
Územný plán obce schválený:	<i>áno</i>
Dátum schválenia PHSR:	<i>DD. MM. RRRR</i>
Dátum platnosti:	<i>od DD. MM. RRRR do 31. 12. 2020</i>
Verzia¹	<i>1.0</i>
Publikovaný verejne:	<i>DD. MM. RRRR</i>

1.0
2015

---

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Obsah

Úvod	4
A - Analytická časť	6
Súčasná krajinná štruktúra.....	7
Ochrana prírody a krajiny, životného prostredia.....	8
Z histórie mesta	9
A.I Analýza vnútorného prostredia	10
Ľudské zdroje	10
Prírodný pohyb obyvateľstva.....	12
Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva.....	15
Nezamestnanosť	18
Mzdy.....	21
Ľudia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia.....	21
Rovnosť príležitostí.....	22
Domový a bytový fond, domácnosti	23
Technická infraštruktúra.....	26
Dopravná infraštruktúra	26
Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou, kanalizácia a čistenie odpadovej vody, zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie, zásobovanie plynom, zásobovanie teplom, telekomunikácie, odpadové hospodárstvo.....	28
Pohrebníctvo a cintoríny	29
Hospodársko-ekonomický potenciál	29
Cestovný ruch.....	33
Občianska vybavenosť mesta.....	41
Administratíva.....	41
Školstvo.....	43
Zdravotníctvo	55
Sociálne služby.....	56
Kultúra, šport, mimovládne organizácie, ostatné služby.....	67
Ochrana a bezpečnosť	71
A.II Analýza vonkajšieho prostredia.....	77
Operačné programy v rokoch 2014 - 2020.....	84
A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia.....	91
B – Strategická časť.....	101
Strategická vízia mesta Dunajská Streda.....	105
C – Programová časť	107

1. Príemysel a služby	108
2. Pôdohospodárstvo	110
3. Cestovný ruch.....	110
4. Trh práce.....	112
5. Ekonomická aktivita obyvateľstva	113
6. Sociálna infraštruktúra	114
7. Zdravotníctvo	116
8. Školstvo	117
9. Šport	118
10. Kultúra, história, tradícia.....	118
11. Občianska spoločnosť	119
12. Doprava, technická infraštruktúra	120
13. Rozvoj bývania.....	120
14. Životné prostredie.....	121
D – Realizačná časť.....	124
Akčný plán mesta Dunajská Streda na obdobie 2015-2020	124
Systém monitorovania a hodnotenia	132
E – Finančná časť	133
Záver.....	134
Príloha č. 1: Zoznam členov riadiaceho tímu, riešiteľského kolektívu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR.....	135
Príloha č. 2: Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR	136
Príloha č. 3: Zoznam skratiek použitých v PHSR	137
Príloha č. 4: Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky	138
Príloha č. 5: Základná charakteristika mestského úradu	167
Príloha č. 6: Správa o prieskume najvýznamnejších zamestnávateľov/podnikov v meste Dunajská Streda.....	176

Úvod

Mesto Dunajská Streda sa nachádza na juhozápadnom Slovensku, vyznačuje sa bohatosťou kultúrneho a prírodného dedičstva a zároveň plní funkciu administratívno-správneho, kultúrneho a hospodárskeho centra okresu Dunajská Streda.

Strategický dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda na základe zákona č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja bol vypracovaný v roku 2007. Prvá aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda bola realizovaná v roku 2012, začiatkom roka 2014 bola predĺžená platnosť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda do konca roku 2014.

V období júl 2014 – február 2015 bol vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda na roky 2015-2020 podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Harmonogram spracovania Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda na roky 2015-2020

Termín (mesiac)	Júl 2014	August 2014	September 2014	Október 2014	November 2014	December 2014	Január 2015	Február 2015
Úvod								
Analytická časť								
Strategická časť								
Programová časť								
Realizačná časť								
Finančná časť								
Záver								

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda je základným dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda je zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej štruktúry mesta Dunajská Streda a na základe výsledkov týchto analýz vytvoriť program hospodárskeho a sociálneho rozvoja daného územia, ktorý bude základným strednodobým programovým dokumentom na podporu regionálneho rozvoja na úrovni mesta. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda je strednodobý program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda.

Cieľom dokumentu je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky. Stanovuje hlavné smery rozvoja, formuluje strategické ciele a definuje úlohy a prvoradá potreby pre zabezpečenie rozvoja uvedených oblastí. Ciele a úlohy harmonizuje tak, aby prinášali všestranný rozvoj mesta Dunajská Streda. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda je strednodobý plánovací dokument na obdobie 7 rokov s možnosťou jeho priebežnej aktualizácie – je otvoreným a živým dokumentom, program musí byť podľa potreby dopĺňovaný a upravovaný. Význam a využitie tohto dokumentu pri rozvoji mesta je v

tom, že je spracovaný na základe terénneho prieskumu a za spoluúčasti miestnych aktérov a odborníkov (ktorí sú informovaní o problémoch a rozvojových potrebách mesta), napomáha k maximálnemu pochopeniu regionálnych špecifik záujmového územia a zároveň napomáha k maximálnemu absorbovaniu zdrojov Európskej únie pre mesto Dunajská Streda.

Pri zostavení rozvojových priorít bol dôležitým zdrojom informácií prieskum názorov obyvateľstva, ktorým boli občania upozornení na prebiehajúci proces strategického plánovania rozvoja mesta a zapojení do plánovacieho procesu. Výsledky prieskumu poskytli podklady pre rozhodovanie o smerovaní práce na strategickom pláne. Prieskum zisťoval sociálno-ekonomické charakteristiky respondentov, podmienky bývania a spôsoby riešenia bytovej situácie, názory miestnych obyvateľov na kvalitu života v meste, služby a samosprávu, kladné a záporné stránky mesta, možnosti a prekážky rozvoja, predstavy o prioritných oblastiach rozvoja a zdrojoch financovania pre realizáciu rozvojových cieľov.

Tento programový dokument je previazaný so sektorovými operačnými programami vypracovanými na základe Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako aj s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Konceptiou územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2009-2015, Územným plánom veľkého územného celku Trnavského kraja, Územným plánom mesta Dunajská Streda, Konceptiou rozvoja cestovného ruchu v meste Dunajská Streda (2012), Energetickou koncepciou mesta Dunajská Streda v tepelnej energetike (2005), Komunitným plánom mesta Dunajská Streda na roky 2012 – 2015. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda bol vypracovaný na základe metodiky, ktorú vydalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Pri vypracovaní tohto programového dokumentu boli zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.

Pre naplnenie dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Rozvojová stratégia mesta vychádza aj zo stratégie Európa 2020, prostredníctvom financovania projektov v programovom období 2014-2020 podporí

- inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
- udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje,
- inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť.

A - Analytická časť

Mesto Dunajská Streda je vymedzené hranicami katastrálneho územia Dunajská Streda, katastrálneho územia Malé Blahovo a katastrálneho územia Mliečany. Mesto Dunajská Streda má výmeru 3145 ha.

Mesto Dunajská Streda sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky (ďalej SR). Z hľadiska územnosprávneho členenia SR patrí mesto na úrovni NUTS 3 do Trnavského kraja, na úrovni NUTS 4 do okresu Dunajská Streda. Dunajská Streda plní funkciu okresného mesta.

Tab. 1: Základné charakteristiky mesta Dunajská Streda

Kód obce	501433
Názov okresu	Dunajská Streda
Názov kraja	Trnavský
Štatút obce	mesto
PSČ	929 01
Telefónne smerové číslo	031
Prvá písomná zmienka o meste - rok	1254
Nadmorská výška mesta v m	115
Celková výmera územia mesta [m ²]	31 450 835
Hustota obyvateľstva na km ²	717

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Geologické a geomorfologické pomery

Riešené územie Dunajskej Stredy sa nachádza v nadmorskej výške od 110 m n.m. po cca 120 m n.m. Na vytváraní nížinného rovinatého reliéfu sa podieľali hlavne fluviaľno-akumulačné procesy, najmä agradácia, súvisiaca so stratou transportačnej schopnosti Dunaja, po jeho vyústení z Devínskej brány.

Geologická stavba územia je relatívne jednoduchá. Budovaná je hrubými kvartérnymi náplavami Dunaja, ktoré sú reprezentované štrkopieskami, miestami až pieskami dunajského náplavového kužela, veku pleistocénu a ruman. Štrkopiesky neustálym poklesávaním centra panvy dosiahli značnú hĺbku. V typických kvartérnych sedimentoch vyvinutých v centre Žitného ostrova prevládajú piesčité štrky a štrky s prímiesou piesku. Seizmická aktivita daného územia je prevažne v 5 a sčasti v 6 stupni MSK.

Hydrologické pomery

Územie patrí do povodia rieky Dunaj. Všetky toky majú dažďovo-snehový typ režimu odtoku, s najvyššími priemernými mesačnými prietokmi v marci a s najnižšími v novembri. V súvislosti s prevádzkou Vodného diela Gabčíkovo (VDG) sa hladina podzemnej vody v priebehu posledných rokov mierne zvýšila a v súčasnosti kolíše v rozpätí od 2 do 3 m. Ustálená hladina podzemnej vody na území mesta sa pohybuje prevažne v hĺbke 2,0-4,0 m pod terénom.

Klimatické pomery

Klimatické pomery sledovanej oblasti sú relatívne homogénne- územie patrí do teplej klimatickej oblasti. Ide o nížinnú klímu, ktorá je charakterizovaná miernou inverziou teplôt. V rámci danej oblasti územie spadá prevažne do teplého, suchého okrsku s miernou zimou a dlhším snečným svitom - vo vegetačnom období nad 1 500 h. Priemerná teplota v januári je -2,5 °C, v júli 20,5 °C. Bezmrazivé obdobie trvá 180 až 200 dní. V území je 60 až 70 letných dní za rok. Priemerné ročné teploty na riešenom území sa pohybujú v rozmedzí od 9,0 po 10,5 °C. Ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 530- 650 mm. V dlhoročných priemeroch medzi

najmenej výdatné mesiace patria január a február, najviac zrážok pripadá na teplý polrok a to mesiace máj až júl.

Súčasná krajinná štruktúra

Mesto sa nachádza v poľnohospodársky úrodnej, intenzívne obhospodarovanej oblasti Podunajskej nížiny. Má dobré pôdne a klimatické podmienky pre poľnohospodársku výrobu. Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. nanovo vytvoril ako umelé prvky krajiny. Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia je výrazne ovplyvnená antropogénnou činnosťou.

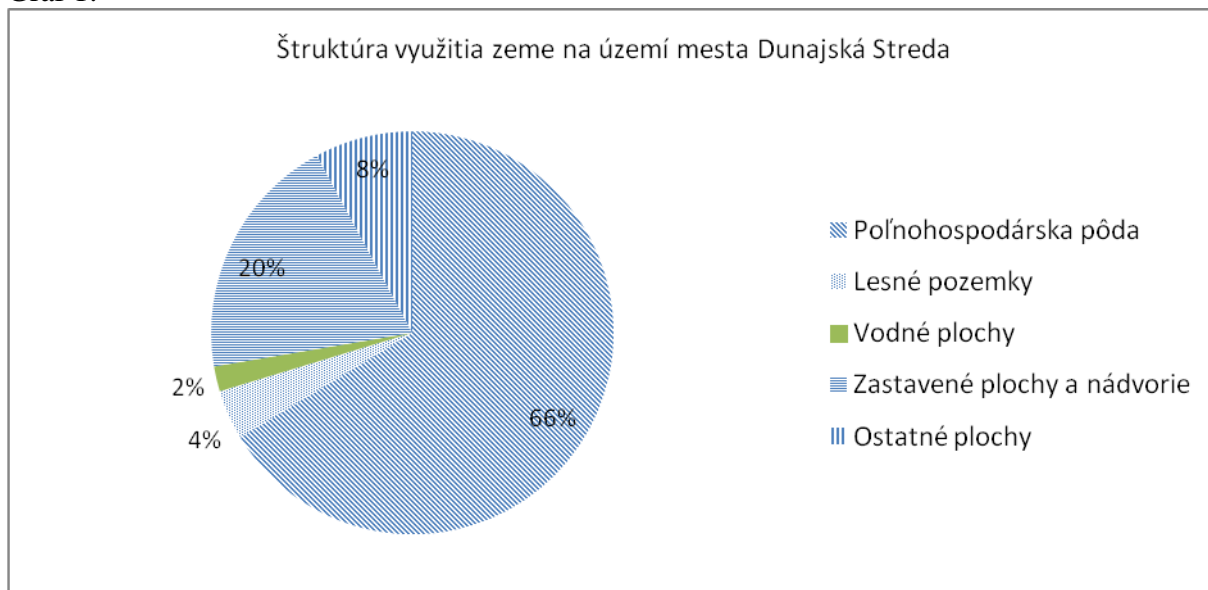
Tab. 2: Štruktúra využitia zeme na území mesta Dunajská Streda (v m²)

Územie	Celková výmera	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavené plochy a nádvorie	Ostatné plochy
Mesto Dunajská Streda	31 450 835	20 859 411	1 256 605	631 696	6 224 116	2 479 007

Poznámka: za rok 2013
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Z hľadiska kvality pôd je riešené územie reprezentované najúrodnejšími genetickými pôdnymi typmi. Pokryvné typy tvoria hlinité zeminy rôznej hĺbky a zloženia so strednou priepustnosťou. Ornica obsahuje 1,8 až 3,5 % kvalitného humusu.

Graf 1:

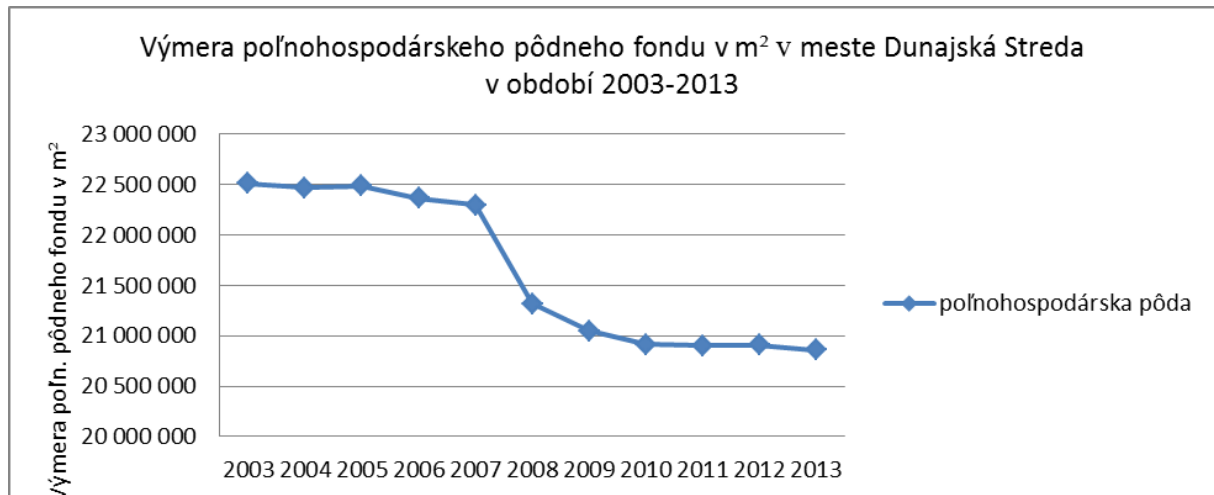
Poznámka: za rok 2013
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 3: Štruktúra poľnohospodárskeho pôdneho fondu na území mesta Dunajská Streda (v m²)

Územie	Poľnohospodárska pôda - spolu	- orná pôda	- chmeľnica	- vinica	- záhrada	- ovocný sad	- trvalý trávny porast
Mesto Dunajská Streda	20 859 411	16 842 125	0	1 056 709	1 016 173	1 667 582	276 822

Poznámka: za rok 2013
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Graf 2:

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Ochrana prírody a krajiny, životného prostredia

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju zdravú aj pre budúce pokolenie.

Ochranu prírody a krajiny s vyčlenením územnej a druhovej ochrany, ako aj ochrany stromov zabezpečuje zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, ktorého hlavným poslaním je obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov.

Pôvodné geokosystémy boli v záujmovom území značne pozmenené predovšetkým vplyvom rozvoja poľnohospodárskej výroby, výstavby bytov a komunikácií. Napriek tomu sa v riešenom území nachádza niekoľko lokalít a objektov, ktoré sú svojou hodnotou veľmi významné a sú vyhlásené za chránené.

Priamo do územia mesta Dunajská Streda nezasahuje žiadne maloplošne chránené územie (avšak susedné obce sú bohaté na maloplošne chránené územia). Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: *chránené vtáčie územia* a *územia európskeho významu*. Priamo do riešeného územia mesta Dunajská Streda zasahuje len 1 chránené územie patriace do sústavy Natura 2000: Územie európskeho významu Klátovské rameno (kód územia: SKUEV0075). Časť Územia európskeho významu Klátovské rameno zasahuje do katastrálneho územia Malé Blahovo. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany v rámci Územia európskeho významu Klátovské rameno: lužné vrbovo-

topoľové a jelšové lesy; prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition; nížinné a podhorské kosné lúky; lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek; karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy.

V katastri Mliečany sa nachádza 1 chránený strom, ktorého názov je Dub letný v Mliečanoch (Ev. číslo: S251, Vedecký názov taxónu: Quercus robur L.).

V strednodobom horizonte je potrebné zlepšiť čistenie verejných priestranstiev v meste, zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj územia s mimoriadnym dôrazom na zníženie rizika vzniku negatívnych dopadov javov a procesov vplývajúcich na kvalitu zložiek životného prostredia prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení environmentálnej infraštruktúry a zvyšovaním environmentálneho povedomia obyvateľov mesta. V strednodobom horizonte je potrebné aj zvyšovať atraktivitu územia prostredníctvom rozvoja a rekonštrukcii oddychových zón, parkov, prvkov verejnej zelene a drobnej architektúry.

Z histórie mesta

Počas ranného obdobia vládnutia Árpádovcov sa streda stala tradičným trhovým dňom. Názov Szerdahely bol postupne odvodený z názvu dňa kedy sa trhy konali. Mesto Dunajská Streda nebolo tvorené jednou osadou ale viacerými samostatnými osadami, ktoré spájali početné náboženské, lokálne, politické a ekonomické záujmy už od ranného vzniku. V prvej mestskej písomnej zmienke z roku 1256 sa uvádza názov Svridahel. Svridahel bol v tom čase vo vlastníctve kráľa, kým časť Nemeszeg alebo Pókatelek boli vo vlastníctve šľachty. V roku 1574 žilo v mestskom sídle Szerdahely 26 kráľovských poddanských rodín a 3 šľachtické rody. Začiatkom 18. storočia prichádzalo postupne do mesta židovské obyvateľstvo, najskôr v menšom, neskôr vo väčšom počte. Židovská komunita mala výrazný vplyv na rozvoj mesta. Mestská časť Szerdahely sa stala miestom s čulým obchodným ruchom. Mesto sa rozrastalo, boli postavené menšie- väčšie šľachtické domy a kaštiele: napr. Žltý kaštieľ, ktorý dal v rokoch 1753-58 postaviť Márton Bíró Padányi, Veszprémsky biskup svojmu bratrancovi (dnes sídlo Žitnoostrovského múzea), Biely kaštieľ atď. V roku 1854 časť Szerdahely, Újfalu, Nemeszeg a Előtejed spojili a vytvorili mesto Duna-Szerdahely. Už od konca 19. storočia žilo mesto aktívnym kultúrnym a spoločenským životom. Vytvárali sa rôzne spolky, kultúrne inštitúcie, organizácie, ktoré tu pôsobili do 1. svetovej vojny a ich vplyv bol výrazný aj v medzivojnovom období hlavne v duchovnej oblasti. Začiatkom 20. storočia začali vychádzať regionálne časopisy, v roku 1901 Žitnoostrovské Listy, časopis Žitný Ostrov v roku 1909 a Žitnoostrovský Hlásnik v roku 1921. História mesta Dunajská Streda v 20. storočí výrazne poznamenali dve historické udalosti. Prvá, v roku 1944, násilné odvlčenie židovského obyvateľstva do koncentračných táborov. Táto udalosť zásadne poznamenala dejiny mesta. V koncentračných táboroch ich prežilo len málo. Z mesta Dunajská Streda bolo odvedených niekoľko tisíc Židov. Tí, ktorí prežili, sa usadili v Izraeli alebo v niektorom inom štáte sveta. Len nepatrná časť sa vrátila späť do Dunajskej Stredy. Druhou udalosťou bola výmena obyvateľstva, ktorá sa týkala aj Dunajskej Stredy (zdroj: www.dunstreda.sk).

A.I Analýza vnútorného prostredia

Ľudské zdroje

Ľudské zdroje sú významnými faktormi pri dosahovaní prosperity každého územia. Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, ale naopak vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov.

Vývoj počtu obyvateľov mesta v priebehu uplynulých 15 rokov charakterizoval mierny pokles (predtým rast počtu obyvateľstva vyvolal najmä výrazný migračný prírastok riešeného územia). Počet zaregistrovaných obyvateľov v meste dosiahol svoje maximum v roku 1998 s počtom 24 078 obyvateľov, od tohto obdobia sa počet obyvateľov kolíše s tendenciou postupného poklesu počtu obyvateľstva.

V čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 (SODB 2011) mesto Dunajská Streda malo 22 477 trvale bývajúcich obyvateľov, čo znamenal pokles o 1058 osôb v období 2001-2011. K 1.1.2015 mesto Dunajská Streda malo 22 801 trvale bývajúcich obyvateľov.

Tab. 4: Vývoj počtu obyvateľstva v Dunajskej Strede

Rok	Počet obyv.
2008	23 254
2009	23 160
2010	23 071
2011	22 979
2012	22 847
2013	22 815
2014	22 724
2015	22 801

údaje k 1.1.

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2015

Tab. 5: Základné demografické ukazovatele mesta Dunajská Streda

Názov ukazovateľa	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Počet živonarodených spolu	197	218	206
z toho: počet žien	83	110	103
počet mužov	114	108	103
Počet zomretých spolu	179	199	229
z toho: počet žien	83	92	114
počet mužov	96	107	115
Počet prisťahovaných spolu	379	428	426
Počet vystťahovaných spolu	529	479	494
Saldo migrácie	-150	-51	-68
Celkový prírastok (úbytok) spolu	-132	-32	-91

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Prognóza vývoja obyvateľov

Vo viacerých strategických dokumentoch mesta Dunajská Streda boli spracované prognózy vývoja počtu obyvateľov, ktoré predpokladajú do roku 2025 ďalší pokles počtu obyvateľov – až na úroveň 21 890 osôb. Územný plán mesta Dunajská Streda uvádza plochy a kapacity pre novú výstavbu v prípade záujmu novej výstavby, upozorňuje však, že

prirodzeným prírastkom bude počet obyvateľov mesta klesať a dané voľné kapacity bude možné zaplniť iba obyvateľstvom prisťahovaným.

Vybrané kultúrne charakteristiky obyvateľstva

Tab. 6: Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	Počet osôb
Slovenská	4373
Maďarská	16752
Rómska	623
Rusínska	4
Ukrajinská	15
Česká	114
Nemecká	12
Poľská	19
Chorvátska	1
Srbská	3
Ruská	8
Židovská	20
Moravská	8
Bulharská	4
Ostatné	49
Nezistené	472
Spolu	22477

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tab. 7: Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	Počet osôb
Rímskokatolícka cirkev	15212
Gréckokatolícka cirkev	89
Pravoslávna cirkev	35
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	376
Reformovaná kresťanská cirkev	1616
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	41
Evanjelická cirkev metodistická	39
Kresťanské zbory	47
Apoštolská cirkev	6
Bratská jednota baptistov	10
Cirkev adventistov siedmeho dňa	1
Cirkev bratská	2
Židovské náboženské obce	51
Starokatolícka cirkev	5
Cirkev československá husitská	7
Novoapoštolská cirkev	0
Bahájske spoločenstvo	3
Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	3
Iné	71
Bez vyznania	2601
Nezistené	2262
Spolu	22477

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Prevažnú väčšinu obyvateľstva tvoria občania maďarskej národnosti. Počas SODB 2011 k slovenskej národnosti sa prihlásilo 4 373 obyvateľov mesta (19,46 %), kým

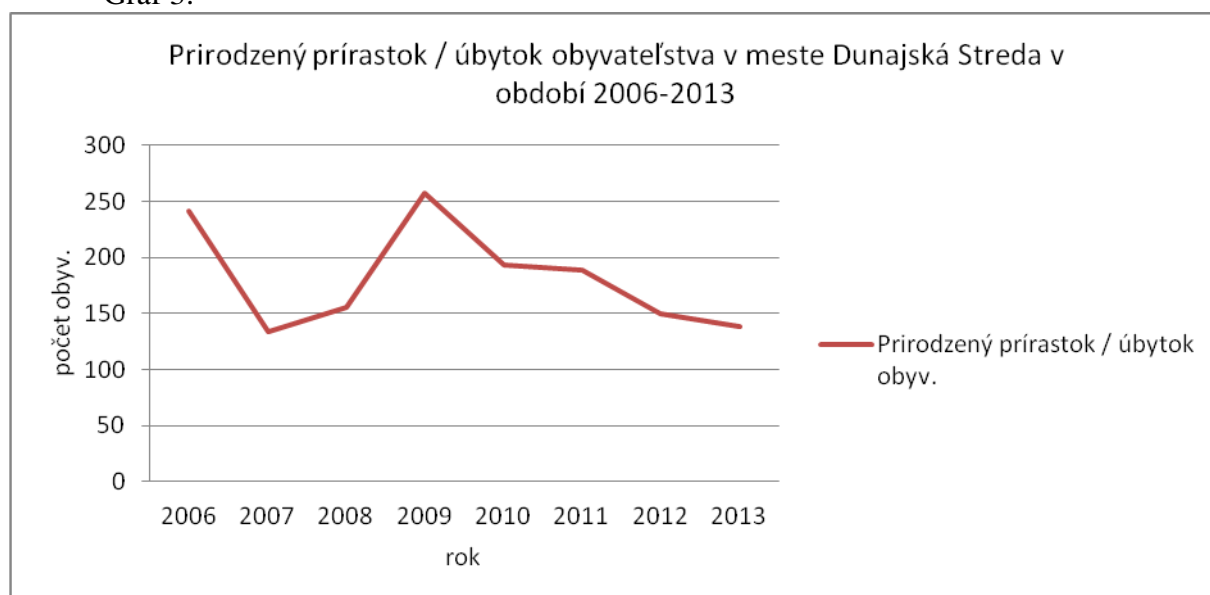
k maďarskej národnosti 16 752 obyvateľov mesta (74,53 %). K tretej najpočetnejšej skupine - rómskej národnosti sa prihlásilo 623 (2,77 %) občanov – reálny počet Rómov žijúcich na území mesta je však výrazne vyšší, nakoľko isté percento rómskych občanov sa hlásilo aj k maďarskej alebo slovenskej národnosti. Vzhľadom na narastajúce množstvo obyvateľov rómskej menšiny, nepriaznivé podmienky, v ktorých títo občania žijú a ich zlú sociálnu situáciu sa vedenie mesta Dunajská Streda rozhodlo vybudovať sociálne byty pre rómskych obyvateľov, ktoré možno nájsť na Kračanskej ceste. Ďalšie možnosti zabezpečenia bývania pre časť obyvateľstva z marginalizovaných a sociálne ohrozených skupín občanov sa vytvorili počas Programu viacstupňového sociálneho bývania v Dunajskej Strede. Vzhľadom na svoju kultúrnu, sociálnu, jazykovú a historickú odlišnosť vytvárajú Rómovia z hľadiska sídelnej štruktúry väčšie skupiny, ktoré prednostne osídľujú niektoré sídliská. Sú to predovšetkým sídlisko Východ (Nová Ves), Gabčíkovská cesta, Kukučínova ulica a Kračanská cesta. Ostatné národnosti ako napr. česká, rusínska, ukrajinská, nemecká, poľská, chorvátska, srbská, ruská, židovská a iné predstavujú percentuálne nízko zastúpené zložky, ktoré sú takmer zanedbateľné. 17 813 obyvateľov mesta uvádzal maďarský jazyk ako materinský jazyk (79,25 %).

Väčšina obyvateľov Dunajskej Strede vyznáva jednu z týchto vierovyznaní: rímsko-katolícke (67,68 %), reformovaná kresťanská cirkev (7,19 %) a evanjelické augsburského vyznania (1,67 %). Veľkú skupinu tvoria obyvatelia, ktorí sa nehlásia k žiadnemu vierovyznaniu (11,57 %).

Prirodzený pohyb obyvateľstva

Úroveň pôrodnosti v meste Dunajská Streda od roku 2009 charakterizuje mierny pokles, čo je výsledok reprodukčného modelu správania sa mladej generácie. Avšak rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých indikuje stále mierny prirodzený prírastok obyvateľstva v danom území: v období 2006-2013 počet narodených bol 6 885, kým počet zomretých bol len 5 426.

Graf 3:

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 8: Vývoj počtu narodených v Dunajskej Strede v období 2006-2013

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet narodených v priebehu roka	826	773	811	949	897	902	867	860

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 9: Vývoj počtu zomretých v Dunajskej Strede v období 2006-2013

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet úmrtí v priebehu roka	584	639	655	692	704	713	717	722

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Veková štruktúra obyvateľstva ovplyvňuje celkový rozvojový potenciál každého územia, pomery medzi predproduktívnou, produktívnou a poproduktívnou skupinou obyvateľstva vypovedajú o miere perspektívnosti každej populácie. Zo štruktúry obyvateľstva riešeného územia podľa základných vekových skupín vidieť vysoký podiel poproduktívnej zložky populácie. Obyvateľstvo mesta je silne starnúce, proces starnutia populácie je nezvratný a bude mať zrýchľujúcu sa tendenciu. Do r. 2025 predpokladáme aj v meste Dunajská Streda vzhľadom na celkové demografické trendy na Slovensku výrazné starnutie obyvateľstva.

Tab. 10: Vekové zloženie obyvateľstva v meste Dunajská Streda podľa pohlavia, vekových skupín a vybraných ukazovateľov veku k 31. 12. 2012

Pohlavie		Veková skupina (v %)			Vybrané ukazovatele veku			
		0-14	15-64	65+	Priemerný vek	Mediánový vek	Index starnutia	Index ekonomického zaťaženia
Muži	10666	14,25	76,18	9,57	38,81	37,67	67,17	31,27
Ženy	11895	11,92	73,64	14,44	42,17	42,02	121,16	35,80
Spolu	22561	13,02	74,84	12,14	40,59	39,78	93,23	33,62

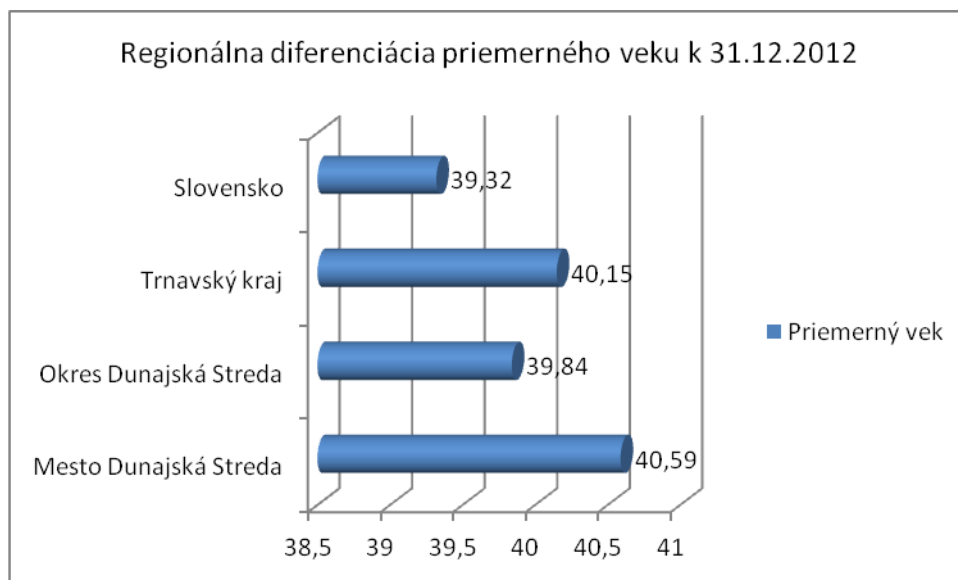
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 11: Vekové zloženie obyvateľstva v okrese Dunajská Streda podľa pohlavia, vekových skupín a vybraných ukazovateľov veku k 31. 12. 2012

Pohlavie	Veková skupina (v %)			Vybrané ukazovatele veku			
	0-14	15-64	65+	Priemerný vek	Mediánový vek	Index starnutia	Index ekonomického zaťaženia
Muži	14,91	74,97	10,12	38,47	37,79	67,87	33,38
Ženy	13,21	72,08	14,71	41,14	40,27	111,38	38,74
Spolu	14,04	73,49	12,48	39,84	38,96	88,88	36,08

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Graf 4:

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Migračný pohyb

Migrácia obyvateľstva je taký pohyb obyvateľstva, ktorý sa viaže na zmenu trvalého bydliska. V období 2006-2013 sa do mesta prisťahovalo 3 219 osôb, pričom v tom istom období sa z mesta odsťahovalo 4 009 osôb. Tieto údaje svedčia o migračnom úbytku obyvateľstva, čo vyvolal hlavne odchod mladých ľudí do okolitých blízkych obcí v susedstve mesta, resp. odchod za prácou (v Dunajskej Strede je málo pracovných možností). V najbližších rokoch bude prvoradou úlohou mesta zastavenie migračného úbytku obyvateľstva oživením hospodárstva a skvalitnením podmienok bývania v meste.

Graf 5:

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 12: Vývoj počtu prisťahovaných do Dunajskej Strede v období 2006-2013

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet prisťahovaných v priebehu roka	417	449	457	279	384	379	428	426

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 13: Vývoj počtu odšahovaných z Dunajskej Stredy v období 2006-2013

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet odhlásených v priebehu roka	538	552	570	382	465	529	479	494

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva

Z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva riešené územie vykazuje nadpriemerne dobrú vzdelanostnú úroveň, čo je dôsledkom toho, že hospodársky charakter polohy riešeného územia vyžaduje v mnohých oblastiach vysoko kvalifikovanú pracovnú silu. Obyvatelia mesta sú obyvateľstvom mestského typu s vysokým stupňom vzdelania. V ostatných rokoch dochádza k pomerne značnému zvýšeniu podielu vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov. V období 1991 až 2011 došlo k poklesu obyvateľstva so základným vzdelaním a nárastu podielu vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva.

Tab. 14: Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania – I

Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie				
	Základné	Učňovské (bez maturity)	Stredné odborné (bez maturity)	Úplné stredné učňovské (s maturitou)	Úplné stredné odborné (s maturitou)
22 477	3086	3067	2243	746	4498

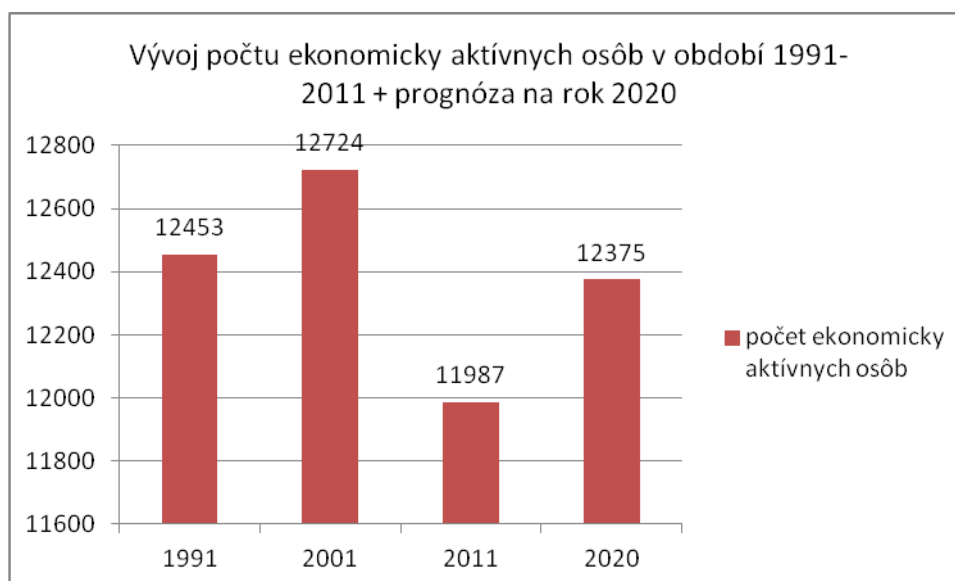
Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tab. 15: Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania – II.

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie						
Úplné stredné všeobecné	Vyššie odborné	Vysokoškolské bakalárske	Vysokoškolské inž., mag., doktor.	Vysokoškolské doktorandské	Bez vzdelania	Nezistené
1 597	631	634	2483	145	2964	383

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Graf 6:

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Miera ekonomickej aktivity obyvateľstva vyjadruje podiel ekonomicky aktívnych osôb na počte obyvateľstva daného územia. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov riešeného územia je 53,33 %. V strednodobom horizonte sa predpokladá intenzívnejší nárast osôb v produktívnom veku, tým dôjde k miernemu rastu celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov (do roku 2025 očakávame hodnotu 55 % ekonomicky aktívnych obyvateľov z celkového počtu trvale bývajúcich).

Potreby ekonomiky a štruktúrne zmeny v technike, technológii a medzi odvetviami vyvolali analogické zmeny v socioekonomickej štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva. V nasledujúcich rokoch sa očakáva významnejší rast podielu pracovnej sily v službách, čo naznačuje súčasné posilnenie služieb v živote riešeného územia.

Tab. 16: Obyvateľstvo trvalo bývajuce v meste podľa počítačových znalostí

Trvalo bývajuce obyv. spolu	Počítačové znalosti											
	Práca s textom			Práca s tabuľkami			Práca s elektronickou poštou (email)			Práca s internetom		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
22477	11394	7092	3991	9406	8411	4660	11296	7039	4142	12954	6034	3489
v %	50,69	31,55	17,76	41,85	37,42	20,73	50,26	31,32	18,43	57,63	26,85	15,52

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tab. 17: Základné charakteristiky obyvateľstva mesta podľa ekonomických aktivít

Trvalo bývajuce obyvateľstvo	Ekonomická aktivita													
	Pracujúci (okrem dôchodcov)	Pracujúci dôchodcovia	Osoby na materskej dovolenke	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nezamestnaní	Študenti stredných škôl	Študenti vysokých škôl	Osoby v domácnosti	Dôchodcovia	Prijemcovia kapitálových príjmov	Deti do 16. rokov (nar. po 20.5.1995)	Iná	Nezistená	Z toho ekonomicky aktívny
22477	9669	536	80	519	1702	775	584	176	3961	90	3074	216	1095	11987

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových miest a obcí.

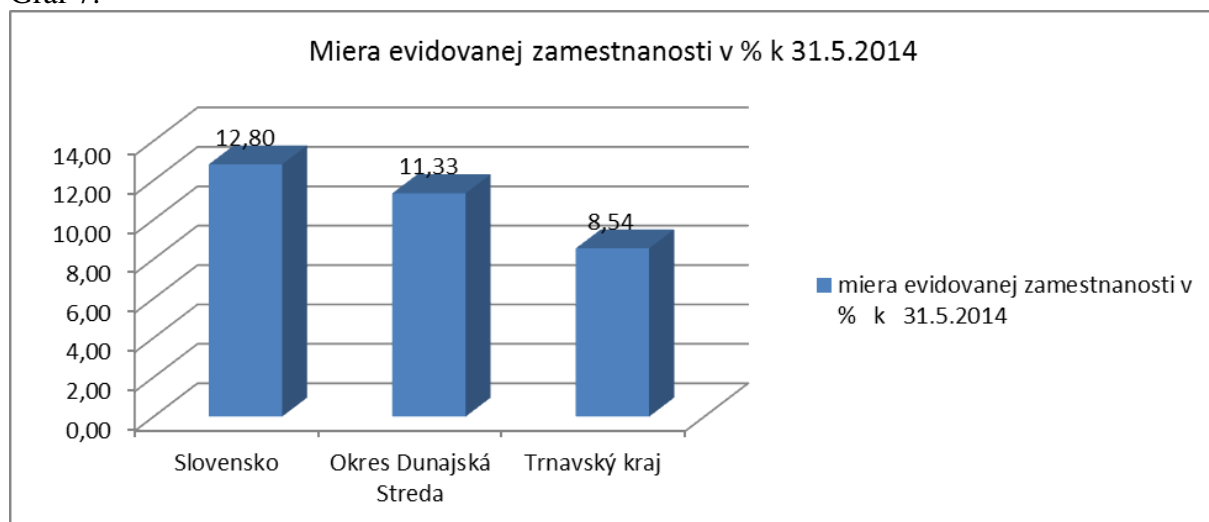
Mesto Dunajská Streda dlhé roky patrí medzi regióny Slovenska s priemernou úrovňou nezamestnanosti, miera nezamestnanosti v riešenom území je okolo celoštátneho priemeru. V období 2013-2014 evidovaná miera nezamestnanosti v širšom okolí mesta, t.j. v okrese Dunajská Streda sa pohybovala okolo 12-13 %. K 31.5.2014 miera evidovanej nezamestnanosti v okrese bola 11,33 %. K 31.5.2014 v meste Dunajská Streda bolo 1 724 evidovaných nezamestnaných, o 194 osôb menej ako k 31.5.2013.

Tab. 18: Pohlavná štruktúra evidovaných nezamestnaných

	muž	žena	pohlavie
Stav k 31.5.2013	891	1 027	1 918
Stav k 31.5.2014	782	942	1 724

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014

Graf 7:

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014

Tab. 19: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v období 2004-2013 – regionálne porovnanie

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50
Trnavský kraj	8,83	7,15	5,22	4,30	4,29	8,37	8,17	8,88	9,43	9,16
Okres Dunajská Streda	9,23	7,37	6,39	5,41	5,01	9,29	11,01	11,62	12,96	11,78

Tab. 20: Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa doby evidencie

	0-3 mesiacov	4-6 mesiacov	7-9 mesiacov	10-12 mesiacov	13-18 mesiacov	19-24 mesiacov	25-30 mesiacov	31-36 mesiacov	37-42 mesiacov	43-48 mesiacov	nad 48 mesiacov	N/A	Dĺžka evidencie
K 31.5.2013	255	322	250	189	177	121	117	97	85	59	246	0	1 918
K 31.5.2014	253	264	205	150	191	173	78	55	67	59	229	0	1 724

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014

Tab. 21: Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných

	N/A	>= 15 do < 16 rokov	>= 16 do < 17 rokov	>= 17 do < 18 rokov	>= 18 do < 19 rokov	>= 19 do < 20 rokov	>= 20 do < 25 rokov	>= 25 do < 30 rokov	>= 30 do < 35 rokov	>= 35 do < 40 rokov	>= 40 do < 45 rokov	>= 45 do < 50 rokov	>= 50 do < 55 rokov	>= 55 do < 60 rokov	>= 60 rokov	< 15 rokov	Vek
Stav k 31.5.2013	0	0	0	6	5	17	220	244	263	263	187	197	226	264	26	0	1 918
Stav k 31.5.2014	0	0	1	5	13	19	213	198	210	242	180	170	215	228	30	0	1 724

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014

Tab. 22: Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa najvyššieho ukončeného stupňa vzdelania

	10 - Neukončené základné vzdelanie	11 - Základné vzdelanie	13 - Stredné odborné vzdelanie	14 - Úplné stredné odborné vzdelanie	15 - Úplné stredné všeobecné vzdelanie	16 - Vyššie odborné vzdelanie	17 - Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	18 - Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	19 - Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa	12 - Nižšie stredné odborné vzdelanie	SPOLU
Stav k 31.5.2014	0	478	550	435	123	7	25	99	4	0	1 724

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014

Tab. 23: Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa klasifikácie zamestnaní

	0 - Príslušníci ozbrojených síl	1 - Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci	2 - Špecialisti	3 - Technici a odborní pracovníci	4 - Administratívni pracovníci	5 - Pracovníci v službách a obchode	6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	7 - Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	8 - Operátori a montéri strojov a zariadení	9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	N/A - neurčené	Profesia posledného zamestnania
Stav k 31.5.2013	0	19	38	147	149	357	3	198	63	636	308	1 918
Stav k 31.5.2014	0	17	43	148	127	316	1	134	65	513	360	1 724

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014

Tab. 24: Miery evidovanej nezamestnanosti na rôznych regionálnych úrovniach

	MIERA EVIDOVANEJ nezamestnanosti (v %) k 30.11.2014	MIERA EVIDOVANEJ nezamestnanosti (v %) k 30.6.2014
Slovenská republika	12,25	12,78
Trnavský kraj	8,00	8,52
Okres Dunajská Streda	10,39	11,09

Na základe hodnotenia základných trendov pohybu obyvateľstva riešeného územia možno konštatovať nasledovné závery:

- v strednodobom horizonte sa očakáva proces pokračujúceho starnutia obyvateľstva mesta z dôvodu prechodu silných populačných ročníkov do dôchodkového veku, čo vyžaduje zvýšený záujem o sociálne služby pre vekové skupiny nad 60 rokov,
- demografický potenciál mesta je charakteristický vysokou vzdelanosťou, vytvárajúcou dobré predpoklady pre ďalší rozvoj.

Mzdy

Mzda je jedným z najdôležitejších ukazovateľov vyspelosti regiónu. Mikropriestor riešeného územia patrí na základe výšky priemerných mesačných nominálnych miezd medzi priemerné regióny Slovenska: príjmy obyvateľov mesta i okresu sú pod celoštátnym a krajským priemerom.

V roku 2013 priemerná mesačná nominálna mzda v okrese Dunajská Streda bola 725 EUR, kým priemerná mesačná nominálna mzda na Slovensku bola o 166 EUR vyššia. Takáto nízka úroveň nominálnej mzdy v záujmovom regióne je odrazom všeobecného postavenia ekonomiky okresu. Najvyššiu mzdu poberali zamestnanci v priemysle a vo finančných a poisťovacích činnostiach.

Tab. 25: Vývoj priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca (EUR)
v období 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
Slovenská republika	828	853	881	891
Trnavský kraj	787	815	831	841
Okres Dunajská Streda	670	706	722	725

Údaje sú za podniky a organizácie s 20 a viac zamestnancami.
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Ľudia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia

Najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú nezamestnaní. V najbližších rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na pracovnú silu vo vekových skupinách nad 40 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia, lebo väčšinou majú nízku adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nevyhovujúcu kvalifikáciu, čoho dôsledok je ich nízka atraktivita pre zamestnávateľa (majú malú šancu uplatniť sa na trhu práce).

Ďalšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú starší obyvatelia, ktorí sú poberateľmi starobných dôchodkov (výraznejšie vyššie vekové kategórie) a zdravotne, zmyslovo a duševne postihnutí občania. Títo občania sú v prevažnej miere poberateľmi invalidných dôchodkov.

Ďalšou významnou skupinou ľudí, ktorých možno zaradiť medzi ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia, sú deti odkázané na pomoc cudzích a prípadne iné sociálne ohrozené skupiny obyvateľov.

Časť Rómov žijúca v meste patrí tiež medzi skupiny ohrozené sociálnym vylúčením. Táto komunita je diferencovaná sociálne a kultúrne. Ich sociálnu situáciu už dlhodobo determinuje vysoká miera nezamestnanosti, najmä dlhodobej, závislosti na dávkach sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania a bývania. Na základe uvedených skutočností je potrebné realizovať programy a projekty zamerané na sociálnu inklúziu, podporu integrácie,

elimináciu kultúrnych predsudkov a stereotypov. Mobilizáciou a aktivizáciou skupín rómskeho obyvateľstva, postupným realizovaním rôznych programov a projektov je potrebné napomáhať týmto skupinám k menšej závislosti od sociálnej a finančnej podpory štátu, k ich väčšej ekonomickej samostatnosti a nezávislosti a k zamedzeniu prehlbovania spoločenského a sociálneho vylúčenia rómskeho etnika v meste.

V budúcom období možno predpokladať zvýšený záujem občanov o sociálne služby, keďže dochádza k starnutiu populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

Rovnosť príležitostí

V rámci všetkých rozvojových programov je odôvodnené, aby program zabezpečil rovnosť príležitostí znevýhodnených spoločenských skupín. Podpora základných práv, nediskriminácie a rovnosti príležitostí je jedným zo základných princípov uplatňovaných v EÚ.

Rovnosť príležitostí znamená podporovať potieranie diskriminácie na základe pohlavia, rasy, etnického pôvodu, náboženského vyznania, viery, zdravotného postihnutia, veku, či sexuálnej orientácie. Cieľom je zabezpečiť rovnosť príležitostí pre všetkých a predchádzať všetkým formám diskriminácie, t.j. rovnosť príležitostí znevýhodnených spoločenských skupín ako dôchodcovia, trvalo nezamestnaní, ženy v domácnosti, občania s nízkou vzdelanosťou, ľudia s telesným a duševným postihnutím, s cieľom podpory integrácie sociálne vylúčených ľudí s rizikom sociálnej exklúzie, zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti (aktivizáciou a motiváciou) obyvateľov bez vzdelania, s nízkym vzdelaním, dlhodobo nezamestnaných, nezamestnaných nad 45 rokov a mladistvých, a ďalších, podpora rovnosti a boj proti diskriminácii, zlepšovanie materiálnych podmienok bývania a infraštruktúry izolovaných osád a komunít, podpora rozvoja a aktivizácia komunít pri riešení sociálnych a ekonomických problémov, využívanie projektov a programov aktívnej politiky zamestnanosti.

Jedným z hlavných atribútov demokratického štátu je vybudovanie takého legislatívneho a inštitucionálneho rámca, ktorý zaručuje dôstojnosť občanov a dohliada na zabezpečenie ich základných práv.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede podporuje projekty zamerané na zvýšenie zamestnanosti osôb ohrozených sociálnym vylúčením z dôvodu príslušnosti ku skupinám, osobitne ohrozených diskriminujúcimi fenoménmi – rod, vek, zdravotné postihnutie. Hlavné aktivity sú zamerané na vytváranie pracovného prostredia, ktoré zvyšuje možnosť odstraňovania bariér brániacich vstupu týchto skupín na trh práce, pričom sa intenzívna pozornosť venuje odstraňovaniu rodových bariér, ktoré bránia realizácii ženám. Do realizácie týchto projektov sú preto zapojení nezamestnaní, zamestnávateľia z regiónu, sociálni partneri a zástupcovia verejnej správy a samosprávy, úrady práce a inšpektoráty práce na lokálnej úrovni.

Ďalším spôsobom vytvárania rovnakých príležitostí (predovšetkým vytváraním vhodných podmienok pre postihnutých občanov) je zriaďovanie chránených dielní/pracovnísk. Podľa dostupných údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede v júni 2014 existovalo vyše 50 zriadených chránených dielní a chránených pracovnísk.

Domový a bytový fond, domácnosti

Bývanie je základnou ľudskou potrebou, úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík hospodárskeho rozvoja územia a životnej úrovne obyvateľstva bývajúceho na danom území.

Tab. 26: Vývoj počtu postavených rod. domov a byt. domov v obci v období 2007-2013

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet postavených rod. domov (v rámci IBV)	24	21	22	47	30	48	75
Počet post. bytových domov/bytov (v rámci HBV)	1/12	2/23	2/18	5/89	0	5/224	3/88

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Veková štruktúra bytového fondu je dobrá, nakoľko väčšina bytového fondu mesta Dunajská Streda bola vybudovaná za posledných 40 rokov ako súčasť komplexnej bytovej výstavby. V čase SODB 2011 v riešenom území bolo 8453 trvalo obývaných bytov. Na bytovom fonde mestskej časti rozhodujúci podiel mali bytové domy. Počet neobývaných bytov bol 843.

Tab. 27: Základné charakteristiky bytov v meste Dunajská Streda – I.

Byty															
obývané															
spolu	podľa formy vlastníctva						podľa počtu obytných miestností					podľa veľkosti obytnej plochy v m ²			
	spolu	z toho		z toho		z toho					z toho			1 0 0 +	
		vlastné byty v byt. domoch	byty vo vlast. rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné	1	2	3	4	5+	do 40	40-80		81-100
9299	8453	5083	1543	218	651	476	638	901	4297	1380	1097	1418	5823	517	547

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 28: Základné charakteristiky bytov v meste Dunajská Streda – II.

Byty															
obývané										neobývané					
podľa typu kúrenia				podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie						podľa dôvodov neobývanosti					
z toho				z toho						v tom					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia	plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny	spolu	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
5158	1747	646	2	6475	239	138	107	123	81	843	46	11	72	714	0

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2014

Veľmi dobrá je aj úroveň vybavenia bytov, najmä čo sa týka zásobovania vodou z verejného vodovodu, napojenia na verejnú kanalizáciu a vybavenia základnými hygienickými zariadeniami. Vo väčšine domácností je aj osobný počítač/notebook.

Tab. 29: Základné charakteristiky obývaných bytov v bytových domoch v meste Dunajská Streda

Obývané byty v bytových domoch													
spolu	podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ²				podľa zásobovania vodou (vodovod)				podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
	z toho				z toho				mobilný telefón	osobný počítač/notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
	<40	40-80	81-120	120+	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu					
6386	656	4023	1626	49	5633	60	164	0	5224	3366	3388	2441	3185

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 30: Základné charakteristiky obývaných bytov v rodinných domoch v meste Dunajská Streda

Obývané byty v rodinných domoch													
spolu	podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ²				podľa zásobovania vodou (vodovod)				podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
	z toho				z toho				mobilný telefón	osobný počítač/notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
	<40	40-80	81-120	120+	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu					
1934	40	218	885	720	1564	89	4	2	1436	1012	1212	1020	987

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 31: Základné charakteristiky obývaného domového fondu

Domy															
spolu	obývané														
	spolu	podľa typu			podľa formy vlastníctva							podľa obdobia výstavby			
		z toho			z toho							z toho			
		rodinné domy	bytové domy	iné	fyzické osoby	štát	obce	iné právnické osoby	kombinácia vlastníkov	iné	do roku 1945	1945-1990	1991-2000	2001 a neskôr	
2674	2484	1873	510	27	1924	3	41	22	317	9	152	1570	257	302	

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 32: Základné charakteristiky neobývaného domového fondu

Domy											
neobývané											
spolu	podľa dôvod neobývanosti					podľa obdobia výstavby					s nezistenou obývanosťou
	v tom					v tom					
	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	uvoľnené na prestavbu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	do roku 1945	1945-1990	1991-2000	2001 a neskôr	nezistené	
184	21	6	19	52	86	0	2	1	7	174	6

Zdroj: SODB 2011, Štatistický úrad SR, 2014

Dynamika rastu bytového fondu riešeného územia je veľmi silná. Pri lokalizácii nových bytových domov treba dávať si pozor aby nedošlo k nevhodnému urbanistickému riešeniu: aby sa nezvýraznil silne monofunkčný a jednotvárný sídliskový charakter vybraných častí riešeného územia. Zahusťovanie zástavby okrem estetického hľadiska vyvoláva aj otázky týkajúce sa dopravnej infraštruktúry územia (vyšší počet obyvateľov na obmedzenej ploche prináša väčšie zaťaženie dopravou a s tým je spojené vyššie znečistenie životného prostredia) a týkajúce sa nedostatku vhodných plôch pre lokalizovanie potrebnej občianskej vybavenosti lokálneho i celomestského významu.

Tab. 33: Prírastok bytov v meste Dunajská Streda v období 2003-2012

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Prírastok bytov	38	46	146	87	26	48	99	136	32	272

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 34: Prírastok bytov na 1000 obyvateľov v mestách na Slovensku a v meste Dunajská Streda v období 2003-2012

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mestá na Slovensku	2,3	2,1	2,7	2,6	3,0	3,1	3,6	2,9	2,5	2,6
Dunajská Streda	1,6	2,0	6,2	3,7	1,1	2,0	4,2	5,8	1,4	12,1

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Výstavba bytov v strednodobom horizonte

Územný plán mesta Dunajská Streda počíta s plochami na výstavbu 1 876 bytov do roku 2025, z toho 1 084 v RD a 792 v BD, na ktorých predpokladá 5 231 obyvateľov.

V strednodobom horizonte bude potrebné riadiť rozvoj výstavby bytov (spoločne s koordináciou výstavby polyfunkčných objektov), lebo nadmerné zahusťovanie riešeného územia môže viesť k poklesu výmery verejnej zelene ako aj mnohým dopravným problémom (nedostatok parkovacích miest pre osobné motorové vozidlá, zvýšená dopravná nehodovosť).

V nasledujúcich rokoch pri vydávaní stavebných povolení na výstavby bytov treba dať osobitný pozor na kapacity cestných komunikácií a zároveň obmedziť úbytok verejnej zelene (na výstavbu bude potrebné prednostne využívať tzv. hnedé plochy - predtým urbanizované a dnes nevyužívané areály).

V strednodobom horizonte je potrebné zvýšiť aktivity na zlepšenie a skrášlenie okolia bytových domov, bude potrebné spracovať koncepčné materiály na revitalizáciu a humanizáciu obytných zón, lepšie zabezpečiť údržbu a kultiváciu mestskej zelene, budovanie a údržbu detských ihrísk.

Technická infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra

Doprava má mimoriadny význam pre rozvoj každej obce, preto rozhodujúcou podmienkou rozvoja každej obce je kvalitná dopravná infraštruktúra, ktorá umožní bezproblémové dopravné vzťahy so susednými obcami a kvalitnú nadväznosť na medzinárodné dopravné ťahy. Podporuje ekonomický rozvoj a zamestnanosť, napomáha posilňovaniu konkurencieschopnosti obce.

Širšie dopravné vzťahy

Riešené územie má dobrú dopravnú polohu. Zaujímavé územie sa nachádza v blízkosti križovatiek viacerých ciest európskeho významu, čo v budúcnosti môže znamenať silný rozvojový impulz pre daný región. Mesto Dunajská Streda je dopravno-komunikačným uzlom Žitného ostrova.

Cestná doprava

Základný komunikačný systém mesta je silno ovplyvňovaný aj vedením tranzitnej komunikácie nadmestského významu, ktoré dopravné ťahy sú silne preťažené, čo sa nepriaznivo odráža v kvalite životného prostredia v blízkosti týchto cestných ťahov.

Najvýznamnejší cestný ťah v riešenom území je cesta I/63 (Bratislava – Dunajská Streda – Veľký Meder – Komárno – Štúrovo). Cez I/63 vedie cesta E575 (Bratislava – Dunajská Streda – Veľký Meder – št. hranica SR /MR – Győr). Územím mesta Dunajská Streda prechádzajú aj významné cesty II/507 a II/572.

Miestne komunikácie majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu a rôzne šírkové usporiadanie. V strednodobom horizonte pre zvýšenie kvality cestnej premávky je potrebné ďalej rozvíjať a skvalitniť miestne komunikácie a systém chodníkov.

Pre hospodársky rozvoj mesta (ako i celého okresu) je nevyhnutné skvalitniť cestnú dopravnú infraštruktúru, pričom prvoradou úlohou je zlepšenie komunikačného prepojenia mesta s Bratislavou (urýchlením výstavby rýchlostnej komunikácie R7: Bratislava – Dunajská Streda – Nové Zámky – Veľký Krtíš – Lučenec (tzv. južný cestný ťah).

Mestská hromadná doprava

Mestská hromadná doprava (MHD) má rozhodujúci význam pri uspokojovaní prepravných potrieb občanov. Mestskú hromadnú dopravu reprezentuje na území mesta autobusová doprava. MHD je zabezpečovaná dopravným podnikom SAD Dunajská Streda. Sieť MHD je prispôbené osídleniu.

Cyklistická doprava

Konfigurácia terénu, rozmiestnenie funkcií bývania, občianskej vybavenosti, práce, rekreácie v riešenom území dávajú dobré predpoklady pre rozvoj postaveniu cyklistickej dopravy.

V blízkosti riešeného územia – v susedných obciach prechádzajú cyklotrasy patriace medzi najdôležitejšie hlavné cyklistické cesty na Slovensku, resp. Podunajska:

- Dunajská cyklistická cesta – medzinárodná cyklistická cesta, ktorá je vedená po dunajských hrádzach z Passau v Nemecku cez Viedeň, Bratislavu a Štúrovo v pokračovaní na Budapešť v Maďarsku. Dunajská cyklotrasa je časť európskej cyklotrasy Eurovelo 6.

- cyklistická cesta Klátovského mikroregiónu – prepája obce patriace do Klátovského mikroregiónu.

Na území mesta len na malých úsekoch sú vybudované samostatné cyklistické trasy. V strednodobom horizonte je potrebné rozvíjať cyklo dopravu výstavbou samostatných chodníkov a pruhov, aby bola táto doprava bezpečná. Len za takéhoto predpokladu možno očakávať zvýšenie podielu cyklistickej dopravy, napr. aj pri cestách do práce. V strednodobom horizonte je potrebné vybudovať cyklochodníky aj do susedných obcí.

Pešia doprava

Charakter priestorovej štruktúry riešeného územia vyvoláva intenzívnu pešiu dopravu v danom území, čo sa prejavuje v pomerne vysokom počte chodcov. Rozvoj plôch určených chodcom v uplynulých rokoch bol veľmi citel'ný, avšak stavebno-technický stav chodníkov na mnohých miestach je na hranici vyhovujúcej bezpečnosti chodcov.

Najväčšie sústredenie peších pohybov sa realizuje v centrálnej mestskej zóne.

Pre bezpečnosť cestnej premávky je potrebné ďalej rozvíjať miestny systém chodníkov (v napojení na výstavbu nových chodníkov by bola potrebná aj úprava, resp. budovanie zariadení verejnej zelene), ako aj vybudovať nové priechody pre peších cez cesty.

Statická doprava

Parkoviská pre osobné automobily sú umiestnené rovnomerne po celom území mesta, avšak počet parkovacích miest takmer na celom riešenom území je nepostačujúci v dôsledku vysokého stupňa automobilizácie a zahusťovania pôvodnej zástavby sídlisk novými zástavbami. Na niektorých miestnych komunikáciách miestami bol zavádzaný systém zjednosmerných komunikácií, ktorý však len čiastočne riešil deficit statickej dopravy.

Železničná doprava

Riešené územie je napojené na európsky železničný systém. Cez mesto Dunajská Streda prechádza železničná trať č. 131 Bratislava – Dunajská Streda – Komárno (jednokola'ná trať, neelektrifikovaná). Na trati Bratislava – Dunajská Streda maximálna rýchlosť je 80 km/hod.

Osobnú dopravu na železničnej trati č. 131 Bratislava – Dunajská Streda – Komárno zabezpečuje privátny dopravca RegioJet, a. s. Železničná trať č. 131 Bratislava – Dunajská Streda – Komárno je intenzívne využívaná aj na nákladnú dopravu (v meste Dunajská Streda sa nachádzajú veľké logistické centrá).

Letecká doprava

Letecká doprava s pravidelnou verejnou prepravou osôb sa na riešenom území nenachádza, najbližšie takéto letisko – Letisko M. R. Štefánika – sa nachádza v Bratislave - vo vzdialenosti cca 40 km od mesta Dunajská Streda. Letisko M. R. Štefánika je hlavným a zároveň najväčším medzinárodným letiskom Slovenskej republiky. Viedeň International Airport (VIE) - Schwechat – najväčšie dopravné centrum v stredoeurópskom priestore – je vzdialené iba 80 km na západ od riešeného územia.

Vodná doprava

Základom vodnej dopravy v blízkosti riešeného územia je Dunajská magistrálna vodná cesta E80. Vodná cesta Dunaj je dôležitá tak pre nákladnú dopravu, ako aj pre turistické využitie. Najbližšie prístavy sú lokalizované v Bratislave a v Gabčíkove.

Pre ďalší rozvoj mesta Dunajská Streda je potrebné zamerať pozornosť na vyriešenie technického stavu miestnych komunikácií, na rozvoj cyklotrás, na eliminovanie tranzitnej nákladnej dopravy z centra mesta a zvýšenie kapacity parkovacích miest v meste a jeho častiach vzhľadom k plánovanej výstavbe obytných objektov. V strednodobom horizonte je potrebné tiež dobudovať severný obchvat okolo mesta alebo aspoň zabezpečiť prepojenia Galantskej a Hlavnej cesty, ako aj zlepšiť dopravné prepojenia mesta Dunajská Streda smerom k hlavnému mestu SR (vybudovanie rýchlostnej komunikácie R7, zlepšenie železničného prepojenia miest Dunajská Streda a Bratislava).

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou, kanalizácia a čistenie odpadovej vody, zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie, zásobovanie plynom, zásobovanie teplom, telekomunikácie, odpadové hospodárstvo

Stav vodovodnej siete umožňuje všetkým obyvateľom riešeného územia, ako aj organizáciám a podnikateľom napojiť sa na kvalitnú pitnú vodu z verejného vodovodu.

Podstatná časť mesta Dunajská Streda je odkanalizovaná, tj. odpadové vody z väčšiny územia mesta sú riešené cez vybudovanú mestskú kanalizáciu. Čistiareň odpadových vôd kapacitne pokrýva potreby mesta.

V súčasnosti riešené územie je zásobované elektrickou energiou na dobrej úrovni. Verejné osvetlenie je jednou z hlavných podmienok zaistenia bezpečnosti cestnej premávky a občanov v meste. Rekonštrukcia verejného osvetlenia sa realizuje priebežne.

Zemný plyn je hlavným zdrojom pre výrobu tepla, ohrevu teplej úžitkovej vody, klimatizáciu objektov a na varenie v domácnostiach. Riešené územie je plno splynofikované. Zásobovanie odberateľov zemným plynom mesta zabezpečuje SPP - distribúcia, a.s. Bratislava. Jediným zdrojom zemného plynu je vysokotlakový plynovod s profilom DN 300 a tlakom PN 4,0 MPa, ktorého trasa vedie juhozápadne od zastavanej časti mesta.

Výroba tepla pre vykurovanie, ohrev TÚV a klimatizáciu je zabezpečená hlavne v kotolniach na spaľovanie zemného plynu pre centrálnu zásobovanie teplom (prevádzkuje SOUTHERM s.r.o.). V malej miere sú pre vykurovanie objektov využívané vykurovacie oleje, tuhé palivá a v rodinných domoch aj elektrická energia. Dodávka tepla a TÚV, tak ako doteraz, pre bytové objekty a polyfunkčné objekty bude zabezpečená z centrálnych zdrojov tepla, ich napojením na tepelné rozvody cez výmenníkové stanice tepla. Objekty individuálnej bytovej výstavby budú zásobované teplom decentralizovaným spôsobom z vlastných tepelných zdrojov, plynových kotolní, budovaných v rámci zástavby.

Pozornosť sa sústreďuje na úsporu energií a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Vybavenosť riešeného územia informačno-komunikačnými technológiami je dostatočná, avšak pre zvýšenie konkurencieschopnosti riešeného územia potrebné je zlepšiť ich dostupnosť.

Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať nebezpečné vlastnosti odpadov a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním. Uvedené činnosti sú zohľadnené v „Programu odpadového hospodárstva mesta Dunajská Streda“. Zber, prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu zabezpečuje v riešenom území zabezpečí .A.S.A Slovensko. Mesto Dunajská Streda pravidelne organizuje separovaný zber odpadu v materských a základných školách. Z 9 materských škôl mesta Dunajská Streda sa 8 zapojilo do tretieho ročníka súťaže v selektívnom zbere odpadov pod názvom Súťaž s pánom Smietkom, ktorú vyhlásila spoločnosť odpadového hospodárstva .A.S.A. Koncom novembra a v decembri 2014 herci divadla Rivalda uskutočnili hravé, hudobné, interaktívne predstavenia Dobrodružstvá drobná smietka v ôsmich materských školách mesta v rámci

tohto ekologického programu. Cieľom projektu je výchova detí od skorého veku k ochrane prírody a k selektívnemu zberu odpadu. Deti materských škôl separovane zbierajú papier, PET fľaše a plechovky. Do programu sa môžu zapojiť aj základné školy mesta a v rámci exkurzie si pozrieť postup spracovania odpadu v areáli spoločnosti .A.S.A. v Dolnom Bare. V priebehu januára 2015 Odbor školstva, sociálnych vecí, športu a kultúry MsÚ spoločne so spoločnosťou odpadového hospodárstva .A.S.A. vyhlásil výtvarnú súťaž pre ZŠ a MŠ na tému selektívneho zberu odpadu.

V riešenom území je zavedený separovaný zber papiera, skla, plastov, textilu (zavedenie separovaného zberu šatstva a textílií v obciach je predmetom schváleného Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011-2015).

Technická infraštruktúra v meste je pomerne dobre vybudovaná, avšak v strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu vybranej časti technickej infraštruktúry, ako aj rozšíriť a skvalitniť jej prvky. V súvislosti s plánovanou výstavbou obytných objektov (rodinných domov, bytových domov), komerčných objektov a hospodárskych areálov vo viacerých častiach mesta však bude potrebné dobudovať existujúce vedenia, prípadne vybudovať nevyhnutnú technickú infraštruktúru.

Pohrebništvo a cintoríny

V meste sa nachádza 5 cintorínov: Mestský cintorín (funkčný cintorín), Cintorín Malé Blahovo (funkčný cintorín), Cintorín Mliečany (funkčný cintorín), Židovský cintorín (funkčný cintorín) a Vojenský cintorín (nefunkčný cintorín, ktorý bol v roku 2014 zrekonštruovaný pri príležitosti 100. výročia vypuknutia I. svetovej vojny). Na území mesta sa nachádza viacero pohrebných služieb.

Mesto Dunajská Streda sa zapojilo do novej služby s názvom „Virtuálny cintorín“, t.j. mesto má zriadený online cintorín na webe (<http://www.virtualnycintorin.sk>), ktorá služba vyhľadávanie hrobu výrazne uľahčí.

Hospodársko-ekonomický potenciál

Postavenie mesta Dunajská Streda v hospodárstve Slovenska je značne špecifické, čo je dôsledkom daností vyplývajúcich zo špecifických územných vzťahov v riešenom priestore. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry rozhodujúce postavenie má strojársky priemysel, potravinársky priemysel, logistika a maloobchod. Súčasná výkonnosť ekonomiky mesta i jeho mikropriestoru je mierne nižšia ako priemer Slovenska (čo naznačovali aj ukazovatele, ako priemerná mesačná nominálna mzda, miera nezamestnanosti), avšak potenciál pre rozvoj hospodárstva mesta je veľký – do roku 2020 sa môže stať jedným z najrozvinutejších hospodárskych centier Podunajského regiónu Slovenska.

Mesto Dunajská Streda sa snaží podnikateľské prostredie zlepšovať, spolupracuje s investormi za účelom vytvorenia nových pracovných miest.

Pre mesto Dunajská Streda z hľadiska hospodársko-ekonomickej štruktúry charakteristický je vysoký podiel terciárneho sektora.

Pôdohospodárska výroba v riešenom území má veľký ekonomický význam. Výmera poľnohospodárskej pôdy v riešenom území 2085,9 ha, z čoho orná pôda predstavuje 80,8 %. Miestna poľnohospodárska výroba zameriava sa najmä na pestovanie obilnín a krmovín.

V priemyselnej výrobe mesta rozhodujúce postavenie majú závody: Schindler Dunajská Streda a. s. (sa zameriava na výrobu eskalátorov a pohyblivých chodníkov, do roku 2015 plánuje vytvárať ďalších 266 pracovných miest v meste), Fornetti Slovakia s.r.o. (výroba a predaj mrazených pekárenských polotovarov.), WERTHEIM s.r.o. (výroba bezp.

dvier, trezorov, výroba tovarov zo železa), ISTERMEAT a.s. (spracovanie mäsa), DUNATEX a.s. (vyrába pracovné odevy a ochranné odevy), HYDRAULIKA DS s.r.o. (výrobca hydraulických valcov), Europack a.s. (výroba plastových výrobkov), c2i s.r.o. (návrh, výroba a predaj inovatívnych kompozitných výrobkov, medzi zákazníkmi sú svetoznámi výrobcovia rôznych závodných automobilov, lodí, lietadiel) a DANUBIA a.s. (firma zaoberajúca sa výrobou a predajom cukrárenských i pekárenských výrobkov).

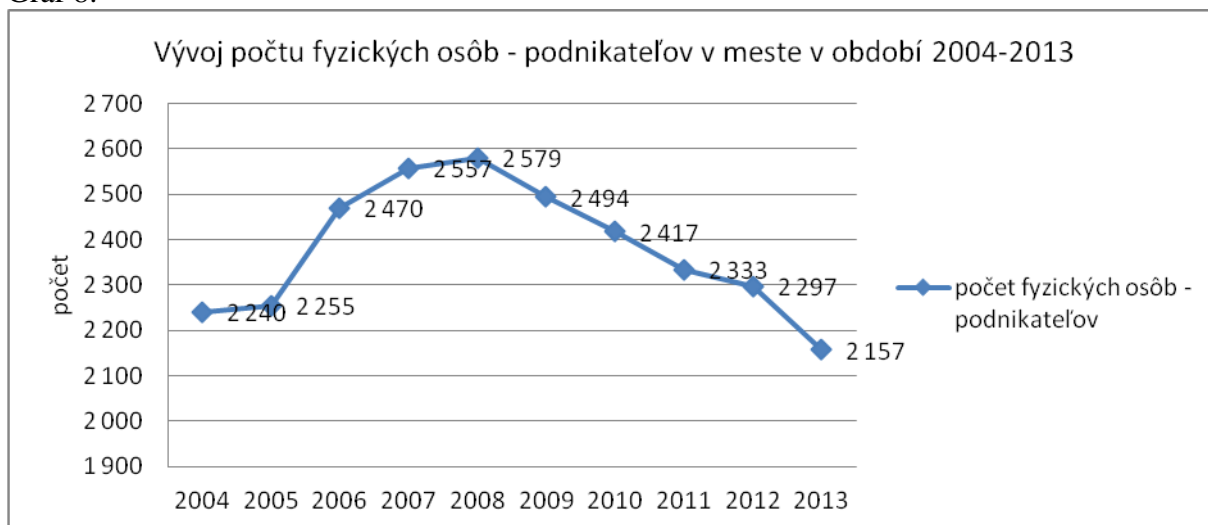
V meste Dunajská Streda silnú ekonomickú pozíciu má aj logistika, v meste sa nachádzajú významné medzinárodné spoločnosti Metrans a.s., Cargo – Partner SR s.r.o. (všeobecná logistika) a Deichmann-Logistik SK s.r.o. (logistika obuvi). Metrans a.s. sa zaoberá skladovaním kontajnerov, prepravou námorných kontajnerov (terminál kombinovanej dopravy - kombinovaná doprava je intermodálna preprava, pri ktorej sa podstatná časť trasy vykonáva železničnou, vodnou prípadne leteckou dopravou, pričom cestná doprava je najkratšia.). Terminál Metrans a.s. má veľký význam pre tovarové toky medzi Balkánom a severozápadnou Európou a tiež umožňuje vývoz a tranzit do južnej a juhozápadnej Európy.

V meste Dunajská Streda silné zázemie má aj stavebný priemysel.

K 31.12.2013 v meste bolo evidovaných 2157 fyzických osôb – podnikateľov. Ich počet má klesajúci trend, čo je výsledok globálnych ekonomických procesov, ale aj legislatívnych zmien v podnikateľskom prostredí Slovenska. Najväčší podiel medzi fyzickými osobami – podnikateľmi majú živnostníci (90,6%).

K 31.12.2013 v meste bolo evidovaných 2212 právnických osôb. K 31.12.2013 v štruktúre právnických osôb 86,4%-ný podiel mali právnické osoby ziskové.

Graf 8:

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 35: Vývoj počtu živnostníkov v meste od 2004 do 2013

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet živnostníkov	2 074	2 108	2 307	2 389	2 418	2 329	2 247	2 164	2 112	1 955

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 36: Vývoj počtu ľudí v slobodnom povolání v meste od 2004 do 2013

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet ľudí v slobodnom povolání	133	118	137	144	137	143	149	148	162	179

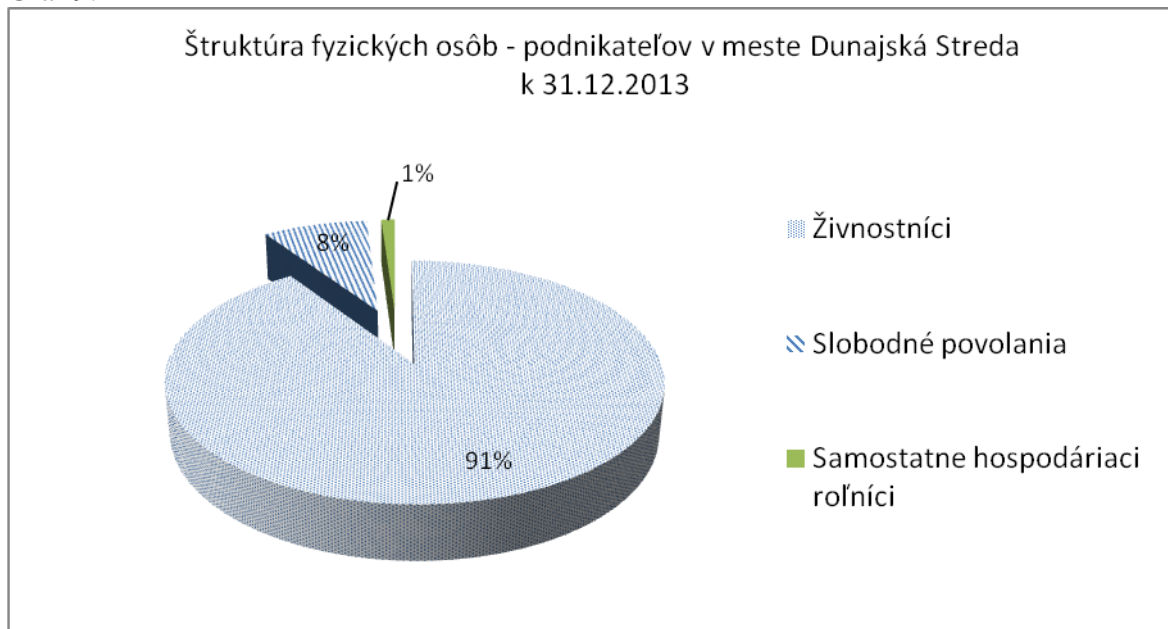
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 37: Vývoj počtu samostatne hospodáriacich roľníkov v meste od 2004 do 2013

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Samostatne hospodáriaci roľníci	33	29	26	24	24	22	21	21	23	23

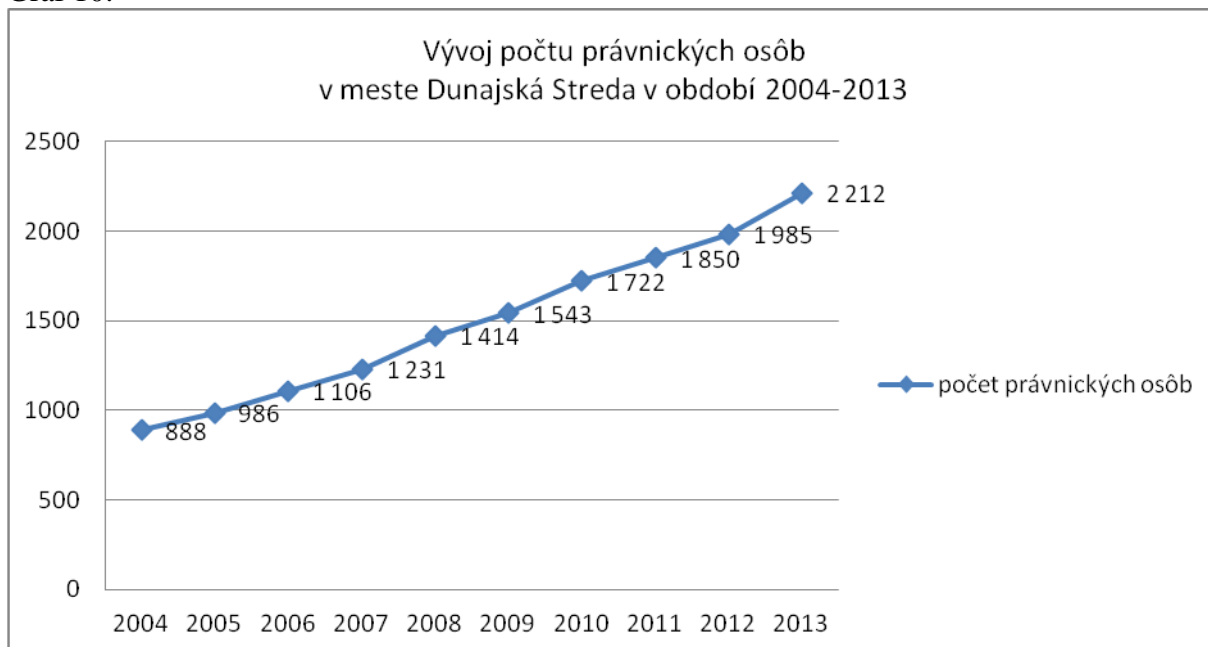
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Graf 9:

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Graf 10:

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 38: Vývoj počtu právnických osôb ziskových v meste Dunajská Streda od 2004 do 2013

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Právnické osoby ziskové	716	805	909	1 026	1 199	1 316	1 473	1 582	1 699	1 911

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 39: Vývoj počtu právnických osôb neziskových v meste Dunajská Streda od 2004 do 2013

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Právnické osoby neziskové	172	181	197	205	215	227	249	268	286	301

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Hlavnými odvetviami a piliermi zamestnanosti v meste sú strojársky priemysel, logistika, odvetvia obchodu a služieb - v obchode, hoteloch, doprave, finančníctve, službách v oblasti nehnuteľností, verejnej správe, školstve a zdravotníctve.

Tab. 40: Základné charakteristiky vybraných zamestnávateľov v meste Dunajská Streda (júl 2014)

Druh podnikania	Predmet činnosti	Počet zamestnaných
COOP Jednota Dunajská Streda, s.d.	Predaj a distribúcia potravín, maloobchod veľkoobchod	485
WERTHEIM s.r.o.	Výroba bezp. dvier, trezorov, výroba tovarov zo železa	456
Fornetti Slovakia s.r.o.	výroba a predaj mrazených pekárenských polotovarov	300
Slovenská autobusová doprava Dunajská Streda a.s.	Pravidelná a nepravidelná preprava osôb	255
WOLFCRAFT SK s.r.o.	Elektrotechnika a výrobná činnosť - pracovné pomôcky, náradie, nástroje, pracovné stoly	208
ISTERMEAT a.s.	Spracovanie mäsa	100

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Na území mesta je dobre rozvinutá sieť obchodov a ostatných služieb. V riešenom území sa nachádza dostatok reštauračných a stravovacích zariadení, ale k dispozícii sú aj rôzne špecifické predajne (napr. predajne motorových vozidiel, predajne súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá, predajne pohonných látok atď.).

V riešenom území sú zastúpené aj veľkokapacitné obchody s nadlokálnym charakterom – veľké obchodné reťazce s hypermarketmi Tesco, Kaufland, Hypernova, Billa, LIDL, COOP Jednota Dunajská Streda. V meste sa nachádzajú aj ďalšie veľkokapacitné obchody s predajom nepotravinového sortimentu (obuv, textil, nábytok, elektrotechnický tovar [napr. NAY elektrodom, Merkur market, Andrea shop plus atď.]). Od roku 2007 v meste Dunajská Streda sa nachádza aj Zábavno-obchodné centrum MAX (ktoré je súčasťou 8 zábavno-obchodných centier značky MAX, ktoré sú v Slovenskej republike v týchto mestách: Nitra, Poprad, Prešov, Skalica, Trenčín, Trnava, Žilina), kde spoločnosť CINEMAX a.s. prevádzkuje kino. V meste sa nachádza aj nákupná promenáda Family Center.

Tab. 41: Vybrané charakteristiky siete maloobchodu v meste Dunajská Streda

Predajne		Obchodné domy, nákupné strediská a hypermarkety	Reštaurácie, jedálne
potraviny, supermarkety a zmiešaný tovar	nepotravn. tovar		
275	605	10	234

Poznámka: Stav k 1.1.2013

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

V meste sa nachádza dobrá sieť ubytovacích zariadení: k dispozícii sú 4 hotely (z ktorých jeden je štvorhviezdičkový, 2 sú trojhviezdičkové), kempingy, penzióny.

Finančný sektor je silný v meste. Bankový sektor na území mestskej časti je zastúpený pobočkami komerčných bánk: Slovenská sporiteľňa, Všeobecná úverová banka, UniCreditBank, ČSOB, OTP Banka, Tatra banka, Raiffeisen banka, Sberbank, Prima Banka, Privatbanka, Poštová banka. V meste sa nachádza aj veľa bankomatov.

Mesto Dunajská Streda je sídlom mnohých informačných a poradenských organizácií venujúcich sa podpore socioekonomického rozvoja mesta i jeho regiónu.

Mesto má na účely umiestňovania nových investorov vymedzené v Územnom pláne mesta lokality pre priemysel.

V strednodobom horizonte bude potrebné aj naďalej podporovať rozvoj podnikania, pracovných príležitostí a osobitne rozvoj nových technológií, inovácií. V danom horizonte bude potrebné aj zvýšiť zamestnanosť znevýhodnených skupín a zvýšiť informovanosť o trhu práce.

Cestovný ruch

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Podľa prognóz sa v najbližších 10 rokoch očakáva nárast cestovania s čoraz širšími skupinami obyvateľstva. Predpokladá sa rast aktívnych foriem dovolení a vyššia frekvencia kratších dovolení. Uplatnenie všetkých týchto faktorov možno predpokladať vo zvýšenej miere práve v takom turisticky atraktívnom regióne ako Žitný ostrov, ktorého centrom je mesto Dunajská Streda.

Cestovný ruch v ekonomickej výkonnosti mesta má veľký význam. Účastníci cestovného ruchu prichádzajú do Dunajskej Stredy hlavne zo Slovenska, Česka, Maďarska. Z cudziny najvyšší podiel tvoria návštevníci z Česka, najviac slovenských návštevníkov prichádza z Bratislavského kraja, Banskobystrického kraja a Trnavského kraja. Návštevníkov mesta priťahuje najmä termálne kúpalisko Thermalpark Dunajská Streda, ktoré je jedno z najobľúbenejších a najnavštevovanejších rekreačných stredísk južného Slovenska. Na ploche 18 hektárov sa nachádza spolu 10 interiérových a exteriérových bazénov s mineralizovanou liečivou a termálnou vodou s teplotou od 24 °C do 40 °C.

Podporu cestovného ruchu v Slovenskej republike, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pôsobiacich v cestovnom ruchu, tvorbu koncepčných dokumentov a financovanie rozvoja cestovného ruchu upravuje zákon č. 91/2010 Z.z. o podpore cestovného ruchu. § 6 tohto zákona definuje pôsobnosť obcí nasledovne:

- obec v cestovnom ruchu

- a) môže iniciovať vznik oblastnej organizácie a podieľa sa na spolufinancovaní jej aktivít,
- b) spolupracuje s organizáciami cestovného ruchu pri tvorbe programov a plánov hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja na území obce vrátane koncepcie rozvoja cestovného ruchu na území obce, ročného plánu aktivít a monitorovacej správy o vývoji cestovného ruchu na území obce,
- c) tvorí programy, plány, stratégie a koncepcie rozvoja cestovného ruchu,
- d) vytvára vlastné finančné zdroje na realizáciu aktivít v cestovnom ruchu,
- e) buduje infraštruktúru podporujúcu aktivity v cestovnom ruchu, ktorá spadá do pôsobnosti obce,
- f) sústreďuje štatistické údaje o cestovnom ruchu v obci,

- g) spolupracuje s ústrednými orgánmi štátnej správy a s orgánmi vyššieho územného celku pri realizácii štátnej politiky cestovného ruchu v Slovenskej republike,
- h) spolupracuje s Radou vlády Slovenskej republiky pre jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí a podieľa sa na uplatňovaní mechanizmu fungovania jednotnej prezentácie Slovenskej republiky v zahraničí.

Lokalizačné predpoklady rozvoja cestovného ruchu

Lokalizačné predpoklady sú vyjadrením príťažlivosti územia pre účastníkov cestovného ruchu – vytvárajú motiváciu pre návštevu danej lokality. Mesto Dunajská Streda a jeho mikropriestor má široké možnosti pre rozvoj cestovného ruchu, čo medzi inými ovplyvňujú hlavne nasledovné faktory:

- výhodná geografická poloha mesta v rámci strednej Európy:
  - nachádza sa v silne urbanizovanom ekonomickom trojuholníku Bratislava-Győr-Viedeň (v dvojhodinovej dostupnosti s automobilom od mesta sa nachádzajú miliónové aglomerácie – Budapešť a Viedeň),
  - cez jeho mikropriestor prechádzajú významné európske dopravné ťahy,
- bohatý kultúrno-historický a spoločenský potenciál mesta Dunajská Streda a jeho mikropriestoru (Žitného ostrova),
- vzácné prírodné prostredie mesta Dunajská Streda a jeho mikropriestoru (Žitného ostrova).

Hlavným cieľom rozvoja cestovného ruchu v meste Dunajská Streda je zvýšenie prosperity mesta, rast pracovných príležitostí, zachovanie kultúrno-historickej identity mesta a aktivizácia jeho doposiaľ nevyužitého potenciálu. Cieľom je posunúť mesto vyššie na priečke medzi najnavštevovanejšie turistické destinácie Slovenska.

Na základe Koncepcie rozvoja cestovného ruchu v meste Dunajská Streda základným cieľom je „systematický udržateľný rozvoj ekonomických a spoločenských aktivít cestovného ruchu v meste Dunajská Streda so záujmom:

- zvýšiť konkurencieschopnosť cestovného ruchu mesta v rámci lokalít s ponukou termálnych vôd pre rekreačné účely,
- zvýšiť príjmy podnikateľských subjektov i mesta,
- zachovať a prípadne zvýšiť dosiahnutú životnú úroveň obyvateľstva mesta,
- uspokojiť potreby účastníkov cestovného ruchu na adekvátnej kvalitatívnej úrovni.

Kultúrno-historický a spoločenský potenciál cestovného ruchu

Na území Dunajskej Stredy historický stavebný fond bol radikálne zlikvidovaný do roku 1989 a jeho zvyšky chránené čiastočne i ako nehnuteľné kultúrne pamiatky sa dostali do priameho necitlivého kontaktu s novými urbanisticko-architektonickými štruktúrami, ktoré negatívne vplyvajú na ich bezprostredné okolie. Vďaka revitalizačným prácam a architektonickým riešeniam po roku 1990 súčasný architektonický charakter mesta je atraktívny.

Primárna ponuka mesta Dunajská Streda je zastúpená sakrálnymi pamiatkami a štruktúrou urbánnej zelene. V meste medzi turisticky najvýznamnejšie kultúrohistorické atrakcie patria:

- Žltý kaštieľ (sídlo Žitnoostrovského múzea),

- Vermesova vila (sídlo Galérie súčasných maďarských umelcov),
- Sakrálna pamiatka Rímskokatolícky kostol Sv. Juraja - najstaršia historická a cirkevná pamätihodnosť mesta,
- Sakrálna pamiatka kostol reformovanej cirkvi,
- Sakrálna pamiatka Evanjelický kostol,
- Židovská modlitebňa,
- Židovský cintorín,
- Socha sv. Trojice z roku 1777,
- Vojenský cintorín,
- Pamätníky: Sv. Štefana, Ústavnosti a milénia maďarského kresťanstva, Pamätník revolučných rokov 1848/49, Zosnulým v 1. a 2. sv. vojne, Zosnulým v 2. sv. vojne, Obetiam diktatúr, Obetiam holokaustu MEMENTO, Pamätník rómskeho holokaustu, Súsošie Kalvárie na Mestskom cintoríne, Busta Jána Bihariho, Socha pelikána, ktorý kŕmi svoje mláďatá, Pamätník Trianonu, Socha sv. Mikuláša – sakrálna pamiatka z roku 1785, Pamätník odsunutým občanom maďarskej národnosti, Pamätná tabuľa Jánoša Esterházyho, Pamätná tabuľa Ármina Vámbéryho, Pomník obetí holokaustu na židovskom cintoríne
- Radnica,
- Galéria Art Ma.

Ostatné kultúrno-spoločenské faktory mesta zohrávajúce významnú úlohu v jeho navštevovanosti sú podujatia. Mesto Dunajská Streda prezentuje na verejnosti vyše 20 rozličných spoločenských podujatí. Z tohto počtu väčšina z daných podujatí sa orientuje na kultúrne vyžitie. Interkultúrne zázemie vytvára pre mesto Dunajská Streda možnosti organizovať podujatia regionálneho alebo aj cezhraničného charakteru. Podunajská jar, Dunajskostredské hudobné dni, Akordeónový festival, Deň maďarskej kultúry svojou kvalitou spĺňajú predpoklady na zvýšenie významu daných podujatí nielen pre obyvateľov mesta. Žitnoostrovský jarmok má tradíciu a pre mesto aj najvyšší ekonomický význam z hľadiska príjmov.

V Dunajskej Strede majú organizátori určité skúsenosti aj s tzv. mega kultúrnymi podujatiami, ktoré sa realizovali v priestoroch futbalového štadióna FC DAC 1904 Dunajská Streda a Mestskej športovej haly.

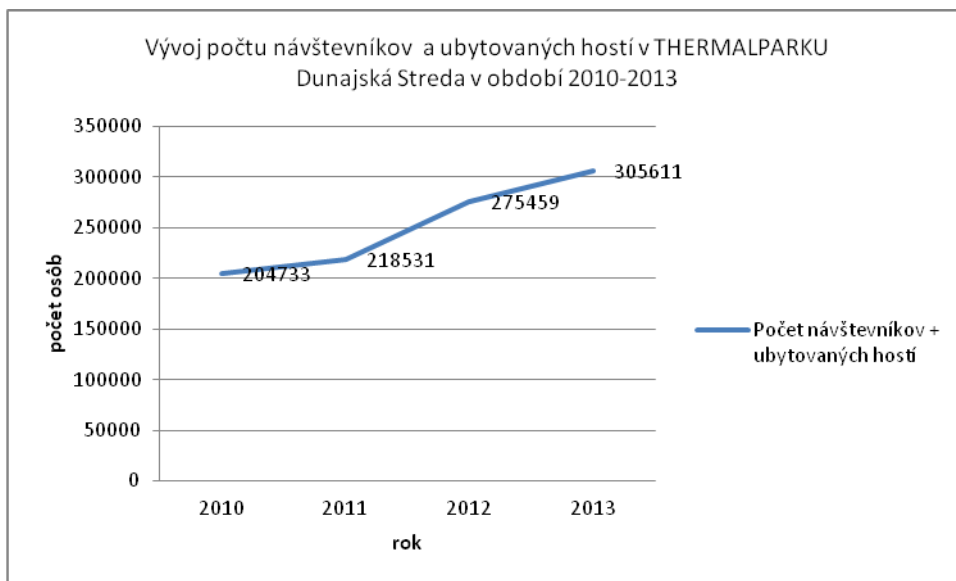
Neoddeliteľnou súčasťou celkovej ponuky pre návštevníkov mesta musí byť ponuka hodnotných a zaujímavých kultúrnych i športových podujatí. Mesto Dunajská Streda má v tomto smere všetky predpoklady na naplnenie želaní a predstáv návštevníkov – v súčasnosti existuje v meste aj bohatá ponuka kultúrnych a športových podujatí, a to aj medzinárodného charakteru (napr. na motokárovej dráhe sú organizované významné medzinárodné súťaže).

Prírodný potenciál cestovného ruchu

Riešené územie má veľmi dobré prírodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu. V riešenom území sa nachádzajú turisticky významné vodné plochy (poskytujúce možnosti pestovania vodných športov a špecifických foriem cestovného ruchu) a pekné krajinné scény (predovšetkým pozdĺž vodných plôch) poskytujúce možnosti pestovania rôznych foriem turistiky (pešia turistika, cykloturistika, špeciálna turistika).

Z prírodných zdrojov riešeného územia osobitné postavenie má geotermálna voda, ktorej využitie v cestovnom ruchu má vyše štyridsaťročnú tradíciu a zároveň predstavuje veľký potenciál pre rozvoj kúpeľného cestovného ruchu do budúcnosti. Geotermálna voda má liečivé účinky na kĺbové a reumatické choroby a je vhodná na rekreačné účely.

Graf 11:

Zdroj: Thermalpark Dunajská Streda, 2014

Thermalpark v Dunajskej Strede patrí medzi najobľúbenejšie rekreačné strediská Žitného ostrova. Využíva termálnu vodu s teplotou 57°C, s vysokou koncentráciou minerálnych látok, a to z vrty z hĺbky 1600m, vyvierajúceho priamo pri Hoteli Thermalpark. Bez ohľadu na počasie, kryté wellness centrum čaká návštevníkov, ktorí hľadajú vodnú zábavu a špeciálne vodné atrakcie. Saunový svet s tromi rôznymi druhmi sáun a s ochladzovacím bazénom, morským kúpeľom, a magnetoterapiou BEMER spolu s masážami zaručia bezkonkurenčný oddych a uvoľnenie. Celá budova wellness komplexu je bezbariérová, a pri bazéne Rotunda je špeciálne pohyblivé sedadlo do vody pre osoby s invalidným vozíkom. Thermalpark v Dunajskej Strede ponúka aj kvalitné ubytovacie služby priamo v areáli kúpaliska: Hotel** Thermalpark (36 miest), Penzión** Thermalpark (26 miest), Penzión* Biely Dom (14 miest), Ubytovňa Relax, Domček, Autokemping ** Thermalpark. V roku 2013 počet prenocovaní v ubytovacích zariadeniach Thermalparku bol 31453. V strednodobom horizonte budú realizované významné investície na rozvoj ubytovacích kapacít v Thermalparku (plánuje sa prestavba vstupného areálu do termalparku a rozširovanie hoteli na kapacitu cca 90-100 osôb). Pri kúpalisku súkromní investori plánujú aj výstavbu nového hotela (100 izieb, s kapacitou cca 300 osôb), ako aj ďalších ubytovacích kapacít.

Služby cestovného ruchu

Sekundárnu ponuku cestovného ruchu predstavujú služby a aktivity, ktoré sa na riešenom území v rámci cestovného ruchu nachádzajú a ktoré nadväzujú na primárnu ponuku a dotvárajú komplexný balík cestovného ruchu.

Stravovacie služby cestovného ruchu v riešenom území sú rovnako na dobrej úrovni. V meste sa nachádza vyše 20 reštaurácií. Z ďalších stravovacích zariadení sú tu zastúpené cukrárne, bistrá, prevádzky s rýchlym občerstvením, kaviarne, čajovne atď.

Ostatné služby podporujúce navštevovanosť mesta sú taktiež na dobrej úrovni, k dispozícii sú služby ako:

- športové zariadenia (Mestská športová hala, umelá ľadová plocha, motokárová dráha, športové plochy a ihriská v Parku voľného času.), fitness centrá, tenisové kurty, atď.,
- relaxačno-ozdravovacie služby: sauny, masáže, soláriá,
- ďalšie služby: zábavno-obchodné centrá, zábavné podniky.

Cestovný ruch v mikropriestore mesta

Turista necestuje len do konkrétneho zariadenia alebo len do konkrétneho mesta, ale vníma príslušný región ako celok. Preto je potrebné, aby ponuky cestovného ruchu boli navzájom regionálne zosúladené, rozvíjané a uplatňované. Z týchto dôvodov sa nedá vnímať rozvoj cestovného ruchu v meste Dunajská Streda izolovane od rozvoja cestovného ruchu na Žitnom ostrove a preto i tento materiál posudzuje stav a navrhuje rozvoj cestovného ruchu v tomto kontexte.

Širší priestor mesta sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky. Existuje aj potenciál pre možnosti rozvoja gastronomických podujatí.

Možnosti cykloturistiky a využitia cykloturizmu sú v súčasnosti na počiatkovej úrovni rozvoja.

V mikropriestore mesta najvýznamnejšími turistickými cieľmi sú:

- Termálne kúpalisko Thermal Corvinus Veľký Meder v meste Veľký Meder – nachádza sa približne 25 km od mesta Dunajská Streda.
- Chránená krajinná oblasť (CHKO) Dunajské Luhy – špecifický turistický produkt, lebo chránená krajinná oblasť obsahuje veľmi vzácnu flóru a faunu, vrátane endemických druhov.
- Motoristický areál Slovakia Ring v katastri obce Orechová Potôň je vzdialený cca 10 km od mesta Dunajská Streda. Jeho špecifická technická základňa – 5 922 m dlhá moderná pretekárska dráha so 6 variantmi okruhu a celé perfektne vybudované zázemie vytvorili predpoklady pre bezkonkurenčný produkt automobilových alebo motorkárskych pretekov. Hlavná tribúna má kapacitu 1000 miest, ktorú počas majstrovských pretekov organizátori zvyšujú vybudovaním mobilných tribún. V zimnej sezóne je významný tréningový areál Centrum bezpečnej jazdy.
- Termálne kúpalisko v obci Topoľníky – nachádza sa približne 15 km od mesta Dunajská Streda, od roku 2014 cyklistický chodník spojí Topoľníky s Dunajskou Stredou (na trase Dunajská Streda – Malé Dvorníky – Veľké Dvorníky – Ohrady – Trhová Hradská – Topoľníky).
- Dunajský Klátov – nachádza sa približne 10 km od mesta Dunajská Streda, v obci sa nachádza na brehu Klátovského ramena kultúrna technická pamiatka: vodný mlyn.
- Národná prírodná rezervácia Klátovské rameno – reprezentuje biotopy lužných vrbovo-topoľových a jelšových lesov, prirodzených eutrofných a mezotrofných stojatých vôd s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition, nížinné a podhorské kosné lúky, lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy a karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy.
- Golf Club Welten Báč - nachádza sa približne 20 km od mesta Dunajská Streda.
- Areál vodných športov Čunovo
- Vodné dielo v Gabčíkove, vyhlídkové plavby loďou "ONDAVA" v Gabčíkove
- Splav Malého Dunaja
- Mesto Győr (Maďarsko)
- Mesto Bratislava
- Malokarpatská vínná cesta
- Mesto Komárno
- Mesto Komárom (Maďarsko).

Využitelnosť zdrojov cestovného ruchu

Napriek vhodnému potenciálu územia mesta pre rozvoj cestovného ruchu nie je jeho úroveň úmerná existujúcim možnostiam. Zvýšenie úrovne rozvoja cestovného ruchu možno zabezpečiť eliminovaním nepriaznivých faktorov. Ide predovšetkým o slabú propagáciu a marketing, nedostatočnú koncepčnú prípravu a koordináciu aktivít jednotlivých subjektov a absenciu komplexnosti v ponuke produktov cestovného ruchu. Nedostatky sú aj v kvalite poskytovaných služieb v zariadeniach cestovného ruchu.

Prvoradou úlohou pre rozvoj cestovného ruchu v meste bude v blízkej budúcnosti rozvíjanie kvalitnej propagácie a marketingové aktivity produktov a tak zabezpečovanie efektívneho využitia už existujúcich, ako aj plánovaných služieb cestovného ruchu.

Návrh riešenia rozvoja cestovného ruchu v meste

Návrh riešenia rozvoja rekreácie a cestovného ruchu vychádza z využitia jestvujúceho potenciálu. Cieľom je zapojenie rekreačných areálov do života obyvateľov mesta, ako aj ich zapojenie do cestovného ruchu. Cieľom je využiť jestvujúce, nevhodne využívané kultúrno-historické stavby na zariadenia kultúry, oddychu, rekreácie a cestovného ruchu. Cieľom je rozšírenie štruktúry rekreačných zariadení o nové formy rekreácie, najmä agroturistiku v krajinnom prostredí.

Ak má v meste dôjsť ku skutočnému rozvoju cestovného ruchu, musí existovať funkčné partnerstvo medzi subjektmi, ktoré sa na cestovnom ruchu aktívne podieľajú, za účelom podporovať aktívny cestovný ruch.

V strednodobom horizonte je potrebné využiť rezervy v možnosti spolupráce štátnej správy, samosprávy, podnikateľov a neziskových organizácií. Ďalej je potrebné rozvíjať medziregionálnu, cezhraničnú a medzinárodnú spoluprácu s cieľom tvorby balíčkov cestovného ruchu (CENTROPE, partnerské mestá, Oblastná organizácia cestovného ruchu Žitný ostrov – Csallóköz) s dôrazom na udržateľnosť. V danom horizonte ešte treba

- rozvíjať spoluprácu s podnikateľským sektorom a iniciovať aktivizáciu neziskového sektoru pre potreby rozvoja cestovného ruchu,
- zabezpečiť koordinovaný rozvoj cestovného ruchu na báze prepojenia rôznych oblastí ekonomického a spoločenského života pre postupné naplnenie cieľov rozvoja cestovného ruchu,
- valorizovať potenciál cestovného ruchu a prispieť k zvýšeniu zamestnanosti v meste a vzhľadom k tomu zabezpečiť koordinovaný rozvoj cestovného ruchu,
- pravidelne uskutočňovať analýzu trhu s dôrazom na konkurenčné destinácie a výsledky zapracovať do manažérskych a marketingových rozhodnutí pre rozvoj cestovného ruchu.

Počet ubytovaných návštevníkov cestovného ruchu v meste Dunajská Streda má rastúci trend od roku 2010, avšak miestny cestovný ruch má výrazne väčší potenciál. K zvýšeniu navštevovanosti mesta i regiónu výrazne môže prispievať väčšia aktivita Oblastnej organizácie CR Žitný ostrov – Csallóköz. Popri zvýšení počtu účastníkov treba urobiť aj kroky aj pre predĺženie ich pobytu v meste.

Hlavný potenciál pre ďalší rozvoj hospodárskej štruktúry mesta Dunajská Streda predstavujú nasledovné faktory:

- výhodná poloha (najmä vo vzťahu k susedným regionálnym centráram – Bratislava, Győr (Maďarsko), ale aj prítomnosť dopravného ťahu I/63, železnice a atraktívne prírodné prostredie mesta,

- vysokokvalifikované obyvateľstvo predstavujúce potenciál umožňujúci zvládnuť náročné požiadavky rozvoja progresívnych oblastí ekonomiky,

V ďalšom hospodársko-ekonomickom rozvoji územia miestna samospráva bude mať za úlohu pôsobiť ako iniciátor rozvojových aktivít pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja v riešenom území.

Koncepcia rozvoja cestovného ruchu mesta Dunajská Streda (vypracovaný v roku 2012) definuje nasledovné špecifické ciele:

- rozvíjať rekreačný a relaxačný produkt na báze termálnych vôd,
- vytvoriť ponuku zážitkových produktov cestovného ruchu,
- využiť ďalšie možnosti pre tvorbu ponuky v cestovnom ruchu, ktoré vyplývajú:

a) z blízkej dostupnosti k rieke Dunaj a postavenia mesta na osi Bratislava, Dunajská Streda, Komárno,

b) z možností cezhraničnej spolupráce s Maďarskom,

c) z prepojenia s partnerskými mestami.

Tab. 42: Ubytovacie služby v Dunajskej Strede

meno/ názov	ubyt. zariadenie	adresa	kontakt	prevádzka
MANADO plus s.r.o.	hotel LEGEND *** - 43 osôb	Gabčíkova cesta 5676/50, DS	031/ 552 95 06 – 08	celoročná
Varga Imrich	“JÚLIA” , kapacita – 24 osôb	Malotejedská 572/71, DS	0915/ 07 50 92	celoročná
Leczkesi Jozef	drevená chata – 12 osôb	Malotejedská 555/36, DS	0903/ 13 64 18	celoročná
Tomasek Imrich	rod.dom – 8 osôb	Kúpeľná 2182/48, DS	031/ 552 55 45	celoročná
Horváth Otto	rod.dom – 10 osôb	Malotejedská 549/27	031/ 552 48 91	celoročná
Lelkes Robert	Caravan Camp , camping – 10 osôb	Kúpeľná 2810/1	0908/ 70 20 63	celoročná
Kozma Juraj	Apartman Komfort 8 osôb	Kúpeľná 695/13	0905/ 25 22 81	celoročná
Agszerová Margita	rod.dom – 6 osôb	Malotejedská 636/42	0905/ 63 60 40	celoročná
K&K FORTUNE s.r.o.	Penzión FORTUNE - 40 osôb	Kúpeľná 5379/21	031/ 551 13 01	celoročná
LOAR-VE a.s.	penzión Villa Rosa, 5 izieb, 1 apartmán	Jesenského 6	0915/ 75 72 73	celoročná
SOŠ stavebná s VJM	Turist.ubytovňa 70 osôb a penzión 20 osôb	Gyulu Szabóa 1	031/ 552 42 17	celoročná
Fülle Ján	rod.dom – 10 osôb	Kúpeľná 696	0907/ 21 03 06	celoročná
Pónyaová Lívia	Chatky – 10 osôb	Kúpeľná 697/17	0908/ 30 16 60	celoročná
Péntek Štefan	penzion 30 osôb	Malotejedská 1458/49	0903/ 706 845	celoročná
Szalacsiová Valéria	rod.dom 8 osôb	Malotejedská 532/31	0911/ 165 230	celoročná
Múcsková Mária	rod.dom 6 osôb	Hviezdna 1297/28	0903/ 929 495	celoročná
Faklen Martin	Penzión – 16 osôb	Malotejedská 560/68	031/ 552 85 12	sezónna
Marczellová Mária	rod.dom – 12 lôžok	Malotejedská 566/59	0908/ 446 428	celoročná

KLEMENT s.r.o.	ubytovanie NIKA, rod.dom – 6 osôb	Kúpeľná 39	0918/801 260	celoročná
Ing.Horony Rudolf	chata 4 osoby	Gabčíkova cesta	0905/ 705543	celoročná
DORYSA -G s.r.o.	Penzión – 10 lôžok	Sándora Petőfiho 20A	0917/ 241011	celoročná
Zirig Árpád	Chata – 6 osôb	Gabčíkova cesta	552 71 04	celoročná
UNITEX s.r.o	Ubytovňa – 11 osôb	Zelená	0905/758 759	celoročná
Sebók Jozef	rod.dom – 3 osoby	Malotejedská 541/20	0905/ 41 31 39	celoročná
Seregiová Klára	rod.dom – 4 osoby	Malotejedská 47	0907/ 402 340	celoročná
Thermalpark DS a.s.	hotel, penzion, camping – 258 osôb	Gabčíkova cesta	0905/ 895 964	celoročná
Bódisová Alica	rod.dom – 4 osoby	Mliečany	0903/ 063 293	celoročná
Katarína Pápay	rekreačná chata - 8+6 osôb	Gabčíkova cesta	0908/771439	celoročná
THERMA a.s.	Hotel **** – 140 osôb	Priemyselná 4	0917/638 304	celoročná
H - Iniciator	Penzión – 12 osôb	Gabčíkova cesta	0905/585 627	celoročná
Várady Viliam	penzion - 12 osôb	Kúpeľná 8	0909/430 717	celoročná
Fekete Ladislav	rekr. chata - 6 osôb	Gabčíkova cesta 54	0902/ 17 21 17	sezónna
STERNA CONSULTING s.r.o.	rod.dom - 12 osôb	Brezová 628	0905/38 90 02	celoročná
TARA SM s.r.o.	VILA TARA , rod.dom - 12 osôb	Na pažití 4355/8	0905/ 808 524	celoročná
TERILIUM s.r.o.	Penzion Martina 12 osob	Gabčíkova cesta 6389	0908/326 417	celoročná
ARAGO s.r.o.	rodinný dom - 12 osôb	Kúpeľná 787/19	0911/126 284	celoročná
Bartalosová Lenka	chata 4 osoby	Malotejedská 579/82	0902/ 095 963	celoročná
Nagy Alexander	penzion NEVADA - 34 osôb	Czibóková 2	0905/ 338 247	celoročná
Hotel Bombón	Hotel Bombón **** 130 osôb	Alžbetínske nám. 1202/2	031 / 557 5222	sezónny charakter

Zdroj: Mestský úrad, 2014

Rozvoj cestovného ruchu v meste Dunajská Streda bude závisieť od zlepšenia lokálnej a regionálnej spolupráce. V strednodobom horizonte je potrebné aby samospráva organizovala široké spektrum atraktívnych podujatí a v spolupráci s ďalšími subjektmi vytvorila komplexnú ponuku služieb a produktov cestovného ruchu pre rôzne cieľové skupiny návštevníkov.

Občianska vybavenosť mesta

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v meste charakterizujú zariadenia v oblasti kultúry a administratívy, športové zariadenia, školské a sociálne zariadenia. Vybavenosť mesta službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Administratíva

V zmysle zákona o obecnom zriadení mesto má dva orgány: mestské zastupiteľstvo a primátor mesta. Každý z orgánov mesta má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia mesta nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu mesta. Ďalšie orgány, ako je napr. mestský úrad, komisie, mestská polícia a pod. sú len odvodenými orgánmi mestského zastupiteľstva. Mestský úrad, ktorý je výkonným orgánom mestského zastupiteľstva a primátora, je lokalizovaný v centre mesta.

Orgány mesta

Orgánmi mesta sú:

- mestské zastupiteľstvo
- primátor

Mestské zastupiteľstvo zriaďuje podľa potreby alebo podľa osobitných predpisov svoje orgány, ktorými sú:

- mestská rada
- komisie
- mestský úrad
- mestská polícia.

Osobitné postavenie má hlavný kontrolór mesta, ktorého volí mestské zastupiteľstvo na dobu 6 rokov.

Mestské organizácie

Mesto prevádzkuje nasledovné mestské zariadenia bez právnej subjektivity:

Centrum sociálnej starostlivosti

Detské jasle, jedáleň pre dôchodcov, stacionár pre telesne a mentálne postihnuté deti, práčovňa pre dôchodcov, denné centrum pre dôchodcov. Vedúca: Johanna Bíró • Adresa: Komenského č. 359/33, 929 01 Dunajská Streda • Telefón: +421 (0) 918 607 308 • +421 (0) 31 552 27 06

Materská škola Eleka Benedeka s vyučovacím jazykom maďarským - Benedek Elek Óvoda

Alžbetínske námestie 323/3, 92901 Dunajská Streda • Riaditeľka: PaedDr. Diana Borbélyová • tel.: 031/552 2363,0918/ 607 367 • e-mail: ms.eleka.benedeka@gmail.com, sj.eleka.benedeka@gmail.com

Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda

Októbrová ulica č. 939/47, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľka: Pázmány Annamária • tel.: 0918 / 607 368 • e-mail: msoktobrovads@gmail.com, sjoktobrova@gmail.com

Materská škola - Óvoda - Jesenského ulica

Jesenského ulica č. 910/10, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľka: Edita Állóová • tel.: 0918- 607 360, 031 / 552 22 49 • e-mail: msjesenskeho@gmail.com, sjjesenskeho@gmail.com

Materská škola - Óvoda - Komenského ulica

Komenského ulica č. 357/2, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľka: Bc. Bártki Judit • tel.: 031/ 552 50 50, 0918 607 363 • e-mail: mskomenskeho@azet.sk, sjkomenskeho@gmail.com •

www.mskomenskyds.eu

Materská škola - Óvoda - Námestie SNP

Námestie SNP č. 187/11, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľka: Marta Kyselová • tel.: 0918 - 607 362 • e-mail: mssnp@azet.sk; sjnamsnp@gmail.com

Materská škola - Óvoda - Námestie priateľstva

Námestie priateľstva 2173/21, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľka: Katarína Budayová • tel.: 0918 - 607 366 • e-mail.: ms217327@freemail.hu; sjnampriatelstvads@centrum.sk

Materská škola - Óvoda - Ružový háj

Ružový háj 1359/19 Dunajská Streda • Riaditeľka: Beáta Navrátilová • tel.: 031 / 552 35 35, 0918 / 607 364 • e-mail.: ruzovyhaj@centrum.sk; ruzovyhajsj@gmail.com

Materská škola - Óvoda - Rybný trh

Rybný trh č. 14, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľka: Mária Vargaová • tel.: 0918 / 607 361 • e-mail.: msrybnnytrh@azet.sk; sjrybnnytrh@centrum.sk

Materská škola - Óvoda - Széchenyiho ulica

Széchenyiho ulica 1999/9, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľka: Bc. Beáta Špernáková • tel.: 0918 - 607 365 • e-mail: msszechenyiho@szm.sk; sj.szechenyiho@gmail.com • web:

www.msszechenyiho.alelkes.eu

Rozpočtové a príspevkové organizácie mesta so samostatnou právnou subjektivitou:

Mestské kultúrne stredisko v Dunajskej Strede

Riaditeľka: Mgr. Ildikó Ibolya • Adresa: Korzo Bélu Bartóka 788/1 • Telefón: +421 31 590 08 11 • Email: director@mkskds.sk • WEB: <http://www.vmkds.sk/>

Galéria súčasných maďarských umelcov

Vedúci galérie: PaedDr. Iván Péter • Adresa: Ul. Gyulu Szabóa 304/2 • Telefón: +421 918 607 307 • Email: kmgaleria@gmail.com • WEB: <http://www.kmgaleria.eu>

Zariadenie pre seniorov

Riaditeľ: Ing. Kornfeld Tibor • Adresa: Ul. generála Svobodu 1948/10, Dunajská Streda • Nám. Priateľstva 2201/37, Dunajská Streda • Telefón: +421 (0) 905 452 338 • +421 (0) 31 552 68 31 • +421 (0) 31 552 68 32

Základná škola Dunajská Streda - Jilemnického ulica

Jilemnického ulica 204/11, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľ: PaedDr.Peter Gajdoš • tel.: 031 / 552 25 76 • e-mail: zsdjil@stonline.sk • web: www.zsjlds.edu.sk

Základná škola Dunajská Streda - Smetanov háj

Smetanov háj 286/9, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľka: Ing. Gabriela Bothová • tel.: 031 / 552 23 37, 031 / 552 45 38 • e-mail: zssmetanovhajds@mail.t-com.sk • web: www.zsshajds.edu.sk

Základná škola Zoltána Kodály s vyučovacím jazykom maďarským

Komenského ulica 1219/1, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľ: Mgr. Ibolya Olivér • tel.:031 / 552 24 32, 031 / 552 38 93 • e-mail: kodalyai@gmail.com • web: www.kzai.edupage.org

Základná škola Gyulu Szabóa s vyučovacím jazykom maďarským

Školská ulica č. 936/1, 929 01 Dunajská Streda • Riaditeľ: Mgr. Nagy Arpád • tel.: 031 / 552 24 31 • e-mail: : gy.szabo@zsmkds.sk • web: www.zsszabo.sk

Základná škola Árpina Vámbéryho s vyučovacím jazykom maďarským

Hviezdoslavova ulica č.2094/2, 92901 Dunajská Streda • Riaditeľ: PaedDr. Masszi Ján • tel.: 031 / 552 53 85 • e-mail.: mail@varmin.eu, mj.vambery@gmail.com • web: www.varmin.eu

Základná umelecká škola

Základná umelecká škola Dunajská Streda • Smetanov háj 283/6, Dunajská Streda • Riaditeľka : Mgr. Katarína Kollár • tel.: 031 / 5522686 • e-mail: zus.ds@stonline.sk • web: www.zusdunstreda.sk

Centrum voľného času

Riaditeľ: Mgr. Stella Pelech Píver • Adresa: Smetanov háj 286 • Telefón: 031/552 23 38 • Email: piverova.cvc@gmail.com • web: www.cvcds.edu.sk

Obchodné spoločnosti

Obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou mesta Dunajská Streda:

<u>THERMALPARK DS, a.s.</u> Sídlo: Gabčíkova cesta 237/38, Dunajská Streda - Podiel mesta: 100 % web: www.thermalpark.sk
<u>Perfects, a.s.</u> Sídlo: Alžbetínske námestie 1203, Dunajská Streda - Podiel mesta: 99,92%
<u>SOUTHERM SPRÁVA, s.r.o.</u> Sídlo: Športová 4021/13 A, Dunajská Streda - Podiel mesta: 34%
<u>Nemocnica s poliklinikou Dunajská Streda, a. s.</u> Sídlo: Veľkobláhovská č. 23, Dunajská Streda - Podiel mesta: 0,34%
<u>Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.</u> Sídlo: Nábrežie za hydrocentrálou 4, Nitra - Podiel mesta: 2,52%
<u>I. slovenská úsporová, a.s.</u> Sídlo: Pekná cesta 19, Bratislava - Podiel mesta: 12%
<u>Municipal Real Estate Dunajská Streda, s.r.o.</u> Sídlo: Alžbetínske námestie 1203, 929 01, Dunajská Streda - Podiel mesta: 100%
<u>DAC Aréna, a. s.</u> Sídlo: Alžbetínske námestie 1203, 929 01, Dunajská Streda - Podiel mesta: 100%

V riešenom území sídli viac štátnych/verejných organizácií, čo je dôsledok administratívno-správneho postavenia mesta Dunajská Streda.

Tab. 43: Spádovosť mesta Dunajská Streda k vybraným administratívno-správnym službám

Ukazovateľ	Miesto
Sídlo matričného úradu	Dunajská Streda
Sídlo pracoviska daňového úradu	Trnava
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Dunajská Streda
Sídlo Okresného súdu	Dunajská Streda
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Dunajská Streda
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Dunajská Streda
Sídlo Územnej vojenskej správy	Trnava
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Dunajská Streda
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Dunajská Streda
Sídlo Sociálnej poisťovne	Dunajská Streda

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

V strednodobom horizonte cieľom mesta Dunajská Streda je zvyšovanie kvality služieb verejnej správy na miestnej úrovni, rozvoj elektronizácie a integrovaných informačných systémov v samospráve.

Školstvo

Mesto Dunajská Streda považuje výchovu a vzdelávanie za jednu zo svojich najvýznamnejších a trvalých priorít a v rámci svojich kompetencií vytvára priaznivé podmienky vo všetkých sférach vzdelávania. Mesto Dunajská Streda disponuje dobrou vedomostnou skladbou absolventov stredných a vysokých škôl a vytvára dobrý predpoklad ďalšieho rozvoja mesta a jeho regiónu.

Na základe zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky sa stalo mesto Dunajská Streda od 1. júla

2002 zriaďovateľom škôl a školských zariadení a má povinnosť zriaďovať a zrušovať školy a školské zariadenia. Zákonom č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov prešli od 1. januára 2004 všetky zostávajúce kompetencie v oblasti školstva na obce a mestá. Popritom zriaďovateľom uvedených škôl môže byť aj cirkev alebo súkromná osoba.

Materské školy

Predškolská výchova zohráva mimoriadne dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa. Súčasne zapája dieťa i rodinu do sociálnych štruktúr spoločnosti už v ranom detstve. Inštitucionálne zabezpečenie predškolskej výchovy je tiež príležitosťou ako pomôcť socializácii detí aj z menej podnetného rodinného prostredia. Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

V šk. roku 2014/2015 sa v meste Dunajská Streda nachádzalo 9 materských škôl, v prípade každej bol zriaďovateľom mesto Dunajská Streda. Počet detí v materských školách je relatívne ustálený. Rozvoj výstavby bytov v meste môže vyvolávať zmeny v demografickom správaní obyvateľstva – môže vyvolávať mierny nárast natality, čo sa potom po roku 2015 môže prejaviť vo zvýšenom počte detí v MŠ.

Základné školy

Základné školy poskytujú základné vzdelanie a pripravujú žiakov pre ďalšie štúdium a prax. Na území mesta Dunajská Streda sa nachádza celkovo 6 základných škôl, z ktorých je päť v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Dunajská Streda a jedna cirkevná, ktorej zriaďovateľom je Rímskokatolícka cirkev Trnava. Zo šiestich základných škôl sú 4 s vyučovacím jazykom maďarským: Základná škola Gyulu Szabóa s VJM, Základná škola Zoltána Kodálya s VJM, Základná škola Ármina Vámbéryho s VJM a Cirkevná základná škola sv. Jána apoštola s VJM, Základná škola Jilemnického ulica 206/11 a Základná škola Smetanov háj 286/9 majú vyučovacím jazyk slovenský. V školskom roku 2014/2015 navštevovalo základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta 2491 žiakov.

Počet detí sa v základných školách mierne znižoval do roku 2011. V školskom roku 2014/2015 v šiestich základných školách bolo 2634 žiakov (v tom aj žiaci Cirkevnej základnej školy sv. Jána apoštola s VJM v Dunajskej Strede).

Celkový počet žiakov navštevujúcich základné školy sa za posledné 3 školské roky ustálil. Tento fakt potvrdzujú aj tabuľky 49. a 50., ktoré uvádzajú počet žiakov I. a II. stupňa základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. V prípade, že škola otvorila nultý ročník, počet žiakov sa započítaval do I. stupňa.

Tab. 44: Vývoj počtu detí a počtu tried na základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta v období 2004-2014

	Základná škola Gyula Szabó s VJM – Szabó Gyula Alapiskola, Školská ulica č. 936/1, 929 01 Dunajská Streda		Základná škola Zoltána Kodály s VJM - Kodály Zoltán Alapiskola, Komenského ulica 1219/1, 929 01 Dunajská Streda		Základná škola Árpina Vámbéryho s VJM – Vámbéry Árpina Alapiskola, Hviezdoslavova ulica č.2094/2, 92901 Dunajská Streda		Základná škola Jilemnického ulica 204/11, 929 01 Dunajská Streda		Základná škola Smetanov háj 286/9, 929 01 Dunajská Streda	
	Počet žiakov	Počet tried	Počet žiakov	Počet tried	Počet žiakov	Počet tried	Počet žiakov	Počet tried	Počet žiakov	Počet tried
2004/2005	748	29	790	33	451	21	483	19	375	18
2005/2006	777	30	721	30	440	20	508	19	336	16
2006/2007	728	30	711	31	434	19	512	20	293	14
2007/2008	735	31	650	29	441	19	509	20	294	14
2008/2009	719	32	583	25	491	21	545	23	248	13
2009/2010	704	33	531	24	512	23	549	24	226	13
2010/2011	670	32	484	24	557	25	583	25	190	11
2011/2012	673	30	445	21	577	26	591	25	199	10
2012/2013	646	29	424	21	623	28	615	26	180	10
2013/2014	637	30	408	20	638	29	635	26	185	9
2014/2015	632	31	390	20	642	29	635	27	192	10

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 45: Vybrané charakteristiky materských škôl v meste Dunajská Streda k 15.9.2014

Územie	Zriaďovateľ	Jazyk	Triedy MŠ so starostlivosťou		Príprav. triedy		Učiteľia	Asistent učiteľa
			celodennou		v minulom škol. roku			
			triedy	deti	triedy	deti		
Materská škola s VJM * 92901 Dunajská Streda, Alžbetínske nám. 323/3	Mesto Dunajská Streda	M	3	62	1	17	6	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Jesenského ulica 910/10	Mesto Dunajská Streda	S	5	93	2	33	10	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Komenského ulica 357/2	Mesto Dunajská Streda	S	1	22		9	2	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Komenského ulica 357/2	Mesto Dunajská Streda	M	3	67		32	6	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Nám. priateľstva 2173/27	Mesto Dunajská Streda	S	2	46	1	19	4	1
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Nám. priateľstva 2173/27	Mesto Dunajská Streda	M	4	84	1	26	8	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Námestie SNP 187/11	Mesto Dunajská Streda	S	1	21		7	2	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Námestie SNP 187/11	Mesto Dunajská Streda	M	3	59	1	14	6	
Materská škola s VJM * 92901 Dunajská Streda, Októbrová ulica 939/47	Mesto Dunajská Streda	M	3	71	1	16	6	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Ružový háj 1359/19	Mesto Dunajská Streda	S	1	21		6	2	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Ružový háj 1359/19	Mesto Dunajská Streda	M	2	40		6	4	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Rybný trh 14	Mesto Dunajská Streda	S	2	47	1	15	4	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Rybný trh 14	Mesto Dunajská Streda	M	4	83	2	32	9	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Széchenyiho ulica 1999/9	Mesto Dunajská Streda	S	2	48		13	4	
Materská škola * 92901 Dunajská Streda, Széchenyiho ulica 1999/9	Mesto Dunajská Streda	M	1	23		4	2	

Poznámka: M – maďarsky, S – slovensky

Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva, 2014

Tab. 46: Vybrané charakteristiky základných škôl v Dunajskej Strede k 15.9.2014

Územie Adresa	Zriaďovateľ	Druh ZŠ	OrgVyu	Jazyk	Triedy			Žiaci			Učiteľia	Asistent učiteľa
					v ročníku							
					nul-tom	1. - 4.	5. - 9.	nul-tom	1. - 4.	5. - 9.		
Základná škola s VJM * 92901 Dunajská Streda, Hviezdoslavova ul. 2094/2	Mesto Dunajská Streda	1-9	4	M		13	16		277	365	47	2
Základná škola * 92901 Dunajská Streda, Jilemnického ulica 204/11	Mesto Dunajská Streda	1-9	4	S		13	14		316	319	41	2
Základná škola s VJM * 92901 Dunajská Streda, Komenského ulica 1219/1	Mesto Dunajská Streda	1-9	4	M	1	8	11	11	132	247	31	6
Základná škola * 92901 Dunajská Streda, Smetanov háj 286/9	Mesto Dunajská Streda	1-9	4	S		5	5		96	96	18	4
Základná škola s VJM * 92901 Dunajská Streda, Školská ulica 936/1	Mesto Dunajská Streda	1-9	4	M	1	13	17	9	244	379	48	1
Cirkevná ZŠ s VJM * 92901 Dunajská Streda, Trhovisko 1	Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza	1-9	4	M		4	5		53	90	14	

OrgVyu – organizácia vyučovania na I. stupni – 4 – štvortriedna - pre každý postupný ročník je zriadená samostatná trieda

Poznámka: M – maďarsky, S – slovensky

Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva, 2014

Tab. 47: Vývoj počtu detí a počtu tried na materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta v období 2004-2014 – 1. Časť

	Materská škola –Óvoda, Komenského ulica č. 357/2, 929 01 Dunajská Streda		Materská škola –Óvoda, Széchenyiho ulica 1999/9, 929 01 Dunajská Streda		Materská škola Jesenského ulica č. 910/10, 929 01 Dunajská Streda		Materská škola –Óvoda, Rybny trh č. 14, 929 01 Dunajská Streda		Materská škola –Óvoda, Ružový háj 1359/19, 929 01 Dunajská Streda	
	Počet žiakov S+M	Počet tried S+M	Počet žiakov S+M	Počet tried S+M	Počet žiakov S+M	Počet tried S+M	Počet žiakov S+M	Počet tried S+M	Počet žiakov S+M	Počet tried S+M
2004/2005	21+62	1+3	40+25	2+1	105+0	6+0	40+103	2+6	23+44	1+2
2005/2006	24+61	1+3	45+22	2+1	102+0	5+0	44+102	2+5	24+38	1+2
2006/2007	20+62	1+3	42+21	2+1	102+0	5+0	43+99	2+5	20+38	1+2
2007/2008	22+62	1+3	40+22	2+1	105+0	5+0	44+100	2+5	21+36	1+2
2008/2009	22+66	1+3	46+22	2+1	101+0	5+0	43+100	2+5	22+38	1+2
2009/2010	22+65	1+3	47+24	2+1	103+0	5+0	43+97	2+5	20+38	1+2
2010/2011	22+63	1+3	45+23	2+1	104+0	5+0	40+93	2+5	18+35	1+2
2011/2012	24+71	1+3	46+20	2+1	92+0	5+0	44+91	2+5	18+38	1+2
2012/2013	24+71	1+3	41+21	2+1	88+0	5+0	44+95	2+5	22+37	1+2
2013/2014	24+68	1+3	43+22	2+1	93+0	5+0	45+81	2+4	22+38	1+2
2014/2015	22+67	1+3	48+23	2+1	93+0	5+0	47+83	2+4	21+40	1+2

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Poznámka: M – maďarský, S – slovenský

Tab. 48: Vývoj počtu detí a počtu tried na materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta v období 2004-2014 – 2. časť

	Materská škola - Óvoda, Námestie SNP č. 187/11, 929 01 Dunajská Streda		Materská škola - Óvoda, Námestie priateľstva 2173/21, 929 01 Dunajská Streda		Materská škola Eleka Benedeka s VJM – Benedek Elek Óvoda, Alžbetínske námestie 323/3, 929 01 Dunajská Streda		Materská škola s VJM – Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda, Októbrová ulica č. 939/47, 929 01 Dunajská Streda	
	Počet žiakov S+M	Počet tried S+M	Počet žiakov S+M	Počet tried S+M	Počet žiakov S+M	Počet tried S+M	Počet žiakov S+M	Počet tried S+M
2004/2005	19+46	1+3	44+101	2+6	0+61	0+3	0+60	0+4
2005/2006	24+60	1+3	43+76	2+5	0+61	0+3	0+67	0+3
2006/2007	23+56	1+3	44+75	2+4	0+53	0+3	0+73	0+3
2007/2008	19+56	1+3	45+77	2+4	0+56	0+3	0+61	0+3
2008/2009	17+52	1+3	47+79	2+4	0+61	0+3	0+65	0+3
2009/2010	19+42	1+3	46+76	2+4	0+59	0+3	0+70	0+3
2010/2011	19+53	1+3	44+71	2+4	0+57	0+3	0+71	0+3
2011/2012	19+49	1+3	45+78	2+4	0+56	0+3	0+69	0+3
2012/2013	21+55	1+3	45+83	2+4	0+59	0+3	0+71	0+3
2013/2014	21+51	1+3	44+77	2+4	0+62	0+3	0+68	0+3
2014/2015	21+59	1+3	46+84	2+4	0+62	0+3	0+71	0+3

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014
Poznámka: M – maďarský, S – slovenský

Tab. 49: Údaje o ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

Názov ukazovateľa	2011/12	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Základné školy	5	5	5	5
Počet žiakov	2485	2488	2503	2491
Počet učiteľov (vrát. vychovávateľov)	176	180	181	189

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 50: Počet detí v základných školách s VJM

Školský rok	2011/2012			2012/2013			2013/2014			2014/2015		
	Počet žiakov		Spolu	Počet žiakov		Spolu	Počet žiakov		Spolu	Počet žiakov		Spolu
	1. stupeň	2. stupeň		1. stupeň	2. stupeň		1. stupeň	2. stupeň		1. stupeň	2. stupeň	
Základná škola Gyulu Szabóa s VJM Szabó Gyula Alapiskola	244	429	673	241	405	646	249	388	637	253	379	632
Základná škola Zoltána Kodálya s VJM Kodály Zoltán Alapiskola	178	267	445	166	258	424	161	247	408	143	247	390
Základná škola Árpina Vámbéryho s VJM Vámbéry Ármin Alapiskola	257	320	577	275	348	623	279	359	638	277	365	642
Spolu	679	1016	1695	682	1011	1693	689	994	1683	673	991	1664

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 51: Počet detí ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským

Školský rok	2011/2012			2012/2013			2013/2014			2014/2015		
	Počet žiakov		Spolu	Počet žiakov		Spolu	Počet žiakov		Spolu	Počet žiakov		Spolu
	1. stupeň	2. stupeň		1. stupeň	2. stupeň		1. stupeň	2. stupeň		1. stupeň	2. stupeň	
Základná škola Smetanov háj 286/9	87	112	199	87	93	180	87	98	185	96	96	192
Základná škola Jilemnického ul.206/11	311	280	591	336	279	615	335	300	635	316	319	635
Spolu	389	401	790	423	372	795	422	398	820	412	415	827

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 52: Počet detí v prvom ročníku za posledné obdobie a rozdiel v počte detí v I. ročníku (porovnanie medzi školskými rokmi)

	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Základná škola Gyula Szabóa s VJM Szabó Gyula Alapiskola	57	52	67	58	57	67	54
Základná škola Zoltána Kodálya s VJM Kodály Zoltán Alapiskola	46	45	69	39	40	33	29
Základná škola Ármina Vámbéryho s VJM Vámbéry Ármin Alapiskola	63	59	71	58	87	66	62
Spolu ZŠ s VJM	166	156	177	155	184	166	145
Základná škola Smetanov háj 286/9	20	24	18	21	21	25	26
Základná škola Jilemnického ul.206/11	80	71	88	77	93	74	76
Spolu ZŠ s VJS	100	95	106	98	114	99	102
Spolu všetky ZŠ	266	251	283	253	298	265	247

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Od šk.roku 2013/14 sa Materská škola – Óvoda, Nám.priateľstva 2173/27 Dunajská Streda zapojila do národného projektu pod názvom Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy, ktorého cieľom je podpora inkluzívneho prostredia v MŠ s cieľom zabezpečiť predchádzanie neoprávneného zaraďovania žiakov do systému špeciálneho školstva.

Na tento projekt nadväzuje zapojenie od šk.roku 2014/2015 dvoch základných škôl (Základná škola Zoltána Kodálya s VJM - Kodály Zoltán Alapiskola a Základná škola Smetanov háj 286/9) do projektu PRINED (Národný PROjekt INkluzívnej Edukácie) s cieľom zaujímavou a informatívnou formou udržať deti čo najdlhšie v škole a umožniť im popoludňajšiu prípravu na nasledujúci deň, nevyhnutnú pre zlepšenie ich prospechu a taktiež sa venovať aktivitám, ktoré sú pre nich zaujímavé a ktorým sa môžu venovať aj z dlhodobého časového hľadiska. Inkluzívny model vzdelávania ma za úlohu pomôcť lepšej pripravenosti detí z marginalizovaných rómskych komunít a podporiť tak ich sociálnu inklúziu.

Špeciálne školy

Na území mesta Dunajská Streda sú zriadené tri špeciálne základné školy: Špeciálna základná škola, Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským – Magyar Tanítási Nyelvű Speciális Alapiskola a Spojená škola. V týchto školách sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím.

Tab. 53: Počet žiakov v špeciálnych základných školách

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Špeciálna základná škola	46	41	39	46
Špeciálna základná škola s VJM	59	61	60	58
Spojená škola	43	44	45	41

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 54: Špeciálne základné školy bez špeciálnych tried v Dunajskej Strede k 15. 9. 2014

Územie	Zriaďovateľ	Postih	Jazyk	ZŠ (ŠZŠ variant A)		Variant				Učitelia		Asis- tent uči- teľa
				triedy	žiaci	B		C		spolu	s kvalif. zo špec. pedag.	
						triedy	žiaci	triedy	žiaci			
Špec. základná škola * 92901 Dunajská Streda, Ádorská 35	Okresný úrad Trnava	AUT	S					1	2	1	1	
Špec. základná škola * 92901 Dunajská Streda, Ádorská 35	Okresný úrad Trnava	MEN	S	2	15	1	11	1	7	5	5	4
Špec. základná škola * 92901 Dunajská Streda, Ádorská 35	Okresný úrad Trnava	ZZ	S	1	11					1	1	
Spojená škola * 92901 Dunajská Streda, Gyulu Szabóa 1	Okresný úrad Trnava	AUT	M					2	8	2	2	2
Spojená škola * 92901 Dunajská Streda, Gyulu Szabóa 1	Okresný úrad Trnava	MEN	M			2	12	2	8	5	4	1
Špeciálna ZŠ s VJM * 92901 Dunajská Streda, Komenského ulica 1219/1	Okresný úrad Trnava	MEN	M	6	45	1	13			8	4	

Postih	Postih	Postih
AUT	syndróm autizmu	
MEN	mentálny	
SLU	sluchový	
ZRA	zrakový	
KOM	narušená komunikácia (rečový)	
TEL	telesný a telesne oslabení	
VIA	viacnásobný (hluchoslepý)	
ZZ	pri zdravotníckom zariadení	
PS	školy pri špeciálnych výchovných zariadeniach (poruchy správania)	
VPU	vývinové poruchy učenia	
INY	iný postih	
INT	intelektovo nadaní	
M+	mentálny v kombinácii s ďalším postihom	

Poznámka: M – maďarsky, S – slovensky

Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva, 2014

Ostatné školy a školské zariadenia

Výchova a vzdelávanie vo voľnom čase sú dôležitým faktorom pre rozvoj osobnosti mladého človeka. Užitočné trávenie voľného času pomáha formovať hodnotový systém a ovplyvňuje i jeho profesijnú orientáciu a úspešnosť v živote.

Z inštitúcií slúžiacich na výchovu a vzdelávanie mimo vyučovania v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta veľký význam má Základná umelecká škola.

Základná umelecká škola

V meste Dunajská Streda funguje 1 základná umelecká škola, ktorá ponúka svojim študentom vzdelávanie v hudobnom, výtvarníckom, tanečnom a literárno-dramatickom odbore.

Tab. 55: Základné ukazovatele o Základnej umeleckej škole

Školský rok	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Počet žiakov	600	599	588	624
- z toho v individ. forme	219	218	255	266
- z toho v skupin. forme	381	381	333	358
Počet pedag. zamestnancov	31	33	31	31

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 56: Vybrané charakteristiky základnej umeleckej školy v Dunajskej Strede k 15. 9. 2014

Zriaďovateľ	Počet žiakov, študujúcich v odbore					z toho v štúdiu pre dospelých	Učiteľia
	tanečnom	výtvarnom	literár.-dramat.	hudobnom	audio a multimed.tvorby		
Mesto Dunajská Streda	134	167	32	255		16	31

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 57: Štruktúra a počet detí v ZUŠ podľa odborov v období 2004-2014

	Základná umelecká škola –Múvészeti Alapiskola, Smetanov háj 283/6, Dunajská Streda				
	počet žiakov spolu	tan. odbor	výt. odbor	lit.-dra. odbor	hudobný odbor
2004/2005	681	136	290	31	224
2005/2006	653	129	265	36	223
2006/2007	694	170	257	30	237
2007/2008	720	176	257	32	255
2008/2009	629	147	207	28	247
2009/2010	601	162	182	9	248
2010/2011	605	151	164	54	236
2011/2012	600	167	177	28	228
2012/2013	599	162	171	31	235
2013/2014	588	134	167	32	255
2014/2015	624	131	173	54	266

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Centrá voľného času

V meste Dunajská Streda sú zriadené 2 centrá voľného času ako školské výchovno-vzdelávacie zariadenie pre využívanie voľného času detí a mládeže, ktoré svoju činnosť orientujú na voľno časové aktivity. Jedná sa o Centrum voľného času v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Dunajská Streda a Súkromné centrum voľného času (bolo založené v roku 2009, ako nezisková organizácia).

Tab. 58: Štruktúra a počet detí v CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta podľa odborov v období 2004-2014

	počet záujm. útvarov	jazyk	spol. vedné	veda a technika	kult. a umenie	telov. a šport
2004/2005	81	10	2	6	28	35
2005/2006	64	15	1	0	19	28
2006/2007	73	16	2	0	31	23
2007/2008	68	14	2	0	27	22
2008/2009	76	12	1	0	34	28
2009/2010	63	18	0	0	25	19
2010/2011	68	13	1	0	28	25
2011/2012	89	13	0	0	40	33
2012/2013	94	16	0	0	32	46
2013/2014	42	0	0	0	35	7
2014/2015	42	0	0	0	35	7

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 59: Štruktúra a počet detí v CVČ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta podľa odborov v období 2004-2014

	informatika	počet členov	jazyk	spol. vedné	veda a technika	kult. a umenie	telov. a šport	informatika	do 15 rokov	nad 15 rokov
2004/2005	0	1001	156	18	45	325	457	0	902	99
2005/2006	1	762	189	11	0	217	334	11	685	77
2006/2007	1	859	176	12	0	356	306	9	796	63
2007/2008	1	759	143	26	0	325	254	11	707	52
2008/2009	1	918	130	12	0	411	353	12	807	111
2009/2010	1	927	172	0	0	375	370	10	866	61
2010/2011	1	863	128	14	0	365	347	9	807	56
2011/2012	3	914	140	0	0	434	458	30	824	90
2012/2013	0	948	150	0	0	325	673	0	878	70
2013/2014	0	500	0	0	0	380	120	0	478	22
2014/2015	0	500	0	0	0	380	120	0	500	0

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Tab. 60: Vybrané údaje o Súkromnom centre voľného času

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
počet záujm. útvarov	76	118	122	58	60
kult. a umenie	1	28	27	12	16
telov. a šport	75	90	95	46	44
Žiaci do 15 rokov	1549	1953	1814	800	714
Žiaci nad 15 rokov	131	126	220	197	199

Zdroj: Mestský úrad, 2014

Stredné školy

Stredoškolské vzdelávanie je nevyhnutnou podmienkou na rozvoj intelektuálneho potenciálu a všeobecnú kultivovanosť osobnosti, potrebnú na adaptabilitu a na získanie príslušnej kvalifikácie.

Na území mesta sa nachádzajú 4 gymnáziá, z toho 3 s vyučovacím jazykom maďarským (*Športové gymnázium s VJM Dunajská Streda, Gymnázium Árpina Vámbéryho v Dunajskej Strede, Súkromné gymnázium s VJM*) a 1 s vyučovacím jazykom slovenským (*Gymnázium Ladislava Dúbravu*). Spomenuté inštitúcie poskytujú úplné stredné vzdelanie všeobecného zamerania.

Stredné odborné školstvo v meste Dunajská Streda je historicky vyprofilované, úzko prepojené na výrobnú sféru a sféru služieb. Mesto Dunajská Streda má veľmi dobrú štruktúru stredných odborných škôl: v meste sa nachádza 7 stredných odborných škôl, a to:

- SOŠ stavebná, 92901 Dunajská Streda, Gyulu Szabóa 1 Zriaďovateľ: Trnavský samosprávny kraj,
- Stredná odborná škola, 92901 Dunajská Streda, Gyulu Szabóa 21 Zriaďovateľ: Trnavský samosprávny kraj,
- SOŠ technická, 92901 Dunajská Streda, Kračanská cesta 1240/36 Zriaďovateľ: Trnavský samosprávny kraj,
- SOŠ rozv. vidieka s VJM, 92938 Dunajská Streda, Nám. sv. Štefana 1533/3 Zriaďovateľ: Trnavský samosprávny kraj,
- Súkromná SOŠ s VJM, 92901 Dunajská Streda, Neratovické nám. 1916/16 Zriaďovateľ: VOCATIO spol. s r.o.,
- Str. zdravot. škola, 92901 Dunajská Streda, Športová 349/34 Zriaďovateľ: Trnavský samosprávny kraj,
- Súkromná SOŠ, 92901 Dunajská Streda, Trhovisko 2294/15 Zriaďovateľ: RNDr. Jolana Ozoráková.

Zo stredných škôl tri majú školské internáty:

- Školský internát ako súčasť Strednej odbornej školy stavebnej s vyučovacím jazykom maďarským - Építészeti Szakközépiskola, Dunajská Streda, Gyulu Szabóa 1
- Školský internát ako súčasť Strednej odbornej školy rozvoja vidieka s vyučovacím jazykom maďarským - Vidékfejlesztési Szakközépiskola, Nám. sv. Štefana 1533/3, Dunajská Streda
- Školský internát pri Súkromnej strednej odbornej škole, Trhovisko 2294/15, Dunajská Streda

Ďalšie školské/pedagogické inštitúcie v meste:

- Jazyková škola Dunajská Streda Športová ulica 349/34. 929 01 Dunajská Streda
- Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie - Pedagógiai-Pszichológiai Tanácsadó és Prevenciók Központ, Hlavná 37/19, Dunajská Streda

- Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť Spojenej školy, Gyulu Szabóa 1, Dunajská Streda

Vysoké školy

Vysoké školy sú vrcholné vedecké a vzdelávacie inštitúcie. Majú nenahraditeľnú úlohu v procese vysokoškolského a ďalšieho vzdelávania, poznania, vedeckého výskumu a umenia, rozvoja duchovného a vzdelanostného potenciálu spoločnosti. Vysoké školstvo významnou mierou prispieva nielen k sociálno-ekonomickému a vedecko-technickému pokroku, ale i k zachovaniu a zveľaďovaniu národného a kultúrneho dedičstva. V meste Dunajská Streda vysokoškolské detašované pracovisko má Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety (sídlo má v Bratislave - 81102 Bratislava 1, Palackého 1).

Mesto Dunajská Streda postupne, v rámci finančných možností, rekonštruuje svoje základné školy, materské školy, základnú umeleckú školu. Postupne treba na všetkých budovách škôl a školských zariadení dokončiť výmenu okien a dverí, opraviť strechy, zatepliť ich, realizovať nové fasády, modernizovať kotolne, školské jedálne, interiérové i materiálno - technické vybavenie.

V strednodobom horizonte na zlepšenie podmienok v školstve by samospráva mala pokračovať v modernizovaní škôl a školských zariadení, podporovať kvalitný výchovno-vzdelávací proces a rozvoj ľudských zdrojov. Bude potrebné zvýšiť objem financií v rozpočte mesta na modernizáciu, prevádzku a údržbu škôl, školských zariadení a školských športových areálov, ako aj objem financií v dotačnom systéme mesta na podporu výchovných a vzdelávacích aktivít detí pre všetky typy škôl a školských zariadení. Samospráva by mala podporiť aj projekty, ktoré zvýšia záujem detí a mládeže o kultúrne a športové aktivity.

Zdravotníctvo

Zdravie je základné ľudské právo a kľúčový faktor rozvoja spoločnosti. Štát smeruje svoju politiku v oblasti zdravia na vytvorenie prostredia, v ktorom občania budú mať zaručené podmienky na podporu a ochranu svojho zdravia, právo na zdravotnú starostlivosť a na dostupnosť a rovnosť v jej poskytovaní.

Zdravotnícka starostlivosť sa realizuje v štátnych, neštátnych a súkromných zariadeniach. V riešenom území sa nachádza viac lekární a viac zariadení zdravotníctva. Hlavným poskytovateľom zdravotníckych služieb je *Nemocnica s poliklinikou Dunajská Streda*, a.s. (<http://www.nemocnicads.sk/>), kde je zabezpečená aj rýchlá zdravotnícka pomoc. Od roku 2012 v priestoroch nemocnice sa nachádza aj Hniezdo záchranu, verejný inkubátor na odloženie nechcených bábätiok. V meste sa nachádzajú aj 2 ďalšie väčšie zdravotnícke strediská (Klinika Sagax, Zdravotnícke stredisko Garant) a množstvo ďalších menších zdravotníckych zariadení. V meste je dostatočný počet lekární.

V meste Dunajská Streda sa nachádza aj sídlo stanice záchranej zdravotnej služby (typ ambulancie: ambulancia rýchlej lekárskej pomoci (RLP) – posádka s lekárom).

Tab. 61: Zoznam lekární v meste Dunajská Streda

Názov zariadenia	Adresa	Názov zariadenia	Adresa
Lekáreň Cobra	Športová 4013	Lekáreň ALOE	Ružová 25
Lekáreň Dana	Hlavná 23	Lekáreň na Korze	Jesenského 2
Nemocničná lekáreň NsP	Veľkobláhovská 23	Lekáreň Noe	Hlavná 48
Gryf	Hlavná 21	Lekáreň Viktoria	Veľkobláhovská 1002/45
Garant	ul.Jánosa Eszterházyho 5	Lekáreň AEVITAS	Hlavná 58/A
Lekáreň Dr. Max	Galantská cesta 5237/16	Lekáreň u Jednorožca	Železničná č.4
Lekáreň Dr. Max	Galantská cesta 4749/7	Lekáreň BERBERIS	Nemešsegská 1
Lekáreň Svätej Márie	Veľkobláhovská 10	Lekáreň Balzam	B.Bartóka 2384/18
Tesco Dunajská Streda	Hlavná 75		

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Sociálne služby

Zvyšovanie dostupnosti a kvality štandardu poskytovaných služieb sociálnej starostlivosti sa stáva významným indikátorom životnej úrovne. V meste Dunajská Streda je vybudovaná fungujúca sieť zariadení, v rámci ktorej zabezpečujú sociálne služby verejní aj neverejní poskytovatelia.

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Tieto služby a pomoc sú poskytované verejnou správou (štát, samospráva) a súkromnými poskytovateľmi (občianske združenia, neziskové organizácie, cirkevné organizácie atď.).

Pôsobnosť obce definuje Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona o živnostenskom podnikaní nasledovne:

Obec

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o
  1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
  2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
  4. povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
  1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
  3. opatrovateľskej služby,
  4. prepravnej služby,
  5. odľahčovacej služby,
  6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
  1. o poskytovaní sociálnej služby,

2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu s ambulantnou sociálnou službou, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
  - j) môže zriaďovať, zakladat' a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
  - k) môže poskytnúť finančný príspevok podľa § 78a ods. 4 na základe písomnej zmluvy podľa osobitného predpisu a kontroluje hospodárenie s ním,
  - l) poskytuje podľa § 75 ods.1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 8 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
  - p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie,
  - q) vedie evidenciu
    - 1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
    - 2. rozhodnutí podľa písmena c),
    - 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
  - r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
  - s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
  - t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,
  - u) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d).

Zákon o sociálnych službách vymedzuje sociálne služby ako špecializované činnosti na riešenie prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie. Sociálne služby sú realizačným prostriedkom na zabezpečenie cieľa sociálnej pomoci: zmierniť alebo prekonať s aktívnou účasťou občana hmotnú alebo sociálnu núdzu, zabezpečiť základné životné podmienky občana v prirodzenom prostredí, zabráňovať vzniku, prehĺbovaniu alebo opakovaniu porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu občana a zabezpečiť integráciu občana do spoločnosti.

Mesto Dunajská Streda zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb pre svojich občanov v rámci svojich kompetencií a finančných možností.

Tab. 62: Zariadenia poskytujúce sociálne služby v meste Dunajská Streda

Názov zariadenia	Počet	Kapacita
Centrum sociálnej starostlivosti	1	Jedáleň pre dôchodcov – kapacita 120 Denný stacionár – kapacita 10 Detské jasle – kapacita 35 Mestský klub dôchodcov – 160 členov
Zariadenie pre seniorov, Dunajská Streda Ul. gen Svobodu	1	82
Nám. priateľstva		83

Pozn.: * údaje z roku 2011

Centrum sociálnej starostlivosti, Komenského 359/33, 929 01 Dunajská Streda

Dátum zápisu registrácie: 22.03.2012 – druh sociálnej služby:

- jedáleň pre dôchodcov mesta
- denný stacionár – ambulatná forma
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života
- denné centrum (mestský klub dôchodcov)

Centrum sociálnej starostlivosti je rozpočtovým zariadením bez právnej subjektivity mesta Dunajská Streda so sídlom na Komenského ulici 359/33, Dunajská Streda, poskytujúca podporné sociálne služby – poskytovanie sociálnych služieb v jedálni, sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia v dennom stacionári, sociálne služby v dennom centre (klub dôchodcov) a služby na podporu rodiny s deťmi v detských jasliach.

Jedáleň CSS poskytuje stravovanie pre deti v detských jasliach, fyzické osoby v dennom stacionári, dôchodcov s trvalým pobytom v Dunajskej Strede a pre fyzické osoby s trvalým pobytom v Dunajskej Strede z dôvodu ich ťažkého zdravotného postihnutia alebo nepriaznivého zdravotného stavu. Priemerný počet navarených obedov sa pohybuje okolo 100 porcií.

V *dennom stacionári* sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia. Kapacita denného stacionára je 10, počet poberateľov sociálnej služby v roku 2014 bol 10. Denný stacionár je financovaný dotáciou zo štátneho rozpočtu a čiastočne klientmi.

Detské jasle zabezpečujú starostlivosť o dieťa do 3 rokov, maximálne však do 31.8. príslušného kalendárneho roka po dovŕšení tretieho roku, do doby nástupu do materskej školy. Starostlivosť o dieťa v detských jasliach sa zabezpečuje za úhradu. V roku 2014 bolo v detských jasliach priemerne 24 detí.

Mestský klub dôchodcov mesta Dunajská Streda je účelovým zariadením mesta Dunajská Streda bez právnej subjektivity. Poslaním klubu je uspokojovanie kultúrnych a spoločenských záujmov starších občanov, ktoré sú z psychologického, sociálneho a ľudského hľadiska pre občanov tejto kategórie dôležité a potrebné. Klub je organizačnou jednotkou Mesta Dunajská Streda, prostredníctvom Centra sociálnej starostlivosti v Dunajskej Strede. Svoju činnosť vykonáva v zmysle stanoveného pracovného plánu, zameriava sa najmä na zapájanie členov do aktívnej práce v záujmových krúžkoch. Nezabezpečuje každodennú prevádzkovú činnosť, slúži pre účely jednotlivých organizovaných aktivít. Prioritou sú najmä veľké sviatočné podujatia, oslavy Dňa matiek, životné jubileá, stretnutia pri príležitosti

Mesiaca úcty k starším, predvianočné stretnutia, organizované výlety, spoločné zájazdy, zdravotné vychádzky do voľnej prírody prípadne „guláš párty“. Obľúbené sú i návštevy divadelných predstavení. Organizovaná činnosť je dostatočne využívaná. Klub dôchodcov eviduje 165 členov, za prevádzku klubu zodpovedá vedúca.

Podmienky pre činnosť klubu vytvára Mesto Dunajská Streda zabezpečovaním priestorov pre činnosť klubu a jeho financovaním /nájomné, elektrická energia, vodné a stočné/, zabezpečením materiálno-technického vybavenia klubu, finančným príspevkom z rozpočtu mesta Dunajská Streda na príslušný rok na rôzne akcie, na zájazdy, kultúrne podujatia a pod.

Pre činnosť klubu slúžia priestory a zariadenia pridelené Mestom Dunajská Streda na adrese Trhovisko 825/8, Dunajská Streda.

Adresa: Trhovisko 825/28, 929 01 Dunajská Streda

Vedúca: Mária Lepiová

Tel.: 0908/494971

Vývoj počtu členov Mestského klubu dôchodcov

Rok 2011: 156

Rok 2012: 170

Rok 2013: 170

Rok 2014: 165

Zariadenie pre seniorov

Adresa: G. Svobodu 1948/10, 929 01 Dunajská Streda

Riaditeľ: Ing. Tibor Kornfeld

Kapacita: 165

Tel.: 031/552 68 31

Zariadenie pre seniorov, Ul. gen. Svobodu 1948/10, Dunajská Streda

Zariadenie pre seniorov, Nám. priateľstva 2201/37, Dunajská Streda

Dátum zápisu registrácie: 18.09.2009 – pobytová forma

Život v spoločnosti a spoločenské zvyky sa neustále menia a tieto zmeny sú spojené aj so zmenami v živote rodiny aj jednotlivca. V starších dobách model rodiny predstavoval spolužitie niekoľkých generácií v jednej domácnosti. V takomto modeli rodiny bolo samozrejmosťou, že mladšie generácie sa starali o starších rodinných príslušníkov žijúcich spolu s nimi v jednej domácnosti.

Od päťdesiatych rokov minulého storočia sa začali meniť spoločenské pomery, čo bolo spojené s tým, že deti po založení rodiny sa od rodičov odsťahovali a založili si vlastnú domácnosť. V dôsledku zlepšujúcej sa zdravotnej starostlivosti sa predlžuje vek, ktorého sa ľudia dožívajú, čo spôsobuje nárast počtu starších ľudí žijúcich osamotene. Títo ľudia potom vo veku, keď už nie sú schopní sami sa o seba postarať, potrebujú okrem rodiny aj pomoc spoločnosti a jej rôznych inštitúcií.

Ústavná sociálna starostlivosť zabezpečuje komplexnú starostlivosť občanom, ktorí z neprekonateľných dôvodov nemôžu zotrvať vo svojej rodine alebo bydlisku a takto sa o nich rodina nemôže starať.

Domov - penzión dôchodcov (ďalej len D-PD) bol uvedený do prevádzky v marci 1984 na Ul. gen. Svobodu 1948/10 v Dunajskej Strede v zmysle zákona č. 121/1975 Z.z. v znení neskorších predpisov. Druhé sociálne zariadenie na Nám. Priateľstva 2201/37 začalo svoju činnosť v septembri 1989. Ďalšia zmena nastala v roku 1998, keď sa zmenila koncepcia sociálnej pomoci a s ňou súvisiace kompetencie boli vyjadrené v zákone č. 195/1998 Z.z.

V roku 2002 prešli zriaďovateľské právomoci organizácie pod samosprávu mesta Dunajská Streda. Zmena zákona, platná od januára 2009 spôsobila zánik D-PD a DD a vzniklo zariadenie pre seniorov (ďalej len ZPS). Právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb upravuje zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe s trvalým pobytom v meste Dunajská Streda, ktorá dovŕšila vek starobného dôchodku, s celoročným pobytom na dobu neurčitú a na dobu určitú s pobytom na dobu troch mesiacov a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. Trojmesačný pobyt je možné predĺžiť v odôvodnených prípadoch maximálne o ďalšie tri mesiace v prípade voľnej kapacity v zariadení pre seniorov. Podmienkou poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov je právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na poskytovanie sociálnej služby.

V zariadení pre seniorov sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, rehabilitačná činnosť, ošetrovateľská starostlivosť, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie. V zariadení pre seniorov (v prípade voľnej kapacity) možno poskytovať stravovanie – obed pre fyzické osoby dôchodkového veku s trvalým pobytom v meste Dunajská Streda. Počet prijímateľov sociálnej služby v Zariadení pre seniorov k 30.06.2014 bol 163, k 31.12.2014 bol 161. Kapacita zariadenia je 165.

Od septembra 2011 je v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov posilnená oblasť zdravotnej starostlivosti o klientov zariadenia pre seniorov a v tej súvislosti bola zavedená nočná služba zdravotného personálu aj v budove na Námestí priateľstva v počte dvoch zdravotných pracovníkov. Kvalita života je svojou povahou multidimenzionálny koncept, zahŕňa mnohé aspekty reflexie životnej reality. Týmito činnosťami sa nám podarilo prispieť k zvýšeniu kvality života seniorov v zariadení.

Opatrovateľská služba - mesto Dunajská Streda poskytuje opatrovateľskú službu občanom, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby pri nevyhnutných životných úkonoch, pri nevyhnutných prácach v domácnosti a pri zabezpečovaní kontaktu so spoločenským prostredím. Dôvody na využitie služieb definovali poskytovatelia nasledovne: zhoršený zdravotný stav (kedy klient je v zásade sebestačný a potrebuje len pomoc s určitými úkonmi či aktivitami), nemožnosť poskytnutia pomoci zo strany rodiny či blízkych osôb. Služba je čiastočne hrazená klientmi.

Poskytovanie opatrovateľskej služby bolo realizované využitím pracovnoprávneho vzťahu – pracovný pomer. V roku 2014 mesto zamestnávalo 33 opatrovateliek mesačne pre 35 opatrovaných. Počet odpracovaných hodín u opatrovateliek predstavoval 38515 hodín. Opatrovatelia svoju prácu vykonávali v domácnosti opatrovaných osôb. Zabezpečením opatrovateľskej služby sa podarilo umožniť dôstojný a pokojný život klientov v ich domácom prostredí, podporiť doterajší spôsob života a osobných návykov, motivovať klientov k samostatnosti a nezávislosti, prispievať k prežitiu aktívneho a dôstojného života, pomáhať klientom pri udržiavaní kontaktov s rodinou, poskytovať kvalitné a bezpečné sociálne služby vychádzajúce z individuálnych potrieb klienta. Aktivita zahŕňa opatrovateľskú starostlivosť poskytovanú v pracovných dňoch, poskytovanie pomoci pri nevyhnutných životných úkonoch - osobná hygiena, príprava alebo donáška obeda, pomoc pri podaní jedla, nevyhnutné práce v domácnosti, zabezpečenie kontaktu so spoločenským a kultúrnym prostredím, výber liekov,

doprovod k lekárovi. Vykonávajú sa úkony ako podávanie liekov, injekcií, preväzy, meranie tlaku, atď.

Základné charakteristiky opatrovateľskej služby zabezpečené mestom Dunajská Streda:

Rok:	2011	2012	2013	2014
Počet opatrovateľov:	45	44	32	33
Počet opatrovaných:	49	48	34	35

Detský domov Nezábudka

Adresa: Nezábudková 474/3, 929 01 Dunajská Streda

Kapacita: 72

Tel.: 031/552 24 70; Fax: 031/552 24 70; E-mail: nezabudkads@mail.t-com.sk

Náhradná výchova - slovo „náhradný“ chápeme ako zastupujúci, rezervný nie vo vzťahu k podstate výchovy, ale vo vzťahu k prostrediu, v ktorom sa realizuje.

Náhradná výchova sa delí na náhradnú výchovu rodinnú a inštitucionálnu.

Medzi formy náhradnej rodinnej starostlivosti patrí *adopcia (osvojenie), pestúnstvo a náhradná osobná starostlivosť*.

Za náhradnú osobnú starostlivosť sa považuje zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča.

K zariadeniam náhradnej inštitucionálnej výchovy patrí:

- detský domov* – koedukované zariadenie internátneho alebo rodinného typu,
- reedukačný detský domov* – jeho poslaním je výchova sociálne a mravne narušených detí.

Poslaním detských domovov je vytvoriť trvalé prostredie na uspokojenie základných citových potrieb, prostredia, ktoré by vytváralo podmienky na formovanie vedomostí, zručností a návykov s ohľadom na spoločenské potreby, ale aj potreby jednotlivca. Detský domov podporuje výchovno-vzdelávaciu činnosť školy, zaisťuje deťom hodnotný odpočinok, rekreáciu i zábavu, poskytuje im možnosť uplatniť sa v rôznych druhoch záujmovej činnosti, oboznamuje ich s organizáciou každodenného života v domove, zapája ich do činností mimo detského domova, pestuje v nich dobré vzťahy k členom výchovnej skupiny i celého domova. V roku 2000 začal sociálny rezort v spolupráci s neštátnou organizáciou Úsmev ako dar – Spoločnosť priateľov detí z detských domovov transformáciu detských domovov. Podstatou sú zmeny, ktoré sa realizujú v rovinách:

- transformácia výchovných podmienok,
- transformácia personálnej štruktúry,
- transformácia priestorových podmienok.

Transformácia detských domovov prináša so sebou množstvo pozitívnych skúseností. Deťom sa ponecháva oveľa väčší priestor na prejavenie sa, vyjadrenie svojich názorov či postojov, umožnenie návratu do vlastnej rodiny, príp. žiť v náhradnej rodine. Na rozdiel od internátnych typov domovov, deti vychovávané v rodinnom type, sú lepšie pripravené do života, života v náhradných rodinách, ale aj na návrat do biologických rodín.

S detskými domovmi pracovníci sociálneho oddelenia Mestského úradu Dunajská Streda sú v neustálom kontakte, sú vždy informovaní o deťoch umiestnených v detskom domove. Mestský úrad Dunajská Streda v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov vyčlenil finančné prostriedky na tvorbu úspor pre deti v detských domovoch.

Detský domov Nezábudka v Dunajskej Strede vznikol v 50. rokoch. V roku 2007 bol zlúčený s Detským domovom v Šamoríne, v roku 2010 s Detským domovom vo Veľkom Mederi a je malým domovom v srdci Žitného ostrova. Počet detí je 73, z toho v Dunajskej Strede 11, 23 detí je u profesionálnych rodičov a 39 detí je v Detskom domove vo Veľkom Mederi.

Detský domov je prostredie vytvorené a usporiadané na účely vykonávania rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia. Detský domov dočasne nahrádza dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie. Ak ústavná starostlivosť skončí dosiahnutím plnoletosti alebo predĺžením ústavnej starostlivosti do 19 rokov veku, môže mladý dospelý požiadať detský domov o poskytovanie starostlivosti až do jeho osamostatnenia sa, najdlhšie do 25 rokov veku. Za osamostatnenie sa považuje zabezpečenie bývania a schopnosť samostatne sa živiť.

V zariadení sa poskytuje nevyhnutná starostlivosť: stravovanie, bývanie, zaopatrenie, ďalšia starostlivosť: poradenstvo, výchovná starostlivosť rodinám, z ktorých boli deti vyňaté pre zlyhanie výchovnej funkcie rodiny, záujmová, kultúrna a rekreačná činnosť. Zabezpečuje sa výchova, poskytuje liečebno-výchovná starostlivosť, osobné vybavenie, ak sa starostlivosť v zariadení poskytuje dieťaťu celoročne a dieťa nemá osobné vybavenie a zabezpečuje sa úschova cenných vecí.

Dieťaťu, ktorému sa poskytuje starostlivosť v detskom domove, detský domov poskytuje mesačne vreckové.

ADOS-DS (ošetrovateľská starostlivosť a opatrovateľská služba)

Miesto prevádzkovania: Športová ulica č. 4392/46, 929 01 Dunajská Streda

Odborný garant: PhDr. Emília László

Tel/Fax: 031 / 551 67 10, Mobil: 0905 / 347 773

Email: info@adosds.sk, Web: www.adosds.sk

Prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia prostredníctvom - agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti						
Názov	Druh	Špecializačný odbor		Odborný zástupca- lekár		Miesto výkonu
	ADOS	ADOS		HORVÁTHOVÁ	KATARÍNA	Veľkoblahovská 23
ADOS - DS, s.r.o.	ADOS	ADOS	PhDr.	LÁSZLÓ	EMÍLIA	Športová 4392/46

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

ADOS-DS, s.r.o. vznikla 1.4.2005 s cieľom poskytovať komplexnú domácu ošetrovateľskú starostlivosť a opatrovateľskú službu pre občanov v okrese Dunajská Streda. Výkonnými pracovníkmi *ADOS-DS, s.r.o.* sú zdravotné sestry špecialistky, sestry s ukončeným vyšším odborným vzdelaním s dlhoročnou praxou v nemocničných oddeleniach a opatrovateľky s odbornou praxou.

Náplňou činnosti *ADOS-DS, s.r.o.* je komplexná ošetrovateľská starostlivosť a opatrovateľská služba v domácom prostredí pacientov všetkých vekových skupín, u ktorých je indikovaná. Ide o ošetrovateľskú starostlivosť po skončení ústavnej liečby, o akútne chorých bez potreby hospitalizácie, o chronicky chorých a o pacientov v terminálnych

stavoch. Opatrovateľskú službu možno poskytovať občanovi, ktorý pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebuje pomoc inej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov, nevyhnutných prác v domácnosti alebo kontaktu so spoločenským prostredím. ADOS-DS, s.r.o. zabezpečuje komplexné služby v koordinácii s ambulatnou a ústavnou starostlivosťou o pacienta. V záujme zabezpečenia kontinuálnej starostlivosti ADOS-DS, s.r.o. spolupracuje s lôžkovými oddeleniami NsP Dunajská Streda, s lekármi primárnej starostlivosti a s lekármi špecialistami. Priestorové a materiálne - technické vybavenie ADOS-DS, s.r.o. má zabezpečené.

Občianske združenie Pro Bono, Cintorínska 605/8, 930 05 Gabčíkovo, zabezpečuje prevoz chorých na lekárske vyšetrenia prípadne na objednané operačné termíny, prevoz chorých po lekárske vyšetreniach ako i po operáciách, prevoz mamičiek a ich detí z nemocnice do domáceho prostredia, zabezpečí aj lieky.

Podmienky pre činnosť neziskových organizácií a občianskych združení, ktoré sa zameriavajú aj na osoby s postihnutím, vytvára mesto zabezpečovaním priestorov pre ich činnosť. Sú to organizácie:

- Spoločnosť na pomoc s osobám s autizmom v Dunajskej Strede,
- Jednota dôchodcov, Základná organizácia Dunajská Streda,
- Slovenský zväz záhradkárov, Základná organizácia Dunajská Streda,
- Základná organizácia Slovenského zväzu telesne postihnutých Dunajská Streda,
- Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Základná organizácia Dunajská Streda,
- Dunajský spolok nepočujúcich, Základná organizácia zväzu nepočujúcich, Dunajská Streda,
- Slovenský zväz invalidov, Základná organizácia Dunajská Streda,
- Občianske združenie Svetlo Dunajská Streda a
- Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím.

Slovenský červený kríž (SČK)

Adresa: Alžbetínske námestie 1203, 929 01 Dunajská Streda

Riaditeľka: Mgr. Dagmar Nagyová

Tel: 031 5522 687, Web: www.redcross.sk (spolky: Dunajská Streda)

Slovenský Červený kríž je jediná, vládou Slovenskej republiky dňa 8. 12. 1992 uznaná národná spoločnosť Červeného kríža, pôsobiaca na celom území Slovenskej republiky podľa Ženevských dohôd, ich dodatkových protokolov a zákona č. 460/2007 Z. z.

Ako pomocná organizácia orgánov verejnej správy pôsobí v humanitárnej oblasti plní úlohy ustanovené medzinárodnými zmluvami a týmto zákonom.

Vykonávaná činnosť:

- výučba prvej pomoci pre podniky a závody,
- výdajňa materiálnej pomoci,
- humanitný sklad, požičovňa zdravotníckych a kompenzačných pomôcok,
- pravidelná osvetová činnosť (prednášky a besedy) v oblasti verejného zdravia,
- nábor a morálne oceňovanie bezpríspevkových darcov krvi,
- vzdelávacie kurzy – kurzy opatrovania, kurzy prvej pomoci,
- Súťaž družstva mladých zdravotníkov.

Počet ich členov v okrese Dunajská Streda prevyšuje 5 000.

Mládež Slovenského červeného kríža (M SČK)

Adresa: Ádorská 37, 929 01 Dunajská Streda

Tel: 031 / 5522 488, 5522 687, Web: www.mladezsck.host.sk

Mládež Slovenského Červeného kríža je hnutie detí a mládeže v Slovenskom Červenom kríži. Jeho činnosť sa riadi základnými princípmi červeného kríža: *humanita, nestrannosť, neutralita, nezávislosť, dobrovoľná služba, jednota a svetovosť*.

M SČK mala v roku 2002 svojich členov celkovo v 42 mestách Slovenska a v Dunajskej Strede bolo v tom istom roku registrovaných 110 aktívnych členov pracujúcich v rámci jednej pracovnej skupiny.

Poslaním Mládeže Slovenského Červeného kríža je združovať deti a mládež v rámci hnutia červeného kríža na Slovensku a vytvoriť jej priestor a podmienky pre dobrovoľnícku prácu v programoch a aktivitách zameraných na zraniteľné skupiny detí a mladých ľudí.

Ciele M SČK sú predovšetkým:

- 1) V rámci zdravotno-výchovnej a preventívnej činnosti v oblastiach HIV/AIDS a drogových závislostí zameraných na deti, mládež a celú spoločnosť:
  - zmena postoja spoločnosti voči ohrozeným jednotlivcom a skupinám
  - zmena osobného prístupu na základe dostupných informácií
- 2) V oblasti šírenia myšlienok, princípov a humanitárnych hodnôt červeného kríža:
  - rozvoj sociálneho cítenia a konania detí a mládeže
  - prehĺbenie porozumenia medzi ľuďmi
  - zlepšenie pripravenosti obyvateľstva na mimoriadne situácie informovaním o poslaní a princípoch červeného kríža a medzinárodnom humanitárnom práve
- 3) V oblasti pripravenosti na katastrofy:
  - rozvoj osobnej zodpovednosti za život a zdravie
  - zlepšenie pripravenosti a reakcie detí a mladých ľudí na mimoriadne situácie
- 4) V oblasti napĺňania potrieb spoločnosti na lokálnej úrovni:
  - zlepšiť postavenie ohrozených detí a mládeže v rámci spoločnosti
  - zlepšiť podmienky života zraniteľných skupín obyvateľstva

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Dunajskej Strede

Adresa: Veľkoblavovská 1067/30, 929 01 Dunajská Streda

Tel.: +421 31 59 112 11, Fax: +421 31 59 11 260

Email: ds.ruvz@uvzsr.sk

Regionálny úrad verejného zdravotníctva je rozpočtová organizácia, ktorá je finančnými vzťahmi napojená na rozpočet ministerstva zdravotníctva.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dunajskej Strede v rámci svojej územnej pôsobnosti v zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov plní najmä tieto úlohy:

- zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre

- verejné zdravie a vykonáva vedecký výskum v tejto oblasti,
- riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu,
  - vykonáva hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej a lokálnej úrovni,
  - plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva podľa § 11,
  - nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam podľa § 12 a opatrenia pri mimoriadnych udalostiach podľa § 48 ods. 3,
  - vydáva záväzné stanoviská a rozhoduje o návrhoch podľa § 13,
  - zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti uvedené v § 15 ods. 2,
  - povoľuje a zrušuje ním povolené výnimky, ak to ustanovuje tento zákon,
  - vykonáva štátny zdravotný dozor, vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru podľa § 54 a 55,
  - prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a povinnosť nahradiť náklady podľa § 56 až 58,
  - vedie register rizikových prác
  - zabezpečuje sprístupnenie informácií o kvalite vody na kúpanie počas kúpacej sezóny.

V strednodobom horizonte sociálne služby v meste je potrebné postupne rozširovať v rámci daných finančných možností mesta, samospráva by mala vytvoriť systém a realizovať intenzívnu sociálnu prácu s rodinami s deťmi v ohrození a s občanmi v núdzi. Prebiehajúce demografické zmeny, najmä proces starnutia obyvateľstva, budú v najbližších rokoch vyžadovať posilnenie zdravotníckych a sociálnych služieb. Priestor na zlepšenie je aj v oblasti koordinácie a komunikácie sociálnych a zdravotníckych služieb.

Bezdomovci v meste Dunajská Streda

Na území mesta Dunajská Streda sme k 28.2.2014 zaevidovali 48 bezdomovcov. Pre občanov v sociálnej núdzi sa poskytujú nasledovné sociálne služby: sociálne poradenstvo, nevyhnutné ošatenie a obuv a počas zimnej sezóny zabezpečenie stravovania a poskytnutie prístrešku v unimobunkách.

Dvaja bezdomovci nemajú štátne občianstvo Slovenskej republiky, trvalý pobyt na území mesta majú 35. Zdržiavajú sa počas dňa v priestoroch autobusových zastávok, pred obchodmi, v priestoroch pohostinstiev, v parkoch, v zdevastovaných obytných domoch, pod mostom, v kanáloch, v lesíkoch, atď.

Viacerí oslovení mali/majú vlastnú rodinu, ale iba tretina bezdomovcov udržiava kontakt so svojou rodinou, ostatní o kontakt nemajú záujem z dôvodu pocitu hanby. U tých, ktorí udržiavajú kontakt s rodinou - výlučne na základe osobných stretnutí (väčšinou sa stretávajú so svojimi deťmi), funguje drobná pomoc vo forme poskytnutie jedla. S priateľmi z detstva sa nestretávajú, často sa za svoju situáciu hanbia. Priateľmi ľudí bez domova sú prevažne iní ľudia bez domova, s ktorými trávajú väčšinu času.

Najväčšie každodenné výdavky pre bezdomovcov predstavuje jednoznačne strava (každý deň saláma a rožky) a alkohol (čučo). Medzi ďalšie dôležité položky patrí oblečenie, kredit na mobil, mydlo, jednorazový holiaci strojček a cigarety.

Príjem:

- príjem zo štátnych sociálnych dávok uviedli 27 bezdomovci,
- starobný dôchodok poberajú 3 bezdomovci,
- invalidný dôchodok poberajú 4,
- brigády, príležitostné práce – 3,
- nepravidelná práca na čierno – 2,
- zber papiera, železa – 1,
- pouličné žobranie – 4,
- zamestnanie - 1.

Možná pomoc

Potreby, ktoré nie sú uspokojované a sú podstatné pre bezdomovcov, možno zdefinovať nasledovne: strava, hygiena, bývanie, poradenstvo, preto resocializácia ľudí bez domova by mala vychádzať z 4 základných pilierov:

1/ zriadenie strediska osobnej hygieny, priestoru pre zabezpečenie osobnej hygieny, či už výstavbou, alebo rekonštrukciou a prispôbením existujúcej budovy, stavby,

2/ zriadenie centra, ktoré v sebe zahŕňa nocľaháreň, v najoptimálnejšom prípade aj ubytovňu, priestor pre poskytovanie poradenstva /pracovné, sociálne, právne/, ako aj priestor pre výdaj stravy,

3/ pokračovanie v terénnej sociálnej práci – ako optimálneho nástroja sociálnej práce, kontaktovania, získavania si dôvery a samotnej resocializácie bezdomovcov,

4/ zabezpečenie pracovných príležitostí.

Aktivity riešenia bezdomovectva na území mesta Dunajská Streda

1. Zámer: Terénna sociálna práca

Cieľ: Zabezpečenie sociálneho kontaktu s ľuďmi bez domova, vyhľadávacia činnosť, poskytovanie poradenstva

Opatrenia: naďalej pokračovať v terénnej sociálnej práci

2. Zámer: spolupráca s partnermi terénnej sociálnej práce, s mimovládnyimi organizáciami zameranými na pomoc ľuďom bez domova

Cieľ: Vytvorenie siete so zastúpením všetkých organizácií, ktoré majú snahu riešiť otázku bezdomovectva v meste

Opatrenie: oslovenie organizácií - partnerská spolupráca (využívanie dobrovoľníkov, spolupráca s podnikateľským sektorom - databáza možností krátkodobých brigád, spolupráca s ÚPSVaR - napr. pomoc pri vyhľadávaní pracovných ponúk, ktoré popri práci umožňujú bývanie)

3. Zámer: Zriadenie centra

Cieľ: Vytvorenie priestoru pre komplexné zabezpečenie ubytovania, priestoru pre poskytovanie poradenstva /pracovné, sociálne, právne/, ako aj priestoru pre výdaj stravy, v optimálnom prípade aj vytvorenie priestorov strediska osobnej hygieny

Opatrenia: a/ výber lokality pre výstavbu, resp. rekonštrukciu, prispôbenie existujúcej budovy

b/ príprava projektovej dokumentácie

c/ získanie finančných zdrojov

d/ zriadenie centra, zabezpečenie prevádzky, obsahovej stránky

4. Zámer: Zriadenie strediska osobnej hygieny

Cieľ: Vytvorenie priestoru pre zabezpečenie hygieny ľudí bez domova

Opatrenia: a/ nájsť vhodné priestory

b/ vypracovanie projektovej dokumentácie

c/ stavebné úpravy, prispôbenie priestorov

- e/ zariadenie – technické, materiálne vybavenie hygienickej stanice
- f/ organizačné, personálne zabezpečenie prevádzky

5. Zámer: zabezpečenie pracovných príležitostí

Cieľ: Možnosť zamestnať sa

Opatrenia: v spolupráci s podnikateľským sektorom vytvoriť databázu možností krátkodobých brigád, v spolupráci s ÚPSVaR pomoc pri vyhľadávaní pracovných ponúk, ktoré popri práci umožňujú bývanie

Ak chceme systémovo riešiť problematiku bezdomovectva, pomáhať ľuďom na ulici začleniť sa do spoločnosti, prvoradou úlohou by bolo vytvoriť im pracovnú príležitosť a zároveň poskytnúť im ubytovanie. Jednou z možností je zabezpečiť bezdomovcom, ktorí o ňu prejavia záujem, zapojiť sa do pracovnej činnosti vo forme menších obecných služieb. Tým, ktorí o ňu prejavia záujem, by sme mohli ponúknuť celoročné ubytovanie v centre (kde by bola aj nocľaháreň) so zabezpečením súkromia napr. v izbách vo dvojici. Podmienkou by bola, aby bezdomovec bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a poberal dávku v hmotnej núdzi. Časť režijných výdavkov spojených s ubytovaním by si hradili klienti/bezdomovci sami z dávky pomoci v hmotnej núdzi, z príspevku na bývanie. Tým by sme mohli vytvoriť dvojstupňové riešenie bývania bezdomovcov.

Kultúra, šport, mimovládne organizácie, ostatné služby

Kultúra

Kultúra je dôležitou sférou spoločenského života aj v meste Dunajská Streda, kde miestna kultúrna politika prispieva nielen k duchovnému rozvoju mesta, ale aj k celkovému rozvoju Žitného ostrova. Mesto je významné stredisko kultúry juhozápadného Slovenska, o čom svedčia mnohé podujatia medzinárodného charakteru. Kultúru v meste reprezentuje pomerne široká škála kultúrnych inštitúcií, združení a mimovládnych organizácií.

Na území mesta Dunajská Streda sa nachádzajú kultúrne organizácie viacerých zriaďovateľov.

Široké spektrum inštitúcií a združení každoročne organizuje desiatky zaujímavých podujatí, formálnych aj neformálnych, každý rok k tradičným podujatiam pribúdajú aj nové.

V meste pôsobí v kultúrnom dianí množstvo organizácií a inštitúcií. V meste je kultúra organizovaná rôznymi organizáciami a inštitúciami. Sú to organizácie a inštitúcie patriace pod samosprávu (mesto, vyšší územný celok), ale aj súkromné agentúry, mimovládne organizácie.

Rozvoj miestnej kultúrnej činnosti, organizovanie umeleckej činnosti, kultúrnych podujatí, záujmových činností a súťaží, výstav, divadelných predstavení a koncertov zabezpečuje najmä miestna samospráva - tieto aktivity sú najčastejšie organizované v Mestskom kultúrnom stredisku (príspevková organizácia mesta so samostatnou právnou subjektivitou), v Galérii súčasných maďarských umelcov (spravuje ju Mestské kultúrne stredisko), v Spoločenskom dome Sikabony (spravuje ho Municipal Real Estate Dunajská Streda, s.r.o., ktorého 100% vlastníkom spoločnosti je Mesto Dunajská Streda) a v Mliečanoch, ale veľkú aktivitu vyvíjajú aj mnohé mimovládne organizácie v oblasti kultúry.

Na organizovanie kultúrnych podujatí sa využívajú nielen kultúrne objekty, ale aj ulice, námestia, parky.

Mestské kultúrne stredisko pravidelne organizuje divadelné predstavenia, rôzne kultúrne a hudobné podujatia. Mestské kultúrne stredisko podporí viaceré kultúrne súbory mesta:

- Ženská spevácka skupina Tiszta Forrás
- Komorný spevácky zbor Vox Camerata

- Tanečný súbor Csallóközi
- Detský tanečný súbor Csallóközi
- Detský tanečný súbor Nyuszi Hopp
- Folklórna tvorivá dielňa Dunaág:
  - Detský tanečný súbor Ágacska
  - Folklórny tanečný súbor Dunaág
  - Komorný súbor Aranyász
- Tanečná skupina vozičkárov
- Detský bábkarský súbor Gézengúzok
- Bábkové divadlo Aranykert
- Detský divadelný súbor Fókusz
- Mládežnícky divadelný súbor Fókusz
- Mládežnícky divadelný súbor Novus Ortus
- Divadlo Rivalda
- Star School TM – Csillag Tanoda
- Skupina Koráb
- Skupina No Smoking
- Klub motkáčikov
- A – Klub
- Klub filatelistov

V rozvoji miestnej kultúry veľký význam má Žitnoostrovná knižnica, ktorá sídli v budove mestského kultúrneho strediska.

Popri činnosti miestnej samosprávy v organizovaní kultúrnych podujatí v meste nezastupiteľnú úlohu majú mimovládne organizácie, ktoré sú aktívne v riešenom priestore.

S cieľom zabezpečiť komunikáciu medzi obyvateľmi mesta a miestnou samosprávou v riešenom území - ako aj informovať obyvateľov o dianí v riešenom území - osobitné postavenie majú nasledovné informačné kanály: Dunajskostredský hlásnik (dvojtýždenník mestskej samosprávy), Dunajskostredská mestská televízia a oficiálna internetová stránka mesta.

Internetová stránka slúži okrem jednosmerného podávania informácií od orgánov mestskej časti k obyvateľom aj na diskusiu, kladenie dotazov a pripomienok s cieľom zvyšovania úrovne participácie občanov na chode samosprávy.

Mesto Dunajská Streda je významným priestorom periodicky sa opakujúcich kultúrnych podujatí, ktoré umocňujú zviditeľnenie mesta aj v umeleckých, aj vo vedeckých kruhoch – a zároveň sú tieto podujatia významným akcelerátorom kultúrno-spoločenského života v meste a výrazne podporujú navštevovanosť mesta: Fašiangový dom hier, Veľkonočný dom hier, Deň maďarskej kultúry, Vámbéryho dni, Dunajskostredské hudobné dni, Deň poézie, Maďarský majáles, Žitnoostrovské pastelky, Umelecký festival Tündérviget, Podunajská jar, Noc vo Vermesovej vile, Dunajskostredské leto, Hudba na nádvorí, Deň sv. Štefana, Žitnoostrovský jarmok, Vianočný jarmok, Bábkový festival Pestrý motýľ, Akordeónový festival, Veselica na Martina, Vianočný dom hier, Dni sv. Juraja, atď.

Tab. 63: Najaktívnejšie kultúrne organizácie a zariadenia v meste Dunajská Streda:

Žitnoostrovné múzeum
Galéria súčasných maďarských umelcov
Mestské kultúrne stredisko
Žitnoostrovná knižnica
CSEMADOK

Maďarský osvetový inštitút na Slovensku
Žitnoostrovné osvetové stredisko
Dom Matice Slovenskej
NFG Klub
Spoločenský dom - Sikabony
A Magyar Megmaradásért OZ
Aranykert Bábszínház OZ
Authentica – Kultúra bez hraníc
Ágacska OZ
Biró Márton OZ
Club Media s.r.o.
Csemadok ZO Ármina Vámbéryho
Dom Matice Slovenskej
DURVACREW
FOKUS OZ
Gradus Montana OZ
Jazz Klub Dunajská Streda
Kondé Miklós OZ
Merkantil
Miechy OZ
MOSTAV, s.r.o.
Na´Conxypan OZ
Nadácia GSMU 94
Nadácia Konzervatória
NFG
OO Jednoty dôchodcov na Slovensku
OZ Dunajskostredských muzikantov
Pázmanium OZ
Pre naše mesto OZ
Reformovaná kresťanská cirkev
Rivalda Színház OZ
Sikabony OZ
Slovenský zväz záhradkárov ZO
Spoločnosť Zoltána Kodályja
Talentum ZUŠ
Tiszta Forrás – Čistý prameň OZ
Új Út - Dunaszerdahely
Vámbéryho OZ
Vox Camerata OZ
Zväz Skautov – 10. skautský zbor sv. Juraja
Csallóköz-Szerdahelyi Kaszinó 1860
Zbor Sv. Juraja - Szent György Kórus

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

V strednodobom horizonte bude potrebné zvýšiť objem financií určený na podporu kultúry z rozpočtu mesta a využiť aj prostriedky z mimorozpočtových zdrojov.

Šport

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

Dunajská Streda je mestom s dlhoročnými športovými tradíciami. Základná športová vybavenosť je súčasťou areálov škôl a voľných priestranstiev obytných súborov, technický stav a údržba týchto zariadení sú však nevyhovujúce a spôsob ich využitia občanmi

nedostatočný. Najrozšírenejší šport v meste je futbal, ale veľké úspechy dosahuje mesto aj v ostatných športoch (napr. Šachový klub Dunajská Streda bol majstrom Slovenska v roku 2014)

Vybavenosť mesta so športovými plochami je relatívne dobrá, športovej činnosti dopomáhajú popri školských športových zariadeniach (ihriská a telocvične) aj zariadenia, ako je termálne kúpalisko, viacúčelové športové ihriská, športová hala atď. Územím s najväčšou koncentráciou zariadení slúžiacich telovýchove a športu je športovo-rekreačný areál v okolí športovej haly. Pre širokú verejnosť sú prístupné viacúčelové športoviská v areáloch základných škôl. Zámerom mesta je rozšíriť ich počet, zmodernizovať ich a zabezpečiť ich údržbu a financovanie.

Popri vyššie spomenutých zariadení v športovom živote riešeného územia majú veľký význam aj menšie zariadenia športu, ako tenisové ihriská, fitness centrá, posilňovne atď. Najznámejší športový klub v meste je Futbalový klub FC DAC 1904 Dunajská Streda (Športová 4744, 929 01 Dunajská Streda), ktorý klub práve v roku 2014 oslavuje 110. výročie.

Tab. 64: Najaktívnejšie športové kluby v Dunajskej Strede

Aeroclub Ikaros Dunajská Streda
Agility klub All For Dog Dunajská Streda
Csallóközi Marathon Klub Žitný Ostrov
FK 2007 Dunajská Streda
Florbalový klub Rumba
Hádzanársky klub DAC Dunajská Streda
Klub rekreačnej TV a Š Dunajská Streda
Klub slovenských turistov Dunaj Dunajská Streda
Klub turistov RODINA Dunajská Streda
Letecko-modelársky klub Dunajská Streda
Maloblahovský tenisový klub Dunajská Streda
Olympijský klub ŽO
Seishin Karate Klub Dunajská Streda
Slovenská federácia Kempo
Sportfanatic
Stolnotenisový klub PP
Stredisko stolného tenisu Euromilk Dunajská Streda
Šachový klub Dunajská Streda
ŠC Internacionál Dunajská Streda
ŠK DAC Dunajská Streda
Športové gymnázium DAC OZ – športový klub
Športový klub DAC Dunajská Streda
Športový klub Strongman Klub Dunajská Streda
Športový klub Talent Dunajská Streda
TJ Slávia Dunajská Streda
Zápasnícky klub Dunajská Streda
ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

V strednodobom horizonte je potrebné podporovať modernizáciu športovísk, rozvoj športu pre všetkých, vrátane školskej telesnej a športovej výchovy a samozrejme aj miestny vrcholový a výkonnostný šport, ako aj motivačné športové podujatia pre rodiny.

V danom časovom horizonte je potrebné zo strany samosprávy mesta sa zamerať aj na zlepšenie podmienok na poskytovanie voľnočasových a záujmových aktivít (vybudovaním verejných priestorov pre aktívny pohyb obyvateľov, poskytnutím priestorov na realizáciu klubových aktivít).

Ochrana a bezpečnosť

Z hľadiska kriminality prevládajú v meste majetková kriminalita – najviac krádeže motorových vozidiel, vykrádanie bytov a pod. Pomerne veľké škody sú spôsobené vandalizmom. Mesto Dunajská Streda má zriadenú Mestskú políciu, ktorá zabezpečuje dodržiavanie verejného poriadku v meste, k dispozícii má hliadkovú službu, prevádzkuje kamerový systém mesta, ktorý uľahčuje prácu štátnej a mestskej polície pri odhaľovaní páchatel'ov krádeží a iných trestných činov, ale má aj preventívny charakter.

Mesto Dunajská Streda podporí činnosť odborníkov a subjektov, ktorí pôsobia v oblasti prevencie negatívnych spoločenských javov. V strednodobom horizonte je potrebné zvýšiť preventívne, informačno-propagačné a kontrolné aktivity.

Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti sa v meste nachádzajú 4 funkčné cintoríny, 4 domy smútku, 1 kostol rímskokatolíckej cirkvi, 1 kostol evanjelickej cirkvi, 1 kostol reformovanej kresťanskej cirkvi, 1 židovská modlitebňa.

Mimovládne organizácie a občianske združenia

Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života.

Podmienky vzniku a právne postavenie občianskych združení upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov. K 14.8.2014 v meste sídlilo 224 občianskych združení.

Rovnako významnú spoločenskú funkciu zabezpečujú aj neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, nadácie a neinvestičné fondy. Založenie, vznik, zrušenie, zánik, postavenie orgánov a hospodárenie neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby upravuje zákon č. 213/1997 Z.z., v znení neskorších predpisov. K 14.8.2014 v meste sídlilo 10 neziskových organizácií.

Nadácia je účelové združenie majetku, ktorý slúži na podporu verejnoprospešného účelu. Postavenie a právne pomery nadácií a vytváranie nadačných fondov upravuje zákon č. 34/2002 Z.z., v znení neskorších predpisov. K 14.8.2014 sídlilo v meste 6 nadácií.

Neinvestičný fond je neziskovou právnickou osobou, ktorá združuje peňažné prostriedky určené na plnenie všeobecne prospešného účelu alebo individuálne určenej humanitnej pomoci pre jednotlivca alebo pre skupinu osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo potrebujú naliehavú pomoc pri postihnutí živelnou pohromou. Zriadenie, vznik, zrušenie, zánik a hospodárenie neinvestičných fondov upravuje zákon č. 147/1997 Z.z., v znení neskorších predpisov. K 14.8.2014 v meste sídlilo 5 neinvestičných fondov.

Tab. 65: Zoznam občianskych združení so sídlom v meste Dunajská Streda k 14.8.2014

Názov občianskeho združenia
"Klub dunajskostredských podnikateľov"
"NEDAJ SA"
106 ZÁLESÁK Dunajská Streda
A MAGYAR MEGMARADÁSÉRT
Aeroclub IKAROS Dunajská Streda
Agrárna komora Slovenska
ALL FOR DOG Dunajská Streda
Arménsko - Slovensko - Česko - Maďarská obchodná a priemyselná komora

Art Klub M-90
ART SFÉRA
Asociácia športových klubov Dunajská Streda
Atletický športový klub Dunajská Streda
Automotoklub Karting TEAM 2001
BEMA
BENEVOLENTIA
BIKERS
Carp Club DS
Consensus
CORONA
CSALLÓKÓZI MARATHON CLUB ŽITNÝ OSTROV
D.I.Club - Lukostreľba
DAC LEGENDS
Danubius klub pri Gymnáziu Árpáda Vámbéryho s vyučovacím jazykom maďarským, Dunajská Streda
DARC KLUB
Detský súbor ľudového tanca Európa - Európa gyermeknéptáncsoport
DEV
Divadlo Rivalda
DS CIVIL
Dunajský spolok nepočujúcich
DunAkadémia
DURVACREW
DUVIA
EKONÓM - ŽITNÝ OSTROV - CSALLÓKÓZ
Életfa
ESTHAR
European Raptheatre
FABON
Fan club DAC Dunajská Streda
FC 96 Dunajská Streda
FC Royal Dunajská Streda
FEMIT
FK 2007 Dunajská Streda
Florbalový klub Rumba Dunajská Streda
Fórum inteligencie Žitného ostrova
fotoklubDS
Futbalový club Rapid Dunajská Streda
Futbalový klub - 1.FC -DAC Dunajská Streda - v likvidácii
Futbalový klub 2000 Rác & syn
FUTURE
GÁBRIEL občianske združenie
Golfový klub Dunajská Streda
GRAMMA
GRIPP AMK Motorsport Dunajská Streda
Hadik András Baranta - tradičné maďarské bojové umenie, športový a kultúrny klub
Hádzanársky klub HC DAC Dunajská Streda
Hádzanársky klub žien Dunajská Streda
HIT
Hobbyclub Rangers Dunajská Streda - v likvidácii
HONEY Production
I. tenis club 1997
Inštitúcia pre romologický výskum, metodiku a praktickú aplikáciu
Jazdecký klub "Imperiál"
Jazdecký klub Dunajská Streda
JURISTA
Kálmán
Karate club "Zeger" Dunajská Streda
Karate klub IPPON Dunajská Streda
KARATE KLUB ZENPO - GOJU RYU KARATE DO
Klub chovateľov a priateľov Samoedov

Klub chovateľov nemeckých dôg
KLUB MAĎARSKO-RÓMSKYCH HUDOBNÍKOV V SLOVENSKEJ REPUBLIKE
Klub Nová žena - Új Nő Klub
KLUB PRIATEĽOV ZDRAVOTNE POSTIHNUTÝCH - Slovensko, o.z.
Klub RTVŠ Dunajská Streda
Klub Slovenských turistov Dunaj Dunajská Streda
KLUB STAROSTOV
Klub turistov Rodina Dunajská Streda
KOMUNITNÉ CENTRUM RÓMOV - DUNAJSKÁ STREDA
Krízové centrum Svätého Martina
Kukkonia
Kút
Kvietkovo Family
MAGIK
Maloblahovský tenisový klub Dunajská Streda
Materské centrum Anya
MEDIA NOVA M
Medzinárodný rytiersky rád svätého Juraja - občianske združenie
Mestský futbalový klub mládeže Dunajská Streda
Mestský golfový club - Termál Dunajská Streda
MIECHY - občianske združenie na pomoc telesne postihnutým ľuďom na Slovensku
Miesta bez smetí - Žitný Ostrov
MKK 1 Dunajská Streda
MUSIC ART CLUB
NAŠA NEMOCNICA V DUNAJSKEJ STREDE
NAVAD
NFG
NOVAK-S
NOVITAS
Občianska stráž-Polgárőrség
Občianske združenie - Harmónia AT - polgári társulás
Občianske združenie AARON
Občianske združenie Ágacska
Občianske združenie Bodrog - Uh
Občianske združenie Dunajská Streda a okolie - Dunaszerdahely és vidéke polgári társulás
Občianske združenie Dunajskostredských Rómskych muzikantov
Občianske združenie EUROPE CENTER
Občianske združenie Futbalový club Trinidad
Občianske združenie Gradus Montana
Občianske združenie Jedlik Ányos - Jedlik Ányos Polgári Társulás
Občianske združenie Kalligram
Občianske združenie KIS DUNA - RÉGIÓ
Občianske združenie Kondé Miklós - Kondé Miklós polgári társulás
Občianske združenie Lúčík
Občianske združenie Mártona Biróa
Občianske združenie Na' conxypan
Občianske združenie PARTNERSTVO VO VZDELÁVANÍ
Občianske združenie PO SLOVENSKY HRAVO - SZLOVÁKUL JÁTEKOSAN Polgári Társulás
Občianske združenie PRACUJÚCI ŠMOLKOVIA
Občianske združenie pre dobre spravované eurofondy
Občianske združenie pre Modernú samosprávu Žitného ostrova
Občianske združenie pre rozvoj školy
Občianske združenie pre stredo európsku literatúru - Közép-európai irodalomért Polgári Társulás - Central European Literature Civil Association
Občianske združenie pre zdravú a vzdelanú mládež - Polgári társulás az egészséges és művelt ifjúságért
Občianske združenie pre zdravý Žitný Ostrov - Polgári társulás az egészséges Csallóközért
Občianske združenie PRO REGIO DANUBIA
Občianske združenie ROZPRÁVKOVÝ HRAD
Občianske združenie ŠODAM
Občianske združenie Svetlo - Fény Polgári Társulás
Občianske združenie SZERDAHELY
OBČIANSKE ZDRUŽENIE TANEČNÉ FÓRUM - ODBORNÉ TANEČNÉ ZDRUŽENIE MAĎAROV NA SLOVENSKU

Občianske združenie Vámbéryho, Vámbéry Polgári Társulás, Vámbéry Civic Association
Občianske združenie Zlatý rez
OBČIANSKE ZRUŽENIE FOKUS - FÓKUSZ POLGÁRI TÁRSULÁS
Oblastné športové združenie Dunajská Streda
Oblastný futbalový zväz Dunajská Streda
OBZORY
Okresné združenie KST Dunajská Streda
Olympijský klub Žitného ostrova
OpenReg inštitút pre regionálny rozvoj
OZ VITALITA pri PPP
Partner 07
Partnerstvo a tolerancia - Partnerség és méltányosság
Partnerstvo sociálnej inklúzie - región Dunajská Streda
Pázmaneum
Plavecký klub Energia
Podporujeme cestovný ruch na Slovensku
Podunajská turisticko-informačná kancelária
Poradenské centrum EK
POTÁPAČSKÉ CENTRUM "Immersion" Dunajská Streda
PRE NAŠE MESTO, VÁROSUNKÉRT
Pretekový klub Dunajská Streda RCDS
Pro schola et vita
ProEnviro - Ochrana prírody
Prorómska iniciatíva Žitného ostrova
Regionálna agrárna komora Dunajská Streda
ROAHCHERED
RODIČIA ŠKOLE A DEŤOM
Rotary klub Dunajská Streda
Šachový klub Dunajská Streda
ŠC Internacionál Dunajská Streda
Seishin Karate Klub Dunajská Streda
Shar-pei klub Slovakia
SIKABONY
SLNEČNICA
Spoločne pre zajtrašok - Összefogással a holnapért
Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom v Dunajskej Strede
Spoločnosť nezávislých tvorcov - Független Alkotók Társasága ARTIFEX
Spoločnosť Zoltána Kodálya
Spolok - Ateliér - EPOPTÉIA
Spolok rómskych spisovateľov a umelcov na Slovensku
SPORTFANATIC
Športklub Haya kawa ashihara karate DS
Športové gymnázium DAC
Športový klub DAC Dunajská Streda
Športový klub polície pri Okresnom veliteľstve Policajného zboru SR Dunajská Streda
ŠPORTOVÝ KLUB SNATCH
Športový klub Strongman Club Dunajská Streda
Športový klub Talent
Stolnotenisový klub Dunajská Streda
Stolnotenisový klub PP Dunajská Streda
Stredisko stolného tenisu Euromilk Dunajská Streda
Strong Men - spoločenstvo vrcholových športovcov maďarskej národnosti na Slovensku Dunajská Streda
SZEVASZ
TalentPro
Talentum
TEAM KANGOODS
Telovýchovná jednota DAC Poľnohospodár Dunajská Streda
Telovýchovná jednota SLÁVIA Dunajská Streda
Tempo DAC Dunajská Streda (hádzaná)
TENIS "21"
Tenisový klub Dunajská Streda

Terrier klub Slovakia
Tiszta Forrás - Čistý prameň
TJ DDM Dunajská Streda - v likvidácii
TJ Istria Dunajská Streda
ÚJ ÚT - Dunaszerdahely
Vedecký a umelecký zväz Rómov na Slovensku
Vis vitalis - Životná sila - Életerő
Volejbalový klub DAC Dunajská Streda
Volejbalový klub Delfín
Volejbalový klub Dunajská Streda
Vox Camerata
wortundtat
Zálesák pre pobyt v prírode
Zápasnícky klub Dun. Streda
Združenie HARMÓNIA
Združenie Horizont
Združenie maďarských ekonómov na Slovensku - Szlovákiai Magyar Közgazdász Társaság
Združenie miest a obcí Žitného ostrova
Združenie na ochranu práv detí a otcov
Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Dunajskej Strede
Združenie pre podporu zdravia detí predškolského veku
Združenie priateľov Žitného ostrova
Združenie Pro schola minoritatis
Združenie vlastníkov poľných pozemkov KÚ Dunajská Streda, Malé Blahovo, Mliečany
Združenie vlastníkov poľných pozemkov Zsl. Bažantnica Jahodná k.ú. Jahodná, Horné Mýto
Žitnoostrovská historická spoločnosť - Csallóközi Történelmi Társaság
Žitnoostrovská onkologická iniciatíva
Žitnoostrovské kultúrne občianske združenie
ŽITNOOSTROVSKÝ JAZDECKÝ SPOLOK - CSALLÓKÖZI LOVAS EGYLET
Zväz drobnochovateľov Slovenska
Zväz maďarských podnikateľov na Slovensku
Zväz Maďarských televíznych tvorcov na Slovensku - Szlovákiai Magyar Televíziósok Szövetsége - Association of Hungarian Television
Zväz Modelárov Slovenska

Prameň: Ministerstvo vnútra SR, 2014

Tab. 66: Zoznam nadácií so sídlom v meste Dunajská Streda k 14.8.2014

Názov nadácie
"Nadácia magistra Petra Németha"
Nadácia Cséfalvay / Cséfalvay Alapítvány
Nadácia FOR PROVISION
NADÁCIA GALÉRIA SÚČASNÝCH MAĎARSKÝCH UMELCOV '94 - KORTÁRS MAGYAR GALÉRIA ALAPÍTVÁNY '94
NADÁCIA KATEDRA
Nadácia pre srdcovo-cievne ochorenia

Prameň: Ministerstvo vnútra SR, 2014

Tab. 67: Zoznam neziskových organizácií so sídlom v meste Dunajská Streda k 14.8.2014

Dextram Do, n.o.
EUROAKADEMIA, n.o.
JAZZ KLUB DS n.o.
Letecko-modelársky klub Dunajská Streda, n.o.
Maďarský osvetový inštitút na Slovensku, n.o.
Maxio n.o.
NÁDEJ DS n.o.
Ostrov pohody DS n.o.
TANDEM, n.o.
Zápasnícky klub Veľký Meder, n.o.

Prameň: Ministerstvo vnútra SR, 2014

Tab. 68: Zoznam neinvestičných fondov so sídlom v meste Dunajská Streda k 14.8.2014

EUROAKADEMIA neinvestičný fond
HUMANITA n.f.
HUNGAROSHOLA n.f.
Malé radosti n.f.
Nádej Paľkovi n.f.

Prameň: Ministerstvo vnútra SR, 2014

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Okres Dunajská Streda zahŕňa 67 obcí – z toho 3 mestá – a rozprestiera sa na 1074,6 km² (rozlohou patrí medzi veľké okresy Slovenska). Okres sa v rámci Slovenska radí medzi väčšie aj počtom obyvateľov.

Tab. 69: Vybrané charakteristiky okresu Dunajská Streda

Ukazovateľ	Hodnota
Počet obcí [LAU 2]	67
z toho so štatútom mesta	3
Hustota [počet obyvateľov na km ²]	109
Počet obyvateľov	117 402
z toho žien [%]	51,3
Výmera územia [km ²]	1 074,6

Poznámka: Stav k 31.12.2012
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 70: Zoznam obcí za okres Dunajská Streda

Baka	Baloň	Bellova Ves	Blahová	Blatná na Ostrove
Bodíky	Boheľov	Báč	Dobrohošť	Dolný Bar
Dolný Štál	Dunajská Streda	Dunajský Klátov	Gabčíkovo	Holice
Horná Potôň	Horné Mýto	Horný Bar	Hubice	Hviezdoslavov
Jahodná	Janíky	Jurová	Kostolné Kračany	Kráľovičove Kračany
Kvetoslavov	Kyselica	Kľúčovec	Kútники	Lehnice
Lúč na Ostrove	Macov	Mad	Malé Dvorníky	Medveďov
Michal na Ostrove	Mierovo	Nový Život	Ohrady	Okoč
Orechová Potôň	Oľdza	Padáň	Pataš	Potônske Lúky
Povoda	Rohovce	Sap	Topoľníky	Trhová Hradská
Trnávka	Trstená na Ostrove	Veľká Paka	Veľké Blahovo	Veľké Dvorníky
Veľký Meder	Vieska	Vojka nad Dunajom	Vrakúň	Vydrany
Zlaté Klasy	Šamorín	Štvrtok na Ostrove	Čakany	Čenkovce
Čiližská Radvaň	Ňarad			

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Okres Dunajská Streda susedí s okresmi: Senec, Galanta a Komárno. Dlhá južná hranica okresu je zároveň hranicou s Maďarskou republikou. V národnostnej štruktúre okresu Dunajská Streda prevahu má maďarská národnosť: podľa údajov Štatistického úradu SR sa v roku 2011 75% obyvateľov okresu tvorili obyvatelia maďarskej národnosti.

Pre región Dunajskej Stredy je špecifické jeho rovinaté územie, tvorí ho Podunajská rovina. Geologická stavba územia je jednotná. V podloží ju tvoria vrstvy neogénnych uloženín, na ktorých sú mocné nánosy Dunaja, štrky, piesky, íly. Svojou geografickou polohou patrí k oblastiam s priaznivými prírodnými podmienkami (nížinná oblasť, teplá klíma, vodné zdroje, kvalitná pôda). Z hľadiska prírodných pomerov zohráva mimoriadne významnú úlohu prítomnosť rieky Dunaj.

Z celkovej rozlohy územia okresu 76% tvorí poľnohospodárska pôda. Okrem toho, že okres patrí k najproduktívnejším poľnohospodárskym oblastiam, nachádzajú sa tu rozsiahle

zásoby podzemných pitných vôd nadregionálneho významu. Z toho dôvodu bola prevažná časť okresu vyhlásená za chránenú oblasť prirodzenej akumulácie vôd Žitného ostrova.

Rastlinstvo a živočíšstvo v tomto regióne je veľmi rozmanité a bohaté. K vzácnym rastlinným druhom patria slanomilné rastliny: *palina prímorská*, *skorocel prímorský* a vodné rastliny *salvinia plávajúca* a *lekno biele*. Typickým pre okres je živočíšstvo kultúrnych stepí: *bažant obyčajný*, *jarabica poľná*, *sysel obyčajný*. Z chránených živočíšnych druhov sa tu vyskytujú najmä vodné vtáky: *kormorán veľký*, *myšiarka močiarna*, *rybárik riečny*, *blatniak tmavý*, *chocholačka sivá* a *volavka purpurová*. Znovu naplnené, dlhé roky vysychajúce, vodné ramená a vodné dielo Gabčíkovo priťahujú množstvo vodného vtáctva, vyskytuje sa tam vyše 90 druhov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo v okrese Dunajská Streda: 60 934 (k 31.12.2012). Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo v okrese Dunajská Streda: 56 468 (k 31.12.2012).

Od r. 2008 v dôsledku globálnej ekonomickej krízy a krízy ekonomiky Slovenska úroveň miery nezamestnanosti v okrese Dunajská Streda výrazne vzrástla. V rámci Trnavského kraja okres Dunajská Streda má najvyššiu mieru nezamestnanosti. Okres Dunajská Streda na základe výšky priemerných miezd patrí medzi podpriemerné regióny Slovenska, príjmy tunajších obyvateľov sú výrazne pod krajským a celoslovenským priemerom.

Tab. 71: Základné charakteristiky dlhodobej nezamestnanosti na rôznych regionálnych úrovniach

	UoZ spolu	Počet UoZ u ktorých doba trvania nezamestnanosti je viac ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov (ďalej len „dlhodobo nezamestnaný občan“)	Podiel dlhodobo nezamestnaných v %
Okres Dunajská Streda	7462	3470	46,50
Trnavský kraj	26025	10462	40,20
Slovensko	374018	203012	54,28

Poznámka: Stav k 30.11.2014

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2014

Okres Dunajská Streda by mohlo byť prítiažlivým miestom pre potenciálnych investorov v budúcnosti v dôsledku dobrej dopravnej polohy územia (v susedstve miest Bratislava a Győr [Maďarsko]), kvalitnej pracovnej sily a infraštruktúrnej vybavenosti (síce v dopravnej vybavenosti územia chýba plánovaná rýchlostná komunikácia R7).

Súčasná výkonnosť ekonomiky okresu je mierne nižšia ako priemer Slovenska (čo naznačuje aj ukazovateľ, ako priemerná mesačná nominálna mzda), avšak potenciál pre rozvoj hospodárstva regiónu je veľmi veľký – do roku 2020 sa okres môže stať jedným z najrozvinutejších hospodárskych centier Slovenska. Nevyhnutným činiteľom pre rozvoj regiónu je prílev zahraničných investícií (v roku 2013 najväčšiu zahraničnú investíciu realizovala švajčiarska firma Schindler rozšírením výroby a výstavbou objektu v Dunajskej Strede a Kostolných Kračanoch, v ktorom bude vyrábať výtahy a pohyblivé schody [v dôsledku investícií firma bude zamestnať približne 250 ľudí, čo bude znamenať pre región výrazné zníženie počtu nezamestnaných]), rozvoj progresívnych technológií, informačného a poradenského systému pre potreby podnikateľskej sféry (napr. v roku 2013 boli dokončené podnikateľské inkubátory v meste Dunajská Streda a v obci Štvrtek na Ostrove). Najmladším priemyselným parkom okresu je Žitnoostrovský priemyselný park v obci Kostolné Kračany v susedstve mesta Dunajská Streda. Predpokladom úspešnosti je skvalitňovanie spolupráce podnikateľov a samospráv a ich integrácia do všetkých rozvojových oblastí a rozvoj cezhraničnej spolupráce.

Súkromní podnikatelia – fyzické osoby nezapísané v OR² zohrávajú dôležitú úlohu v hospodárskom živote a vo vývoji konkurencieschopnosti každého regiónu. Vzhľadom na počet súkromných podnikateľov - fyzických osôb nezapísaných v OR postavenie regiónu je v celoštátnom pomere silnejšie, než v oblasti podnikov (právnických osôb). Z pohľadu štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE najviac fyzických osôb - živnostníkov pôsobilo v stavebníctve, väčšie zastúpenie bolo aj vo veľkoobchode a maloobchode, oprave motorových vozidiel a motocyklov a v priemyselnej výrobe.

Priame zahraničné investície (PZI) sú úspešným nástrojom regionálneho rozvoja, sú rozhodujúcim faktorom stimulovania štrukturálnych zmien v priemysle, prieniku domácich firiem na zahraničné trhy, rozvoja regiónov, tvorby nových pracovných miest a celkového skvalitňovania domáceho podnikateľského prostredia. V okrese Dunajská Streda priame zahraničné investície nehrajú významnú úlohu, hlavne v dôsledku dopravnej vybavenosti územia (nízka atraktivita okresu Dunajská Streda pre zahraničných investorov vyplýva z nedostatočne rozvinutej dopravnej infraštruktúry). Výška stavu priamych zahraničných investícií však v okrese Dunajská Streda má rastúcu tendenciu, avšak objem PZI v okrese nie je v porovnaní s inými okresmi v kraji vysoký. Vzhľadom k výbornej dopravnej polohe, terénu ako aj blízkosti hlavného mesta by sa dalo predpokladať, že okres priláka vyšší počet zahraničných investícií, preto možno skonštatovať, že okres Dunajská Streda je vzhľadom k jeho potenciálu vo výške PZI poddimenzovaný.

Najvyšší počet zamestnancov v okrese Dunajská Streda pracuje v rámci obsluhy strojov a zariadení, ktorí predstavujú viac než pätinu výberovej vzorky zamestnancov. Pomerne vysoký podiel majú aj technickí, zdravotnícki a pedagogickí zamestnanci, prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode a remeselní a kvalifikovaní robotníci v príbuzných odboroch.

Vzhľadom na odvetvovú skladbu zamestnancov je dominantou okresu priemysel, ktorý zamestnáva viac ako tretinu z výberovej vzorky zamestnancov. Na druhom mieste sa nachádzajú zamestnanci v sekcii veľkoobchod a maloobchod; oprava motor. vozidiel, za nimi nasledujú zamestnanci verejnej správy a obrany; povinného sociálneho zabezpečenia a zamestnanci dopravy a skladovania.

Okrem Dunajskej Stredy ďalšie významné hospodárske centrá okresu sú mesto Veľký Meder a mesto Šamorín. Veľký Meder je jedným z najvýznamnejších turistických centier na juhu Slovenska - o to sa stará termálny a 100-hektárový lesopark na okraji mesta, ktorý predstavuje posledný pozostatok bývalého veľkého dubového lesa na Podunajskej nížine, ktorý je na Žitnom ostrove jedinečný. V meste Veľký Meder sú aj veľké priemyselné podniky: Webasto-Edscha Cabrio Slovakia s.r.o. (výroba strešných systémov pre kabriolety), Mliekareň Euromilk a.s. (firma sa zaoberá spracovávaním surového kravského mlieka, výrobou a distribúciou mliečnych produktov; výrobná štruktúra je úzko špecializovaná na trvanlivé mlieko UHT, trvanlivú šľahačku, smotanu, maslo a sušené mliečne pudinky). V meste Šamorín sa nachádza priemyselný park v súčasnosti zložený z ôsmich aktívnych spoločností, ktoré zamestnávajú spoločne zhruba 300 zamestnancov. V oblasti cestovného ruchu mesta Šamorín významný bude Elements Resort športovo-kongresový areál (v súčasnosti ešte vo výstavbe) s rozlohou takmer 100 hektárov určený pre profesionálnych aj rekreačných športovcov (budú tvoriť aqua aréna s vodnými atrakciami, wellnessom a geotermálnym prameňom, profesionálne športoviská, hipo aréna).

Okres poskytuje dobré možnosti pre cestovný ruch. V okrese Dunajská Streda sa cestovný ruch veľmi rýchlo rozvíja. Využíva sa najmä ako rekreačné zázemie Bratislavy pre

---

² Fyzické osoby - podnikatelia, nezapísaní v obchodnom registri, sú osoby, podnikajúce na vlastnú zodpovednosť, podľa osobitných predpisov. Sú to živnostníci (podnikajúci na základe živnostenského zákona), osoby so slobodným povoláním (osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona napr. advokáti, lekári, audítori a i.) a samostatne hospodáriaci roľníci.

víkendové pobyty vo vlastných objektoch a výlety najmä v letnom období za kúpaním. V súčasnosti je región Horného Žitného ostrova vyhľadávaný najmä menej solventnou klientelou ako miesto lacnej dovolenky. Pre turizmus je mimoriadne dôležitý celkový stav územia a jeho podmienky, vrátane umelo vytvorených. V strednodobom horizonte cestovný ruch v regióne bude významnou ekonomickou aktivitou – čo potvrdzuje stúpajúci trend výstavby hotelov a ďalších ubytovacích zariadení za ostatné roky. Okres Dunajská Streda má široké možnosti pre rozvoj cestovného ruchu, čo bolo predurčené už aj v strategickom pláne rozvoja cestovného ruchu z dielne Ministerstva hospodárstva SR „Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike“. Konkurencieschopnosť riešeného regiónu na trhu cestovného ruchu medzi inými ovplyvňujú hlavne nasledovné faktory:

- výhodná geografická poloha regiónu v rámci strednej Európy (nachádza sa v silne urbanizovanom ekonomickom trojuholníku Bratislava-Budapešť-Viedeň) - tieto veľmi dobré polohové predpoklady umožňujú, aby priťahoval hostí a návštevníkov zo Slovenska ako aj zo susediacich zahraničných regiónov (a zároveň môže profitovať aj zo silného tranzitu),
- bohatý kultúrno-historický a spoločenský potenciál regiónu,
- vzácne prírodné prostredie regiónu (rieky, geotermálne pramene, lužné lesy atď.).

Okres možno označiť za „okres festivalov“ každoročne sa tu organizuje množstvo kultúrnych festivalov (jazzové, divadelné, detské, gastronomické). Okres sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom. Rozvoj turizmu v okrese sa môže popri cykloturistike a termálnych areáloch zakladať na vidieckom turizme, ponuke tichých lokalít, miestnych tradíciách, zachovanom kolorite a gastronómii. Nutné je však budovať zariadenia, ktoré sa kvalitou svojej ponuky vyrovnajú úrovni v susednom Maďarsku. V takom prípade je reálne získať aj solventnejšiu klientelu v porovnaní so súčasnosťou.

Z hľadiska podnikateľskej aktivity právnických a fyzických osôb možno konštatovať, že podiel právnických osôb i fyzických osôb na tisíc obyvateľov okresu je mierne nad priemerom Slovenska. V okrese Dunajská Streda najpočetnejšie zastúpenie majú podnikateľské subjekty s počtom zamestnancov 0 – 19. Podnikateľské aktivity malých podnikov a živnostníkov v regióne sú zamerané prevažne na oblasť služieb (obchodná a sprostredkovateľská činnosť, poskytovanie iných služieb pre obyvateľstvo).

Súkromní podnikatelia – fyzické osoby nezapísané v OR³ zohrávajú dôležitú úlohu v hospodárskom živote a vo vývoji konkurencieschopnosti každého regiónu. Vzhľadom na počet súkromných podnikateľov - fyzických osôb nezapísaných v OR postavenie regiónu je v celoštátnom pomere silnejšie, než v oblasti podnikov (právnických osôb). Z pohľadu štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE najviac fyzických osôb - živnostníkov pôsobilo v stavebníctve, väčšie zastúpenie bolo aj vo veľkoobchode a maloobchode, oprave motorových vozidiel a motocyklov a v priemyselnej výrobe.

---

³ Fyzické osoby - podnikatelia, nezapísaní v obchodnom registri, sú osoby, podnikajúce na vlastnú zodpovednosť, podľa osobitných predpisov. Sú to živnostníci (podnikajúci na základe živnostenského zákona), osoby so slobodným povoláním (osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona napr. advokáti, lekári, audítori a i.) a samostatne hospodáriaci roľníci.

Tab. 72: Štruktúra podnikov podľa ekonomických činností podľa SK NACE Rev.2 v okrese Dunajská Streda v roku 2013

Spolu	Polnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Priemysel spolu	Ťažba a dobývanie	Priemyselná výroba	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	Stavebníctvo	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	Doprava a skladovanie	Ubytovacie a stravovacie služby	Informácie a komunikácia	Finančné a poisťovacie činnosti	Činnosti v oblasti nehnuteľností	Odborné, vedecké a technické činnosti	Administratívne a podporné služby	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	Vzdelávanie	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	Umenie, zábava a rekreácia	Ostatné činnosti
4 322	183	419	2	398	7	12	433	1 170	364	171	149	11	207	602	377	0	36	122	32	46

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Tab. 73: Štruktúra fyzických osôb – podnikateľov podľa SK NACE Rev. 2 v okrese Dunajská Streda v roku 2013

Spolu	Polnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Priemysel spolu	Ťažba a dobývanie	Priemyselná výroba	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	Stavebníctvo	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	Doprava a skladovanie	Ubytovacie a stravovacie služby	Informácie a komunikácia	Finančné a poisťovacie činnosti	Činnosti v oblasti nehnuteľností	Odborné, vedecké a technické činnosti	Administratívne a podporné služby	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	Vzdelávanie	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	Umenie, zábava a rekreácia	Ostatné činnosti
10 149	572	1 012	0	983	1	28	3 020	1 943	339	464	230	301	44	1 051	432	0	86	100	45	510

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé obce ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou), resp. predpokladov vytvorenia kvartérnej obslužnosti.

Na základe vyhodnotenia jednotlivých skupín zariadení občianskej vybavenosti bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí, ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie. Prvé tri skupiny sú členené na dve podskupiny.

Na základe zastúpenia vybraných druhov zariadení sociálnej infraštruktúry je mesto Dunajská Streda v zmysle koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 zaradené do miest druhej skupiny a prvej podskupiny – sú to mestá, ktoré majú nadregionálny až celoštátny význam (v Trnavskom kraji sa nachádza už len jedno také mesto: Piešťany).

Rozvojové osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- *rozvojová os prvého stupňa* – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
- *rozvojová os druhého stupňa* – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- *rozvojová os tretieho stupňa* – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 odporúča sa na riešenom území prednostne podporovať územný rozvoj v smere týchto osí:

- Žitnoostrovno-dunajská rozvojová os – rozvojová os druhého stupňa Bratislava – Dunajská Streda – Komárno – Štúrovo,
- Južnoslovenská rozvojová os: Dunajská Streda – Nové Zámky – Želiezovce – Šahy – Veľký Krtíš – Lučenec (v úseku Dunajská Streda – Nové Zámky, ako komunikačno-sídelnú os),
- Dudvážsko rozvojová os rozvojová os druhého stupňa Galanta – Dunajská Streda.

Polohový potenciál mesta Dunajská Streda je veľmi vysoký, riešené územie:

- leží v susedstve Bratislavy, hlavného mesta SR a ťažiskového jadra stredoeurópskeho mestského regiónu Viedeň – Bratislava – Győr,

Podľa koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 je riešené územie súčasťou euroregiónov:

- euroregiónu „Váh-Dunaj-Ípel“ s Maďarskom,
- euroregiónu „Podunajský trojspolok“ s Maďarskom.

V rámci koncepcie spolupráce regiónov pri priestorovom usporiadaní a rozvoji Podunajského priestoru (medzinárodné projekty DONAUREGIONEN a DONAUREGIONEN+) bolo na území Trnavského kraja identifikované a popísané územie so silnými cezhraničnými, resp. cez dunajskými väzbami (Cezdunajský región Dunajská Streda – Győr), ktorého najvýznamnejšie centrum na území Trnavského kraja je mesto Dunajská

Streda a na území regiónu Győr-Moson-Sopron mesto Győr. V rámci tohto územia existujú významné socioekonomické cezhraničné väzby spojené s výmenou osôb, tovaru a kapitálu.

Mesto Dunajská Streda aktívne spolupracuje aj s okolitými obcami z okresu, ale aj so vzdialenejšími obcami z iných okresov SR. V posledných rokoch sa aktívne zapojilo do spolupráce s aktérmi regionálneho rozvoja zo zahraničia.

Mesto Dunajská Streda bol zakladajúcim členom Európskeho zoskupenia územnej spolupráce Arrabona s ručením obmedzeným v roku 2011. Cieľom zoskupenia je iniciovanie hospodárskej a sociálnej súdržnosti a zároveň bezprostredne i sprostredkovaným spôsobom zachovávanie a udržiavanie údolia Dunaja ako ekologického systému prostredníctvom realizácie programov alebo projektov územnej spolupráce spolufinancovaných Európskou úniou a taktiež rozvíjanie sociálnej a technickej infraštruktúry a jej prvkov.

Tab. 74: Partnerské mestá mesta Dunajská Streda

<i>Gödöllő, Maďarsko</i>
<i>Győr, Maďarsko</i>
<i>Subotica, Srbsko</i>
<i>Zenta, Srbsko</i>
<i>Jimbolia, Rumunsko</i>
<i>Odorheiu Secuiesc, Rumunsko</i>
<i>Berehove, Ukrajina</i>
<i>Dalaman, Turecko</i>

Zdroj: Mestský úrad Dunajská Streda, 2014

Mesto Dunajská Streda má ambície byť jedným z lídrov Podunajského regiónu, rozvoj mesta a okolitých vidieckych sídel má vzájomnú súvislosť, mesto koordinuje svoje aktivity s okolitými obcami (túto úlohu plní ako neformálny líder, aj ako člen vo viacerých formalizovaných združeniach).

V strednodobom horizonte cieľom mesta Dunajská Streda je dosiahnuť vysokú úroveň spolupráce na regionálnej, nadregionálnej, resp. medzinárodnej úrovni prostredníctvom podpory formovania vzájomných partnerstiev.

STEEP analýza (analýza externého prostredia)

STEEP analýza pomôže získať obraz o sociálnom, technologickom, ekonomickom, ekologickom, politickom a hodnotovom prostredí, ktoré vplyvajú na rozvoj mesta.

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Pokles počtu obyvateľstva, starnutie, rastúci záujem o sociálne služby	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti v oblasti priemyslu a služieb (napr. cestovný ruch)	Relatívne dobrý stav životného prostredia	Politika Vlády SR v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby životného prostredia (revitalizácia sídlisk)	Štandardy na politickej scéne	Organizačná kultúra
Zmeny správania klientov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Možné finančné zdroje	Politika ŽP	Legislatíva	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Vplyv daňovej politiky	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Operačné programy v rokoch 2014 - 2020

Slovensko bude čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy (ďalej len „EŠIF“) prostredníctvom 6 základných operačných programov:

- **OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)**
- **OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)**
- **OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)**
- **OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)**
- **OP Výskum a inovácie (OP VaI)**
- **OP Efektívna verejná správa (OP EVS)**

Samostatným režimom sa budú riadiť programy, ktoré sú implementované na základe špecifických usmernení Európskej komisie:

- Technická pomoc
- Program rozvoja vidieka

Opis základných prioritných osí Integrovaného regionálneho operačného programu na obdobie 2014-2020:

- *Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch*

Investičná priorita č. 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov

Špecifický cieľ 1.1: *Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy*

Investičná priorita č. 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkouhlíkových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

Špecifický cieľ č. 1.2.1: *Zabezpečenie udržateľnej formy mobility prostredníctvom zvyšovania atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy*

Špecifický cieľ č. 1.2.2: *Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb*

- Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita č. 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Špecifický cieľ č. 2.1.1: *Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú (poskytovanú na komunitnej úrovni)*

Špecifický cieľ č. 2.1.2: *Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom zlepšenia dostupnosti ku kvalitným službám v integrovanej primárnej zdravotnej starostlivosti*

Špecifický cieľ 2.1.3: *Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia produktivity a zlepšenia dostupnosti ku kvalitným zdravotníckym službám*

Investičná priorita č. 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Špecifický cieľ č. 2.2.1: *Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl*

Špecifický cieľ č. 2.2.2: *Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl*

Špecifický cieľ č. 2.2.3: *Zvýšenie počtu žiakov stredných škôl na odbornom výcviku*

- Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Investičná priorita č. 3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov

Špecifický cieľ č. 3.1: *Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií*

- Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Investičná priorita č. 4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania

Špecifický cieľ č. 4.1: *Zvýšenie energetickej efektívnosti budov na bývanie*

Investičná priorita č. 4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek

Špecifický cieľ č. 4.2.1: *Zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou*

Investičná priorita č. 4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ č. 4.3.1: *Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku*

- Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Investičná priorita č. 5.1: Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou

Špecifický cieľ č. 5.1.1: *Zvýšenie kapacít pre miestny rozvoj vedený komunitou*

Špecifický cieľ č. 5.1.2: *Zvýšenie tvorby pracovných miest rozvojom podnikania a inovácií na miestnej úrovni*

Špecifický cieľ 5.1.3: *Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach*

Stratégia Operačného programu Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“) vychádza z Národného programu reforiem SR, ktorý definuje opatrenia na posilňovanie ekonomického rastu a zamestnanosti Slovenskej republiky. Tieto opatrenia prispievajú k naplneniu národných cieľov, ktoré sú v súlade so stratégiou Európa 2020. V oblasti vzdelávania, zamestnanosti a sociálneho začlenenia boli pre Slovenskú republiku zadané nasledujúce ciele:

- zlepšiť kvalitu základného vzdelávania, najmä zvýšením úrovne znalostí a zručností žiakov na priemerný počet bodov 505 v prieskume OECD – PISA 2018 (v roku 2012 472 bodov),
- dosiahnuť, aby najmenej 40% ľudí vo veku 30 – 34 rokov malo ukončené vysokoškolské alebo ekvivalentné vzdelanie (v roku 2011 23,4%),
- udržať podiel ľudí, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, pod 6% do roku 2020 (v roku 2013 6,3%),⁴
- zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov na 72% do roku 2020 (zo 65% v rokoch 2011 a 2012),

⁴ Vzhľadom na výsledky SR v oblasti predčasného ukončovania školskej dochádzky nebudú prostredníctvom OP ĽZ podporované aktivity zamerané na zníženie celkovej miery ukončovania školskej dochádzky (s výnimkou investícií do podpory školskej dochádzky osôb zo sociálne znevýhodneného prostredia)

- znížiť podiel populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2% do roku 2020 (z 20,5% v roku 2012).

Opis základných prioritných osí Operačného programu Ľudské zdroje na programové obdobie 2014 – 2020:

- Prioritná os 1: Vzdelávanie

Investičná priorita 1.1: Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a odborného vzdelávania

Špecifický cieľ 1.1.1: *Zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ a SŠ reflektujúc potreby trhu práce s dôrazom na podporu odborného vzdelávania a prípravy*

Investičná priorita 1.2: Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpora flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií

Špecifický cieľ 1.2.1: *Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie*

Špecifický cieľ 1.2.2: *Zlepšiť profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch škôl vrátane prípravy na povolanie pedagóga*

- Prioritná os 2: Zamestnanosť

Investičná priorita 2.1: Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily

Špecifický cieľ 2.1.1: *Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a riešiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby*

Špecifický cieľ 2.1.2: *Zvýšiť zamestnanosť podporou tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov a podnikov, podporou udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov a poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach*

Investičná priorita 2.2 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunít, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí

Špecifický cieľ 2.2.1: *Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí, najmä NEET, na trhu práce*

Investičná priorita 2.3: Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu

Špecifický cieľ 2.3.1: *Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien*

Špecifický cieľ 2.3.2: *Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie*

Investičná priorita 2.4: Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšenie prispôbenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami

Špecifický cieľ 2.4.1: *Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti*

- **Prioritná os 3: Sociálne začlenenie**

Investičná priorita 3.1: Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti

Špecifický cieľ 3.1.1: *Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti*

Špecifický cieľ 3.1.2: *Prevenčia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie*

Investičná priorita 3.2: Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

Špecifický cieľ 3.2.1: *Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť*

Špecifický cieľ 3.2.2: *Zlepšenie dostupnosti ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom štandardizácie klinických postupov a postupov pre výkon prevencie*

- **Prioritná os 4: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít**

Investičná priorita 4.1: Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia

Špecifický cieľ 4.1.1: *Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie*

Špecifický cieľ 4.1.2: *Znížiť mieru nezamestnanosti rómskych mužov a žien*

Špecifický cieľ 4.1.3: *Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvedy a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania*

- **Prioritná os 5: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít**

Investičná priorita 5.1: Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

Špecifický cieľ 5.1.1: *Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania*

Špecifický cieľ 5.1.2: *Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve*

Špecifický cieľ 5.1.3: *Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre*

Investičná priorita 5.2 Poskytovanie podpory sociálnym podnikom

Špecifický cieľ 5.2.1: *Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK*

Globálnym cieľom OP KŽP je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Opis základných prioritných osí Operačného programu Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 – 2020:

- **Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry**

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 1: Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ: *Zabezpečiť nakladanie s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a za účelom plnenia požiadaviek environmentálneho acquis*

Investičná priorita 2 Prioritnej osi 1: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ 1: *Podporiť zabezpečenie plnenia predvstupových záväzkov SR voči EÚ v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd*

Špecifický cieľ 2: *Podpora zabezpečenia dostatočného množstva bezpečnej pitnej vody pre obyvateľstvo SR z verejných vodovodov*

Špecifický cieľ 3: *Dosiahnutie potrebného stupňa sledovania a monitorovania vôd a vodných útvarov, ktorým sa zabezpečí vytvorenie a nastavenie podmienok pre opatrenia vedúce k dosiahnutiu dobrého ekologického stavu a potenciálu podzemných a povrchových vôd a vodných útvarov*

Investičná priorita 3 Prioritnej osi 1: Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry

Špecifický cieľ 1: *Zabezpečiť podmienky pre zachovanie biologickej diverzity a zlepšenie stavu ekosystémov v krajine*

Investičná priorita 4 Prioritnej osi 1: Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ 1: *Znížiť znečisťovanie ovzdušia a zlepšiť jeho kvalitu*

Špecifický cieľ 2: *Zabezpečiť sanáciu environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)*

- **Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami**

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 2: Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov

Špecifický cieľ 1: *Zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy realizáciou adaptačných opatrení, najmä preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami*

Špecifický cieľ 2: *Zlepšiť účinnosť sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu*

- **Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy**

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 3: Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

Špecifický cieľ 1: *Zvýšiť úroveň pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy*

Špecifický cieľ 2: *Zvýšiť účinnosť preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)*

Špecifický cieľ 3: *Zvýšiť efektívnosť komplexného manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy*

- **Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch**

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 4: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

Špecifický cieľ 1: *Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe*

Investičná priorita 2 Prioritnej osi 4: Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

Špecifický cieľ 1: *Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch*

Investičná priorita 3 Prioritnej osi 4: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania

Špecifický cieľ 1: *Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov*

Investičná priorita 4 Prioritnej osi 4: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy

Špecifický cieľ 1: *Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov prostredníctvom poradenstva, informovanosti a monitorovania*

Špecifický cieľ 2: *Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov prostredníctvom regionálnych a lokálnych akčných plánov udržateľnej energetiky a rozvoja energetických služieb*

Investičná priorita 5 Prioritnej osi 4: Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple

Špecifický cieľ 1: *Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple*

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza

Zhodnotenie súčasného stavu územia formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov mesta a dotazníkového prieskumu uskutočňovaného medzi podnikateľskými subjektmi a obyvateľmi mesta. Analýza sa dotýka 4 oblastí: **1.** Poloha, prírodné pomery, životné prostredie **2.** Ľudské zdroje, občianska infraštruktúra **3.** Doprava, technická infraštruktúra, bytový fond **4.** Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

1. Poloha, prírodné pomery, životné prostredie

Silné stránky

- Výhodná geografická poloha vzhľadom k dopravnému koridoru Viedeň-Bratislava-Budapešť
- Dobrá geografická poloha vzhľadom k rozvojovým pólom Bratislava, Trnava, Győr
- Množstvo prírodných lokalít s významnými estetickými a biologickými hodnotami v blízkosti mesta
- Úrodné pôdy a vhodné klimatické podmienky pre poľnohospodárstvo
- Minimálne zdroje znečisťovania životného prostredia
- Relatívne malé znečistenie ovzdušia
- Posledné zvyšky lokalít s výskytom vzácných druhov rastlín a živočíchov
- Dobré geografické podmienky na rozptyl znečisťujúcich látok v ovzduší
- Plynofikácia energetických zdrojov najväčších znečisťovateľov ovzdušia
- Najvýznamnejšia oblasť prirodzenej akumulácie podzemných vôd
- Bohatý výskyt geotermálnych vôd
- Významné využívané zdroje pitnej vody
- Zavedenie separovaného zberu, triedenia a recyklácie odpadov
- Zavádzanie energeticky úsporných opatrení pri novej výstavbe a rekonštrukcii pôvodných objektov

Slabé stránky

- Redukcia zelene v dôsledku zahusťovania zástavby
- Vizuálny smog
- Nelegálne skládky na území mesta
- Vandalizmus na verejných priestranstvách
- Geografické podmienky nevhodné pre prevádzkovanie skládok odpadu
- Zmenená krajinná štruktúra spôsobujúca úbytok lokalít s výskytom vzácných druhov rastlín a živočíchov
- Výskyt znečisťujúcich látok z osobnej a nákladnej dopravy pozdĺž hlavných dopravných ťahov aj v centre mesta
- Vysoká hladina hluku kvôli doprave v centre mesta
- Významný podiel na znečisťovaní ovzdušia v meste majú lokálne vykurovacie zdroje individuálnych bytových jednotiek
- Nedostatok atmosférickej vlahy vo vegetačnom období

- Potenciálne ohrozenie veternou eróziou súvisiace so zmenenou krajinou štruktúrou
- Znečistenie povrchových a podzemných vôd poľnohospodárskou a priemyselnou výrobou
- Eutrofizácia vo vodných tokoch a nádržiach
- Plošné zdroje znečistenia (živočíšne farmy, potrubia hnojivej závlahy, nesprávna aplikácia organických a priemyselných hnojív a chemických látok na ničenie škodcov a burín; akumulácia vôd v žumpách a septikoch; tranzitná kamiónová doprava)
- Nedostatok parkovej zelene v meste
- Nízka úroveň využívania obnoviteľných zdrojov energie

Príležitosti

- Obnova a budovanie oddychových zón a parkov
- Zhodnocovanie odpadu z poľnohospodárskej výroby na hnojenie a silážovanie
- Zvýšenie kvality životného prostredia zavádzaním nízko odpadových a bezodpadových technológií vo výrobných procesoch
- Zlepšenie environmentálneho povedomia a informovanosti obyvateľstva o ochrane prírody a životného prostredia
- Zhodnocovanie odpadu ako druhej suroviny
- Zavádzanie separovaného zberu odpadov, zberných dvorov pre všetky druhy odpadov
- Rozšírenie počtu triedených zložiek komunálneho odpadu
- Rekonštrukcia starých skládok podľa nových legislatívnych podmienok
- Budovanie tried'ovacích zariadení slúžiacich na separáciu využiteľných druhov odpadov
- Sanácia starých neriadených skládok a ďalších environmentálnych zát'aží
- Využitie alternatívnych zdrojov energie
- Podpora obyvateľstva a firiem zavádzajúcich alternatívne energetické zdroje
- Revitalizácia lokalít významných z hľadiska ochrany biodiverzity
- Využitie zdrojov z fondov EÚ na účely ochrany prírody a životného prostredia
- Angažovanie lokálnych záujmových skupín v ochrane prírody
- Technologické opatrenia znižujúce množstvo emisií (plynofikácia vykurovacích médií)
- Budovanie protieróznych a iných ekostabilizačných prvkov v rámci projektov pozemkových úprav a krajinno-ekologických plánov
- Dobudovanie vodovodnej a kanalizačnej siete
- Rozšíriť plochy mestskej zelene a prímestskej zelene (ochranné pásy)
- Podpora inovatívnych technológií na zlepšenie ochrany životného prostredia, racionálne využívanie zdrojov a podpora zeleného rastu

Ohrozenia

- Narastanie počtu čiernych skládok odpadu a výskyt nebezpečných odpadov na týchto skládkach
- Potenciálne ohrozenie zdrojov podzemných vôd pri hnojení zvieracími fekáliami
- Neúčasť obyvateľstva na projektoch separovaného zberu odpadov
- Problémy s odbytom vyseparovaného odpadu

- Finančná náročnosť rekonštrukcie skládok
- Finančná náročnosť procesu sanácie starých neriadených skládok odpadu
- Možné obmedzenia vlastníckych práv na pozemkoch v územiach s prioritou ochrany biodiverzity
- Nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a modernizáciu infraštruktúry
- Nesúhlas vlastníkov pôdy s navrhovanými ekostabilizačnými opatreniami
- Veľké finančné investície potrebné pre projekty výstavby kanalizačnej siete a ČOV
- Odstavenie existujúcej skládky odpadov v Dolnom Bare
- Výstavba nových priemyselných závodov v značnej miere znečisťujúcich vodu, pôdu a ovzdušie
- Problémy s vlastníckymi vzťahmi pri rozširovaní mestskej zelene
- Nedostatok financií na podporu alternatívnych zdrojov energie
- Negatívne vplyvy globálneho otepľovania a zmien klímy na životné prostredie

2. Ľudské zdroje, občianska infraštruktúra

Silné stránky

- Stúpajúca vzdelanostná úroveň obyvateľstva
- Dostatok kvalifikovanej pracovnej sily
- Rozvíjajúce sa inštitúcie na báze partnerstva v oblasti záujmových združení, nadácií a iných organizácií mimovládneho sektora
- Aktívne mimovládne organizácie v meste
- Aktivity mesta v podpore vybudovania kvalitnej občianskej infraštruktúry (skúsenosti s realizáciou rozvojových projektov)
- Dobrá spolupráca občianskej sféry s mestom
- Stabilizovaná sieť ZŠ s VJS aj s VJM
- Vysoká kvalifikovanosť (odbornosť) pedagógov
- Starostlivosť o talentované deti
- Existujúca štruktúra sociálnej starostlivosti v meste
- Široké spektrum sociálnych služieb a sociálnej starostlivosti o občanov ohrozených sociálnym vylúčením
- Odborné zázemie v oblasti sociálnych služieb
- Ľudský potenciál v oblasti sociálnych služieb
- Dostatočný počet zdravotníckych zariadení pokrývajúcich potreby občanov mesta
- Rozvoj neštátnych zariadení v meste
- Dobrá spolupráca medzi mestom a sociálnymi zariadeniami
- Pomerne kvalitne a mnohostranne vybudovaná sieť stredného školstva
- Existencia neštátneho školstva
- Existencia a možnosť rozšírenia siete vysokých škôl formou externého a diaľkového štúdia.
- Dobré cezhraničné kontakty a živé prúdenie ľudských zdrojov cez hranice (pracovná sila, vzdelanie, kultúra)
- Zmiešané národnostné zloženie obyvateľstva
- Veľmi aktívne miestne mimovládne organizácie v oblasti kultúry, športu, cestovného ruchu a ochrany životného prostredia
- Rozvinutý systém vzdelávania, podpory vzdelávania, kultúry a športu

- Veľký záujem o športovanie, v niektorých disciplínach je dobrá organizovanosť športu na okresnej úrovni
- Športoví tréneri sú v niektorých disciplínach na vysokej úrovni
- Tradícia spolupráce medzi mestom a inštitúciami
- Aktívne a rozmanité domáce a zahraničné kontakty
- Bohatá história a historické tradície
- Bohaté futbalové tradície
- Silná intelektuálna základňa v oblasti kultúry
- Široké spektrum kultúrnych podujatí počas celého roka
- Rastúci záujem verejnosti o kultúrne aktivity
- Prítomnosť moderne vybudovaného mestského kultúrneho strediska
- Dlhoročná tradícia pravidelne usporiadaných kultúrnych podujatí
- Podpora obyvateľov mesta, ktorí nemajú žiadne podlžnosti voči mestskej samospráve formou rozličných zliav, či nižších poplatkov za niektoré služby v meste

Slabé stránky

- Pokles počtu obyvateľstva v meste
- Starnutie obyvateľstva
- Prehlbovanie sociálnych rozdielov obyvateľstva
- Zastaralosť a nedostatočná vybavenosť sociálnych zariadení
- Problematický prístup k financiám pre školy
- Nižšia vzdelanostná úroveň obyvateľstva predovšetkým rómskeho pôvodu
- Nevyužíva sa adekvátne potenciál vzdelaných ľudí v meste
- Nedostatok sponzorov pre rozvoj občianskej infraštruktúry - hospodársky nedostatočne silné firmy, podniky
- Nedostatočné ohodnotenie trénerov, vychovávateľov a učiteľov
- Zastalosť v technike, nedostatok informácií
- Málo vedeckých inštitúcií
- Odliv kvalifikovaných pracovníkov do zahraničia
- Migrácia obyvateľstva za prácou do veľkých miest
- Odchod šikovných a kreatívnych ľudí do väčších miest
- Zlý technický stav a vybavenosť určitých školských objektov
- Nedostatok finančných prostriedkov na školstvo
- Problém uplatniť sa na trhu práce pre rómske obyvateľstvo
- Nedostatok moderných detských ihrísk vyhovujúcich európskym normám

Príležitosti

- Podpora zavádzania inovatívnych foriem vzdelávania
- Ďalšie prehlbovanie spolupráce medzi mimovládnyimi organizáciami a mestom
- Vytvárať viac príležitostí a podmienok na sebarealizáciu mladých
- Intenzívnejšia spolupráca miestnej samosprávy s organizáciami v oblasti sociálnej sféry
- Podpora detí zo sociálne slabých rodín
- Prehlbovanie partnerskej spolupráce všetkých subjektov štátnej správy, samosprávy a neziskových organizácií, zainteresovaných do aktivít v oblasti sociálnych služieb
- Zavádzanie a efektívne využívanie e-governmentu

- Rozšírenie siete kvalitných športovísk a kultúrnych zariadení
- Zintenzívniť obojstrannú cezhraničnú spoluprácu v oblasti vzdelania, kultúry a športu
- Výmenné študijné a kultúrne stáže
- Vysunuté pracoviská vysokých škôl
- Budovanie nových, obnova a efektívne využitie existujúcich športových zariadení
- Zvýšenie hodnoty dobrovoľnosti, spoločenských aktivít
- Existujúce kontakty osvetu s ostatnými sektormi
- Lepšie zapojiť sociálne neprispôsobivé obyvateľstvo do vzdelávacieho procesu a trhu práce
- Rekonštrukcia stredoškolského vzdelávania s väzbou na trh práce
- Vytvorenie podmienok pre realizáciu celoživotného vzdelávania
- Organizovanie nových kultúrnych a spoločenských podujatí reflektujúcich na dopyt obyvateľstva
- Zvýšenie bezpečnostných opatrení
- Čerpanie finančných zdrojov z fondov EÚ a ostatných grantových programov za účelom zlepšovania stavu sociálnej a občianskej infraštruktúry

Ohrozenia

- Nepriaznivý demografický vývoj
- Migrácia obyvateľstva do okolitých obcí z dôvodu bývania
- Strata atraktivity prostredia mesta - odchod kvalifikovanej pracovnej sily z mesta
- Zhoršujúci sa zdravotný stav obyvateľov
- Nezáujem samosprávy a sponzorov
- Slabá podpora školských, kultúrnych a športových inštitúcií zo strany štátu
- Neatraktivnosť učiteľského povolania
- Zánik mimovládnych organizácií
- Štruktúra školstva nezodpovedá požiadavkám trhu
- Rast podielu sociálne marginalizovaných skupín obyvateľstva
- Zastavenie posilnenia civilnej sféry
- Zúženie priestoru existujúcich osvetových činností
- Pomalé tempo rozvoja informačných technológií
- Nízka podpora udomácnenia vedeckých inštitúcií
- Nárast problémov so sociálne neprispôsobivými skupinami obyvateľov
- Nárast počtu obyvateľov v hmotnej núdzi
- Finančná náročnosť zabezpečenia materiálnej bázy a prevádzky športovísk
- Prehlbovanie štrukturálnych rozdielov medzi dopytom a ponukou práce

3. Doprava, technická infraštruktúra, bytový fond

Silné stránky

- Ľahká dostupnosť najmä po pozemných komunikáciách a železničnej trati
- Hustá sieť pozemných komunikácií
- Veľké zásoby podzemnej pitnej vody
- Dobré pokrytie signálom pre mobilné telefóny a možnosť pripojenia sa do siete internet

- Dostatočne vybudovaná sieť plynovodu, vodovodu a kanalizácie
- Dobré postavenie mesta z hľadiska zásobovania energiou (napojenie na medzinárodnú elektrizačnú sústavu, vodná elektráreň Gabčíkovo)
- Trend rastu bytového fondu
- Kvalitný bytový fond
- Trend zateplenia bytových domov
- Realizované opatrenia v oblasti bytového fondu smerujúce k energetickým úsporám
- Výskyt geotermálnych prameňov

Slabé stránky

- Neuspokojivý technický stav miestnych komunikácií na mnohých úsekoch v meste
- Statická doprava nie je optimálne riešená (parkoviská)
- Parkuje sa na trávnatých plochách (hlavne na sídliskách)
- Chýba kvalitná a prepojená cyklistická infraštruktúra
- Chýbajúci cestný severný a východný obchvat
- Nákladná doprava smerom na a z Galanty ide cez centrum mesta
- Slabé dopravné prepojenie v severojužnom smere
- Zastaraná technológia čistiarne odpadových vôd
- Vysoké tepelné straty v bytovom hospodárstve (nezateplené obytné domy)
- Nedostatočné zastúpenie mestskej hromadnej dopravy
- Zlý technický stav budov s výchovným charakterom (materské školy, základné a stredné školy)

Príležitosti

- Rozšírenie a dobudovanie siete cyklotrás v meste - podpora budovania cyklistickej infraštruktúry (cyklochodníky, cyklopruhy a pod.)
- Realizácia severného a východného obchvatu okolo mesta alebo aspoň prepojenia Galantskej a Hlavnej cesty
- Zabezpečenie postupnej modernizácie ciest I., II. a III. triedy
- Podpora aktivít vedúcich k zlepšeniu statickej dopravy
- Elektrifikácia železničnej trate Bratislava – Dunajská Streda – Komárno vrátane modernizácie trate, stanice
- Modernizácia zastávok autobusovej dopravy
- Optimálne využitie geotermálnych zdrojov a ďalších netradičných zdrojov energie
- Dobudovanie a rozširovanie vodovodnej a kanalizačnej siete vrátane ČOV
- Využívanie rozvojových programov financovaných z prostriedkov EÚ pre rozširovanie a skvalitnenie technickej infraštruktúry
- Posilnenie mestskej hromadnej dopravy
- Rastúci záujem o zefektívnenie bývania - modernizáciu, zateplovanie, využívanie podkroví, nadstavby
- Rastúci dôraz a realizácia princípov trvalo udržateľného rozvoja
- Zvýšené nároky na údržbu a opravu bytových domov
- Prestavba nebezpečných križovatiek
- Výstavba nových parkovacích miest a garáží
- Výstavba rýchlostnej cesty R7

Ohrozenia

- Pokračujúce zhoršovanie kvality cestnej siete
- Prehustenie automobilovej dopravy v meste
- Nezadržateľné dopravné preťaženie ciest
- Nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a modernizáciu infraštruktúry a na realizáciu rozvojových zámerov

4. Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

Silné stránky

- Výhodná geografická poloha a dopravná dostupnosť regiónu
- Vybudované a fungujúce priemyselné areály v meste
- Prihraničná poloha, živý cezhraničný obchod
- Rozvojový charakter územia, nakoľko je mesto súčasťou regiónu tzv. „Zlatého trojuholníka“ Viedeň-Bratislava-Budapešť
- Blízkosť letísk Schwechat a Bratislava
- Priaznivé prírodné a pôdno-klimatické podmienky
- Dobré zdroje pitnej vody a rezervy geotermálnych vôd
- Ľudské zdroje so skúsenosťami, zručnosťou a tradíciou v poľnohospodárskej výrobe, potravinárskom a ľahkom priemysle
- Rastúci podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním
- Vysoký produkčný potenciál prostredia
- Vypelá intenzívna agrikultúra a odborná znalosť
- Dostatok pracovnej sily
- Existujúci spracovateľský potenciál
- Vysoký podiel podnikateľských subjektov (malých a stredných podnikateľov)
- Dobré diverzifikovaná skladba priemyselných odvetví a ich výrobná vyťaženosť
- Dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a agroturistiky
- Zainteresovanosť v združení Oblastná organizácia cestovného ruchu Žitný ostrov – Csallóköz
- Cenová dostupnosť v porovnaní s medzinárodnou úrovňou
- Vybudovaná sieť peňažných ústavov
- Dobré priestorové kapacity pre ďalší rozvoj mesta

Slabé stránky

- Nízka zamestnanosť absolventov škôl
- Vysoká miera nezamestnanosti obyvateľstva a nedostatok pracovných príležitostí a voľných pracovných miest
- Nízka miera priemernej mzdy
- Negatívny vplyv hospodárskej krízy na ochotu investorov vytvárať nové pracovné miesta
- Nedostatočná podpora poľnohospodárskych podnikov
- Vysoké ekologické zaťaženie a erózia poľnohospodárskej krajiny spôsobená dlhodobým necitlivým veľkovýrobným spôsobom obhospodarovania a odlesnenia územia

- Slabá spracovateľnosť tovaru a pripravenosť na trh
- Slabá spolupráca podnikateľských subjektov
- Slabá komunikácia medzi zamestnávateľmi a vzdelávacími inštitúciami
- Nedostatočné využitie geotermálnej energie
- Slabá úroveň pestovania alternatívnych (nepotravinových) plodín
- Chýbajúci imidž mesta v cestovnom ruchu ako cieľového miesta pobytu
- Nedostatok ubytovacích kapacít najmä v letnej sezóne a ich nevyhovujúca štruktúra
- Nízky podiel priamych investícií do cestovného ruchu
- Neuspokojivá úroveň poskytovaných služieb v CR a nekomplexná ponuka
- Chýba diferencovaná ponuka programu pre turistov
- Nedostatočná ponuka služieb voľného času v meste pre návštevníkov s dôrazom na zážitok (vrátane zábavných služieb)
- Zaoštvávajúca marketingová aktivita podnikateľskej sféry
- Nízka úroveň propagácie mesta
- Sezónnosť vo využívaní kapacít cestovného ruchu
- Nízke zastúpenie vedeckých a výskumných inštitúcií v sledovanom území
- Nedostatok expertov a projektových manažérov

Príležitosti

- Vytváranie podmienok pre príchod investorov a príliv priamych investícií
- Potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb a priemyslu
- Rozvoj odvetví založených na využívaní potenciálu mesta a jeho regiónu
- Podpora malého a stredného podnikania
- Využívanie „brownfieldov“ pre podporu rozvoja hospodárstva mesta
- Zvýšenie využitia geotermálnych zdrojov
- Využitie možností šírenia priemyselných parkov, predovšetkým v lokalitách s už vybudovanou infraštruktúrou
- Podporné programy pre začínajúcich podnikateľov
- Využitie a rozvoj vzdelanostného potenciálu obyvateľstva
- Možné čerpanie v rámci projektových programoch EÚ
- Zlepšenie spolupráce podnikateľských subjektov
- Možnosť vyškoliť vrstvu mladých projektových manažérov
- Využitie produkčného potenciálu pôdy
- Využitie voľnej pracovnej sily
- Využitie blízkosti Bratislavy a ďalších veľkomiest s cieľom čím väčšieho zastúpenia na trhu
- Vytvorenie regionálneho marketingu a regionálnych produktov
- Zintenzívnenie obojstranného cezhraničného obchodu
- Aktivácia využívania regionálnych zdrojov pre rozvoj agroturistiky
- Rozširovanie siete zariadení CR vrátane ubytovacej kapacity, zvýšenie úrovne poskytovaných služieb
- Možnosť širšej prezentácie mesta na výstavách a iných podobných podujatiach, aj v zahraničí
- Vybudovanie siete cyklotrás v rámci mesta a jej napojenie na existujúce trasy v regióne
- Širšie využitie geotermálnych vrtov na rekreačné účely, na vykurovanie a zriadenie nových vrtov
-

- Zriadenie orgánu koordinujúceho a zabezpečujúceho rozvoj a propagáciu CR
- Záujem o staré remeslá a tradície zo strany turistov
- Spolupracovať s prevádzkovateľmi atraktivít v blízkom okolí a začleniť tieto atraktivity a zážitkové aktivity do ponuky pre návštevníkov mesta
- Rozvíjať a využívať spoluprácu s partnerskými mestami na účely rozvoja cestovného ruchu

Ohrozenia

- Vysoké odvodové zaťaženie MSP
- Presun investorov do regiónov s vyššou cenovou konkurencieschopnosťou
- Vysušovanie krajiny
- Nepripravenosť na konkurenčný tlak EÚ
- Nedostatočné využitie ponúkaných zdrojov EÚ a z toho vyplývajúci menší rozvoj podnikov a nižšia konkurencieschopnosť
- Pretrvávajúca neistota finalizovania produktov
- Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj cestovného ruchu zo strany obyvateľstva
- Nedostatočná starostlivosť o rozvoj turistickej infraštruktúry
- Zaostávajúca dopravná infraštruktúra (chýba rýchlostná komunikácia)
- Obmedzený prístup k domácim a zahraničným úverom, neúčinnosť podpory vstupu zahraničných investícií
- Nedostatočná starostlivosť o rozvoj turistickej infraštruktúry a využívanie kapacít rekreácie v meste
- Nízka priemerná mzda v regióne, následná migrácia pracovníkov
- Vonkajšia konkurencia na úkor domácich podnikateľov
- Konkurencia miest s podobnou infraštruktúrou a predpokladmi pre rozvoj CR v rámci TSK a Podunajského regiónu

III Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Hlavné faktory rozvoja

- Výhodná geografická poloha a dopravná dostupnosť regiónu
- Prihraničná poloha, dobré cezhraničné kontakty
- Výborné pôdno-klimatické podmienky
- Dobré priestorové kapacity pre ďalší rozvoj mesta
- Priemyselné zóny, možnosti rozšírenia
- Existencia zón obchodov a služieb
- Vyhovujúci systém vzdelávania, podpory vzdelávania, kultúry a športu
- Relatívne dobrá technická infraštruktúra
- Využitie geotermálnej energie, alternatívnych zdrojov energie
- Využitie zdrojov podzemných vôd
- Využitie zdrojov z fondov EÚ

Kľúčové disparity

- Dopravná situácia
- Zvýšenie problémov so sociálne neprispôsobivými obyvateľmi
- Nezamestnanosť
- Migračný problém obyvateľstva
- Nevyužitý potenciál cestovného ruchu

- Znečisťovanie verejných priestorov neprispôsobivými občanmi
- Vandalizmus a porušovanie verejného poriadku
- Slabý tretí sektor a občianska infraštruktúra
- Riešenie statickej dopravy
- Nesúhlas vlastníkov s navrhovanými rozvojovými opatreniami
- Neefektívne využitie zdrojov EÚ
- Nedostatok finančných zdrojov
- Nesúlady medzi jednotlivými aktérmi v procese rozvoja mesta
- Rozdiely medzi rozvojom občianskej vybavenosti a obchodu a zvyšujúcimi sa požiadavkami pri zabezpečení služieb, voľnočasových aktivít, športu, relaxu, aktívneho oddychu, čo môže mať za následok znižovanie atraktivity sídelného prostredia

B – Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja mesta pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja mesta pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Táto časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Pri spracovaní tohto dokumentu boli plno akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia mesta (*Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2009-2015, Územný plán veľkého územného celku Trnavský kraj, Územný plán mesta Dunajská Streda, Koncepcia rozvoja cestovného ruchu v meste Dunajská Streda, Energetická koncepcia mesta Dunajská Streda v tepelnej energetike, Komunitný plán mesta Dunajská Streda na roky 2012 – 2015, Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020, operačné programy na roky 2014-2020*), ako aj zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja.

Územný plán mesta Dunajská Streda schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Dunajskej Strede (číslo uznesenia 352/2005 zo dňa 4.10.2005, zmeny a doplnky 1/2006, číslo uznesenia 62/2007 zo dňa 26.4.2007, zmeny a doplnky 1/2007, číslo uznesenia 95/2007 zo dňa 9.10.2007, zmeny a doplnky 2/2007, číslo uznesenia 198/2008 zo dňa 1.7.2008, zmeny a doplnky 1/2007, číslo uznesenia 537/2010 zo dňa 29.9.2009, zmeny a doplnky 1/2012, číslo uznesenia 473/2013 zo dňa 24.4.2013):

- vytvorenie komfortného harmonického obytného prostredia pre občanov mesta Dunajská Streda,
- vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu aktivít zabezpečujúcich pracovné príležitosti pre obyvateľov mesta a jeho spádového územia,
- vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu zariadení občianskej vybavenosti a tým posilnenie významu mesta Dunajská Streda ako centra osídlenia,
- zabezpečenie adekvátnych podmienok pre športové a rekreačné potreby obyvateľov a to jednak v zastavaných územiach mesta ale aj v krajinnom zázemí,
- vyriešenie problematiky dopravy a to najmä elimináciou nepriaznivých účinkov vnútornej a tranzitnej dopravy a dobudovaním uceleného popravného systému zloženého zo železničnej, cestnej, hromadnej cyklistickej a pešej dopravy v ich vzájomných súvislostiach,
- vybavenie územia mesta potrebnou technickou infraštruktúrou v súlade so zákonnými požiadavkami ako aj požiadavkami na pohodlné bývanie.

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020 definuje nasledovné kľúčové faktory rozvoja regiónov SR:

- ľudské zdroje,
- výskum, vývoj a inovácie,

- základná infraštruktúra a služby, a to na základe polycentrického a vyváženého územného rozvoja založenom na integrovanom rozvoji, s ohľadom na špecifické danosti regiónov SR s cieľom zvýšiť svoju konkurencieschopnosť.

Zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce nasledovne v § 8:

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

(1) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

(4) Analyticko-strategická časť obsahuje najmä

a) súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,

b) hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,

c) analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,

d) určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

e) stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,

f) analýzu finančných potrieb a možností financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

(5) Programová časť obsahuje najmä

a) zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

b) inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

c) finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie

programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

d) systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,

e) časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

(6) Aktualizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(7) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(8) Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,⁸⁾ je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Pôsobnosť obcí pri podpore regionálneho rozvoja zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja definuje nasledovne v § 12:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Stratégia, priority a ciele Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020 budú implementované prostredníctvom operačných programov v rámci jednotlivých cieľov politiky EÚ. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda zohľadňuje možnosti získavania zdrojov z operačných programov na roky 2014-2020. Podľa cieľov politiky Európskej únie mesto Dunajská Streda leží v NUTS 2 regióne, ktorý spadá pod kategórie menej rozvinuté regióny.

Európska územná spolupráca, v rámci ktorej pre riešené územie veľký význam má cezhraničná spolupráca implementovaná prostredníctvom operačných programov Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika – Slovenská republika 2014-2020, Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014-2020 a Program cezhraničnej spolupráce Rakúska spolková republika – Slovenská republika 2014-2020.

Tento programový dokument plne zohľadňuje **horizontálne priority**, ktoré sú svojím charakterom a vplyvmi prierezovými témami všetkých priorít a budú rešpektované pri každom projekte/skupine projektov operačných programov, bez ohľadu na podporovanú tému alebo územie.

Strategický program a akčný plán Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda sú v súlade s globálnym cieľom, strategickými cieľmi a prioritami Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2009-2015.

V rámci obdobia rokov 2009 – 2015 si Trnavský samosprávny kraj zdefinoval strategické oblasti, ktoré vytvárajú základnú štruktúru rozvojovej stratégie programu hosp. a soc. rozvoja kraja:

➤ **Priemysel**

Priority: *Podpora rastu priemyslu v regióne*

Ludský potenciál pre potreby priemyslu

*Infraštruktúra pre rozvoj priemyslu
Rámec pre spoluprácu zainteresovaných strán*

➤ Energetika

Priorita: *Energetická politika*

➤ Vidiek

Priorita: *Vidiék TTSK, ekvivalent kvality mestského života*

➤ Regionálna inovačná stratégia

Priorita: *Prostredie samosprávneho kraja naklonené inováciám*

PHSR Trnavského samosprávneho kraja osobitnú pozornosť venuje aj cestovnému ruchu v kraji. Strategická vízia v oblasti CR: „Trnavský samosprávny kraj – centrum kultúrneho a spoločenského života na Západnom Slovensku, ako základnej podmienky trvalého rozvoja cestovného ruchu.“ Poslanie v oblasti CR: „Poslaním Trnavského samosprávneho kraja v oblasti cestovného ruchu a jeho propagácie je pritiahnúť pozornosť širokého spektra obyvateľov a turistov a vytvárať atraktívne podmienky pre podnikanie v cestovnom ruchu.“

PHSR Trnavského samosprávneho kraja osobitnú pozornosť venuje aj cestným komunikáciám, kde strategická vízia je definovaná nasledovne: „Trnavský samosprávny kraj – kraj s najkvalitnejšou (kvantitatívne i kvalitatívne) a najzjazdnejšou cestnou infraštruktúrou na Slovensku, ktorá je udržiavaná po celý rok“

PHSR Trnavského samosprávneho kraja osobitnú pozornosť venuje aj vzdelávaniu, kde strategická vízia je nasledovná: „Trnavský samosprávny kraj sa stane najmodernejším regiónom Slovenska, ktorý bude lákať rodičov detí a študentov priateľským prostredím pre život a ich štúdium.“

Bude samosprávou slobodných, spokojných a sebavedomých ľudí, ktorým bude poskytovať priaznivé podmienky pre ich vlastnú osobnú iniciatívu, schopnosti, nadanie a cestu za vlastným šťastím prostredníctvom poskytovania tých najlepších podmienok pre rozvoj školského systému na jeho území.

PHSR Trnavského samosprávneho kraja v oblasti športu má strategickú víziu: TTSK - región s najzdravšou populáciou v SR, ktorá sa pravidelne vo voľných chvíľach venuje športovým aktivitám (rekreačným i výkonnostným) rozmanitého druhu. TTSK- región s diverzifikovanou športovou infraštruktúrou dostupnou v každej časti regiónu a dostupnou pre každého obyvateľa regiónu.

PHSR Trnavského samosprávneho kraja definuje nasledovnú víziu pre kultúru a umenie: Kultúra sa stane trvalou súčasťou života obyvateľov Trnavského kraja a Trnavský kraj sa stane synonymom pre kultúru vo všetkých jej podobách.

PHSR Trnavského samosprávneho kraja definuje nasledovnú víziu pre sociálne služby: TTSK bude krajom poskytujúcim základnú kvalitu života občanom vo svojom regióne, v ťažkých životných situáciách (seniori, občania s ťažkým zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi, osoby ohrozené sociálnym vylúčením a marginalizované skupiny občanov). Základné životné potreby cieľovej skupiny občanov, potrebujúcich sociálnu pomoc, budú

zabezpečené spolu s obecnými samosprávnymi orgánmi a s neverejnými poskytovateľmi služieb sociálnej pomoci.

PHSR Trnavského samosprávneho kraja definuje nasledovnú víziu pre životné prostredie: Územie TTSK bude najčistejším a najzdravším priestorom pre súčasný i budúci život v regióne. Prostredie TTSK bude pre podnikateľov, inštitúcie aj bežných ľudí motivujúcim k obmedzovaniu ekologických dopadov vlastných aktivít na životné prostredie v regióne.

PHSR Trnavského samosprávneho kraja definuje nasledovnú víziu pre zdravotníctvo: TTSK bude krajom s optimalizovanou sieťou zdravotníckych zariadení, s dostupnou kvalitnou zdravotnou starostlivosťou a efektívnym využívaním zdrojov. TTSK bude krajom, kde bude vlastníctvo zdravotníckych zariadení spoločnou zodpovednosťou štátu, kraja, miest a aktívnych lokálnych podnikov.

PHSR Trnavského samosprávneho kraja definuje nasledovnú víziu pre kraj: *„Trnavský samosprávny kraj bude konkurencieschopným a všestranne najrozvinutejším regiónom Slovenska, hospodárne spravovaným a efektívne využívajúcim všetky zdroje pre tvorbu nových hodnôt za súčasného zachovania prírodných, kultúrnych a historických hodnôt, pamiatok regiónu a životného prostredia. Bude samosprávou slobodných, spokojných a sebavedomých ľudí.“*

Hlavným strategickým cieľom mesta Dunajská Streda je vytvorenie podmienok pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja mesta s prihliadnutím na prírodné a kultúrne danosti prostredia mesta.

Strategická vízia mesta Dunajská Streda

V roku 2020 mesto Dunajská Streda bude prosperujúce mesto, a to tak po stránke ekonomickej, sociálnej a environmentálnej, ako aj z hľadiska kvality života jeho obyvateľov. Mesto Dunajská Streda bude dobre hospodáriacim a dobre riadeným mestom.

Mesto Dunajská Streda bude významným centrom vzdelávania, kultúrneho a spoločenského života juhozápadného Slovenska, školské inštitúcie v meste budú produkovať kvalitnú pracovnú silu schopnú uplatniť sa na trhu práce v rámci EÚ. Na území mesta budú vytvorené podmienky pre podporu zdravého životného štýlu. Kultúrne a športové dianie poskytuje občanom i návštevníkom mesta všestranné možnosti oddychu.

Sociálne a zdravotné služby poskytované v meste budú na vysokej úrovni. Mesto sa intenzívne bude starať o marginalizované skupiny a bude podporovať rovnosť príležitostí – bude mestom, kde všetci majú rovnaké šance. V meste bude zabezpečené dostatok verejnej zelene a ulice, chodníky, parky, námestia a fasády budov budú udržiavané v čistote. Kvalita životného prostredia bude vysoká.

Mesto bude centrom obchodu, cestovného ruchu a priemyslu na Žitnom ostrove. Prosperujúce hospodárstvo mesta bude založené na troch pilieroch – priemyselnej výrobe, službách a cestovnom ruchu. Služby budú na vysokej kvalitatívnej úrovni a slúžia pre potreby občanov celého regiónu. Obyvatelia mesta budú využívať rozvinutú dopravnú, technickú a občiansku infraštruktúru. Na území mesta budú primerané pracovné ponuky aj pre najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva. Dunajská Streda bude patriť medzi mestá Slovenska s rozvinutým cestovným ruchom.

Túto víziu by bolo možné zhrnúť do dvoch viet: „Dunajská Streda – progresívne a atraktívne mesto s dobrou infraštruktúrou, ktoré sa prioritne zameriava na potreby svojich obyvateľov, ako aj obyvateľov jeho regiónu a intenzívne podporuje trvalo udržateľný rozvoj v Podunajskom priestore. Dunajská Streda bude priťahovať obyvateľov i návštevníkov svojou unikátnou polohou, históriou i priateľským prostredím pre život a podnikanie“

Hlavné dlhodobé zámery mesta sú:

- trvalo udržateľný a komplexný ekonomický a sociálny rozvoj mesta,
- riešenie súčasných a predpokladaných problémov mesta so zreteľom na dlhodobý rozvoj,
- zvýšenie atraktívnosti mesta.

Strategický cieľ mesta Dunajská Streda do roku 2020:

Zlepšenie hospodárskych a sociálnych podmienok života v meste Dunajská Streda vybudovaním moderného a konkurencieschopného miesta pre život, prácu a oddych jeho obyvateľov, podnikateľov a návštevníkov.

Pre mesto Dunajská Streda je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu:

- inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií,
- udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a
- inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

Pre mesto Dunajská Streda pre strednodobý rozvojový horizont je identifikovaných 14 strategických rozvojových oblastí, ktoré zodpovedajú potrebám trvalo udržateľného rozvoja mesta a nadväzujú na výsledky komplexného auditu rozvojového potenciálu záujmového územia na vyššie rozvojové programové dokumenty Trnavského samosprávneho kraja a Slovenskej republiky:

- Priemysel a služby
- Pôdohospodárstvo
- Cestovný ruch
- Trh práce
- Ekonomická aktivita obyvateľstva
- Sociálna infraštruktúra
- Zdravotníctvo
- Školstvo
- Šport
- Kultúra, história, tradícia
- Občianska spoločnosť
- Doprava, technická infraštruktúra
- Rozvoj bývania
- Životné prostredie

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím.

C – Programová časť

Programová časť obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti mesta, definovanie strategických cieľov pri jednotlivých prioritných oblastiach, priority, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta. Program obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít.

Prioritná oblasť č. 1: Priemysel a služby

Prioritná oblasť č. 2: Pôdohospodárstvo

Prioritná oblasť č. 3: Cestovný ruch

Prioritná oblasť č. 4: Trh práce

Prioritná oblasť č. 5: Ekonomická aktivita obyvateľstva

Prioritná oblasť č. 6: Sociálna infraštruktúra

Prioritná oblasť č. 7: Zdravotníctvo

Prioritná oblasť č. 8: Školstvo

Prioritná oblasť č. 9: Šport

Prioritná oblasť č. 10: Kultúra, história, tradícia

Prioritná oblasť č. 11: Občianska spoločnosť

Prioritná oblasť č. 12: Doprava, technická infraštruktúra

Prioritná oblasť č. 13: Rozvoj bývania

Prioritná oblasť č. 14: Životné prostredie

1. Priemysel a služby

Strategický cieľ: *Vytváranie kvalitných podmienok na podnikanie v rôznych odvetviach priemyslu a služieb, rešpektujúcich kvalitné životné a prírodné prostredie. Podporiť tradičné odvetvia priemyslu mesta, podporiť malé a stredné podniky mesta. Vytvorenie diverzifikovaného, priaznivého a partnerského podnikateľského prostredia. Riešenie problémov rozvoja nových podnikov a existujúcich podnikateľských subjektov, zlepšovanie ich konkurencieschopnosti v rámci hospodárstva a jednotného trhu EÚ a prispôsobenie sa novým podmienkam medzinárodnej delby práce. Podpora adaptácie firiem na aktuálne trhové podmienky, zníženie energetickej a surovinovej náročnosti, zvýšenie podielu tvorby pridanej hodnoty, zvýšenie kvality riadenia a mobilizácii priamych investícií. Podpora rozvoja perspektívnych podnikateľských subjektov a zvýšenia ich konkurencieschopnosti. Podpora rozvoja malého a stredného podnikania v oblasti priemyslu a služieb, zvýšenie zamestnanosti a kvality života v regióne a obnova podnikateľskej činnosti pomocou verejného sektora. Zlepšenie image-u regiónu, jeho výrobcov a poskytovateľov služieb.*

Cieľ 1: Zvýšiť podiel malých a stredných podnikateľov v hospodárstve mesta

Opatrenie 1.1: Posilnenie malých a stredných podnikateľov

Aktivity:

- Podpora rozvoja malopodnikateľského sektora s akcentom na služby v cestovnom ruchu
- Podpora zvýšenia konkurencieschopnosti malých a stredných podnikateľov
- Skvalitnenie toku informácií medzi verejným, podnikateľským a samosprávnym sektorom
- Vytvoriť podmienky pre ďalší rozvoj priemyselných zón
- Propagácia Obchodno-informačného centra

Opatrenie 1.2: Spolupráca v záujme hospodárskeho rozvoja

Aktivity:

- Cezhraničná spolupráca so subjektmi z Maďarska
- Aktívna účasť mesta na projektoch podporujúcich cestovný ruch v Dunajskom regióne
- Rozšírenie siete poskytovateľov zľav fyzických a právnických osôb – podnikateľov poskytujúcich zľavy pre držiteľov vernostnej karty

Cieľ 2: Zvýšenie miery odvetvovej diferenciacie hospodárskej základne

Opatrenie 2.1: Zvýšenie prílivu priamych investícií na územie mesta a okolia

- Identifikovať potencionálnych záujemcov o investovanie na území mesta
- Vypracovať účinný informačný a komunikačný systém so zameraním na prebudenie záujmu a presvedčenie potencionálnych investorov
- Príprava pozemkov pre umiestnenie nových podnikateľských subjektov
- Podpora rozvoja služieb orientovaných na verejný sektor
- Podpora rozvoja služieb orientovaných na obyvateľstvo
- Revitalizácia priemyselne nevyužitých plôch

Opatrenie 2.3: Podpora cezhraničných podnikateľských aktivít a podpora vývoja spoločného trhu práce

Aktivity:

- Spolupráca samosprávy s malo- a strednopodnikateľskými subjektmi s cezhraničným dopadom
- Zvyšovanie cezhraničnej mobility pracovnej sily v meste a priľahlom regióne

Opatrenie: Reštrukturalizácia priemyslu a podpora zakladania nových podnikov s cieľom ekonomického rozvoja

Aktivity:

- Revitalizácia priemyslu a oblastí so starými záťažami, využitie areálov skládok a poľnohospodárskych družstiev
- Podpora zakladania nových malých a stredných podnikov
- Revitalizácia potravinárskeho priemyslu v meste
- Podpora diverzifikácie priemyslu
- Zintenzívnenie využívania domácich surovín, kvalifikovanej pracovnej sily a lokálnych špecifik
- Uprednostnenie rozvoja ľahkého priemyslu a potravinárskeho priemyslu s nízkou ekologickou záťažnosťou.

Opatrenie 2.3: Rozvoj malého a stredného podnikania, budovanie poradenských a informačných centier, podpora inovácií, vedomostí a aplikovaného výskumu

Aktivity:

- Podpora a rozvoj inovačného prostredia predovšetkým v oblasti výskumu a vývoja, transferu technológií, inovatívnych výrobkov a postupov
- Podpora programov vzdelávania v podnikateľských subjektoch, zavádzajúcich nové technológie
- Podpora rozvoja živnostenského podnikania a optimalizácia siete živností
- Podpora odborných medzinárodných seminárov, konferencií
- Poskytnutie daňových zliav

Opatrenie 2.4: Propagácia regiónu a cezhraničná spolupráca

Aktivity:

- Podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti priemyslu a malého a stredného podnikania
- Uľahčenie prístupu podnikateľov na zahraničné trhy
- Podpora medzinárodnej priemyselnej kooperácie a zabezpečovanie medzinárodných kontaktov
- Podpora zavádzania elektronického obchodu
- Prezentácia mesta a jeho ekonomického potenciálu na medzinárodných veľtrhoch s cieľom podpory exportu
- Podpora prípravy a realizácie projektov a marketingových štúdií na zlepšenie image-u regiónu
- Informačná a propagačná kampaň

2. Pôdohospodárstvo

Strategický cieľ: *Posilnenie konkurencieschopnosti pôdohospodárskeho sektora zvýšením diverzifikácie poľnohospodárskej činnosti, zlepšením finalizácie prvovýroby, lepšou integráciou prvovýrobcov do potravinového reťazca, zavádzaním inovatívnych postupov a technológií do spracovania, zlepšením kvality potravín, zlepšením odbytu produkcie. Udržateľný manažment prírodných zdrojov a prispôsobovanie sa klimatickým zmenám.*

Cieľ 1: Vytvorenie diverzifikovaného multifunkčného pôdohospodárstva

Opatrenie 1.1: Rozvoj pôdohospodárskych činností

Aktivity:

- Podpora zvyšovania kvality poľnohospodárskych produktov
- Vyznačenie lesov s ochrannou funkciou v katastri mesta
- Podpora modernizácie technológií v poľnohospodárskych podnikoch
- Rekultivácia znehodnotených plôch a likvidácia erózných škôd
- Podpora budovania zariadení na agroturistiku
- Podpora programov a projektov zavádzajúcich nové služby v regióne

3. Cestovný ruch

Strategický cieľ: *Skvalitnenie služieb a infraštruktúry pre podporu rozvoja cestovného ruchu. Podpora budovania, údržby a obnovy turistickej infraštruktúry, propagácia a prezentácia mesta. Spojením a vyváženým využívaním prírodných, historických a kultúrnych hodnôt vytvárať podmienky pre posilnenie návštevnosti mesta.. Podpora rozvoja podnikania v oblasti cestovného ruchu cieľom zvýšiť zamestnanosť a kvalitu života v regióne.*

Cieľ 1: Zlepšenie turistickej ponuky

Opatrenie 1.1. Podpora propagácie cestovného ruchu a rozvoja turistického informačného systému

Aktivity:

- Sústavne zmapovať a zhodnotiť endogénne turistické zaujímavosti a možnosti mesta a okolia
- Sústavne zmapovať potrebné exogénne zdroje (napríklad v oblasti služieb), spolupráca s externými umelcami, expertmi
- Umiestniť turistickú ponuku na web-stránke mesta

Opatrenie 1.2: Rozvoj turistických produktov

Aktivity:

- Podpora vytvárania nových turistických produktov
- Zlepšenie spolupráce súkromného sektora a mesta s cieľom vytvorenia nových produktov v cestovnom ruchu v celom spektre možných aktivít
- Podpora vytvárania nových atraktivít v regióne (pre letné i zimné športové aktivity)
- Zapájanie potenciálu kultúrnych inštitúcií do rozvoja cestovného ruchu

- Pokračovať v programe obnovy a zvyšovania úrovne športových areálov, kultúrnych a relaxačných areálov, zariadení voľného času využiteľných ako pre miestne obyvateľstvo, tak i pre návštevníkov
- Podpora kúpeľného cestovného ruchu, agroturistiky, cykloturistiky, turistiky vodných športov, poznávacieho a kultúrneho cestovného ruchu
- Rozvoj FREE WIFI zón v meste (námestia, turisticky atraktívne lokality)

Opatrenie 1.3: Rozvoj cezhraničnej a domácej regionálnej spolupráce v oblasti cestovného ruchu

Aktivity:

- Tvorba cezhraničnej a domácej regionálnej ponuky turistických a voľnočasových aktivít
- Výstavba cezhraničnej a domácej turistickej infraštruktúry (napr. cyklotrás)

Opatrenie 1.4: Marketing a prezentácia mesta, tvorba informačných systémov

Aktivity:

- Príprava, spracovanie a implementácia marketingovej štúdie ako nástroja zvyšovania konkurencieschopnosti v cestovnom ruchu
- Stanovenie cieľových segmentov cestovného ruchu
- Tvorba a distribúcia propagačných materiálov, vydávanie informačnej literatúry o primárnej a sekundárnej ponuke cestovného ruchu v tlačenej i elektronickej podobe
- Komunikácia s masmédiami
- Zlepšenie efektívnosti fungovania Oblastnej organizácie cestovného ruchu Žitný ostrov – Csallóköz

Opatrenie 1.5: Budovanie a rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu

Aktivity:

- Výstavba, modernizácia a rekonštrukcia rekreačných centier, stredísk a zariadení cestovného ruchu, ich zatraktívnenie - skvalitňovanie infraštruktúry
- Obnova pamiatok všetkých druhov pre ich ďalšie využitie v CR
- Vybudovanie poradenského a turisticko - informačného centra s ponukou integrovaných služieb
- Vytváranie nových turistických cyklotrás, vrátane obnovy starých
- Príprava a realizácia komplexných programov zvyšovania úrovne a obnovy športovísk, kultúrnych a relaxačných areálov, ktoré lákajú veľké množstvá turistov
- Ochrana a obnova hmotného kultúrneho dedičstva a adaptácie rozmanitých prejavov tradičnej ľudovej kultúry
- Rozšírenie turistických atrakcií a vytváranie nových aktivít a produktov pre účastníkov cestovného ruchu
- Rozvoj kultúrnych aktivít (festivaly, prezentácia zvykov a tradícií, Žitnoostrovský jarmok atď.)
- Dokumentovanie technologických postupov a rôznych tradičných a špeciálnych techník ľudového umenia
- Výstavba a prestavba pobreží jazier s cieľom prispôbiť ich potrebám CR
- Budovanie a rekonštrukcia, zvyšovanie počtu a kvality zariadení na využívanie voľného času ako ihriská, tenisové kurty, golfové ihriská, zábavné zariadenia

- Budovanie, rekonštrukcia, modernizácia a obnova liečebných (kúpeľných) a relaxačných zariadení CR
- Podpora rozvoja ľudského potenciálu pre CR

4. Trh práce

Strategický cieľ: *Zvýšenie zamestnanosti obyvateľov mesta, podpora aktívnej politiky trhu práce, podpora programov, projektov, aktivít, ktoré uľahčujú integráciu a reintegráciu uchádzačov o zamestnanie. Poskytnúť komplexný súbor moderných služieb zamestnanosti uchádzačom o zamestnanie a uľahčiť ich integráciu a reintegráciu na trh práce. Zlepšenie sociálneho začlenenia zamerané na zamestnanosť skupín ohrozených sociálnym vylúčením a implementácia princípu rovnosti príležitostí na trhu práce. Vytvorenie nevyhnutných predpokladov v systéme odborného vzdelávania a prípravy na posilnenie jeho prepojenosti na požiadavky trhu práce, rozvíjať kvalifikovanosť pracovnej sily a zručnosti pre uplatnenie sa na trhu práce.*

Cieľ 1: Rozvoj aktívnej politiky trhu práce

Opatrenie 1.1: Modernizácia a zvýšenie rozsahu a kvality služieb zamestnanosti a rozvoj aktivačných programov

Aktivity:

- Vytvorenie efektívneho systému na poskytovanie informácií o voľných pracovných miestach a o rekvalifikačných kurzoch
- Podpora poradenstva o povolaniach a zamestnaniach
- Podpora samozamestnania
- Podpora programov zameraných na poradenstvo a aktivity motivujúce k ďalšiemu vzdelávaniu
- Podpora spolupráce vzdelávacích inštitúcií so zamestnávateľmi
- Realizácia programov a projektov v rámci aktívnej politiky trhu práce

Opatrenie 1.2: Spolupráca aktérov trhu práce

Aktivity:

- Podpora aktívnej komunikácie a spolupráce zamestnávateľov, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, vzdelávacích zariadení a ďalších aktérov trhu práce, dosiahnuť lepšiu prípravu a využitie pracovnej sily na trhu práce v regióne

Opatrenie 1.3: Podpora celoživotného vzdelávania a zvýšenia adaptability pracovnej sily

Aktivity:

- Podpora výcvikových a vzdelávacích programov poskytujúcich rôzne kvalifikácie s ohľadom na dynamiku trhu práce
- Podpora vzdelávacích programov zameraných na občanov s nízkym vzdelaním
- Posilnenie vzdelávacích programov druhej šance pre marginalizované skupiny

Opatrenie 1.4: Zlepšenie zamestnatel'nosti skupín ohrozených sociálnym vylúčením

Aktivity:

- Podpora sociálnych služieb a podpora sociálnych terénnych pracovníkov

- Podpora programov rozvoja a realizácie školiacich programov podporujúcich opätovné začlenenie do spoločnosti a na trh práce
- Podpora programov zameraných na zvýšenie adaptability marginalizovaných skupín na nové požiadavky trhu práce vrátane informačných a komunikačných technológií
- Podpora vzdelávania a integrácie rómskych občanov v oblasti zamestnanosti
- Budovanie systémov na uľahčenie vstupu absolventov na trh práce
- Podpora programov na motiváciu zamestnávateľov vytvárať podmienky pre rodinne orientované zamestnanie
- Podpora programov na vytváranie a udržanie chránených dielní a chránených pracovísk pre uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím
- Podpora rekvalifikačných programov pre starších ľudí
- Podpora programov a projektov podporujúcich a rozvíjajúcich aktívnu politiku práce, orientujúcich sa na spoločensky marginalizované skupiny
- Podpora integrácie rómskej menšiny v oblasti zamestnanosti
- Podpora rekvalifikačných kurzov a iných foriem vzdelávania
- Podpora programov na elimináciu prejavov diskriminácie na trhu práce postavenej na akomkoľvek základe

Opatrenie 1.5: Budovanie spoločnosti založenej na vedomostiach, podpora vzdelávania

Aktivity:

- Podpora modernizácie odborného vzdelávania, ktoré zodpovedá aktuálnym potrebám trhu práce
- Podpora rozširovania školiacich aktivít terciárneho vzdelávania, prostredníctvom zavedenia špecializovaných školiacich programov
- Podpora projektov na tvorbu vzdelávacích programov zameraných pre osvojenie nových základných zručností
- Reštrukturalizácia škôl pre potreby mesta a regiónu
- Implementácia programov vzdelávania pre zamestnancov mestského úradu
- Podpora systému celoživotného vzdelávania
- Podpora vzdelávacích aktivít, zameraných na zlepšenie adaptability pracovnej sily

5. Ekonomická aktivita obyvateľstva

Strategický cieľ: Zvýšenie úrovne kvality služieb, vytváranie podmienok pre získanie domácich a zahraničných investícií, zvýšenie konkurencieschopnosti mesta v oblasti priemyslu a služieb. Vytváranie podmienok pre stabilné podnikateľské prostredie. Tvorba optimálneho prostredia pre zahraničné a domáce podnikateľské aktivity s možnosťou tvorby nových pracovných miest, služieb a produktov. Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry využitím v súčasnosti nevyužívaných priemyselných areálov a vytváraním nových priemyselných zón. Zvýšenie úrovne kvality služieb tak pre domáce obyvateľstvo ako aj zahraničných investorov.

Opatrenie 1.1: Podpora získavania domácich a zahraničných investícií

Aktivity:

- Podpora rozvoja priemyselných zón
- Vybudovanie inžinierskych sietí v rozvojových lokalitách
- Podpora tvorby pracovných miest

- Ponuka lokalít potenciálnym investorom (poskytnutie pomoci pri vyhľadávaní pozemkov a objektov)
- Spolupráca s inštitúciami podporujúcimi investičné aktivity
- Zapracovanie nových skutočností do územného plánu
- Zameranie sa na diverzifikáciu podnikateľskej sféry
- Zatraktívnenie starých priemyselných oblastí pre vstup investičného kapitálu (obnova priemyselných areálov, obnova budov)
- Budovanie inovačných, technických, technologických, výskumno - vývojových a všeobecných inkubátorov
- Spracovanie štúdie využiteľnosti existujúcich priemyselných a skladových areálov
- Podpora inštitucionálneho zabezpečenia poradenských a informačných služieb verejnému a podnikateľskému sektoru
- Sprísnenie daňovej zodpovednosti podnikateľských subjektov a dodržiavanie dôslednosti pri zaobchádzaní s nimi
- Hospodárne využívanie finančných prostriedkov mesta.

6. Sociálna infraštruktúra

Strategický cieľ: *Obnova a prevádzka budov a zariadení sociálnej starostlivosti, vytvorenie podmienok na poskytovanie efektívnych a kvalitných služieb. Zníženie percenta sociálne ohrozených a odkázaných obyvateľov mesta. Zlepšenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny a deti, podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných. Optimalizácia a modernizácia zariadení sociálnej infraštruktúry s dôrazom na individuálny prístup ku klientom. Rozvoj sociálnych služieb a podporu integrácie rôznych skupín obyvateľov do spoločenského života.*

Cieľ 1: Optimalizovať sociálne služby

Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry

Aktivity:

- Rekonštrukcia a nadstavba zariadení sociálnej starostlivosti a objektov slúžiacich na účely sociálnej starostlivosti (zateplovanie objektov, nadstavby, rekonštrukcie striech a fasád, výmena okien, bezbariérové prístupy)
- Znižovanie energetickej náročnosti prevádzky budov
- Zabezpečenie požadovaného štandardu sociálnych služieb zvýšením úrovne riadenia a vytvorením možností pre vstup mimovládnych organizácií a dobrovoľníkov do siete zariadení sociálnych služieb
- Zefektívnenie, skvalitnenie a rozšírenie procesu zabezpečovania sociálnych služieb pre občanov
- Budovanie podporných zariadení sociálnej starostlivosti
- Vybudovanie komunitného centra
- Zlepšenie vybavenia zariadení sociálnej starostlivosti a objektov slúžiacich na účely sociálnej starostlivosti
- Budovanie účelových zariadení sociálnej starostlivosti
- Podpora vyrovnaného hospodárenia inštitúcií v sociálnej sfére

Opatrenie 1.2: Rozvoj sociálneho zabezpečenia

Aktivity:

- Poradenstvo v sociálnej oblasti
- Rozšírenie osvety s protidrogovou a protialkoholickou tematikou, proti iným druhom závislosti a boja proti kriminalite
- Podpora zotrvania klienta v jeho prirodzenom prostredí
- Zvýšenie informovanosti o zodpovednosti a spoluzodpovednosti jednotlivca a jeho rodiny za riešenie nepriaznivej situácie
- Výstavba bytov pre sociálne odkázaných občanov a bezbariérové byty
- Podpora rôznych foriem sociálnych zariadení, (materské centru, komunitné centrum, nocľaháreň, zariadenie krízového bývania)
- Zriadenie sociálneho taxíka
- Koordinovanie poskytovania sociálnej pomoci v meste
- Podpora vzdelávania zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Opatrenie 1.3: Vytvoriť podmienky pre komplexné riešenie sociálnej politiky mesta

Aktivity:

- Zlepšiť prepojenosť aktivít sociálnej starostlivosti v meste
- Sústavne analyzovať stav a potreby v oblasti pokrytia služieb sociálnej starostlivosti s cieľom vytvoriť účinnú sociálnu sieť v meste
- Podpora dobrovoľníctva

Cieľ 2: Starostlivosť o spoločenské skupiny, ktoré vyžadujú pomoc

Opatrenie 2.1: Starostlivosť o mládež

Aktivity:

- Podpora mládežníckych organizácií
- Podpora mládežníckych programov
- Podpora športu a voľnočasových programov pre sociálne odkázané deti a mládež
- Podpora činnosti školských klubov
- Podpora letných táborov pre deti zo sociálne slabých rodín
- Podpora protidrogových kampaní
- Podpora aktivít na odstránenie nepriaznivého javu záškoláctva
- Podpora preventívnych programov

Opatrenie 2.2: Starostlivosť o dôchodcov

Aktivity:

- Rozvoj opatrovateľskej služby pre občanov, ktorí pre svoj zdravotný stav potrebujú pomoc inej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov, prác v domácnosti alebo kontaktu so spoločenským prostredím
- Rozvoj ďalších sociálnych služieb pre dôchodcov, ktorí potrebujú stálu opateru
- Zabezpečenie teplej stravy do domácnosti starých a imobilných občanov
- Skvalitnenie podmienok na záujmovú činnosť, kultúrnu činnosť a na udržiavanie fyzickej a psychickej aktivity dôchodcov v mestských kluboch dôchodcov
- Podpora sociálno-duchovných programov pre dôchodcov a osamelých občanov
- Podpora zavedenia varovného signalizačného systému

Opatrenie 2.3: Starostlivosť o zdravotne a mentálne postihnutých

Aktivity:

- Odbúranie bariér verejných, kultúrnych a školských inštitúcií, obchodov, hotelov a stravovacích zariadení v zmysle platnej legislatívy
- Odbúranie bariér komunikačnej infraštruktúry a jej vybavenie špeciálnymi signalizačnými zariadeniami pre zdravotne postihnutých v zmysle bežnej európskej úrovne
- Podporovať programy neziskových organizácií pracujúcich s občanmi so zdravotným postihnutím pri ich integračnom procese
- Podpora rehabilitačných a rekondičných pobytov zdravotne postihnutých
- Podpora debarierizácie verejných inštitúcií
- Podpora vytvárania parkovacích miest pre odkázaných

Opatrenie 2.4: Starostlivosť o marginalizované skupiny

Aktivity:

- Vytvoriť možnosti dočasného bývania s nižším štandardom (ubytovne, útulky a nocľahárne)
- Podpora reintegrácie marginalizovaných skupín
- Organizovať zbierky ošatenia, obuvi, školských potrieb, kníh, hračiek a nábytku a charitatívne akcie pre marginalizované skupiny
- Podpora programov na vytváranie pracovných miest terénnych sociálnych pracovníkov
- Vytváranie podmienok pre starostlivosť o bezdomovcov
- Podporovať programy integrácie detí z marginalizovaných skupín do školského prostredia so zameraním ich uplatnenia sa na trhu práce

Cieľ 3: Skvalitnenie objektov a zariadení sociálnej infraštruktúry

Opatrenie 3.1: Zvýšenie kvality objektov sociálnej infraštruktúry

Aktivity:

- Oprava, rekonštrukcia a výstavba sociálnych objektov
- Rozšírenie a obnova cintorínov

Opatrenie 3.2: Zvýšenie kvality zariadení sociálnej infraštruktúry

Aktivity:

- Modernizácia sociálnych zariadení sociálnej infraštruktúry

7. Zdravníctvo

Strategický cieľ: *Zvyšovať kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti, zvyšovať štandard zdravotníckych zariadení – dosiahnuť maximálny možný pokrok v efektívnosti a kvalite poskytovania zdravotníckej starostlivosti, čím sa zvýši kvalita života a spokojnosť občanov. Zvýšiť zdravotné povedomie občanov.*

Cieľ 1: Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva

Opatrenie 1.1: Podpora zdravotníckej osvedy a zdravý životný štýl

Aktivity:

- Spolupráca s organizáciami zabezpečujúcimi zdravotnícku osvetu a zdravý životný štýl
- Podpora programov a organizácií podporujúcich prevenciu rôznych druhov závislostí

- Podpora programov upevňujúcich duševné zdravie
- Podpora rozvoja dentálnej starostlivosti a návykov u detí predškolského a školského veku

Cieľ 2: Zlepšiť životné podmienky ovplyvňujúce zdravie

Opatrenie 2.1: Vytvárať podmienky pre zdravé a bezpečné životné prostredie

Aktivity:

- Vytvárať podmienky na ochranu zdravia pred škodlivými biologickými, fyzikálnymi a chemickými a abiotickými faktormi v životnom i pracovnom prostredí

8. Školstvo

Strategický cieľ: *Zlepšiť stav školských zariadení s ohľadom na zlepšenie kvality vzdelávania a prístupu k vzdelaniu – rozvoj a skvalitňovanie možností vzdelávania.*

Cieľ 1: Kvalitná školská infraštruktúra

Opatrenie 1.1: Skvalitnenie stavu objektov škôl a školských zariadení

Aktivity:

- Komplexný audit stavu objektov škôl a školských zariadení
- Vypracovanie koncepcie rozvoja školskej infraštruktúry v meste
- Rekonštrukcia a modernizácia objektov škôl a školských zariadení

Opatrenie 1.2: Modernizácia odborných učební, učebných pomôcok a didaktickej techniky

Aktivity:

- Vypracovať a stanoviť priority zoznam potrieb
- Hľadať mimorozpočtové zdroje

Cieľ 2: Kvalitný systém vzdelávania

Opatrenie 2.1: Zvýšenie efektivity školského systému

Aktivity:

- Racionalizácia poskytovania služieb v mestskom školskom systéme
- Koordinácia činností a využívania priestorov
- Vytvoriť podmienky pre lepšiu spoluprácu školy a rodiny, školských a mimoškolských organizácií so zámerom na preventívnu výchovu vo vybraných oblastiach (napr. drogová závislosť)
- Zlepšiť spoluprácu medzi vzdelávacími a kultúrnymi inštitúciami v meste
- Podpora záujmových aktivít s dôrazom na rozvoj kreativity, zručnosti a osobnosti mladej generácie
- Optimalizácia školského systému z hľadiska kvality a kvantity vzhľadom na demografický vývoj obyvateľstva, migráciu obyvateľstva a požiadavky na trhu práce
- Podpora prevenčných aktivít v školách so zameraním na propagáciu zdravého životného štýlu
- Zapájanie sa do regionálnych, nadregionálnych a medzinárodných rozvojových projektov s tematickým zameraním v rámci školských aktivít
- Vytvoriť podmienky pre zvýšenie úrovne vyučovacieho a výchovného procesu pre minoritnú skupinu detí

- Zlepšiť spoluprácu medzi vzdelávacími inštitúciami z iných regiónov (aj zo zahraničia)

Opatrenie 2.2: Zvýšenie motivácie pedagogických zamestnancov na ďalšie vzdelávanie a samovzdelávanie

Aktivity:

- Pripraviť program pre motiváciu učiteľov
- Vypracovať účinný systém ďalšieho vzdelávania

9. Šport

Strategický cieľ: *Podpora športových aktivít občanov mesta – podpora rozvoja telesnej kultúry, podporovať útvary talentovanej mládeže, športové triedy a športové kluby mesta. Zlepšenie možnosti voľno-časových športových aktivít detí, mládeže a dospelých podporujúcich zdravý životný štýl.*

Cieľ 1: Rozvoj možností športovania

Opatrenie 1.1: Skvalitnenie športovej činnosti

Aktivity:

- Vypracovať podrobnú analýzu stavu športu a športovísk
- Zvýšenie propagácie športu na školách a v médiách
- Zvýšenie starostlivosti o prímestské oblasti z hľadiska realizácie športu
- Propagácia oddychových lokalít

Opatrenie 1.2: Rozvoj masového športu

Aktivity:

- Zabezpečenie prístupnosti a dozoru existujúcich športovísk
- Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba ihrísk
- Podpora organizovania programov masového charakteru
- Zapájať mládež pre aktívne formy využitia voľného času prostredníctvom športových krúžkov
- Zvýšiť osvetu o pozitívnom vplyve športu na zdravie
- Vytvoriť a realizovať koncepciu rozvoja masového športu
- Efektívna podpora subjektov v oblasti športu v závislosti od dosiahnutých výsledkov

Opatrenie 1.3: Zabezpečenie kvalitných športových zariadení

Aktivity:

- Rekonštrukcia a modernizácia športových zariadení
- Výstavba nových športových zariadení

10. Kultúra, história, tradícia

Strategický cieľ: *Zachovanie kultúrno-historického potenciálu mesta, rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít. Vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj kultúry, všestranne podporovať všetky oblasti kultúrneho života a poskytovať platformu pre vzájomnú komunikáciu a koordináciu významných podujatí. Zvýšenie počtu a kvalitu kultúrnych podujatí, zabezpečiť žánrovú pestrosť a vyváženosť ponuky kultúrnych podujatí pre obyvateľov mesta. Zlepšiť kultúrne povedomie a lokálpatriotizmus obyvateľov.*

Cieľ 1: Zvýšenie úrovne kultúrnej ponuky

Opatrenie 1.1: Investície do kultúrnej infraštruktúry

Aktivity:

- Modernizácia a rekonštrukcia priestorov a objektov slúžiacich na usporiadanie kultúrnych aktivít
- Zlepšiť materiálno-technické a personálne podmienky pre rozvoj kultúry v meste
- Doplniť základné materiálne vybavenie kultúrnych inštitúcií v meste

Opatrenie 1.2: Zvýšenie spokojnosti občanov s ponukou programov

Aktivity:

- Podpora tradičných organizovaných podujatí
- Skvalitnenie mestských novín, mestskej televízie a web-portálu mesta
- Obnovenie a skvalitnenie siete informačných tabúl
- Efektívna podpora kultúrnych a umeleckých aktivít
- Podpora aktívnych umeleckých súborov

Opatrenie 1.3: Vytvorenie podmienok pre zachovávanie, zveľad'ovanie a šírenie kultúrneho dedičstva

Aktivity:

- Udržanie tradície podpory festivalov s ľudovo-umeleckým zameraním a zvyšovanie ich kvalitatívnej úrovne
- Zvýšiť záujem obyvateľov a návštevníkov o aktivity v oblasti kultúry ako jedného zo základných atribútov rozvoja mesta
- Podpora kultúrnych podujatí na posilnenie lokálpatriotizmu

11. Občianska spoločnosť

Strategický cieľ: *Vytváranie kvalitných podmienok pre rozvíjanie občianskej spoločnosti a budovanie partnerstiev na miestnej úrovni (komunitný rozvoj). Posilnenie inštitútu vernostnej karty.*

Cieľ 1: Rozvoj neziskového sektora

Opatrenie 1.1: Zlepšenie spolupráce medzi mimovládnyimi neziskovými organizáciami

Aktivity:

- Podpora spolupráce mestských mimovládnych neziskových organizácií (MVO)

Opatrenie 1.2: Samospráva pomáha MVO

Aktivity:

- Vytvorenie transparentného podporného systému pre mestské MVO
- Podpora aktivít mestských MVO

Cieľ 2: Posilnenie inštitútu vernostnej karty

- *Opatrenie 2.1: Rozšírenie systému vernostnej karty*

Aktivity:

- Rozšírenie akceptačných miest vernostnej karty

12. Doprava, technická infraštruktúra

Strategický cieľ: *Skvalitniť dopravnú infraštruktúru mesta, začleniť mesto do dôležitých medzinárodných trás, priebežnou modernizáciou existujúcej infraštruktúry a budovaním novej v rozvojových územiach, zohľadňujúc požiadavky ekológie. Zvýšenie kvality, bezpečnosti a plynulosti dopravy v meste a minimalizovať jej negatívny vplyv na obyvateľov a návštevníkov mesta.*

Cieľ 1: Modernizácia cestnej dopravy

Opatrenie 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Aktivity:

- Rekonštrukcia a budovanie miestnych ciest a chodníkov
- Výstavba nových parkovacích miest a garáží
- Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia
- Podpora kvality v hromadnej osobnej doprave

Opatrenie 1.2: Dobudovanie a údržba infraštruktúry mestskej cestnej siete a dopravných zariadení

Aktivity:

- Dobudovať mestské zberné a radiálne komunikácie a uzly
- Prestavba nebezpečných križovatiek
- Výstavba rýchlostnej cesty R7

Opatrenie 1.3: Podpora cyklistickej dopravy na území mesta

Aktivity:

- Projektová príprava a realizácia cyklistických trás - budovanie cyklistickej infraštruktúry: komunikácie, budovanie cyklopruhov, cyklokoridorov na mestských komunikáciách, budovanie doplnkovej infraštruktúry (napr. stojany a parkoviská pre bicykle)

Cieľ 2: Optimalizácia výkonu mestskej hromadnej dopravy

Opatrenie 2.1: Zvýšenie podielu mestskej hromadnej dopravy na preprave osôb v meste

Aktivity:

- Podpora kvalitnej a spoľahlivej mestskej hromadnej dopravy
- Zlepšiť technický stav autobusových zastávok

13. Rozvoj bývania

Strategický cieľ: *Vytvoriť podmienky pre kvalitné bývanie reagujúce na potreby a požiadavky občanov mesta a potenciálnych budúcich obyvateľov mesta.*

Cieľ 1: Skvalitňovanie bytovej situácie

Opatrenie 1.1: Rozvoj výstavby rodinných domov a bytových domov

Aktivity:

- Pripraviť stavebné pozemky na výstavbu rodinných domov a bytových domov
- Podpora výstavby nájomných bytov

Opatrenie 1.2: Revitalizácia obytného prostredia

Aktivity:

- Revitalizácia, humanizácia a ekologizácia sídlisk

Opatrenie 1.3: Znižovanie energetickej náročnosti obytných domov

Aktivity:

- Podpora programov pre znižovanie energetickej náročnosti obytných domov

14. Životné prostredie

Strategický cieľ: *Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj. Zvyšovanie podielu využívania alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie. Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, budovanie environmentálnej infraštruktúry. Podpora environmentálnej výchovy detí predškolského a školského veku i širokej verejnosti.*

Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia

Opatrenie 1.1: Zlepšenie stavu kanalizácie

Aktivity:

- Rozširovanie kanalizácie

Opatrenie 1.2: Zlepšenie stavu verejnej zelene

Aktivity:

- Revitalizácia a rozšírenie verejnej zelene - zelených plôch
- Ošetrovanie chorých drevín

Opatrenie 1.3: Zlepšenie stavu ovzdušia

Aktivity:

- Racionalizácia kúrenia a spotreby energie

Opatrenie 1.4: Podpora riešenia problémov súvisiacich s výskytom alergénnych burín a drevín

Aktivity:

- Zmapovanie výskytu alergénnych burín a drevín

Opatrenie 1.5: Využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie

Aktivity:

- Budovanie a rozvoj zariadení pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov

Cieľ 2. Zníženie antropogénnych vplyvov na životné prostredie

Opatrenie 2.1: Riešenie problémov odpadového hospodárstva

Aktivity:

- Rekultivácia divokých skládok, sanácia vzniknutých environmentálnych záťaží
- Rozširovanie a zefektívnenie separovaného zberu odpadu

Opatrenie 2.2: Zapojenie verejnosti do zlepšenia stavu životného prostredia

Aktivity:

- Informačná kampaň na odstránenie alergénnych burín a drevín
- Informačná kampaň na podporu separovania odpadov a proti tvorbe nelegálnych skládok
- Organizovanie podujatí určených pre deti predškolského a školského veku s dôrazom na ochranu prírody a zachovávanie prírodného dedičstva
- Vytvorenie programov na zvýšenie povedomia o trvalom udržateľnom rozvoji pre občanov, podnikateľov a zainteresovaných skupín

Cieľ 3. Zabezpečenie verejného poriadku v meste

Opatrenie 3.1: Zlepšenie bezpečnosti občanov

Aktivity:

- Zefektívnenie činnosti mestskej polície
- Rozšírenie a skvalitnenie existujúceho kamerového systému
- Spolupracovať s inými organizáciami – štátna polícia, neziskové, cirkevné, podnikatelia, školy, štátna správa – v oblasti prevencie a zabezpečenia verejného poriadku mesta

Opatrenie 3.2: Zníženie vandalizmu

Aktivity:

- Budovať vzťah mládeže k svojmu mestu a jeho hodnotám
- Realizovať osvetovú činnosť pre žiakov a študentov ZŠ a SŠ

Opatrenie 3.3: Zabezpečenie ochrany životného prostredia v meste

Aktivity:

- Zamedziť vznik divokých skládok
- Zamedzenie parkovania vozidiel na nepovolených miestach
- Zamedzenie poškodenia rastlín na verejných priestranstvách
- Kontrola držiteľov psov za účelom zachovania čistoty na verejných priestranstvách
- Vybudovanie zberného dvora
- Rozšírenie separovaného zberu komunálneho odpadu

Monitorovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta

Navrhované ukazovatele zohľadňujú všetky tri základné prioritné oblasti trvalo udržateľného rozvoja mesta: hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť.

Názov ukazovateľa	Informačný zdroj	Merná jednotka
Novovytvorené pracovné miesta	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet
Miera nezamestnanosti	Mesto, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet nezamestnaných
Priemerné mzdy	Štatistický úrad SR	EUR
Sociálne odkázaní obyvatelia	Mesto, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet sociálne odkázaných obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov so sociálnymi službami v meste	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Objem investícií do skvalitnenia občianskej infraštruktúry mesta	Mesto, ostatné úrady a organizácie	EUR
Objem investícií do skvalitnenia technickej infraštruktúry mesta	Mesto, ostatné úrady a organizácie	EUR
Verejný poriadok a bezpečnosť obyvateľov – zaznamenané priestupky a trestné činy	Mesto, Polícia SR	Počet
Počet návštevníkov Thermalparku	Mesto	Počet osôb
Verejný vodovod a kanalizácia	Mesto, ostatné úrady a organizácie	Podiel napojených domácností v %
Demografický vývoj obyvateľstva mesta	Mesto	Počet
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou školských inštitúcií v meste	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s možnosťami športovania v meste	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s kultúrnym životom v meste	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou služieb v meste	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s mestom ako miestom pre prácu	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s mestom ako miestom pre bývanie a život	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s kvalitou životného prostredia mesta	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť návštevníkov, turistov s mestom	Dotazníkový prieskum	% návštevníkov/turistov

D – Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja mesta, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja mesta formou akčných plánov.

Akčný plán mesta Dunajská Streda na obdobie 2015-2020

Akčný plán

Oblasť / poradové číslo projektu Viazanosť na strategický program (oblasť.cieľ.opatrenie) Názov projektu	Časový harmonogram	Koordinátor	Finančná náročnosť v EUR	Verejné výdavky spolu v EUR	Poznámky
6/1 6.1.1 Rekonštrukcia a nadstavba zariadenia pre seniorov - Ul. gen. Svobodu	2016 - 2020	Mesto Dunajská Streda	1.425.600,-	1.425.600,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
6/2 6.1.1 Rekonštrukcia zariadenia pre seniorov - Nám. Priateľstva	2019 - 2020	Mesto Dunajská Streda	500.000,-	500.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

6/3 6.1.1 Rekonštrukcia budovy za účelom vybudovania Komunitného centra	2015 - 2017	Mesto Dunajská Streda	260.000,-	260.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
6/4 6.2.4 Rekonštrukcia budovy za účelom vybudovania nocľahárne	2015 - 2020	Mesto Dunajská Streda	250.000,-	250.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
6/5 6.2.4 Zriadenie zariadenia núdzového bývania	2015 - 2020	Mesto Dunajská Streda	250.000,-	250.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
6/6 6.1.2 Zriadenie sociálneho taxíka	2017 - 2020	Mesto Dunajská Streda	40.000,-	40.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

6/7 6.3.1 Rozšírenie a obnova cintorínov v Dunajskej Strede	2015	Mesto Dunajská Streda	40.000,-	40.000,-	V roku 2015 náklady predstavujú 40.000,- EUR V období 2016-2020 náklady predstavujú 300.000,- EUR * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
	2016 - 2020		300.000,-	300.000,-	
8/1 8.1.1 Rekonštrukcia a obnova budovy MŠ - Rybný Trh	2017 - 2018	Mesto Dunajská Streda	685.000,-	685.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
8/2 8.1.1 Rekonštrukcia a obnova budovy MŠ - Októbrová ulica	2017 - 2018	Mesto Dunajská Streda	600.000,-	600.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
8/3 8.1.1 Rekonštrukcia a obnova budovy MŠ - Nám. SNP	2015 - 2016	Mesto Dunajská Streda	250.000,-	250.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

8/4 8.1.1 Zmena palivovej základne objektov ZŠ Z. Kodálya s VJM (telocvična, jedáleň)	2015 - 2016	Mesto Dunajská Streda	60.000,-	60.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
8/5 8.1.1 Rekonštrukcia a obnova budovy ZŠ Gyulu Szabóa s VJM	2015 2017-2018	Mesto Dunajská Streda	934.254,- 622.536,-	934.254,- 622.536,-	V roku 2015 náklady predstavujú 934.254,-EUR V období 2017 – 2018 náklady predstavujú 622.536,- EUR * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
8/6 8.1.1 Rekonštrukcia a obnova budovy ZŠ Á. Vámbéryho s VJM	2016 - 2020	Mesto Dunajská Streda	1.000.000,-	1.000.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
8/7 8.1.1 Rekonštrukcia a obnova budovy ZŠ Smetanov háj	2016 - 2020	Mesto Dunajská Streda	1.200.000,-	1.200.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

9/1 9.1.2 Prekrytie umelej fadovej plochy	2017 - 2020	Mesto Dunajská Streda	2.000.000,-	2.000.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
10/1 10.1.1 Obnova fasády a výmena kotlov Mestského kultúrneho strediska	2015 - 2017	Mesto Dunajská Streda	120.000,-	120.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
10/2 10.1.1 Rekonštrukcia budovy Galérie súčasných maďarských umelcov -Vila Vermes	2015 - 2017	Mesto Dunajská Streda	400.000,-	400.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
12/1 12.1.1 Výstavba podzemnej garáže na nám. Á. Vámbéryho	2017 - 2020	Mesto Dunajská Streda	2.868.532,-	2.868.532,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

12/2 12.1.1 Výstavba prepojovacej komunikácie s chodníkom a cyklistickou cestou medzi Športovou ulicou a Malodvornickou cestou	2016 - 2020	Mesto Dunajská Streda	419.524,-	419.524,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
12/3 12.1.1 Výstavba prepojovacej komunikácie s chodníkom a cyklistickou cestou medzi Malodvornickou cestou a Hlavnou ulicou	2016 - 2020	Mesto Dunajská Streda	1.700.000,-	1.700.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
12/4 12.1.1 Prestavba okružnej križovatky Hlavná ulica - Galantská cesta	2016 - 2017	Mesto Dunajská Streda	350.000,-	350.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
12/5 12.1.1 Výstavba okružnej križovatky Veľkobláhovská - Záhradnícka	2016 - 2018	Mesto Dunajská Streda	285.000,-	285.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

12/6 12.1.1 Zriadenie (vyznačenie, vybudovanie) cyklistickej cesty na území mesta Dunajska Streda	2016 - 2018	Mesto Dunajská Streda	400.000,-	400.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
12/7 12.1.1 Prestavba križovatky na Malodvorníckej ceste	2016 - 2020	Mesto Dunajská Streda	400.000,-	400.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
12/8 12.1.1 Výstavba chodníka na Czibókovskej ulici	2016 - 2018	Mesto Dunajská Streda	40.000,-	40.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
12/9 12.1.1 Výstavba chodníka na Povodskej ceste od železníc až po Metrans	2017 - 2020	Mesto Dunajská Streda	40.000,-	40.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

12/10 12.1.1 Výstavba chodníka na Letišťnej ulici od konca ulice po Kertváros - Garden Town	2016 - 2018	Mesto Dunajská Streda	40.000,-	40.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
12/11 12.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2015 2016-2020	Mesto Dunajská Streda	50.000,- 225.000,-	50.000,- 225.000,-	V roku 2015 náklady predstavujú 50.000,- EUR V období 2016-2020 náklady predstavujú 225.000,- EUR * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
14/1 14.3.3 Zriadenie zberného dvora v Dunajskej Strede	2015 - 2018	Mesto Dunajská Streda	1.900.000,-	1.900.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
14/2 14.1.2 Rekonštrukcia a revitalizácia mestského parku na Jesenského ulici	2016 - 2018	Mesto Dunajská Streda	300.000,-	300.000,-	* Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu

System monitorovania a hodnotenia

PHSR mesta Dunajská Streda je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované mestom Dunajská Streda, organizáciami zriadenými a založenými mestom, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHSR mesta Dunajská Streda bude zriadená Riadiaca komisia pre riadenie realizácie PHSR mesta Dunajská Streda, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre naplnenie vízie mesta.

Proces realizácie PHSR mesta Dunajská Streda sa začne po jeho schválení Mestským zastupiteľstvom.

Úlohou Riadiacej komisie pre riadenie realizácie PHSR mesta Dunajská Streda bude:

- schádzať na prehodnocovanie plnenia PHSR mesta Dunajská Streda podľa potreby,
- jedenkrát ročne podať správu Mestskému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHSR mesta Dunajská Streda,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v meste,
- aktualizovať PHSR mesta Dunajská Streda (podľa potreby) – je to živý, otvorený dokument,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v meste s cieľom zabezpečiť informovanosť o PHSR mesta Dunajská Streda – so stratégiou rozvoja mesta bude oboznámená verejnosť prostredníctvom internetu (na www.dunstreda.sk) a miestnych médií.

PHSR mesta Dunajská Streda je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí, zmeny potrieb obyvateľov mesta Dunajská Streda a legislatívne zmeny. PHSR mesta Dunajská Streda bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu, bude sa orientovať na vyžitie silných stránok a možností územia, na potlačanie slabých stránok a možných ohrození územia a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôbovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života mesta. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorít mesta, ktoré musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PHSR mesta Dunajská Streda bude založená na princípe výberu priorít, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí mesta.

E – Finančná časť

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť mesta v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda na roky 2015-2020 budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet mesta (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššie územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina projektov bude mať viaczdrojové financovanie.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z.z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené

- a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,
- b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	Obdobie 2015-2020
<u>Hospodárska politika</u> – prioritné oblasti Priemysel a služby, Pôdohospodárstvo, Cestovný ruch, Trh práce, Ekonomická aktivita obyvateľstva, Doprava, technická infraštruktúra	6.818.056,- EUR
<u>Sociálna politika</u> – prioritné oblasti Sociálna infraštruktúra, Zdravotníctvo, Školstvo, Šport, Kultúra, história a tradícia, Občianska spoločnosť, Rozvoj bývania	10.937.390,- EUR
<u>Environmentálna politika</u> -prioritná oblasť Žitvotné prostredie	2.200.000,- EUR

Záver

Dokument PHSR mesta Dunajská Streda je rozvojový dokument mesta – vyjadruje víziu rozvoja mesta založenú na výsledkoch strategického plánovania.

PHSR mesta Dunajská Streda je strednodobý programovací dokument s časovým horizontom 6 rokov. Tento programovací dokument bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja mesta Dunajská Streda.

Z hľadiska štruktúry PHSR mesta Dunajská Streda je rozčlenený na 5 častí:

- v prvej časti je podrobne analyzovaný reálny stav jednotlivých oblastí územia mesta Dunajská Streda,
- druhá časť je strategická, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja mesta pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja mesta pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- tretia časť je programová časť, ktorá obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti mesta, definovanie strategických cieľov pri jednotlivých prioritných oblastiach, priority, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta,
- štvrtá časť programového dokumentu je realizačná časť, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja mesta; táto časť obsahuje aj akčný plán rozvoja mesta Dunajská Streda na obdobie 2015-2020,
- posledná časť je finančná časť, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít programu rozvoja mesta.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

Schválený PHSR mesta Dunajská Streda je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť. PHSR mesta Dunajská Streda schvaľuje Mestské zastupiteľstvo v Dunajskej Strede. Monitorovanie a hodnotenie PHSR mesta Dunajská Streda realizuje Mestské zastupiteľstvo v Dunajskej Strede.

Príloha č. 1: Zoznam členov riadiaceho tímu, riešiteľského kolektívu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Zoznam členov Riadiaceho tímu

Ing. Júlia Bubniaková – prednostka mestského úradu
László A. Szabó – zástupca primátora
Mgr. Gábor Lelkes, PhD. – expert pre ekonomický a regionálny rozvoj

Riešiteľský kolektív

Ing. Júlia Bubniaková – prednostka mestského úradu
László A. Szabó – zástupca primátora
Ing. Zoltán Pápay – vedúci odboru finančného a evidencie majetku
Ing. Zoltán Zalaba – vedúci oddelenia územného plánovania, výstavby a dopravy
Ing. Erika Szelle – vedúca odboru stavebného
Mgr. Timea Molnár – vedúca odboru školstva, sociálnych vecí, športu a kultúry
Ing. Dezider Szabó – vedúci odboru technického a investičného
PhDr. Alena Schinglerová – expert pre sociálny rozvoj
Mgr. Gábor Lelkes, PhD. – expert pre ekonomický a regionálny rozvoj

Zoznam členov pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Prioritná oblasť - Hospodárska:

Ing. Erika Szelle – vedúca odboru stavebného
Ing. Zoltán Zalaba – vedúci oddelenia územného plánovania, výstavby a dopravy
Ing. Dezider Szabó – vedúci odboru technického a investičného
Ing. Juraj Hervay – vedúci investičného oddelenia
Mgr. Gábor Lelkes, PhD. – expert pre ekonomický a regionálny rozvoj

Prioritná oblasť - Sociálna:

Mgr. Timea Molnár – vedúca odboru školstva, sociálnych vecí, športu a kultúry
Mgr. Gábor Lelkes, PhD. – expert pre ekonomický a regionálny rozvoj
PhDr. Alena Schinglerová – expert pre sociálny rozvoj

Prioritná oblasť - Environmentálna:

Ing. Erika Szelle – vedúca odboru stavebného
Ing. Dezider Szabó – vedúci odboru technického a investičného
Ing. Juraj Hervay – vedúci investičného oddelenia
Mgr. Gábor Lelkes, PhD. – expert pre ekonomický a regionálny rozvoj

Príloha č. 2: Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Územný plán mesta Dunajská Streda, 2012
Konceptia rozvoja cestovného ruchu v meste Dunajská Streda, 2012
Energetická koncepcia mesta Dunajská Streda v tepelnej energetike, 2005
Komunitný plán mesta Dunajská Streda na roky 2012 – 2015, 2012
Program odpadového hospodárstva mesta Dunajská Streda
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda do roku 2014
Komplexné riešenie problematiky bezdomovcov žijúcich na území mesta Dunajská Streda
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014)
Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020
Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014 – 2020
Integrovaný regionálny operačný program na obdobie 2014-2020
OP Ľudské zdroje na obdobie 2014-2020 (OP ĽZ)
OP Kvalita životného prostredia na obdobie 2014-2020 (OP KŽP)
OP Integrovaná infraštruktúra na obdobie 2014-2020 (OP II)
OP Výskum a inovácie na obdobie 2014-2020 (OP VaI)
OP Efektívna verejná správa na obdobie 2014-2020 (OP EVS)
Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001)
Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2009-2015
Územný plán veľkého územného celku Trnavského kraja
Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, 2013
Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VUC (v zmysle novely zákona o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014) verzia k 31. júlu 2014

<http://www.ejobguide.sk/default/regionalny-trh-prace/article:Charakteristika-okresu-Dunajska-Streda-48>
<http://www.arrabona.eu/>
www.dunstreda.sk
www.statistics.sk
www.upsvar.sk
<http://www1.enviroportal.sk/index.php>
<http://www.sopsr.sk/web/>

Príloha č. 3: Zoznam skratiek použitých v PHSR

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

OP – operačný program

SR – Slovenská republika

EÚ – Európska únia

CR – cestovný ruch

MSP – malé a stredné podniky

RD – rodinný dom

BD – bytový dom

MŠ – materská škola

ZŠ – základná škola

Príloha č. 4: Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky

Pojektový zámer: 6/1

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia a nadstavba zariadenia pre seniorov - Ul. gen. Svobodu
<i>Cieľ projektu</i>		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy, zvyšovanie kapacity
<i>Termín</i>		2016 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		1.425.600,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Zrekonštruované a rozšírené zariadenie pre seniorov - Ul. gen. Svobodu
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia zariadenia pre seniorov - Ul. gen. Svobodu
<i>Indikátory monitoringu</i>		Rast kvality bývania v zariadení pre seniorov - Ul. gen. Svobodu, zníženie prevádzkových nákladov, počet obyvateľov zaradenia pre seniorov

Pojektový zámer: 6/3

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia budovy za účelom vybudovania Komunitného centra
<i>Cieľ projektu</i>		Vybudovanie multifunkčného sociálneho a vzdelávacieho centra, zázemia pre prácu s obyvateľmi v Dunajskej Strede, so zameraním najmä na marginalizovanú rómsku skupinu
<i>Termín</i>		2015 - 2017
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		260.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Novozriadené multifunkčné sociálne a vzdelávacie centrum
<i>Užívatelia</i>		Členovia marginalizovaných skupín
<i>Indikátory monitoringu</i>		Počet podujatí organizovaných v novovytvorenom centre Rast sociálnej inklúzie

Pojektový zámer: 6/4

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia budovy za účelom vybudovania nocľahárne
<i>Cieľ projektu</i>		Zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb osobe, ak nie je schopná svoje základné životné potreby uspokojovať sama
<i>Termín</i>		2015 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		250.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Novovytvorená nocľaháreň
<i>Užívatelia</i>		Členovia marginalizovaných skupín
<i>Indikátory monitoringu</i>		Počet prenocovaní v nocľahárni, rast sociálnej inklúzie

Pojektový zámer: 6/5

<i>Názov projektu</i>		Zriadenie zariadenia núdzového bývania
<i>Cieľ projektu</i>		Poskytovanie sociálnej služby osamelej tehotnej žene a osamelým rodičom s deťmi, ktorí nemajú zabezpečené ubytovanie
<i>Termín</i>		2015 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		250.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Zariadenie núdzového bývania
<i>Užívatelia</i>		Osamelí rodičia s deťmi, tehotné ženy
<i>Indikátory monitoringu</i>		Rast sociálnej inklúzie, počet ubytovaných osamelých rodičov s deťmi

Pojektový zámer: 6/6

<i>Názov projektu</i>		Zriadenie sociálneho taxíka
<i>Cieľ projektu</i>		Zabezpečovanie terénnych sociálnych služieb, prepravnej služby, riešenie sociálnej núdze občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, imobilných, osamelých a chorých obyvateľov mesta
<i>Termín</i>		2017 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		40.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Prepravná služba - <i>sociálny taxík</i>
<i>Užívatelia</i>		Seniori a ťažko zdravotne postihnutí občania s obmedzenou hybnosťou a imobilní občania, ktorým preprava spôsobuje problémy, alebo ktorí nemajú možnosť dopraviť sa autom napr. k lekárovi, do zdravotníckych zariadení na vyšetrenia, odbery alebo kontroly
<i>Indikátory monitoringu</i>		Počet odkázaných občanov využívajúcich služby sociálneho taxíka, rast sociálnej inklúzie

Pojektový zámer: 6/7

<i>Názov projektu</i>		Rozšírenie a obnova cintorínov v Dunajskej Strede
<i>Cieľ projektu</i>		Rozšírenie kapacít, vytvorenie dôstojnej atmosféry na cintorínoch, revitalizácia
<i>Termín</i>		2015 (I. etapa) 2016 – 2020 (II. etapa)
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		V roku 2015 náklady predstavujú 40.000,- EUR. V období 2016-2020 náklady predstavujú 300.000,- EUR. * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Cintorín so zvýšenými kapacitami, revitalizované plochy na cintorínoch
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia mesta, návštevníci cintorínov
<i>Indikátory monitoringu</i>		Rast výmery plôch na cintorínoch (v m ²), výmera revitalizovaných plôch (v m ²)

Pojektový zámer: 8/1

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia a obnova budovy MŠ - Rybný Trh
<i>Cieľ projektu</i>		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy
<i>Termín</i>		2017 - 2018
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		685.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Obnovená a zrekonštruovaná budova MŠ
<i>Užívatelia</i>		Deti MŠ
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zlepšenie materiálno-technických podmienok výchovy v MŠ, počet detí v MŠ, zníženie prevádzkových nákladov budovy MŠ, zvýšená energetická efektívnosť

Pojektový zámer: 8/2

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia a obnova budovy MŠ - Októbrová ulica
<i>Cieľ projektu</i>		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy, zvyšovanie kapacity
<i>Termín</i>		2017 - 2018
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		600.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Obnovená a zrekonštruovaná budova MŠ so zvýšenou kapacitou
<i>Užívatelia</i>		Deti MŠ
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zlepšenie materiálno-technických podmienok výchovy v MŠ, rast počtu detí v MŠ, zníženie prevádzkových nákladov budovy MŠ, zvýšená kapacita MŠ, zvýšená energetická efektívnosť

Pojektový zámer: 8/3

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia a obnova budovy MŠ - Nám. SNP
<i>Cieľ projektu</i>		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy, zvyšovanie kapacity
<i>Termín</i>		2015 - 2016
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		250.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EÚ</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Obnovená a zrekonštruovaná budova MŠ so zvýšenou kapacitou
<i>Užívatelia</i>		Deti MŠ
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zlepšenie materiálno-technických podmienok výchovy v MŠ, rast počtu detí v MŠ, zníženie prevádzkových nákladov budovy MŠ, zvýšená kapacita MŠ, zvýšená energetická efektívnosť

Pojektový zámer: 8/4

<i>Názov projektu</i>		Zmena palivovej základne objektov ZŠ Z. Kodálya s VJM (telocvična, jedáleň)
<i>Cieľ projektu</i>		Znižovanie energetickej náročnosti budovy využitím nových alternatívnych zdrojov energií
<i>Termín</i>		2015 - 2016
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		60.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Nová palivovová základňa, nový vykurovací systém v objektoch ZŠ Z. Kodálya s VJM
<i>Užívatelia</i>		Žiaci ZŠ
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zlepšenie materálno-technických podmienok výchovy a vzdelávania, zníženie prevádzkových nákladov objektov

Pojektový zámer: 8/5

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia a obnova budovy ZŠ Gyulu Szabóa s VJM
<i>Cieľ projektu</i>		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy
<i>Termín</i>		2015 (I. etapa) 2017-2018 (II. etapa)
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		V roku 2015 náklady predstavujú 934.254,-EUR. V období 2017 – 2018 náklady predstavujú 622.536,- EUR. * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Zrekonštruovaná a obnovená budova ZŠ
<i>Užívatelia</i>		Žiaci ZŠ
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zníženie prevádzkových nákladov budovy ZŠ, zlepšenie materiálno-technických podmienok výchovy a vzdelávania, počet detí v ZŠ, zvýšená energetická efektívnosť

Pojektový zámer: 8/6

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia a obnova budovy ZŠ Á. Vámbéryho s VJM
<i>Cieľ projektu</i>		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy
<i>Termín</i>		2016 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		1.000.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Zrekonštruovaná a obnovená budova ZŠ
<i>Užívatelia</i>		Žiaci ZŠ
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zníženie prevádzkových nákladov budovy ZŠ, zlepšenie materiálno-technických podmienok výchovy a vzdelávania, počet detí v ZŠ, zvýšená energetická efektívnosť

Pojektový zámer: 8/7

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia a obnova budovy ZŠ Smetanov háj
<i>Cieľ projektu</i>		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy
<i>Termín</i>		2016 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		1.200.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Zrekonštruovaná a obnovená budova ZŠ
<i>Užívatelia</i>		Žiaci ZŠ
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zníženie prevádzkových nákladov budovy ZŠ, zlepšenie materiálno-technických podmienok výchovy a vzdelávania, počet detí v ZŠ, zvýšená energetická efektívnosť

Pojektový zámer: 9/1

<i>Názov projektu</i>		Prekrytie umelej ľadovej plochy
<i>Cieľ projektu</i>		Predĺženie sezóny pre korčuliarov, vytvorenie multifunkčnej haly
<i>Termín</i>		2017 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		2.000.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Prekrytá umelá ľadová plocha – nová multifunkčná hala
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia mesta a návštevníci umelej ľadovej plochy
<i>Indikátory monitoringu</i>		Rast atraktivity mesta, rast možností na aktívny oddych, rast počtu návštevníkov umelej ľadovej plochy, počet organizovaných podujatí v multifunkčnej hale

Pojektový zámer: 10/1

<i>Názov projektu</i>		Obnova fasády a výmena kotlov Mestského kultúrneho strediska (MKS)
<i>Cieľ projektu</i>		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy MKS
<i>Termín</i>		2015 - 2017
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		120.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EÚ</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Nové kotly vo vykurovacom systéme MKS, obnovená fasáda budovy MKS
<i>Užívatelia</i>		Návštevníci MKS, pracovníci MKS
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zníženie prevádzkových nákladov budovy MKS, zlepšenie materiálno-technických podmienok služieb MKS, počet návštevníkov MKS, zvýšená energetická efektívnosť

Pojektový zámer: 10/2

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia budovy Galérie súčasných maďarských umelcov -Vila Vermes
<i>Cieľ projektu</i>		Obnova a revitalizácia, znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy
<i>Termín</i>		2015 - 2017
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		400.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Zrekonštruovaná budova Galérie súčasných maďarských umelcov
<i>Užívatelia</i>		Návštevníci a pracovníci Galérie súčasných maďarských umelcov
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zníženie prevádzkových nákladov budovy Galérie súčasných maďarských umelcov, zlepšenie materiálno-technických podmienok služieb Galérie súčasných maďarských umelcov, počet návštevníkov Galérie súčasných maďarských umelcov, zvýšená energetická efektívnosť

Pojektový zámer: 12/1

<i>Názov projektu</i>		Výstavba podzemnej garáže na nám. Á. Vámbéryho
<i>Cieľ projektu</i>		Vytvorenie súvislej pešej zóny v centre mesta a zlepšenie parkovacích podmienok v centre mesta (kde je akútny nedostatok voľných parkovacích miest)
<i>Termín</i>		2017 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		2.868.532,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Nová podzemná garáž
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia a návštevníci centra mesta, majitelia áut
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zlepšenie možností parkovania pre obyvateľov lokality aj pre návštevníkov centra mesta, počet vybudovaných parkovacích miest, rast atraktivity centra mesta, výmera novej pešej zóny v m ²

Pojektový zámer: 12/2

<i>Názov projektu</i>		Výstavba prepojovacej komunikácie s chodníkom a cyklistickou cestou medzi Športovou ulicou a Malodvorníckou cestou
<i>Cieľ projektu</i>		Odľahčenie centra mesta od dopravy zo severnej časti mesta
<i>Termín</i>		2016 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		419.524,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EÚ</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Nová miestna komunikácia s chodníkom a cyklistickou cestou medzi Športovou ulicou a Malodvorníckou cestou
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia mesta, návštevníci mesta
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky, zníženie počtu dopravných nehôd, dĺžka nových cestných komunikácií (m)

Pojektový zámer: 12/3

<i>Názov projektu</i>		Výstavba prepojovacej komunikácie s chodníkom a cyklistickou cestou medzi Malodvornickou cestou a Hlavnou ulicou
<i>Cieľ projektu</i>		Odľahčenie centra mesta od nákladnej dopravy prepojením Galantskej cesty s Hlavnou ulicou
<i>Termín</i>		2016 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		Tŕnavský samosprávny kraj
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		1.700.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EÚ</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Nová prepojovacia komunikácie s chodníkom a cyklistickou cestou medzi Malodvornickou cestou a Hlavnou ulicou
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia mesta, návštevníci mesta
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky, zníženie počtu dopravných nehôd, dĺžka nových cestných komunikácií (m)

Pojektový zámer: 12/4

<i>Názov projektu</i>		Prestavba okružnej križovatky Hlavná ulica - Galantská cesta
<i>Cieľ projektu</i>		Zvyšovanie plynulosti premávky vytvorením odbočovacích pruhov na okružnej križovatke Hlavná ulica - Galantská cesta
<i>Termín</i>		2016 - 2017
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		Trnavský samosprávny kraj
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		350.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Prestavaná okružná križovatka Hlavná ulica - Galantská cesta
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia mesta, návštevníci mesta
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky, zníženie počtu dopravných nehôd, zrýchlený prejazd križovatkou - zlepšenie plynulosti cestnej dopravy

Pojektový zámer: 12/5

<i>Názov projektu</i>		Výstavba okružnej križovatky Veľkoblahovská - Záhradnícka
<i>Cieľ projektu</i>		Zvyšovanie plynulosti a bezpečnosti premávky
<i>Termín</i>		2016 - 2018
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		Trnavský samosprávny kraj
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		285.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Nová okružná križovatka Veľkoblahovská - Záhradnícka
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia mesta, návštevníci mesta
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky, zníženie počtu dopravných nehôd, zrýchlený prejazd križovatkou – zvýšená plynulosť cestnej premávky

Pojektový zámer: 12/6

<i>Názov projektu</i>		Zriadenie (vyznačenie, vybudovanie) cyklistickej cesty na území mesta Dunajska Streda
<i>Cieľ projektu</i>		Zlepšovanie pohybu cyklistov v meste, zvyšovanie bezpečnosti cyklistov a zapojenie mesta do medzinárodných cyklotrás
<i>Termín</i>		2016 - 2018
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		Trnavský samosprávny kraj
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		400.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Vyznačené a vybudované cyklistické cesty
<i>Užívatelia</i>		Cyklisti
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky, zníženie počtu dopravných nehôd, dĺžka vyznačených a vybudovaných cyklistických ciest (m), rast počtu cyklistov v miestnej doprave

Pojektový zámer: 12/7

<i>Názov projektu</i>		Prestavba križovatky na Malodvorníckej ceste
<i>Cieľ projektu</i>		Zvyšovanie plynulosti a bezpečnosti premávky
<i>Termín</i>		2016 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		400.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Nová a bezpečná križovatka
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia mesta, návštevníci mesta
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky, zníženie počtu dopravných nehôd, zvýšená plynulosť cestnej premávky

Pojektový zámer: 12/8

<i>Názov projektu</i>		Výstavba chodníka na Czibókovvej ulici
<i>Cieľ projektu</i>		Zvyšovanie bezpečnosti chodcov
<i>Termín</i>		2016 - 2018
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		40.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Nový chodník na Czibókovvej ulici
<i>Užívatelia</i>		Chodci
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšená bezpečnosť chodcov, dĺžka vybudovaného chodníka (m)

Pojektový zámer: 12/9

<i>Názov projektu</i>		Výstavba chodníka na Povodskej ceste od železníc až po Metrans
<i>Cieľ projektu</i>		Zvyšovanie bezpečnosti chodcov
<i>Termín</i>		2017 - 2020
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		40.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Nový chodník na Povodskej ceste od železníc až po Metrans
<i>Užívatelia</i>		Chodci
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšená bezpečnosť chodcov, dĺžka vybudovaného chodníka (m)

Pojektový zámer: 12/10

<i>Názov projektu</i>		Výstavba chodníka na Letištnej ulici od konca ulice po Kertváros - Garden Town
<i>Cieľ projektu</i>		Zvyšovanie bezpečnosti chodcov
<i>Termín</i>		2016 - 2018
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		40.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Nový chodník na Letištnej ulici od konca ulice po Kertváros - Garden Town
<i>Užívatelia</i>		Chodci
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšená bezpečnosť chodcov, dĺžka vybudovaného chodníka (m)

Pojektový zámer: 12/11

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia miestnych komunikácií
<i>Cieľ projektu</i>		Zvyšovanie plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky
<i>Termín</i>		2015 (I. etapa) 2016-2020 (II. etapa)
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		V roku 2015 náklady predstavujú 50.000.- EUR. V období 2016-2020 náklady predstavujú 225.000,- EUR. * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Zrekonštruované miestne komunikácie
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia, návštevníci mesta
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky, zníženie počtu dopravných nehôd, zvýšená plynulosť cestnej premávky

Pojektový zámer: 14/1

<i>Názov projektu</i>		Zriadenie zberného dvora v Dunajskej Strede
<i>Cieľ projektu</i>		Zber separovanej časti odpadov - zefektívnenie separovaného zberu odpadov, zvýšenie množstva vyseparovaného komunálneho odpadu a ochrana životného prostredia
<i>Termín</i>		2015 - 2018
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		1.900.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Novozriadený zberný dvor
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia mesta, producenti komunálneho odpadu
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie množstva vyseparovaného komunálneho odpadu – množstvo uloženého odpadu na zbernom dvore (kg, m ³) – a tým zlepšenie stavu životného prostredia, zvýšená ochrana životného prostredia

Pojektový zámer: 14/2

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia a revitalizácia mestského parku na Jesenského ulici
<i>Cieľ projektu</i>		Revitalizácia a obnova parku, vytvorenie pohodlného priestranstva pre relax a oddych
<i>Termín</i>		2016 - 2018
<i>Garant</i>		Mesto Dunajská Streda
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		Operačné programy EÚ
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		300.000,- * Podrobnejšia finančná špecifikácia projektu bude realizovaná neskôr pri najbližšej aktualizácii tohto strategického dokumentu
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Revitalizovaný a obnovený mestský park
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia a návštevníci mesta
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšená atraktivita mesta, zlepšenie možností na relax a oddych v atraktívnom prostredí, výmera revitalizovaných plôch (m ²), počet a štruktúra vysadených rastlín

Príloha č. 5: Základná charakteristika mestského úradu

Mestský úrad

Mestský úrad je výkonným orgánom mestského zastupiteľstva a primátora.

Mestský úrad zabezpečuje administratívne a organizačné veci mestského zastupiteľstva, primátora, mestskej rady a orgánov zriadených mestským zastupiteľstvom.

Mestský úrad najmä:

- zabezpečuje písomnú agendu orgánov mesta a orgánov mestského zastupiteľstva,
- zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie mestského zastupiteľstva mestskej rady a komisií,
- vypracúva písomné vyhotovenia všetkých rozhodnutí primátora vydaných v správnom konaní,
- vykonáva nariadenia, uznesenia mestského zastupiteľstva a rozhodnutia primátora.

Prácu mestského úradu riadi prednosta, ak táto funkcia nie je obsadená, jeho prácu vykonáva primátor.

Mestský úrad svoju pôsobnosť vykonáva prostredníctvom odborov mestského úradu, ktoré sú jeho základnými organizačnými jednotkami.

Mestský úrad sa člení na:

- útvar primátora
- odbor finančný a evidencie majetku
- odbor stavebný
- odbor školstva, sociálnych vecí, športu a kultúry
- odbor technický a investičný
- spoločný stavebný úrad

II.I Organizačné útvary mestského úradu

II.I.1 Vedúci zamestnanci

Prednosta mestského úradu

Prednosta mestského úradu riadi, organizuje a kontroluje činnosť mestského úradu a zodpovedá za svoju činnosť primátorovi.

V dobe neprítomnosti primátora je prednosta mestského úradu oprávnený vykonávať aj pracovnoprávne úkony štatutárneho orgánu na základe písomného plnomocenstva v rozsahu uvedenom v plnomocenstve.

Vedúci útvaru primátora

Vedúci útvaru primátora riadi, organizuje, kontroluje činnosť útvaru primátora a za svoju činnosť zodpovedá primátorovi mesta.

Vedúci odborov mestského úradu

Vedúci odborov mestského úradu riadia, organizujú, kontrolujú činnosť toho ktorého odboru, a zodpovedajú za činnosť odboru prednostovi.

Vedúci spoločného stavebného úradu

Vedúci spoločného stavebného úradu riadi, organizuje, kontroluje činnosť spoločného stavebného úradu a za svoju činnosť zodpovedá prednostovi mestského úradu,

II.I.2 Útvar primátora

- zabezpečuje porady a rokovania u primátora, zabezpečuje podklady na rokovanie poradných orgánov primátora, prijímanie občanov, oficiálnych delegácií, návštev a pod., styk s orgánmi štátnej správy a inými organizáciami a inštitúciami, prípravu a organizačné zabezpečenie zasadnutí mestského zastupiteľstva a mestskej rady, odstúpenie pripomienok a požiadaviek poslancov k príslušným adresátom a ich následné spracúvanie, činnosť vedenia spisovej registratúry a archívu, evidenciu poslancov na zasadnutí mestského zastupiteľstva, mestskej rady a komisií mestského zastupiteľstva,
- vypracúva zápisnice z rokovaní mestského zastupiteľstva a mestskej rady vrátane vydávania výpisov z uznesení mestského zastupiteľstva a mestskej rady, vedie evidenciu materiálov z rokovaní mestského zastupiteľstva, mestskej rady a komisií mestského zastupiteľstva,
- osvedčuje listiny a podpisy na listinách podľa osobitného zákona,
- zabezpečuje centrálnu evidenciu došlej a odoslanej pošty, vypracúva a aktualizuje registratúrny poriadok a registratúrny plán mestského úradu, organizačno-technické zabezpečenie volieb a referenda, organizačno-technické zabezpečenie sčítania ľudí, domov a bytov,
- vedie centrálny register všeobecne záväzných nariadení mesta, centrálny register obchodných zmlúv, evidenciu úradných pečiatok,
- prijíma a eviduje oznámenia primátora a poslancov podľa ústavného zákona NR SR č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v platnom znení,
- vedie evidenciu o trvalom a prechodnom pobyte občanov v meste, priebežnú aktualizáciu všetkých zmien osobných údajov týkajúcich sa občanov mesta, zoznam voličov, jeho aktualizáciu, knihu narodení, knihu manželstiev, knihu úmrtí a index zápisov do matričných kníh,
- vydáva doklady na vybavenie občianskeho preukazu a jeho zmenu, potvrdenia o trvalom a prechodnom pobyte na požiadanie občanov, voličské preukazy, karty o trvalom pobyte pre účely parkovania v obytných zónach, výpisy z matričných kníh na použitie v tuzemsku aj v cudzine, osvedčenia o právnej spôsobilosti na uzavretie manželstva v cudzine, výpisy z matričných kníh na použitie v tuzemsku aj v cudzine, osvedčenia o právnej spôsobilosti na uzavretie manželstva v cudzine, Vernostné karty
- poskytuje údaje z evidencie obyvateľstva štátnym orgánom, súdu, orgánom činným v trestnom konaní, exekútorom, notárom
- zabezpečuje úkony súvisiace s doručovaním písomností adresátom s trvalým pobytom „Mesto Dunajská Streda“
- prijíma súhlasné vyhlásenie rodičov o určení otcovstva k dieťaťu, plní oznamovaciu povinnosť o matričných udalostiach a ich zmenách príslušným orgánom podľa osobitných predpisov, plní úlohy pri príprave a akte uzavretia manželstva
- zabezpečuje personálnu agendu zamestnancov mesta, vrátane aktivačných činností v spolupráci s úradom práce, spracovanie projektov novovytvorených pracovných miest pre úrad práce, vzdelávanie zamestnancov, spracovanie štatistických výkazov v oblasti personalistiky, odbornú prax študentov a absolventskú prax, stanovenie platových náležitostí zamestnancov mesta, prihlásenie a odhlásenie zamestnancov do Sociálnej poisťovne, vypracúva dohody o absolvovaní odbornej praxe, dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, vedie kompletnú agendu osobných spisov zamestnancov mesta, riaditeľov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a riaditeľov rozpočtových organizácií, posudzuje a dáva návrh primátorovi na zaradovanie zamestnancov mesta do platových stupňov, pripravuje a spracováva výberové konania na obsadenie voľných pracovných miest, pracovnoprávne dokumenty

- zamestnancov, vykonáva a vedie evidenciu uchádzačov o prijatie do pracovného pomeru a písomnú agendu s nimi spojenú,
- prijíma a eviduje majetkové priznania vedúcich zamestnancov a vedúcich rozpočtových a príspevkových organizácií podľa zákona NR SR č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme v platnom znení.
  - vykonáva právnu agendu mestského úradu, spolupracuje s organizačnými zložkami mestského úradu pri vypracovaní všeobecne záväzných nariadení mesta a iných vnútorných predpisov, spolupracuje s organizačnými zložkami mestského úradu pri spracovávaní návrhov zmlúv, vedie evidenciu sťažností podľa osobitného zákona, vedie evidenciu petícií podľa osobitného zákona, vedie evidenciu podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, právne poradenstvo pre primátora, zástupcu primátora, a organizačných zložiek mestského úradu, prejednáva priestupky a správne delikty na úseku ochrany maloletých pred používaním alkoholických nápojov, na úseku chovu a držania psov, na úseku ochrany nefajčiarov, na úseku záškoláctva, zabezpečuje preklady všeobecne záväzných nariadení a vnútorných predpisov a iných písomností organizačných útvarov mestského úradu z úradného jazyka do jazyka maďarského a z jazyka maďarského do úradného jazyka, uschováva základné dokumenty, zápisnice týkajúce sa rozpočtových a príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, obchodných spoločností s majetkovo účasťou mesta.
  - metodicky riadi, koordinuje a zabezpečuje plnenie úloh na úseku prípravy na obranu, ochrany utajovaných skutočností, civilnej ochrany obyvateľstva, BOZP a ochrany pred požiarmi a prípravu zamestnancov mesta vo vymedzených oblastiach.
  - Zabezpečuje komplexnú prevádzku počítačovej siete, servis výpočtovej techniky a programového vybavenia v rámci počítačovej siete, zálohovanie dát, evidovanie hardware a software, zmeny konfigurácie, údržbu a opravy, inštaláciu a zabezpečuje chod softwaru mimo počítačovej siete a nové aplikácie mimo siete, prístupové dáta do centrálnej databázy, vykonáva administratívu inštalovaných systémov, zabezpečuje ich údržbu a prevádzku, grafickú úpravu webových stránok mesta, zber a spracovanie podkladových materiálov pre aktualizáciu internetovej stránky mesta.
  - pripravuje, spracováva, aktualizuje a dohliada na implementáciu strategických dokumentov mesta, sprístupňuje informácie o kľúčových priemyselných odvetviach mesta a regiónu, vytvára informačné zázemie pre investorov o území, sleduje požiadavky podnikateľov a zamestnávateľov vo vzťahu k potrebám na kvalitu pracovnej sily, spolupracuje s miestnymi podnikmi, získavanie kontaktov na zahraničných investorov, spolupracuje pri vytváraní marketingových materiálov propagujúcich investičné príležitosti v meste, pripravenosť pozemkov a objektov – komplexné informácie, propaguje výhody mesta pre podnikanie a služby, pripravuje koncepčné projekty a štúdie na grantové zdroje z prostriedkov EÚ, štátneho rozpočtu a iné, vyhľadáva mimorozpočtové zdroje pre projekty na území mesta a koordinuje realizáciu grantových projektov, ktoré získa mesto, vedie agendu verejného obstarávania
  - zodpovedá za obsah a pravidelné vydanie publikácie Mestský hlásnik, pripravuje tlačové správy o meste a správy na webovú stránku mesta, organizuje verejné zhromaždenia primátora s občanmi v dôležitých otázkach mesta, spolupracuje s mestskou televíziou DSTV.

II.I.3 Odbor finančný a evidencie majetku

- a) zostavuje v spolupráci s vedúcimi odborov mestského úradu rozpočet mesta, jeho zmeny a vyhodnocuje jeho plnenie, kontroluje dodržiavanie finančnej a rozpočtovej disciplíny

- b) vedie finančné a mzdové účtovníctvo mesta podľa platných predpisov, agendu súkromne hospodáriacich roľníkov
- c) zabezpečuje úverovú politiku mesta, dodatočné zápisy nehnuteľností do katastra nehnuteľností,
- d) administratívne zabezpečuje nadobúdanie majetku do vlastníctva mesta s následným zabezpečením zápisov do katastra nehnuteľností,
- e) vykonáva daňovú politiku mesta a miestnych poplatkov, pokladničné operácie, evidenciu a archiváciu všetkých dokladov potrebných k činnosti odboru, zabezpečuje vyplácanie mzdy a odmien zamestnancov mesta, poslancov mestského zastupiteľstva, členov komisií,
- f) zabezpečuje koncepčnú a koordinačnú činnosť pri spracovaní všeobecne záväzných nariadení,
- g) zadáva podklady a pokyny na vypracovanie kúpnych zmlúv, nájomných zmlúv, zmlúv o zriadení vecného bremena, zmlúv o zriadení záložných práv za mesto, geometrických plánov, znaleckých posudkov a pod.,
- h) spracováva podklady pre zostavenie rozpočtu mesta a vyhodnotenie rozpočtu, podklady k sledovaniu hospodárenia mesta a zostavenie prehľadov a rozborov o hospodárení, hlásenia a výkazy v oblasti financovania, hlásenia pre peňažné inštitúcie, úhrady splátok úverov a úrokov z úverov, podklady pre vystavenie záverečného účtu mesta,
- i) vedie finančné účtovníctvo mesta podľa platných predpisov, evidenciu dodávateľských a odberateľských faktúr a ich úhrady, evidenciu záväzkov a pohľadávok mesta podľa termínov splatnosti a zabezpečuje styk s bankou,
- j) overuje správnosť cestovných príkazov a likvidáciu cestovných náhrad,
- k) vykonáva inventarizáciu finančných prostriedkov a zdrojov, pohľadávok a záväzkov, vyhodnocuje a preúčtováva výsledky inventarizácie, vyhotovuje záverečnú správu o inventarizácii majetku, spracováva a vyhotovuje výkazy za mesto ako právnickú osobu pre daňový úrad, štatistiku a pod., vykonáva pokladničné operácie a evidenciu a likvidáciu cenín a prísne zúčtovateľných tlačív.
- l) likviduje mzdy, náhrady miezd a nemocenské dávky pre zamestnancov mesta, likviduje odmeny k dohodám o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru, vedie mzdové listy zamestnancov, odvádza dane zo mzdy a vykonáva ročné zúčtovanie dane z príjmov, eviduje podklady pre priznanie dôchodkov, rodinných prídavkov, odvodov daní, vyhotovuje výkazy o nemocenských dávkach a zrážkach zo mzdy, spracováva a odvádza odvody do poisťovních fondov za zamestnávateľa a zamestnancov, spracováva štatistické výkazy týkajúce sa mzdovej oblasti, zostavuje výkazy v zmysle zákona o účtovníctve, podáva oznámenia o poisťovniach zdravotným poisťovním,
- m) sleduje čerpanie mzdových prostriedkov, dodržiavanie právnych zásad a noriem v oblasti hospodárenia s fondom pracovného času a prekážok v práci u zamestnancov mesta, kontroluje nárok na čerpanie dovolenky zamestnancov mesta,
- n) predkladá návrh na určenie objemu mzdových prostriedkov pre primátora, zástupcov primátora, hlavného kontrolóra a zamestnancov na všetkých pracoviskách,
- o) vedie evidenciu daňovníkov a poplatníkov, vydáva rozhodnutia na miestne dane a poplatky, vyrubuje sankcie k miestnym daniam a poplatkom, sleduje platby za miestne dane a poplatky a vedie evidenciu nedoplatkov, vymáha pohľadávky na miestnych daniach a poplatkoch, zostavuje výkazy o miestnych daniach a poplatkoch, vypracováva rozhodnutia na poskytovanie úľav na miestnych daniach a poplatkoch v súlade so zákonom a všeobecne záväzným nariadením mesta,
- p) vydáva záväzné stanoviská k začatiu podnikateľskej činnosti právnických a fyzických osôb na území mesta podľa osobitných predpisov, povolenia k zabratiu verejného

priestranstva pri ambulantnom predaji na území mesta, potvrdenie k súhlasu s umiestnením sídla spoločnosti súkromných firiem, osvedčenia samostatne hospodáriacich roľníkov a rozhodnutia o ich zrušení, povolenia na usporiadanie príležitostných akcií /trhy, prehliadky a pod./, udeľuje individuálnu licenciu na prevádzkovanie hazardných hier prostredníctvom výherných prístrojov a rozhoduje o odnímaní licencie, vydáva vyjadrenia k umiestneniu vybraných hazardných hier na území mesta, pripravuje v oblasti podnikateľských činností návrh všeobecne záväzných nariadení, vykonáva organizáciu a koordináciu príležitostných trhov v spolupráci s ostatnými odbormi, kontroluje ambulantný predaj na území mesta, kontroluje dodržiavanie predajného a prevádzkového času na území mesta, vyberá a kontroluje miestnu daň za užívanie verejného priestranstva.

- q) vedie centrálnu evidenciu majetku mesta, evidenciu kúpnych a ďalších zmlúv týkajúcich sa majetku mesta, vykonáva inventarizáciu majetku mesta, prenájom nehnuteľného a hnuťelného majetku,
- r) vypracováva nájomné zmluvy a ich dodatky k pozemkom, bytom, nebytovým priestorom, stavbám a zariadeniam, návrhy na predaj, zámenu, výpožičku, prenájom, prevod majetku mesta, podklady na vyhotovenie zmlúv týkajúcich sa majetku mesta, návrhy na vklad do katastra nehnuteľností, podklady k vymáhaniu pohľadávok a nedoplatkov, sleduje úhrady nájomného a ostatných predpísaných platieb, zabezpečuje nadobúdanie majetku do vlastníctva mesta v zmysle platnej legislatívy s následným zabezpečením zápisov do katastra nehnuteľností, dodatočné zápisy nehnuteľností do katastra nehnuteľností, ročne vykonanie inventarizácie majetku mesta a zosúladenie s účtovnou evidenciou, podľa potreby oceňovanie nehnuteľností, podklady k predaju nehnuteľností, podklady k prenájomu pozemkov, vydáva potvrdenia k nadobudnutiu majetku občana z majetku mesta, spolupracuje s katastrom nehnuteľností, organizuje verejné ponukové konania vo veciach predaja majetku mesta v súlade s rozhodnutím mestského zastupiteľstva, vyberá daň za užívanie terás, za umiestnenie reklamných, informačných a propagačných zariadení.

II.I.4 Odbor stavebný

- a) zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy a činnosti v kompetencii miestnej samosprávy na úseku územného plánovania, na úseku stavebného úradu, na úseku dopravy,
- b) vedie agendu štátneho fondu rozvoja bývania,
- c) zabezpečuje koncepčnú a koordinačnú činnosť pri obstarávaní a aktualizácii územno-plánovacej dokumentácie sídelného útvaru a mestských zón a vydávanie územno-plánovacích informácií, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti na území mesta, povoľuje drobné stavby, stavebné úpravy, udržiavacie práce a vybrané telekomunikačné stavby, povoľuje informačné, propagačné a reklamné zariadenia,
- d) vedie evidenciu budov na území mesta, vydáva rozhodnutia o určení, zrušení, zmene súpisného čísla budovám na území mesta, prijíma oznámenie o určení súpisného čísla a orientačného čísla budovám na území mesta,
- e) zabezpečuje vydávanie rozhodnutí o zvláštnom užívaní miestnych komunikácií, návrhy na zaradenie miestnej komunikácie do cestnej siete a vyradenie miestnej komunikácie alebo účelovej komunikácie zo siete miestnych komunikácií, metodické riadenie mestskej autobusovej dopravy prostredníctvom dopravcu zabezpečujúceho tento výkon, vydávanie licencie pre mestskú hromadnú dopravu, posudzovanie projektových dokumentácií z pohľadu bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, vydávanie povolení pre zriadenie vjazdov, určenie dopravného značenia na miestnych komunikáciách v spolupráci s dopravným inšpektorátom,

- f) vydáva povolenie na zvláštne užívanie miestnych komunikácií /rozkopávky/ a sleduje plnenie podmienok zo strany žiadateľa v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, povoľuje drobné stavby, stavebné úpravy, udržiavacie práce a vybrané telekomunikačné stavby na základe hlásenia,
- g) zabezpečuje overovanie úplnosti náležitostí žiadostí o podporu rozvoja bývania z fondu, preskúmanie bytových pomerov žiadateľov o poskytovanie podpory,
- h) zabezpečuje prípravu podkladov, spracovanie odborných stanovísk a vyjadrení k materiálom prerokovaných v mestskom zastupiteľstve.

II.1.5 Odbor školstva, sociálnych vecí, športu a kultúry

- a) navrhuje koncepciu rozvoja škôl a školských zariadení na území mesta, pripravuje návrhy na určenie školských odvodov, návrhy na ustanovenie mestskej školskej rady,
- b) eviduje žiadosti o dotácie v oblasti kultúry, športu, sociálnych vecí, a v ostatných oblastiach a predkladá ich na posúdenie príslušnej komisii, oznámi uchádzačom rozhodnutie o poskytovaní dotácie a vyhotovuje zmluvy o poskytnutí dotácií,
- c) vytvára podmienky pre rozvoj kultúry v meste, organizuje , prípadne spolupracuje pri organizovaní kultúrnych podujatí celomestského významu, koordinuje činnosť kultúrnych zariadení v meste, mestského kultúrneho strediska,
- d) spolupracuje pri organizovaní športových podujatí celomestského charakteru,
- e) plní úlohy mesta na úseku sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb,
- f) zabezpečuje úlohy obecného školského úradu, zabezpečuje úlohy a činnosti na úseku školstva, /výkon štátnej správy/ a originálnych kompetencií samosprávy v oblasti školstva, rozhoduje v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol riaditeľ základnej školy, kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania a v oblasti školského stravovania, s výnimkou kontroly vo výhradnej kompetencii Štátnej školskej inšpekcie, vydáva priebežne organizačné pokyny pre riaditeľov škôl a školských zariadení a organizačné pokyny na príslušný rok, poskytuje odbornú-metodickú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam vo svojej pôsobnosti, organizuje vzdelávanie zamestnancov škôl a školských zariadení, pripravuje podklady pre zriaďovanie a zrušovanie škôl a školských zariadení a zmeny v sieti, organizuje, riadi a hodnotí prácu riaditeľov škôl a školských zariadení vo vymedzených oblastiach a priamo zabezpečuje spoluprácu s nimi, vypracúva analytické podklady a materiály v oblasti školstva pre vedenie mesta a príslušné orgány samosprávy, pripravuje podklady pre primátora mesta vo veciach vymenovania a odvolania riaditeľov škôl a školských zariadení, ktorých zriaďovateľom je mesto, predkladá primátorovi mesta návrhy na príplatky a odmeny pre riaditeľov škôl a školských zariadení, ktorých zriaďovateľom je mesto, predkladá primátorovi mesta návrhy na ocenenie škôl a školských zariadení a zamestnancov a žiakov škôl a školských zariadení v meste, navrhuje školské obvody základných škôl, ktorých zriaďovateľom je mesto, spolupracuje s hlavným kontrolórom pri kontrole hospodárenia školy s finančnými prostriedkami a kontrole účelného hospodárenia s majetkom mesta v správe školy, zabezpečuje výkon štátnej správy v prvom stupni vo veciach neplnenia povinnej školskej dochádzky /priestupkové konanie/, zabezpečuje činnosti súvisiace s ustanovením a organizáciou volieb do rád škôl, prerokúva s radami škôl a vedúcimi škôl a školskými zariadeniami koncepciu rozvoja školy a školského zariadenia, rozpočet a materiálno-technické podmienky pre činnosť školy a školského zariadenia,
- g) zodpovedá za čerpanie poskytnutých sociálnych dávok, navrhuje jednorazové peňažné a vecné dávky sociálnej pomoci na úhradu nevyhnutných životných potrieb, poradenskú činnosť, pomoc pri bývaní, zabezpečovanie stravovania pre dôchodcov

v sociálnej núdzi, podáva návrh na súd o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, poskytuje pomoc pri umiestňovaní občanov do domova dôchodcov a do ústavov sociálnej starostlivosti, poskytuje pomoc ľuďom bez domova, vydáva rozhodnutia o poskytovaní jednorazovej dávky občanom v hmotnej núdzi, vedie evidenciu občanov, ktorým bola poskytnutá jednorazová dávka v hmotnej núdzi, zabezpečuje poradenskú činnosť v oblasti dôchodkov, vykonáva osobitného príjemcu rodinných prídavkov pre neprispôsobivé rodiny, zabezpečuje agendu dotácií, darov a príspevkov pre občianske združenia a iné organizácie z prostriedkov mesta na sociálne a zdravotnícke účely, v súčinnosti s ÚPSVaR zabezpečuje dotácie na stravovanie, školské potreby a motivačný príspevok pre žiakov základných škôl a materských škôl, vykonáva šetrenie v rodinách, ktorým sa poskytuje dávka sociálnej pomoci, rozhoduje o poskytnutí príspevku v hmotnej núdzi, vydáva rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu, vykonáva sociálnu posudkovú činnosť, zabezpečuje opatrovateľskú službu odkázaným občanom, pripravuje zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, eviduje žiadosti o nájom bytov a posudzuje sociálne pomery žiadateľov, plní úlohy opatrovníka fyzických osôb, fyzických osôb - podnikateľov a právnických osôb na základe poverenia súdu.

- h) v oblasti kultúry vedie evidenciu kultúrnych pamiatok a pamätihodností vo vlastníctve mesta a zabezpečuje ich ochranu, spolupracuje s organizátormi významných podujatí na území mesta, vytvára podmienky pre kultúrnu a záujmovo-umeleckú činnosť, prijíma oznámenia o usporiadaní verejných kultúrnych, športových a telovýchovných podujatí, vedie ich evidenciu a rozhoduje o ich zákaze, zabezpečuje plnenie prijatých uznesení a ich vyhodnotenie za úsek kultúry v spolupráci s komisiou kultúry, zabezpečuje spracovanie a vydanie kalendára kultúrnych podujatí v meste, zabezpečuje usporiadania výstav umeleckých diel, prijíma ohlásenia usporiadania ohňostrojov, organizačne a technicky zabezpečuje prípravu, priebeh a vyúčtovanie občianskych obradov a slávností, kultúrnych podujatí, zabezpečuje vedenie mestskej kroniky cestou kronikára mesta,
- i) v oblasti mládeže a športu spolupracuje so športovými klubmi, občianskymi združeniami, obcami a inými právnickými a fyzickými osobami pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry, s mládežníckymi organizáciami pri napĺňaní aktívneho využívania voľného času mládeže, podporuje organizovanie športových podujatí miestneho významu, vytvára podmienky pre rozvoj športu v meste.

II.I.6 Odbor technický a investičný

- a) vykonáva správu hnutel'ného a nehnuteľného majetku mesta, plánovanie opráv budov vo vlastníctve mesta, zabezpečenie ochrany a údržby verejnej zelene a čistoty na území mesta, zabezpečuje predprojektovú prípravu stavieb, zabezpečuje kontrolu priebehu realizácie stavby,
- b) zabezpečenie preneseného výkonu štátnej správy a činnosti v kompetencii miestnej samosprávy na úseku ochrany ovzdušia a vodného hospodárstva, na úseku ochrany prírody a krajiny, na úseku odpadového hospodárstva,
- c) zodpovedá za technický stav priestorov budov majetku mesta a ich zariadení, zabezpečuje nákup kancelárskych a čistiacich potrieb a ich evidenciu v spolupráci s *referátom verejného obstarávania, rozvojovej stratégie a štrukturálnych fondov*,
- d) plánuje a zabezpečuje stredné opravy hnutel'ného majetku mesta a budov vo vlastníctve mesta, údržbu hnutel'ného majetku mesta a budov vo vlastníctve mesta, revízie elektroinštalácie a rozvodov, bleskozvodov, tlakových nádob vyhradených technických zariadení, v rámci komunálnej činnosti vykonáva kontrolu verejného osvetlenia a periodické revízie v zmysle platných technických noriem, zabezpečuje

opravy a údržbu miestnych komunikácií vrátane chodníkov, obrubníkov a krajníc, uličných vpustí, verejných priestranstiev, fontán, svetelnej signalizácie, zabezpečuje vlajkovú výzdobu,

- e) plní samosprávne funkcie mesta v oblasti starostlivosti o zeleň a čistoty verejného priestranstva, pripravuje podklady pre aktívne riadenie úrovne služieb, koordinuje, odborne vykonáva dozor a kontroluje zabezpečovanie verejnoprospešných služieb na úseku starostlivosti o verejnú zeleň /výsadbu, ošetrovanie a údržbu zelene parkov, cintorínov, sídlisk, alejí a uličných stromoradií/, ktoré vykonáva na území mesta zmluvný partner, vypracúva alebo zabezpečuje vypracovanie projektov ozelenenia mesta alebo jeho častí a ich realizáciu, zabezpečuje koordináciu celomestskej deratizácie v súlade s platnou legislatívou, plní samosprávne funkcie mesta v oblasti odpadového hospodárstva, komplexne rieši problematiku separovaného zberu komunálnych odpadov, vedie evidenciu údajov o komunálnom odpade a zberných nádobách, vykonáva dozor a kontroluje zabezpečovanie verejnoprospešných služieb na úseku čistoty mesta a odvozu odpadov, ktoré vykonáva zmluvný partner, vymedzuje priestory v meste na venčenie psov, prijíma oznámenia na odchyt túlavých psov,
- f) zabezpečuje predprojektovú prípravu stavieb, projektovú prípravu stavby pre územné konanie, projektovú prípravu stavby pre stavebné konanie, stavebný dozor na stavebných prácach realizovaných mestom, prípravu podkladov pre verejné obstarávanie prác a služieb podľa platných právnych predpisov, kontrolu priebehu stavebných prác až do kolaudácie stavby,
- j) v oblasti životného prostredia zabezpečuje kompetencie v zmysle platného zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení, zabezpečuje kompetencie v zmysle platného zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia, posudzuje územnoplánovacia dokumentáciu v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, poskytuje podklady pre projekty v oblasti životného prostredia, v oblasti odpadového hospodárstva zabezpečuje a samostatne rieši odborné úlohy v oblasti odpadového hospodárstva, zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy v oblasti odpadového hospodárstva, plní samosprávne funkcie v oblasti odpadového hospodárstva, napr. vypracovanie a aktualizácia Programu odpadového hospodárstva mesta, vyjadrenia Programu odpadového hospodárstva mesta pôvodcov na území mesta, vyjadrenia k zámerom, návrhom investičnej a podnikateľskej činnosti na úseku odpadového hospodárstva, rieši sťažnosti na úseku odpadového hospodárstva,
- k) v oblasti správy zelene a ochrany prírody krajiny zabezpečuje a plní úlohy preneseného výkonu štátnej správy vo veciach starostlivosti o zeleň a ochrany prírody a krajiny v súlade s platnou legislatívou, vykonáva štátny dozor nad dodržiavaním ustanovení zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jej vykonanie, ako aj nad dodržiavaním vydaných rozhodnutí, zabezpečuje a samostatne rieši odborné úlohy v oblasti starostlivosti o zeleň a ochranu prírody, v oblasti vodného hospodárstva a ochrany vôd
- l) zabezpečuje a plní úlohy preneseného výkonu štátnej správy na úseku vodného hospodárstva a ochrany vôd, zabezpečuje sledovanie kvality vody verejných studní, rieši sťažnosti a priestupky na úseku vodného hospodárstva,
- m) v oblasti ochrany ovzdušia zabezpečí a plní úlohy preneseného výkonu štátnej správy vo veciach ovzdušia pre malé zdroje znečisťovania ovzdušia /povolenia, poplatky, evidencia, pokuty, kontrola, atď./, rieši sťažnosti na úseku ochrany ovzdušia,
- n) v oblasti epidemiológie vykonáva správu v oblasti epidemiológie,

- o) na úseku poľovníctva, lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, rybárstva vykonáva správu.

II.I.7 Spoločný stavebný úrad

- zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy a činností na úseku stavebného poriadku v rozsahu zákona NR SR č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a podľa Zmluvy o zriadení spoločného stavebného úradu, poskytuje odbornú-metodickú pomoc samosprávam obcí a plní úlohy prvostupňového orgánu na úseku stavebného poriadku, uskutoční územné konanie a vydáva územné rozhodnutie o umiestnení stavby, o využití územia, o chránenej časti krajiny, o stavebnej uzávere a zmeny územných rozhodnutí, uskutoční stavebné konanie a vydáva stavebné povolenie na stavby, na ich zmeny a na udržiavacie práce, na terénne úpravy, práce a zariadenia, uskutoční kolaudačné konanie a vydáva kolaudačné rozhodnutie stavieb, povoľuje užívanie stavieb na určený účel a povoľuje zmenu v užívaní stavby, nariaďuje vlastníkovi stavby vykonať udržiavacie práce, nevyhnutné úpravy na stavbe, povoľuje alebo nariaďuje odstránenie stavby, nariaďuje zabezpečovacie práce, vypratanie stavby jej užívateľom resp. jej vlastníkom, plní úlohu orgánu štátneho stavebného dohľadu, prejednáva priestupky na úseku územného a stavebného konania, prejednáva správne delikty na úseku územného a stavebného konania, uskutoční vyvlastňovacie konanie a vydáva rozhodnutie o vyvlastnení – okrem vyvlastnenia podľa § 108 ods. 2, písm. f) a o) stavebného zákona, ktoré sú v kompetencii Krajského stavebného úradu, povoľuje vstup na cudzie pozemky a stavby, povoľuje opatrenia na susednom pozemku alebo stavbe, posudzuje občianskoprávne a iné námietky, vybavuje sťažnosti a petície občanov na úseku stavebnej správy, prešetruje sťažnosti občanov a právnických osôb súvisiace s pôsobnosťou stavebného úradu, zabezpečuje výkon rozhodnutia, ktorý vydal v prvom stupni ako stavebný úrad, poskytuje podklady do informačného systému o výstavbe, pravidelne vypracuje štatistické hlásenia, zabezpečuje vyúčtovanie nákladov na činnosť spoločného stavebného úradu voči zúčastneným obciam

Príloha č. 6: Správa o prieskume najvýznamnejších zamestnávateľov/podnikov v meste Dunajská Streda

Vypracovanie a realizácia účinného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta je zložitý proces, náročný na koordináciu, odborné vedomosti a zabezpečenie množstva väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ.

Dunajská Streda má výborné geografické umiestnenie v blízkosti štátnych hraníc s Rakúskom, Českom a Maďarskom. Z toho titulu sa v meste ocitli významné spoločnosti so zahraničným kapitálom. Tieto spoločnosti majú vysoký podiel na zamestnanosti. V juhozápadnej časti mesta bola v uplynulých rokoch vybudovaná priemyselná zóna zameraná najmä na strojársku technológiu.

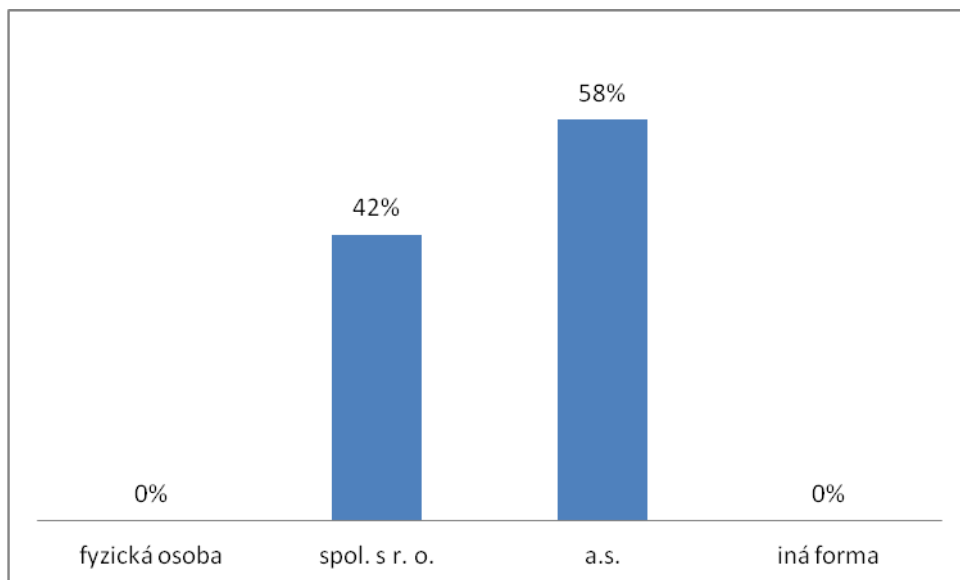
Naším zámerom bolo zistiť hlavný ekonomický potenciál najväčších podnikov a firiem. Preto boli oslovené dominantné spoločnosti mesta formou krátkeho dotazníka a voľného rozhovoru. Zistovali sme charakteristiky ich podnikania, plánované investície a návrhy pre zlepšenie podmienok podnikania v Dunajskej Strede.

K nášmu prieskumu sa vyjadrili nasledovné spoločnosti:

1. DUNATEX, a.s., Kračanská cesta 12, 929 01 Dunajská Streda
2. Wertheim, s.r.o., Kračanská cesta 49, 929 01 Dunajská Streda
3. ISTERMEAT a.s., Povodská 14, 929 01 Dunajská Streda
4. HYDRAULIKA DS, s.r.o., Kračanská cesta 49, 929 01 Dunajská Streda
5. Europack akciová spoločnosť, Veľkobláhovská 680, 929 01 Dunajská Streda
6. FORNETTI SLOVAKIA, spol. s r. o., Muzejná 208/1, 92901 Dunajská Streda
7. Schindler Dunajská Streda, a.s., 930 03 Kostolné Kračany 447
8. c2i s.r.o., Kračanská cesta 51, 929 01 Dunajská Streda
9. DANUBIA a.s., Kračanská cesta 47, 929 01 Dunajská Streda
10. Nemocnica s poliklinikou Dunajská Streda, a.s., Veľkobláhovská 23, 929 01 Dunajská Streda
11. EuroMAX Dunajská Streda s.r.o., Galantská cesta 5692/20, 929 01 Dunajská Streda
12. METRANS /Danubia/, a.s., Povodská cesta 18, 929 01 Dunajská Streda

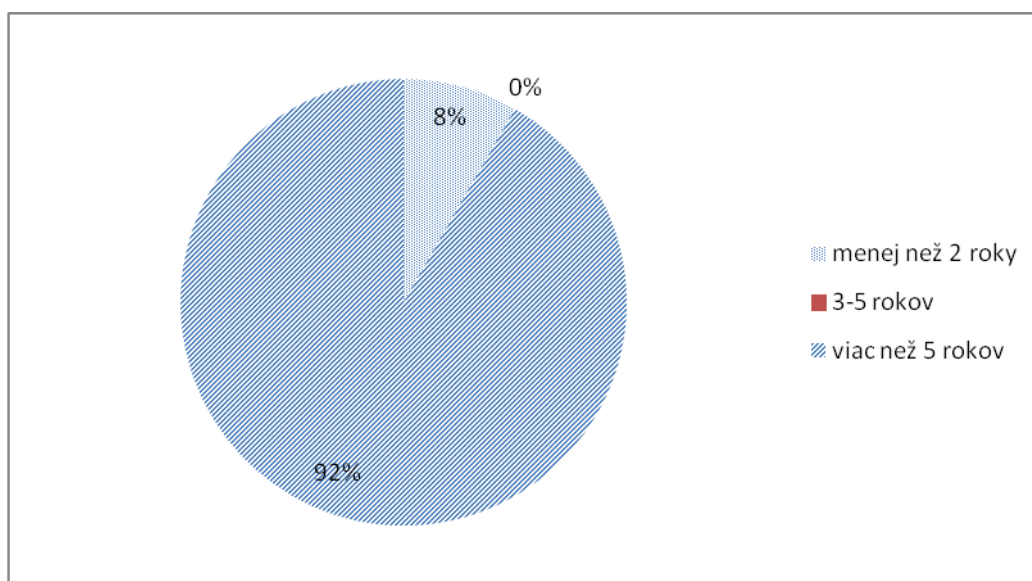

Obr. č. 1: Právna forma opýtaných spoločností

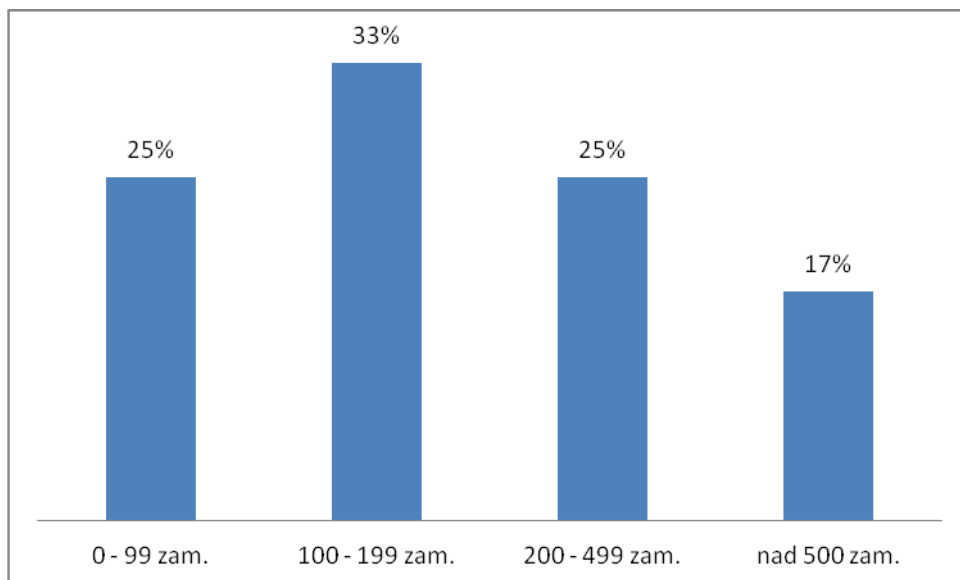
Všetky dominantné firmy mesta sú právnickými osobami, a to v prvom rade akciové spoločnosti, o niečo menší podiel majú spoločnosti s ručením obmedzeným.

Obr. č. 2: Pôsobnosť podniku na území mesta

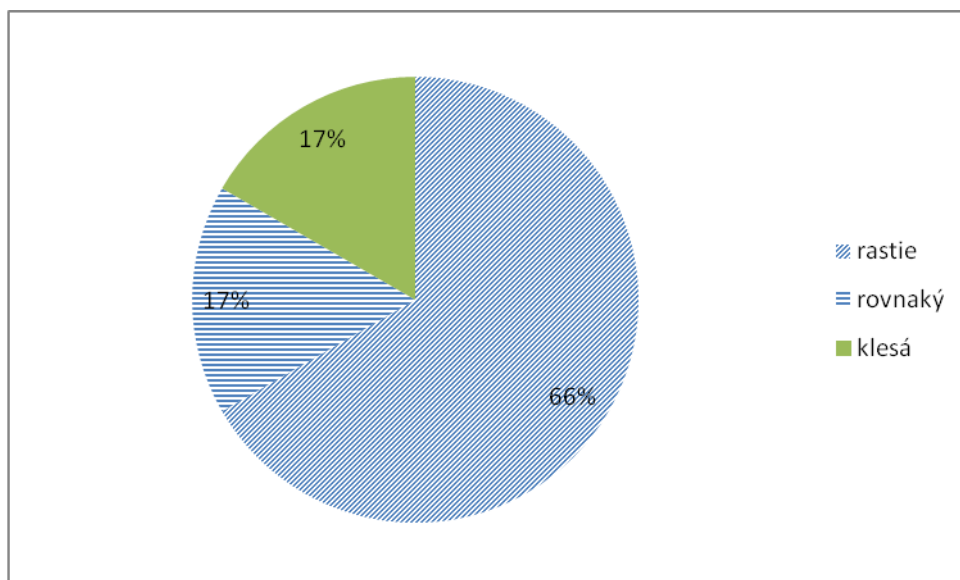
Iba jedna spoločnosť z opýtaných veľkopodnikov pôsobí v meste menej než 2 roky. Ostatné spoločnosti tu pôsobia už viac ako 5 rokov a majú v pláne tu naďalej fungovať. Ba dokonca niektoré sa budú aj ďalej rozširovať.

Obr. č. 3: Počet zamestnancov v %

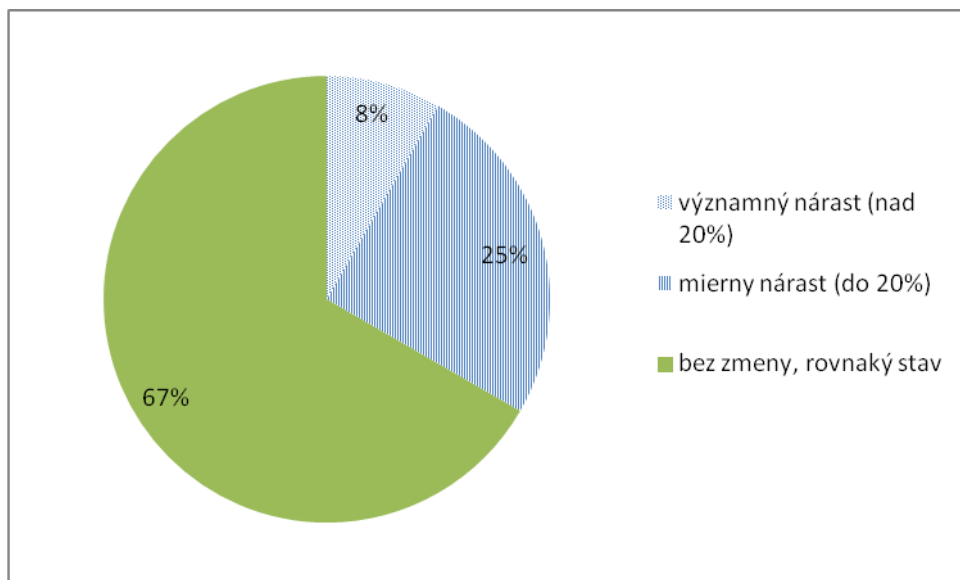
Štvrtina veľkopodnikov zamestnáva vo svojom podniku do 100 zamestnancov. 33% podnikov má 100 až 199 zamestnancov. Máme tu aj také významné spoločnosti, ktoré zamestnajú nad 200, ba dokonca nad 500 zamestnancov.

Obr. č. 4: Počet zamestnancov podniku za posledných 5 rokov

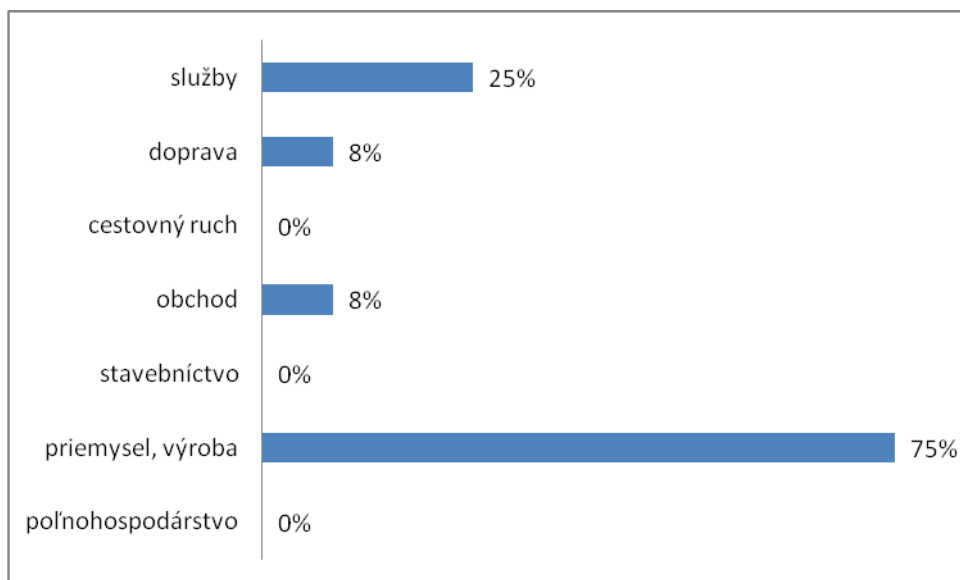
Vo väčšine podnikov zaznamenali v posledných piatich rokoch nárast počtu zamestnancov. 17% zaznamenalo rovnaký a klesajúci počet zamestnancov.

Obr. č. 5: Očakávaný vývoj zamestnanosti na obdobie 2014-2020

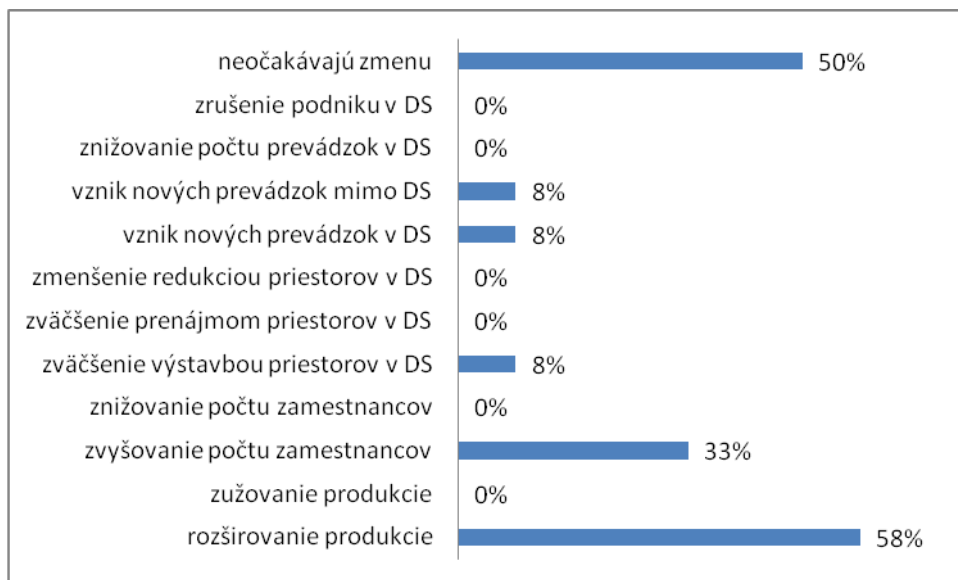
Potešujúcou správou je, že ani jeden z významných spoločností neočakáva pokles zamestnancov v budúcich štyroch rokoch. Väčšina podnikov ostáva bez zmeny, štvrtina očakáva mierny nárast, jeden podnik predpokladá nárast zamestnanosti nad 20%.

Obr. č. 6: Oblasť podnikania veľkopodnikov v Dunajskej Strede

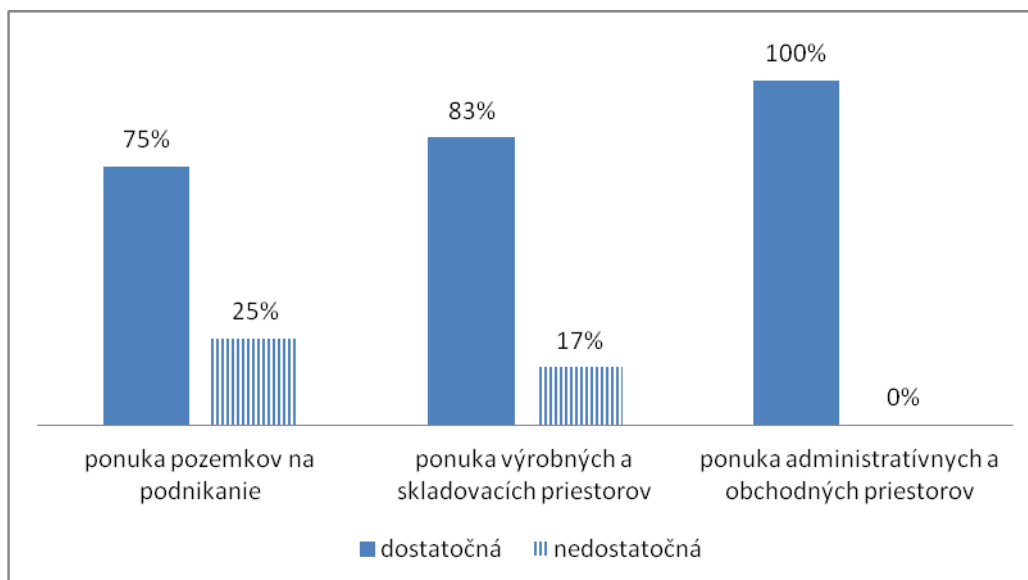
Veľkopodniky v Dunajskej Strede sa najviac venujú priemyslu a výrobe. Druhou najčastejšou oblasťou sú služby, ďalej doprava a obchod. Ani jeden veľkopodnik sa nevenuje poľnohospodárstvu, stavebníctvu a cestovnému ruchu.

Obr. č. 7: Očakávaný vývoj podniku v najbližších troch rokoch

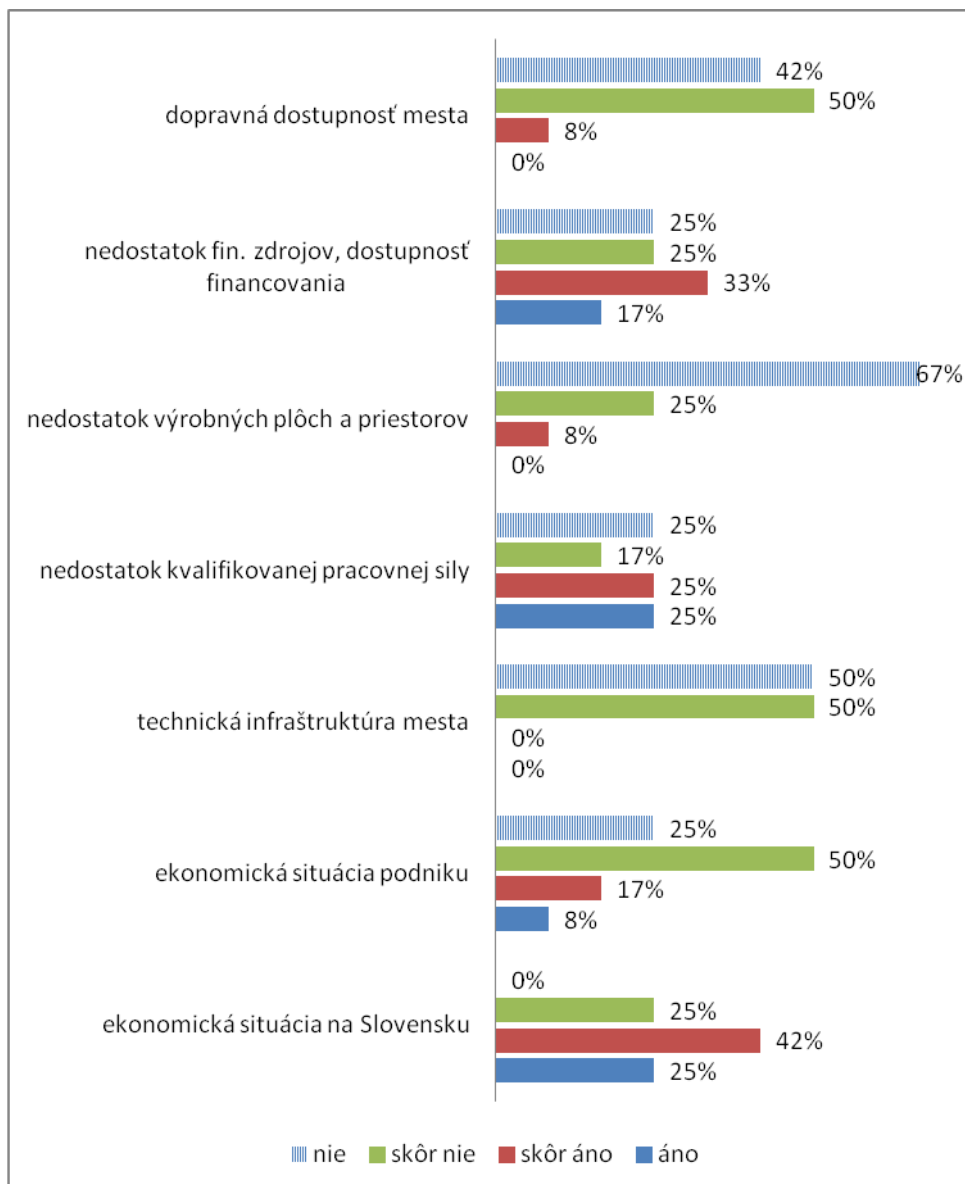
Polovica sledovaných podnikov neočakáva zmenu v najbližších troch rokoch, viac ako polovica plánuje rozširovanie produkcie. Tretina opýtaných firiem plánuje zvyšovať počet zamestnancov. Niektoré podniky majú v pláne aj zväčšenie výrobných priestorov a otvorenie nových prevádzok v meste, prípadne mimo mesta. Zužovanie a znižovanie akéhokoľvek druhu neplánuje ani jeden opýtaný veľkopodnik.

Obr. č. 8: Ponuka pozemkov, technických a administratívnych priestorov

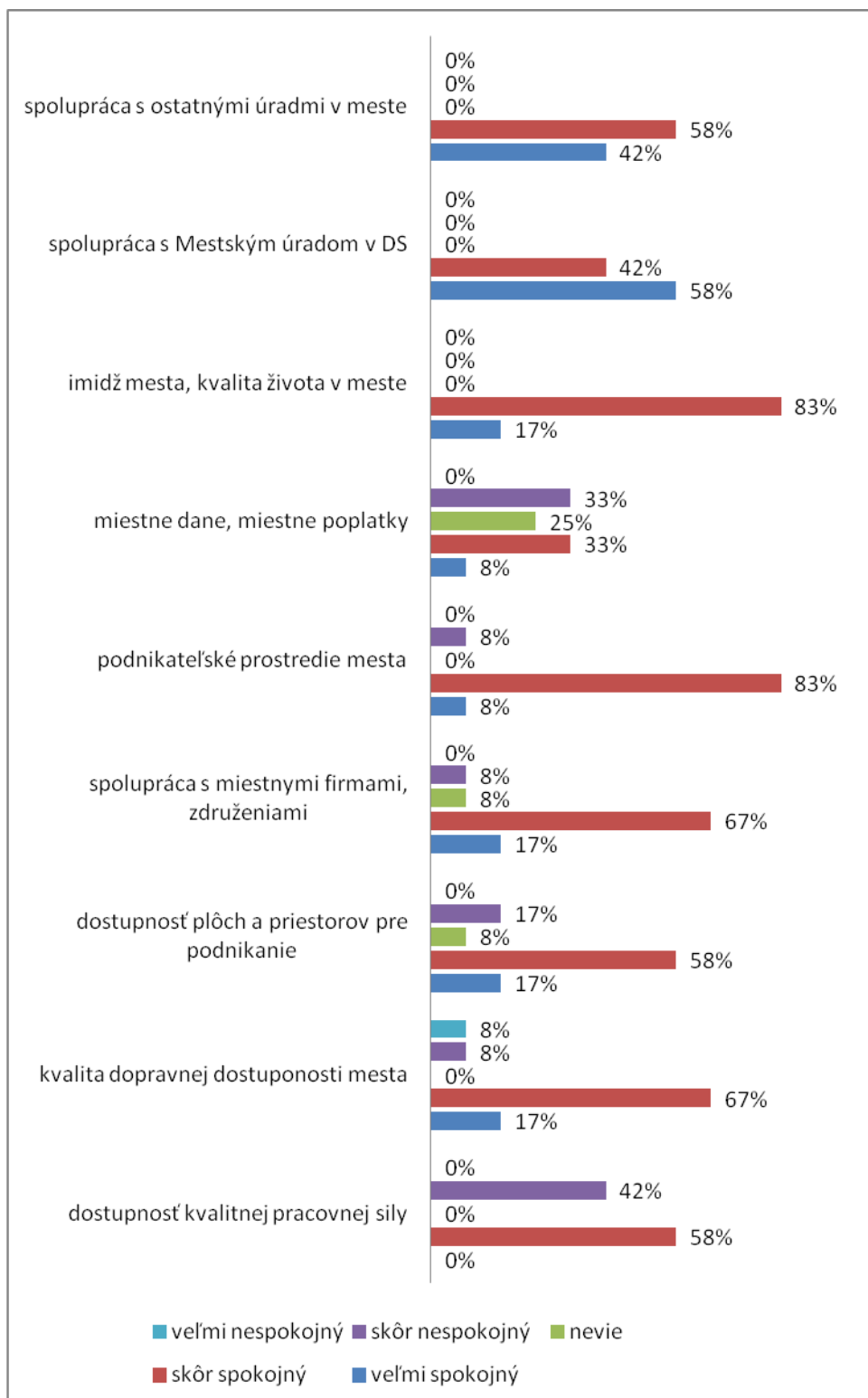
Podnikatelia sa zhodli na tom, že ponuka pozemkov, výrobných a skladovacích priestorov je v meste postačujúca, aj keď niektoré firmy by potrebovali viac plôch, ako je k dispozícii. Ponuku administratívnych a obchodných priestorov označili za postačujúcu, ba dokonca za predimenzovanú.

Obr. č. 9: Prekážky rozvoja podnikania

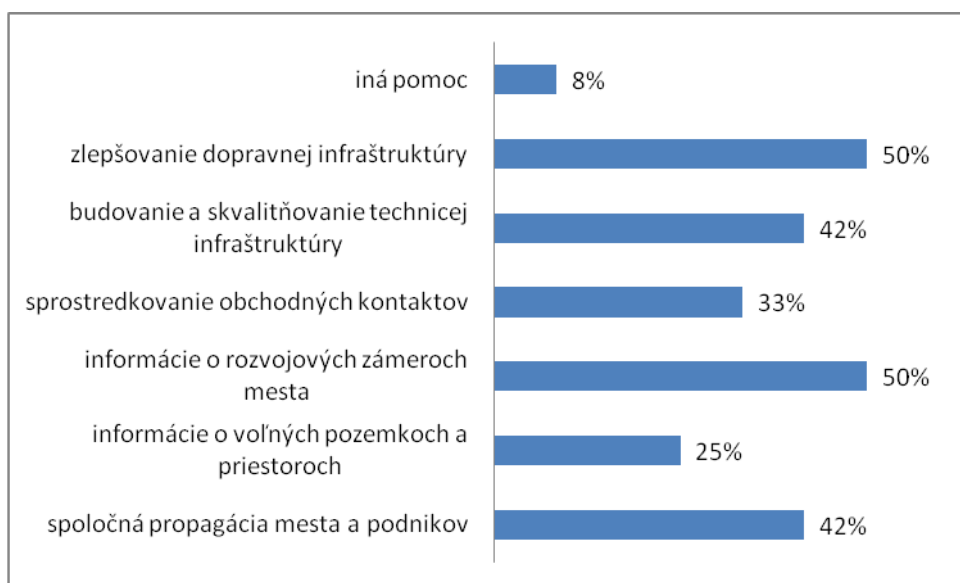
Najväčšou prekážkou podnikania označili firmy ekonomickú situáciu v SR a nedostatok finančných zdrojov. Viaceré podniky majú problém zohnať aj kvalifikovanú pracovnú silu, a to najmä v strojárskom odvetví. Dopravnú dostupnosť mesta považujú podnikatelia za vhodnú. Avšak sa sťažovali na kvalitu ciest. Technická infraštruktúra v meste je pre podniky v priemyselnej zóne postačujúca. Vodovodné, kanalizačné a ďalšie siete zabezpečujú zásobovanie potrebnými médiami oslovené podniky dobre, uvítali by však modernizáciu hlavných vedení.

Obr. č. 10: Spokojnosť s charakteristikami mesta

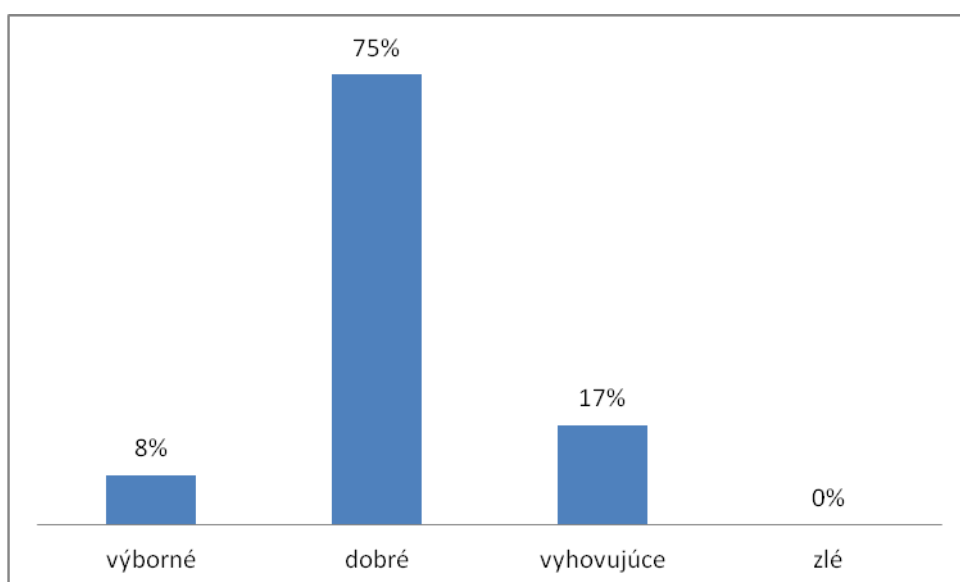
S charakteristikami mesta sú podnikatelia spokojní. Väčšia nespokojnosť bola zaznamenaná v dostupnosti kvalitnej pracovnej sily a pri miestnych daní a poplatkov.

Obr. č. 11: Aký typ pomoci by uvítali podniky zo strany miestnej samosprávy

Podniky by uvítali pomoc zo strany miestnej samosprávy vo všetkých možných spôsoboch. Najviac by im pomohlo zlepšovanie dopravnej infraštruktúry a informácie o rozvojových zámeroch mesta. Vedenia firiem označili za dôležité aj budovanie a skvalitňovanie technickej infraštruktúry a spoločnú propagáciu mesta a podnikov. Tretina podnikov by uvítala aj a sprostredkovanie obchodných kontaktov zo strany miestnej samosprávy. Informácie o voľných pozemkoch a priestoroch by potešili štvrtinu opýtaných podnikov.

Obr. č. 12: Hodnotenie mesta ako miesta pre podnikanie

Každá spoločnosť hodnotila mesto ako miesto pre podnikanie kladne, záporne sa nevyjadrila žiadna z nich. Drvivá väčšina hodnotila mesto ako dobré miesto pre podnikanie, 8% až výborne.

Očakávania a návrhy:

Väčšina strategických podnikov sa zhodla na tom, že v budúcnosti musia prijať opatrenia ohľadne zvyšovania energetickej efektívnosti. Za predpokladu rastúcich nákladov na energie sa jedná o kľúčový moment, ktorý treba riešiť. Podniky majú v pláne znižovať energetickú náročnosť budov, ale aj výrobného programu. Plánujú zateplovanie budov, výmenu starých okien, zateplenie striech a pod. Firmy so silným finančným kapitálom už postavili nové výrobné a administratívne budovy. Vedúci pracovníci firiem sa zhodli na tom, že by uvítali program, ktorý by im umožnil získať zdroje na znižovanie energetickej náročnosti. Od mesta by očakávali prípravu projektov na využívanie externých zdrojov (napr. fondy EU) v oblasti zvyšovania energetickej účinnosti budov.

Viaceré podniky majú problém zohnať aj kvalifikovanú pracovnú silu, a to najmä v strojárskom odvetví. Podľa ich slov by mali odborné školy v okolí zohľadňovať dopyt po takúto pracovnú silu a zmeniť orientáciu kvalifikácie smerom k technickým vedám. Je nepochopiteľné, že pri takej vysokej nezamestnanosti v meste podniky nevedia zohnať potrebnú pracovnú silu. Strojárske podniky by uvítali, keby sa mesto angažovalo v rekvalifikovaní nezamestnaných na technické odbory.

Dopravnú dostupnosť mesta považujú podnikatelia za vhodnú. Avšak sa sťažovali na kvalitu ciest. Kvalitná a spoľahlivo fungujúca doprava je kľúčová pre rozvoj každého mesta, ako aj samotného podnikania. Firmy nachádzajúce sa na kraji mesta (na kraji priemyselnej zóny) by uvítali rozšírenie služieb MHD, nakoľko sa ich zamestnanci nevedia dostať do práce. Problémovými bodmi v doprave sú križovatky na ceste č. 63: Kračanská a Povodská križovatka. Obe križovatky sú hlavnými vstupnými bodmi nákladných áut do priemyselnej zóny mesta. Ich kvalita však nie je postačujúca. Sú úzke pre bezproblémové odbočovanie veľkých áut. Riešením by bolo rozšírenie ciest o ďalšie pruhy na odbočovanie (týka sa Povodskej križovatky), alebo výstavba kruhových objazdov v obidvoch križovatkách. Spoločnosti venujúce sa dopravným službám by uvítali aj vybudovanie obchvatu smerom na Galantu.

Podnikatelia by uvítali rekonštrukciu starých technických sietí (voda, kanalizácia, atď.) a budovanie nových informačných sietí. Viacerí označili, že im sťažuje prácu stará, pomalá informačná sieť. Uvítali by optické internetové pripojenie, ktoré by im značne uľahčilo spoluprácu s ostatnými prevádzkami. Dôraz kládli aj na vhodnú koordináciu budovania nových a rekonštrukciu starých technických sietí. Malo by sa predchádzať časovému nesúladu medzi týmito aktivitami tak, aby bola zabezpečená plynulá distribúcia médií a pritom by nedochádzalo k nežiaducemu zníženiu kvality povrchu ciest.